

Inv. A. 63.896.

12118

FELICE ORSINI.

TEMNITELE AUSTRIACE
ÎN
ITALIA.

Traducțiune

de

GR. SERRURIE.

BUCURESCI.

Imprimeria Națională, Strada Nemțescă, Hanu German No. 27.

1861.

92 Orsini Felice

9(436:45)(0:85-94=R)

434387(436:45)(0:85-94=R)

SPRE INTRODUȚIUNE.

Jumite Români!

Къ традѣчереа ачестеї врожѣрї, че есте звлѣ дїн фрѣкте ле оредорѣ мелле де репосѣ ѣн тїмплѣ кѣтѣ амѣ окѣпатѣ пенївїла шї ĩngpata фѣнкѣїсне де дїректорѣ ѣн Префектѣра по-лїеї дїн Бѣкѣрештї, амѣ кпрезѣтѣ кѣ, маї кѣ seamѣ ѣн ачестѣ моментѣ, ѣмї ѣмплїнескѣ о пар-те дїн ĩndispensavїла mea datorїе де четѣдеанѣ ромѣнѣ; шї мобїлѣл меѣ ĩntїмѣ че м'а кон-дѣссѣ а о да ла лѣмїнѣ ѣн скѣмпа шї ĩnfѣрт-ната noastrѣ Патріе есте:

I. Кѣ astѣ-зї, кѣндѣ Ѣнїреа, Лїберареа шї ĩndependїнда Італїеї, респектавїла сорѣ а демѣн-деї Ромѣнїе, де сїгѣрѣ се реалїсѣ прїн ea ĩn-сѣмї, есте о datorїе сакрѣ д'а се мѣртѣрїссї оноареа шї рекѣноштїнда че се кѣвїне а се консерва ѣн етернїтате прїмѣлї мартїрѣ аллѣ Націоналїтѣдїї, Фелїче Опсїнї, каре прїн глорїоаса(1) са моарте не ешафодѣ, грѣвї ш' assїгѣрѣ редеперареа шї мѣнтѣїреа сѣвлїмеї сале Націѣнї:

II. Кѣ акѣм кѣндѣ pentрѣ Romania, пѣ-

(1) Зїкѣ glorioasѣ нѣмаї дїн пѣнтѣлѣ де vedere аллѣ сѣвлїмїтѣдїї сїмїмѣнтелорѣ сале де Італїанѣ, каре 'лѣ-а кондѣссѣ пѣнѣ ла fatala estremїtate д'а кѣлка шї кїар чеа маї сакрѣ datorїе а са де омѣ.

мънтълѣ че кондине скѣмпа ченѣшъ а мошilorѣ шипъринѣlorѣ nostri, пѣмънтълѣ ѣдатѣ шипѣ-
тритѣ атѣѣа секѣлѣ кѣ сѣнѣеле ероilorѣ Ро-
мѣнѣ; кѣндѣ pentрѣ дѣлѣеа noastrѣ Патрие,
zik, фѣ шипоате сѣ маѣ fie ворѣа d'a fi datѣ,
ка ѣнѣ обiekтѣ диспoнѣбилѣ ла воѣнда opѣ-кѣрѣи
стрѣинѣ, спре desdѣgnare Австриѣи pentрѣ че-
dereа Benedѣиѣ, тpeвѣе neапѣратѣ сѣ маѣ кѣnoас-
кѣ Ромѣнѣи шипѣ din аѣеастѣ вpoшѣрѣ политика
шипѣ интенѣиѣеле австриѣе; шипѣ

III- Кѣ астѣ-зи, кѣндѣ stindардѣлѣ прѣнѣи-
пѣлѣи Nationalитѣѣи este атѣтѣ de виѣ арѣѣратѣ,
adдевѣраѣиѣ патриoѣи Ромѣнѣи тpeвѣе сѣ simѣѣѣ
кѣ аѣ ѣеа маѣ sakрѣ datorie d'a regia тоѣи кѣ
неклѣнтipe ка нѣ кѣмѣ-ва, dormitѣндѣ ѣн фѣ-
гашѣлѣ mortiferѣ ѣн капе стѣмѣ атѣт de про-
fѣndamente номoлѣиѣ, сѣ ne deшѣтѣмѣ рѣ-
машѣ o амарѣ ѣскѣrie а вpe знеѣ дипломатѣиѣ
monстрѣoase тоkмаѣ кѣндѣ ва fi преа тѣрѣиѣ
d'a ne маѣ пѣтеа мѣнтѣи шипѣ кѣiar прѣin desperare.

Жѣнѣе Ромѣнѣ! fiиндѣ-кѣ Romania fѣме-
megѣндѣ шипѣ ѣн аѣестѣ тимѣѣ de крисѣ а еѣ totѣ
кѣтpe tine шипѣ ѣнтоарнѣ okѣи лѣкрѣмѣнѣи шипѣ нѣ
маѣ de ла tine спeрѣ assigрѣarea виitorѣлѣ е-
sistinѣеѣ салле; шипѣ fiиндѣ-кѣ сѣнтѣ konѣvѣнсѣ кѣ
нѣмаѣ тѣ поѣи шипѣ воешѣи а ѣнѣелеѣе кѣ ѣнтpe-
пѣме дѣрeпoсѣлѣ лимѣвѣиѣ алѣ ѣнѣеѣ мelle ѣн
астѣ прѣивѣнѣѣ, ѣие ѣѣи шипѣ dedѣкѣ, кѣ тоатѣ stima,
аѣеастѣ tradѣкѣиѣне.

Te rogѣ ѣар primешѣe-o, фѣрѣ а te окѣ-
па de мѣлѣеле грeмeлѣ ѣе веѣ ѣнтѣмѣна ѣнтрѣ ѣн-
sa кѣ аѣеллашѣ simѣѣимѣнтѣ кѣ капе еѣ ѣи-o
pekomanѣѣ, кѣтѣи сѣнтѣ *Sinѣpersлѣ тѣѣ amѣkѣ*

Традѣкѣторѣлѣ.

Prefață.

De la attentatul din 14 Ianuarie 1858 mi kь okazinea desvaterilorь jьdiciare че аь sьmatь despre dъnsulь, пьбликуль s'a преокнать кь violențe de Felice Orsini. Mълте пьрепї s'aș datь despre пьртареа лї. Ънї n'aș възсть їнтр' їнсуль dekїт ънѣ чеарлатанѣ primejdiosѣ kape, pentрѣ ka сѣ attragѣ attentіunea асспра sa, а кьтезать а мерѣ пїнѣ ла assassinatь; алдїї 'л аь кьалїкать de maniакь(1), кьм а репетат-о еллѣ-їнсшї їн кьрссуль прочесулї сѣѣ. Алдїї, їfine, карї сьнтѣ чеї маї мьлдї, n'aș пьстѣть їнцеллеѣ ачестѣ straniѣ karakterѣ ми аь рѣ- massѣ nesigьрї despre kassa pornipeї че а пьстѣть kondѣче п'ачестѣ вьрвать, k'o edьkацїєne кьлї- vatь ми k'ѣнѣ snїpitѣ маї pressesѣ de челлѣ обїчнїтѣ, ла snїmїntьтоареа tentatївѣ din(2) strada Lepelletier.

(1) Nebънѣ кь toane.

(2) Vine-voїaskѣ D-nїї читторї ka, la orї че gre- malѣ de tїnarѣ vorѣ їntїmpїna їн їнцелlessулѣ fra- selorѣ, сѣ se сїte їн errata de la finїtsulь ачестеї кьрдї.

Ачи есте де дезлегатѣ о проблемѣ интересантѣ ачѣ пентрѣ философѣ кѣт ши пентрѣ историкѣ Ної вомѣ лѣсса ачѣастѣ лѣкране ши знеїа ши алѣїа, дар спре а ѣнлеснѣ кѣноаштереа ачѣестѣ фигурѣ д'ачѣ 'nainte историкѣ, амѣ sokotitѣ folositorѣ д'а пѣблика tradukciunea francezѣ а знеї кѣрѣї, датѣ оаре-кѣм де ѣнсѣшѣ Opsini, спре аполонїе (1) despre kondziata sa, ka espressione intimѣ а конштинѣї sale.

S'a zissѣ кѣ ачѣастѣ skriere, че s'арѣ пѣтеа нѣми testamentѣлѣ лѣї, н'арѣ копінде ѣntokmaї адевѣрѣлѣ despre karakterѣлѣ асторѣлѣї еї. Ної нѣ вомѣ diskziata ачѣастѣ алегационе; чи не вомѣ мѣлѣзми нѣмаї де а да пѣбликѣлѣї ачѣастѣ карте, фѣкѣндѣ ѣнсѣ а се remarca кѣ attitudinea лѣї Opsini ѣnainteа јѣdikѣtorilor ѕѣї, н'а desmintitѣ лимбацилѣ ѕѣѣ ши кѣ елѣ а рѣmassѣ кѣ totѣл ѣntokmaї, кѣарѣ ѣн фаѣа ешафодѣлѣї(2), аѕѣ-феллѣ кѣм ѣнсѣшѣ се descrie ѣн картеа sa.

(1) Апѣгаре спре деѕвинувѣїре.

(2) Знѣ fellѣ де подѣ фѣкѣтѣ де lemne, ѣнѣлѣгатѣ де ла пѣмѣнтѣ де кѣте-ва palme, ши не каре гѣдеа тae капѣлѣ ѕаѣ траѣе ѣн ѕнѣнзѣргѣтоаре не вре знѣ nenorocitѣ ѣн vederea obѕтеї.

CAPITULU I.

Sentă dsoi-supe-zече anі deкѣndă, pentрѣ prima оарѣ, амѣ інчеркатѣ съ-мі рѣсвѣнѣ assѣ-пра аппѣssѣtopіlorѣ патріеі мелле, арѣtіndѣ-ле prin diskрѣsrіle ші fantеле мелле, кѣ dorіngа d'a skѣпа Italia dіn жѣгѣлѣ лорѣ ереа via mіш-каре а вїедѣреі мелле. Пѣdіна ісвѣtіре а трѣde-лорѣ мелле supе імпліnіреа ачестеі лѣкрѣрї, фаче нѣмаї а мѣ іndemna ші маї мѣлтѣ d'a о ѣрма кѣ тоатѣ енерѣа ші mіз-лоачеле че-мі маї рѣмѣнѣ.

Амара есперїндѣ че амѣ dovіndітѣ prin mіne-іnsѣmї ші okkasіonele че mї s'aѣ іnfѣdїшатѣ mie іntр'ѣнѣ tіmнѣ атїt de лѣngѣ, d'a vedeа кѣм-плїта персекѣdїsne че фаче Авstria komпатрїo-дїlorѣ nѣstpї, мѣ іndatoreазѣ а profita de примѣлѣ momentѣ іnkаре почїѣ, dѣнѣ skѣпареа mea dіn temnїца авstpїакѣ, съ addѣнѣ ла ѣнѣ локѣ іn-семнѣрїле че ле-амѣ фѣкѣтѣ іn tіmнѣлѣ іnkіssopїї мелле.

Сперѣ къ ачеастѣ deskpиеpe ва ѓнтѣри пе жѣниі меі кончетѣуені ѓн opposiѣіonea лорѣ къ-тре стрѣиніі каріі пѣstiesкѣ ветреле ші famилііле noastre ші каріі калкѣ ѓн пичіоаре трѣпѣриле ші sѣffлетеле noastre ка сѣ се вѣкѣре маі вине де тесаѣриле poditoарелорѣ noastre kимпії. Сперѣ assemenea къ ачеастѣ deskpиеpe ва ѓнspira Ен-глесілорѣ ші Американилорѣ, амічі аі Італіеі, конвнкѣіѣнеа къ тревѣе fante іар пѣ ворбе, пентрѣ ка simpatia atіт de skѣмпѣ ноѣ сѣ пе devie folositoare.

Пентрѣ пріма оарѣ ѓн віаѣѣ-мі почіѣ шѣdea ла skpіitorіѣлѣ меѣ ші а deskpие ѓн паче челле че кѣѣетѣ, фѣрѣ а тресѣри ла fie-kape sѣnetѣ de клоподеллѣ ші фѣрѣ а тѣ teme къ а се vie кіте-о жѣмѣtate de dѣzінѣ de агенѣі аі полиѣіеі, кѣ sіngѣра astopitate а пѣтереі вѣстале, а пѣне тѣпа пе міне ші пе хѣртііле мелле, ші къ а се ѓн-vente вре о аккѣsаѣіѣне supе а fache сѣ се kpeа-зѣ къ sілѣіpeа лорѣ а fostѣ ѓнтемеіаѣ пе вре о kpімѣ.

Este ѣmedѣ ші possomorѣѣ ачеастѣ atmos-ферѣ а Engлітерпеі; кѣндѣ ардікѣ okіі кѣтре черѣ, плоаіа ші норіі ѓнкѣркѣаѣі де зѣпадѣ ѓмі ѓнтѣнікѣ vederea; даp трѣескѣ, sѣntѣ іnde-pendentѣ, sѣntѣ ливерѣ; ші kіндѣ ѓмі addѣкѣ aminte ачелле зилле de agonie, ѓн kape стѣндѣ arpestatѣ ші ровѣ, ѓмі kінѣіамѣ okіі supе а апѣка о разѣ, о sіngѣрѣ разѣ, а черѣлѣі алба-

stră mi profăndă din Italia mea, p'ntre drăni
 ceî groşii de feră ai ferestreloră temniţei, a-
 tunci mă simţuă plină de reknoştinţă pentră
 permisivnea ce-mi este dată d'a sta în aचेastă
 liberă Engliteră, pînă în zioa kîndă, prin p-
 terea kinşiriloră săfferite fără 'nchetare alle
 şnora, mi a fauteloră mai kşteztoare mi mai
 repede împlinite alle altora, voiş pstea, kă
 fraţii mei esilađi, să răsşindeskă în parra no-
 stră bine-kşvîntăriale aचेstoră instituşii libere
 de kare ne vşkărmă aičí.

Fără a osteni pe čititorii mei Englesi kă
 amăşante politice, ce nă potă interessa dekăt nă-
 mai pe Italiani kari şăetă deprinşi kă dînsele,
 voiş înчene deskrierea mea de la epoka ce a
 prechedată kă kăţă-va arrestarea mea mi voiş
 şăne fautele astă-felă kăm s'aş şpmată pînă
 în aचेştă momentă.

La I-iş Oktombriş 1854, plekaş din El-
 veđia kă năme skimbată de George Xernag mi
 trekăş prin Tărină şpre a merge la Milan,
 d'akolo mă îndrentaş kătre Biena prin Bene-
 dia mi Triesti, mi dăpă ce amă şăzătă şasse şăp-
 tămîni în aचेştă oraşă, visitaş Pesta, Segedinăă,
 Aradăăşi Sasvarosăă în kallea mea kătre Si-
 viăş, kapitala Transilvaniei, şnde sossiş la 17
 Decemבריş. Plekassemă din Biena însodită de şă
 şăne Şngşră kă kare făkăsemă kănoştinţă din
 întîmplare mi kare nă pătă să afle ničí nămele

meş niçî kşgetşlş kşllştoriei melle în aчелле
 џinştrî. La sossipea mea în Sibiiş, аflаiş kş
 de trei zile ачestş орашş fşssesse pşssş în
 stape de assediş. De şî аstoritşџиле чивиле ішî
 pелзассеръ fşukџиşnele лорş, окşпаџиşnea mi
 litаръ іnsъ totş mai predomnea іntr'іnsşлş.

Prіnzeamş іntr'o sallş din rіndşlş de жосş
 алş otelşlşî meş din Sibiiş, vorbindş kş-
 nişte officerî авstrіачî, kіndş lokanterşlş mş
 kіemş affаръ, zikіndş-mî kş чine-va doreа sş-
 mî vorbeaskş. Ешiiş kş dіnsşлş şî mş pomeniіş
 d'o datş іntre чинчî оamenî kş şniformş. Şnşлş
 dіntr'іnşî mş іntrebş în franџozeşte şnde іmî
 ereа багаџиşлş şî іmіordonş kş аспrime sş
 mergş dşпъ dşnsşлş. Інџеллесеiş іndatş despre
 че ereа vorba; nş mş pşteamş skşпа d'anş іm-
 plіnî ordіnşлş; іntr'o џарръ nekşnoskşтş şî
 пліnъ de trşne ostşşemştî, pesіstingа арş fi fostş
 nefolositoare; ş' апоi n'aveamş арме şî kpedeam
 kş ачеi чинчî оamenî ereаş аgenџî аi poliџiei.
 Еi mş kondşssеръ ла вişроşлş de frşnte алş
 poliџiei; аколо fşsseiş desпiатş de bestmintele
 melle şî черchetatş kş чеа mai mare strşşniчie,
 đар nş se gşssi assşпръ -mî nimikş kape sş по-
 тş да чеа mai mikş вџнџiалъ, niçî а іnvedера
 kаssa арpestşrii melle. Singşра епistolş че о
 авşsseiş assşпра mea era de ла Marshalşлş Salis,
 ea mşртşpisseа kş ereamş deчişş sş іntrş în

ostipea austriakъ. Dar kъ toate acestea, fъsseiъ
взгатъ într'ona din înkisorile temniței.

Ad șoa-zi лші de dimineaцъ, fъsseiъ kematъ
ші kondъsș înaintea șnđi офицеръ șșперiorъ ka-
ре, pentръ kъ нъ știea dekît нșmai kite-ва
ворбе franгоzешті, іші лъб de interpretъ pe șnđ
kanitanъ. Елъ імі șșsse kъ ereamъ arpestatъ
dene șnđ ordiнъ че venisse prin denешъ теле-
grafkъ de la Biena, ші kape șșșisse în Sibiiș
ma' nainte dekît mine kъ 12 ore. Direktorълъ
цeneralъ алъ полициеі imperiale fъssesse in-
formatъ de arpestarea mea ші se aștenta ор-
диниле șalle în priviнда-мі. Черșiș kъ petiцише
a mi se da voie șъ vorbeskъ kъ prinципеле Швар-
цемберг гъвернаторълъ Transilvaniei, dar імі
fъ în zadarъ.

Adșoa-zi dimineaца, fъsseiъ dъsșș înaintea
ачелșiaшъ mare-inspektorъ че avea de interpretъ
pe șnđ жъне din орашъ. Fъsseiъ întреbatъ kъ
deamънșntълъ despre viада mea tpekъtъ ші de-
supre ача kълъtorie a mea d'atънчі. Resпъnșeиș
kъ șiнде речела toate întреbъриле лоръ, șșșșinîndъ
kъ ereamъ Елвeцианъ ші șșșnъndъ felлъrite ім-
прециръррі proprii șpre a dovedi intenцинеа
mea d'a intra în armata austriakъ. Ача черче-
tare цiнș пiнъ ла trei ore dъпъ амiazi, dar нъ
пъtșiș інделлеце niчi-de-kъm kassa pentръ kape
ereamъ arpestatъ.

Fъsseiъ pekondъsșș în înkissoarea mea че

se afla în rîndul de жоссъ аллэ темницеі; ea erea
 преа змедоассъ ши преа friguroassъ, de дѳоъ
 опі пе зи інсъ ми се dedea кіте знѳ mangalѳ
 кѳ кѳрѳѳні аппрінші; toate мобилеле мелле din
 ачеа інкиссоаре, ереаѳ знѳ mindirѳ de паіе кѳ
 дѳоъ інвелитѳрі (плѳпѳмі). Черѳіѳ de маі мѳлте
 опі чева кѳрѳі de чититѳ ши рѳфе de premenire,
 дар не ми s'a datѳ. Знѳ soldatѳ кѳ пѳшка нѳ-
 zea singѳра зшѳ че авеа інкиссоареа mea, ши
 маі мѳлѳі апенѳі d'aі полиѳіеі окѳпаѳ камера
 d'аллѳтѳрі.

A patra zi дѳпѳ аррестареа mea, мѳ апѳ-
 карѳ ниште спасмѳрі violente каре мѳ цинѳрѳ
 48 деоре фѳрѳ прекѳрмаре. Крезѳіѳ кѳ ереамѳ
 сѳ морѳ іу ачелле attакѳрі ши черѳіѳ марелѳі-
 инспекторѳ ажжсторѳлѳ знѳі medikѳ, дар ми s'a
 рефѳsatѳ. Мѳнеле ши пічо реле імі амморѳіссерѳ
 de frigѳ; askѳдїмеа сѳfferинѳелорѳ мелле мѳ
 фѳчеаѳ сѳ цинѳ ши сѳ цемѳ фѳрѳ воіа mea.
 Кредеамѳ кѳ мѳ апѳkasse холера ши мѳ лѳс-
 sassemѳ кѳ totѳлѳ іу воіа інтімплѳріі, кіндѳ
 інтр'о димінеаѳ знѳ стрѳінѳ інтрѳ іу челѳла
 (кіліа) mea ши імі спѳссе кѳ ереа хірѳргѳ. Еллѳ
 ворѳза латінеште ши авеа о фігѳрѳ фѳрѳмоасѳ.
 Імі zisse кѳ еѳ сѳfferеамѳ de знѳ attакѳ de
 frigѳрі veninoase ши інтѳрїтате de о імфламаци-
 ѳне а intestinелорѳ (маѳелорѳ) ши фѳкѳ а ми се
 трїмітте індатѳ medikamente (doftopї) ши о ві-
 сікѳтоаре. Кѳзтареа че'мі фѳчеа еллѳ ереа преа

кѣ стърѣинѣ, мѣ visita în toate zилеле de дѣоѣ, треї опї, totѣ-d'a-зна însоитѣ de знѣ пѣзиторѣ. А чїнчеа зї кѣтре сеарѣ, ереамѣ чева маї бїне, пофта de мїнкаре їмї ревени мї черѣїѣ марелї-їнспекторѣ а'мї да воїе ка сѣ ѣрмезѣ а'мї кѣмпѣра храна че-мї ера требїнчїоасѣ. Елѣ нѣ-мї прїїмї черереа мї фѣкѣ а мї се трїмитте нѣмаї нѣїне мї апѣ. Medikелѣ венї а мѣ visita їарѣ, їмї зїссе кѣ нѣ пѣтеа сѣ-мї маї деа нїчї знѣ ажжѣторѣ, їмї фѣкѣ знѣ семнѣ кѣ капѣлѣ мї плекѣ. N'авеамѣ нїчї чеаршеафѣ їн патѣ, нїчї степгарѣ de мїнї, нїчї кїарѣ їн че сѣ мѣ снѣлѣ, toate їмї лїнсеаѣ.

Mїнкамѣ лѣкоменте пѣїнеа че мї се dedea ла амаїзї мї їннѣмѣрамѣ ореле че требїаѣ сѣ треакѣ пїнѣ адѣоа-зї кїндѣ сѣ-мї addѣкѣ о алѣ вѣкатѣ de пѣїне. Slѣвїчїзнеа мї foamea нѣ мѣ лѣссаѣ сѣ dormѣ. Ереамѣ їнтр'о неконтенїтѣ амедеалѣ мї кpezѣ кѣ de рѣмѣнеамѣ маї мѣлтѣ тїмпѣ їн ачеа stare, ашѣ fı мѣрїтѣ de їнанїдїне (sfїrșire de foame). Кїар темнїчерѣлї, каремї спѣнеа ordїнїле че авеа їн прївїнга mea, її ереа мїлѣ de mine кїндѣ мѣ прївеа. Їнтр' о зї, їнтрїндѣ ла mine мї їнкїзїндѣ penede ѣша, елѣ skoas e de сѣв bestmїntѣ-ї о вѣтїлкѣ кѣ вїндѣ мї пѣїне мї мї ле dede. Рѣмѣссѣїѣ кїтѣ-ва їн тѣ-чере, апої, прївїндѣ їн factѣ п'ачелѣ омѣ вѣнѣ, її zїссеїѣ їн nemдеште: „Dар еѣ нѣпотѣ сѣ пї ле плѣtesкѣ, регѣла мѣ опреште. “ Nѣ e nimїкѣ,

îmi respunse-еллѣ, mi stringindѣ-mi mâna emi
din челлала mea.

În ziua de 4 Ianuarie 1855, fusesse din
noș kondessă înaintea mareșii-inspektoră. Ună
kaporală de țendarmerie ce se afla față acolo
îmi spusse că eă trebuia să plece la Viena
a două-zii de dimineață. Marele-inspektoră îi în-
credință lui vagajulă meă de față că mine.
Kaporalăllă făcă listă de toate lucrurile mele
mi skrise semnșirea mea. Apoi îmi черз еrtare
de țărtarea ce авз кѣtre mine, zikindѣ-mi că
еллă а făкѣтѣ-о нѣмаі pentрѣ ка сѣ есекѣте
întokmaі ordinile sșperiioriloră sși, mi adeogă,
supre рѣспѣнсă ла întребѣрлѣ mele, că de ла Viena
сѣ trimissesseră челле маі рлгѣроасе instrăk-
цині în privința mea. Întребаіѣ атѣнчл кѣ кѣтѣ
kelțială ашă fi пѣтѣтѣ trăi не дрѣмѣ, mi mi
se spusse că пѣteamă kelțai шаі-zeчl de centime (*)
не zi. Unăрлăllă кѣ kape кѣлѣторисsemă 'mi
erepa datoră че ва вані; черзіѣ а-ллă vedea,
mi алаіѣ кѣ fsssesse arpestată нѣмаі mi нѣмаі,
pentрѣ-кѣ іллă вѣззсерă însăjită кѣ mine mi
кѣдѣпѣ ѣлтимѣлă interogatoriă че і s'a fostă
făкѣтă, fsssesse liberată.

A două zi de dimineață, ла 6 ore, fusesse
dată în mâinele о dșoi țendarmii, пѣссă în кѣ-
тѣше; мѣ ашезарă întp' ună karpă neakonperită
кѣ пѣдѣintelле паіе не kape сѣ шежă. Ла ачеллă

(*) O centimă este o a ștelea parte dintre ună frankă

spektakolǎ vǎzǎiǎ kǎ plinǎea temniĉerǎǎ ĉe-
mi addressesse pǎine ōi vinǎ. Nǎ ōtiǎ nǎmele
ǎǎi, ĉar ōtiǎ kǎ epea ĩn etatea (vǐpsta) ka de
trei-zeci de ani ōi kǎ se afla ĩntp' ōnǎǎ ĉin
reĉimentele ĉe fǎssesserǎ kredinĉioase ĩmpǎratǎ-
ǎǎi ĩn timǎǎǎ revolunĉionei ōngǎremǎi. Maĭ adaogǎ
ōi nǎ mǎ temǎ k'astǎ-fellǎ ǎ-ashǎ kompromite,
kǎ de ōi avǎ fireſhte vǎnǎ ĩnimǎ, nimikǎ ĩnsǎ nǎ
'ǎ arǎ fi pǎtatǎ faĉe d'a nǎ-ōi ĩmplini datoriiĉe
ĉe-i ĩmpǎssesse serviĉiǎǎ sǎǎ.

La ōnelle staĉionǎ ne ōnde noposseamǎ ĩn
kalle, mǎ kǎlkamǎ ĩn barrache (koſare), ōi mǎ
aflamǎ ferĉe kindǎ se 'ntĭmpla sǎ dormǎ ĩn
elle, de ōi totǎ-d'a-ōna dǎoi ĉendarǎi epeaǎ ne-
linziĉi de lǎngǎ patǎǎ meǎ, ōi soldaĉi arſaĉi
kǎ nǎſĉi ōi baionette, pǎzeamǎ ne la toate kǎp-
pǎtǎriĉe barrachelorǎ. La alte staĉionǎ fǎsseiǎ
kǎlkatǎ ĩn temniĉa komǎnǎ, kǎ niſte Romǎni;
nekǎrǎĉenia ĉin aĉelle ĩnkissori este prea re-
voltantǎ ōi n'o potǎ deskrie. ĩnkǎrkaĭǎ de lanĉǎri
zǎĉeamǎ ōne ori toatǎ noantea ōossǎ ne skin-
dǎri saǎ ne pǎmintǎ; alte ori mi se dedea kĭte o
lavĭĉǎ spre a dormi ne dǎnsa. Ereamǎ ne kal-
lea Temesvarǎǎi; la Pekas, ĉaka ĉiǎ minte
vine, fǎsseiǎ kondǎssǎ ĩntp'o barrakǎ ōnde mi se
preparǎ ōnǎ patǎ ōi ōnde mi se pǎrǎ kǎ ereamǎ
ĩn kasa ĉea maĭ ǎksoasǎ! Sokoteamǎ kǎ akolo
ĩfine epea sǎ mǎ odineskǎ vine, spre rǎſplǎtĭre
de nopǎile fǎrǎ somnǎ ĉe le petǎkssemǎ la

pe fьkьtopii mei de bine sь fie skomš din postьpї, intemniщađї mi kinšicї; va veni insь zioa kindě imi va fi permissě d'a le mьrtьpissi de faць pekьnomšingа mea.

Intrarьmě in Biena la 17 Ianьariě mi fьsseiь vїpїtě in *полицей-хасс*. Ereamě болнавě mi foarte ovositě de kїte sьfferissemě in timpelě kьлт-topiei. Dьпьrea ingedasse, mi se poate inцеллеуе церелě че ереа атьпчї. Кьлтtopissemě totě in кьррєць ne akoperitь, fьрь a mi se permite sь mь odineskě, niчї sь mь mai inkьlzeskě kїt amě fostě ne дрєmě, in timpě че цendarmiї, de mi bine investmїntađї, se skimbaě la чїпчї sađ шasse ore in fie-kape stađїone. Mьlte чїркєm-stance din ачeastь кьлтtopie mi-aě skьпатě fьрь sь le potě цїne minte; кьчї нє mai simцeamě nimikě din челле че се петрעהаě imьрецїзрєлě meě, mi єne opї kpedeamě кь-mї пердєssemě mi mintea. Nє mai simцeamě niчї foame mi нє respьndeamě la intрєвьpїle цendarmiлорě dekїt нєmai printp'o miшkape de канě. Niчї-o-datь in viaцa mea pїнь атьпчї, нє mь вьзєssemě pedєssě la o stape atїtě de miserabilь.

CAPITULU II.

Polizei-xass este локълъ знде сзнтѣ инкимі арпестанџи маі 'nainte d'a fi черчетанџи de commissiunea specială. Eї атзучі аѣ аfаче нзмаі кз полиџиа, nefindѣ инкъ доvedite піриле addesse kontra лорѣ. Локалълъ аллессѣ pentрѣ ачeastѣ интревзінџаре este o vekie мѣнѣstipe ши с'а лѣ-атѣ toate мѣсѣриле ка инкиссориле динтр'инса сѣ fie сзипѣрѣtoape ши sigѣре. Арпестанѣлѣ кіндѣ интрѣ ин ачеллѣ локѣ este десѣрѣкатѣ ши кѣѣtatѣ претѣtindenі. I se іа kpevata (легѣтѣра de gіtѣ) ши пѣлѣрїа апої este пѣссѣ кз аџї арпестанџї лѣзнѣ локѣ, кѣчї ин пегѣлamentѣ se конпуринде ка нїчї знѣлѣ динтр'иншиї сѣ нѣ рѣміе singѣрѣ. Инкисsoapea знде fсссеїз еѣ kondѣссѣ epea лѣнгѣ ши стрїмѣтѣ. Преа парѣ пѣтрѣндеа интр'енса кѣте o pazѣ de лѣмінѣ п'интpe грїллеле (зѣврелеле de ferѣ) fepesteї; нїште сачї кз паїе зѣчeaѣ интр'инса жоссѣ пе skіндѣрї, negрїї de некѣрѣдenie, ши ин локѣ de інвеллїтѣрї (плѣпѣмі) авеамѣ кїтева sd-

CAPITULU II.

Polizei-xass este локълъ ънде сѣнтѣ ѣнкимѣ аргестанѣи маѣ 'наинте д'а фи черчетанѣи де коммисиѣнеа спецѣалъ. Еѣ атѣнѣи аѣ афаче рѣмаѣ кѣ полиѣиа, нефиндѣ ѣнкѣ доведите пѣрѣле аддѣссе контра лорѣ. Локалѣлѣ аллессѣ пентрѣ ачѣастѣ ѣнтрѣвѣинѣаре есте о векѣе мѣнѣстѣре ши с'а лѣ-атѣ toate мѣсѣрѣле ка ѣнкѣссорѣле дѣнтр'ѣнса сѣ фи сѣнпѣрѣтоаре ши сигѣре. Аргестанѣлѣ кѣндѣ ѣнтрѣ ѣн ачелѣлѣ локѣ есте десѣрѣкатѣ ши кѣѣтатѣ прѣтѣтѣndenѣ. I се ѣа крѣвата (легѣтѣра де гѣтѣ) ши пѣллѣрѣа апоѣ есте пѣссѣ кѣ а ѣнѣ аргестанѣи лѣѣнѣлѣ локѣ, кѣѣи ѣн регѣламентѣ се конпурѣнде ка нѣѣи ѣнѣлѣ дѣнтр'ѣншиѣ сѣ нѣ рѣмѣе синѣрѣѣ. ѣнкѣс-соареа ѣнде фѣссеѣс ѣѣ кондѣссѣереа лѣнгѣ ши стрѣмѣтѣ. Прѣа парѣ пѣтрѣндеа ѣнтр'ѣнса кѣте о разѣ де лѣминѣ п'ѣнтре грѣллѣе (зѣврѣлѣле де фѣрѣ) фѣрѣстеѣ; нѣште сачѣ кѣ паѣе зѣчѣаѣ ѣнтр'ѣнса жоссѣ не скѣндѣрѣи, негрѣи де некѣрѣѣденѣе, ши ѣн локѣ де ѣнвелѣтѣрѣи (пѣлѣпѣми) авѣамѣ кѣтева sd-

pençe sordide (мърдаче). Inpîndě în асeа пе-
штеръ, fâsseix пѣвшитѣ de skîpbosselă mipossă че
еиеа din niște basse nekъpate trîntite пе жоссѣ
Черхѣиș zăđ sakă kă пaie kъpate, штиindă bine кѣ
fie-kape нѣоđ appestantă тpeвѣеа сѣ айѣ kîte
zăđ sakă пе сеама лѣи. Mise zisse кѣ тpeвѣеа
сѣ мѣ мѣлѣmeskă kă чееа че гѣssissemă. Fâs-
seix silită амѣ trъnti îмѣрѣkată пе знелă din
sachii афлацѣ аколо, ши îndată мѣ змплâsseix de
пѣричи ши de пѣдѣкѣи.

Ni s'addâsse пѣие neagră ши о сѣпѣ слаѣѣ
ка ана кѣ о вѣкѣиkă de карне, îнчеркаix сѣ
мѣпînkă карнеа; đар нѣ пѣтѣиș, кѣчи îndată îми
veni сѣ вѣрșă.

Adăoa-zi đâпѣ sossipea mea аколо, fâsseix
skossă din temniцă ши kondâssă înainteа zăđi
omă че ми се пѣрѣ кѣ ереа ка de шаи-zechi de
ani. Erea капѣлă desпѣрѣipei афачерилорă стрѣине.
Елă îми zisse кѣ еѣ нѣ еreamă Елѣѣианă, чи
Italiană, кѣ елă ереа datoră амѣ черчета adăoa zi
ши кѣ тpeвѣеа сѣ мѣ пpeгѣteskă а-и спъне ad-
дѣвѣрѣлă, кѣчи timăлă kît erea сѣ staă appestată
denindeа de мѣртѣpissipile мelle. Елă се пѣртѣ
кѣтpe mine кă aserime, đар кă destăлă бѣнѣ
кѣвîицă.

Adăoa-zi fâsseix đâssă întp'o саллă din *По-
licei rassi*, zănde гѣssiiș пе дipeкторѣлă кă zăđ
алă indizidă че îмпlineа fâнкѣișnea de sekpe-
tară. Асeа черчетаре fâsse пpeа сѣппѣрѣtoape;

нѣ воескѣ а спѣне амѣнѣтеле еі ші мѣ воіѣ
 марѣни а дескрие нѣмаі челле че се атtingѣ де
 повестіреа меа. Мѣртѣрпissіѣ кѣ Херпaг ереа
 знѣ нѣме імпрѣмѣтатѣ, даp нѣ воіѣ а спѣне нѣ-
 меле меѣ челлѣ addevѣратѣ, пропѣнѣндѣ кѣ дѣпѣ
 че fѣssesseмѣ arpestatѣ, інкѣркатѣ де ланѣрї
 ші тѣрїтѣ дїн орашѣ ін орашѣ ка знѣ фѣкѣторѣ
 де релле, інтр'о кѣрѣдѣ де рѣндѣ, нѣ пѣteamѣ сѣ
 спѣнѣ нѣмеле меѣ, фѣрѣ а да ловїтѣра де моарте
 вѣтрїнілорѣ меї пѣрїндї карї н'арѣ фї маї тѣрїтѣ
 де рѣшїнеа шї дѣрепеа че ле-арѣ фї кавсатѣ ве-
 stea десупре soapта меа. Spѣsseїѣ кѣ нїлте сѣп-
 пѣрѣрї дїн famїліе мѣ фѣкѣsserѣ а пѣрѣssi
 цара меа шї кѣ воїsseмѣ а тpeче де Елвѣціанѣ
 ка сѣ нотѣ інтра маї лесне ін армата австрїакѣ,
 кѣ дака кѣлkassemѣ вре зна дїн леїле Ім-
 перїѣ. ереамѣ гата а інѣтра пеналїтатеа ачеллеї
 transgressїѣнї; шї кѣ дака нѣ ереа нїчї о доваѣ
 kontra меа, сперамѣ сѣ фїѣ лїбератѣ саѣ челлѣ
 пѣдїнѣ стрѣмѣтатѣ ін Toskana, patria меа. Стѣ-
 рѣїамѣ д'а фї трїmssѣ ін Toskana, пентрѣ-кѣ,
 ка сѣ мѣ дѣкѣ аколо, ашѣ фї авѣїѣ а тpeче
 прїн дїнѣтѣрї вїне кѣnoskѣте де мїне, шї пентрѣ-
 кѣ сперамѣ скѣпареа меа дїн прївегереа ден-
 дармїлорѣ. Мї се фѣкѣ ненѣмѣрате інтpeвѣрї.
 Resпѣnsѣрїле меде, date ін italianeште фѣрѣ тра-
 dѣsse шї skpїsse ін немѣште. Дзаїѣ вїне амїнте
 д'а нѣ спѣне чева кape сѣ фї пѣтѣтѣ а-мї дес-
 коперї нѣмеле; шї черчетѣторїї меї нѣ пѣтѣрѣ

шти кърпатѣ дака еѣ ереамѣ, опї нѣ, тр
 вре о missisne политикѣ. Възвїѣ infine къ нїчї
 знѣ мотивѣ ѡведератѣ нѣ отѣрїссе арпестареа
 mea, прїн ѣрмаре, ле зїссеїѣ къ тотѣ чеаа че
 ле-ашѣ фї черстѣ, ереа д'а мѣ лѣсса съ мѣ дѣкѣ
 ла Venecia саѣ ла Triesti. Дїректорѣлѣ їмї ре-
 спонсе къ штеа вїне къ еѣ нѣ кълkasseмѣ ле-
 цїле Imperїѣлї їн тїмпѣлѣ кълѣторїеї мелле,
 къ афлассе аддевъратѣлѣ меѣ нѣме дїн алѣ
 парте, шї къ еѣ ка знѣлѣ че нѣ fussessemѣ атѣ-
 нчї пентрѣ прїма оарѣ їн астѣ-феллѣ де їм-
 прецїсраре арпестатѣ шї лѣндїтѣ, авеамѣ, дене
 пѣрепеа са, о маре сперїїндѣ деспре ачеллѣ фел-
 лѣ де пеналїтѣцї, къчї штеа, зїчеа-еллѣ, къ
 ереамѣ знѣлѣ дїн лѣкрѣторїї чеї маї активї шї
 чеї маї дївачї аї револѣцїїнеї. Шї маї адеогѣ,
 къ шї кїар дака еллѣ мї-арѣ фї датѣ пас-портѣ
 де лїверѣ плекаре, о асемenea гарацїе н'арѣ
 фї fostѣ рекѣноскѣтѣ де гѣвернѣмїнтѣлѣ аѣстри-
 акѣ, кареле, шїїндѣ toate їнчїдентеле вїедеї мелле
 трекѣтѣ, ереа преа їнкредїндѣтѣ къ кълѣторїа mea
 нѣ о фѣчеамѣ кѣ цїнта д'а їнтра їн армата аѣ-
 стрїакѣ, чї пентрѣ алѣ кѣцетаре маї серїоасѣ.
 Їнскѣрѣтѣ, їмї зїссе къ шї дака нїчї о довадѣ
 ѡведератѣ нѣ с'арѣ фї ївїтѣ їн контра mea, сїнгѣра
 грацїе че ашѣ фї нѣтѣтѣ спера, ереа ка съ фїѣ їн-
 kissѣ їн вре фортерецѣ, саѣ їн вре о темнїцѣ
 фортїфїкатѣ пїнѣ кїндѣ афачерїле политїче арѣ фї
 fostѣ лѣатѣ знѣ аспектѣ маї вѣзнѣ. Їн ванѣ се

невои еллѣ а мѣ индѣплика съ-ї мѣртѣрписскѣ
аддѣвѣратѣллѣ меѣ нѣме, кѣчї нѣ пѣтѣссе ісѣѣтї съ
аїѣѣ алте мѣртѣрпїї контра меа декїт нѣмаї дѣоѣ
проѣе дагеротїпате алле портретѣллї меѣ.

Тоѣї аѣѣа кѣѣї ереаѣ їнсемнаѣї кѣ арѣ
fi fostѣ ворѣїтѣ кѣ mine їн тїмпѣллѣ де шассе
сънтѣмїнї кїт амѣ statѣ їн Біена, їnainteа пле-
кѣрпїї мелле ла Сїбіїѣ, фѣрѣ аменїндаѣї кѣ аре-
stareа шї черѣтаѣї кѣ аспрїме. Se їnventѣ іс-
torїїле ѣелле маї мїнѣнате, каре н'авеаѣ вре-
знѣ феллѣ де їнкїнаре нїчї кѣ mine, нїчї кѣ
missїѣnea meа полїтїкѣ.

Мї се ѣерѣ аспѣне кѣтре ѣїне шї їн каре
ораше їмї адѣссасемѣ корреспондїнѣа їн тїм-
пѣллѣ шедереї мелле д'атѣнѣї їн Біена. Resпѣнсеїѣ
кѣм їмї венї маї вїне шї мѣ сїмѣїїѣ ѣшѣратѣ
d'o grestatе foarte mare, кѣчї їнѣеллесеїѣ кѣ
нѣ се прїнссесе нїчї ѣна дїн скрїссорїле мелле.

Ла 4 феврѣарїѣ фѣсссеїѣ кондѣсссѣ спре
ѣерѣетаре їnainteа домнѣллї Альѣорѣетї, жѣдїкѣ-
торѣ їн трїѣзналѣллѣ крїмїналѣ дїнѣїнѣтѣллѣ Біе-
неї. Пентрѣ аѣѣа ѣерѣетаре се фѣкѣрѣ маї
преѣѣтїрї. Еа мї се фѣкѣ їnainte д'а се лѣмїна
де зїоѣ. Патрѣ лѣмїнѣрї аїпрїнсе ереаѣпѣссе
пе о massѣ. шї патрѣ їндивїде ереаѣ де факѣ;
дѣої дїнтр'їншїї ка ассессорї, шї ѣнѣ аллѣ треїлеа
ка секретаѣѣ. Вѣзѣїѣ вїне кѣ арѣ fi fostѣ не-
фолосїторѣ д'а маї тѣѣѣдѣї аддѣвѣратѣллѣ меѣ
нѣме шї сѣсссеїѣ кѣ ереамѣ Felїѣе Opsїnї.

Assupra aчestei мъртърисипі, імі черъръ а ле аръта амънѣтеле виедеі мелле трекръте.

Ле sussesей къ дела къдепеа репъвлічеі romane, мъ рефѣciassemѣ іn Piemonte ші къ, да-тунчі, нѣ мъ маі ammetekassemѣ іn политикъ. Кіт pentрѣ цінта кълъторіеі мелле, стърѣііѣ іn чеца че zissesseмѣ дела іnченстѣ къ авеамѣ intenціонеа d'aінтра іn armata аѣстриакъ, ші адъogaіѣ къ лѣassemѣ нѣмеле de Xerпag soko-тіндѣ къ кѣ дінсълѣ мі-ашѣ fi пѣтстѣ іmпліні прѣектѣлѣ маі десне. Песте ачестеа, ле zisseіѣ къ мъ темеамѣ d'a нѣ fi datѣ іn мѣніле къ-лѣгърілорѣ ші лѣssatѣ іn воіа гѣвернѣмінтѣлѣі лорѣ реѣвѣнѣторѣ ші крѣнтѣ, ші рѣгаіѣ пе жѣ-дікъторіі меі ка, де авеаѣ de гіндѣ а мѣ да іn мѣніеле лорѣ, сѣ-ші skimбе ачеа отъріре ші сѣ мѣ osіндеaskъ а fi іmпѣшkatѣ іndatъ іn Аѣ-стріа.

Fѣsseіѣ dѣssѣ de treі opі іnainteа ачел-лораші жѣдікъторі ші ла fie kape черчетаре, ачеллеаші formalітѣціі фѣрѣ іmплініте. Афлаіѣ іn domнѣлѣ Альорgetti знѣ чѣрчетѣторѣ фѣрѣ пѣрті-ніре ші плінѣ de drentate.

Кіндѣ мѣ тріmіssерѣ іn темніделе кріmіна-ле, спераіѣ къ ашѣ fi трѣітѣ маі віне іnтр'інселе. Fѣsseіѣ іnkіssѣ іn темніѣа кѣ No 51 іnsогітѣ кѣ чінчі фѣрі. Ачеа іnkіssоаре ереа лѣngъ de 24 пічіоаре ші ларгъ de 12; ереа чеа маі вѣнѣ дін toate темніделе, іnsѣ frіgѣлѣ, некѣрѣденіа,

пъричимеа, пѣдѣкѣмеа ши пѣтоареа динтр'insa арѣ
 fi фѣкѣтѣ сѣ де вѣе невѣнѣ, ѣнскѣртѣ тимнѣ. омѣлѣ
 депринсѣ кѣар кѣ чѣлле маї де рѣндѣ ѣнгрѣжѣрѣ
 де кѣрѣденѣе.

Крѣзѣѣ кѣ аколо ереамѣ сѣ-мѣ пѣерѣѣ
 мѣнѣле, кѣчѣ кѣндѣ скѣпамѣ де чеа маї крѣнтѣ
 ѣнтѣрѣтаре де нерве, мѣ афламѣ ѣнтр'остаре де
 ѣнтреагѣ простраѣѣне ши де фрѣгѣрѣ, ѣнкѣт нѣ маї
 сѣмѣямѣ чѣлле че се петречеаѣ ѣмпреѣѣѣрѣлѣ
 меѣ. Пе кѣндѣ чеї чѣнчѣ фѣрѣ дорпмеаѣ ши се
 жѣкаѣ кѣ кѣѣѣрѣ (зарѣрѣ) че 'ши-ле фѣкѣссѣрѣ
 дѣн пѣнеа дорѣ, еѣ ереамѣ лѣнѣѣтѣ пе паѣе ѣн-
 фѣратѣ де фрѣгѣрѣ реѣmatismале че нѣ мѣ лѣс-
 саѣ нѣчѣ зѣоа нѣчѣ ноаутеа а ѣнкѣде окѣѣ. Нѣ-
 трѣментѣлѣ ереа маїрѣѣ ачѣ декѣт ла *Polizei-haus*,
 кѣчѣ ачѣ авѣа се дѣдеа ѣнѣ фѣлѣ де терѣѣ кѣ
 нѣѣкѣт фѣѣнѣ нѣмѣтѣ ѣн *Austria mellsneisen* Кѣар
 ачеа анѣ ереа преа сѣратѣ ши амарѣ ѣнкѣт нѣ
 се пѣтеа нѣчѣ сѣ се веа-ш' апої н'авеамѣ декѣт
 нѣмаї ѣнѣ гѣѣѣнѣ де лѣмнѣ пѣнтрѣ тоѣї каре
 ши ачѣлла адеесеа ереа пѣлѣ де вермѣ. Аерѣлѣ
 дѣн ачеа ѣнкѣссоаре ереа отрѣѣѣторѣ. Темнѣчерѣѣ
 ереаѣ веѣѣѣѣ, нѣште мѣсѣраѣѣле врѣте; еї ѣмпѣр-
 деаѣ кѣ ѣмѣѣлѣшѣгаре лѣѣѣѣрѣѣле кѣ пѣмнѣлѣ
 ши кѣ пѣчѣорѣлѣ, ши пѣнтрѣ чеа маї мѣкѣ сѣп-
 пѣраре дѣчеаѣ пе аррѣстанѣї ла ѣастонаѣѣ (ѣѣ-
 tac кѣ тоѣѣ.)

Трекѣндѣ дѣн ѣнкѣссоареа меа ѣн салла
 черчетѣрѣлорѣ, амѣ ѣѣзѣтѣ адеесеа кѣте-ѣа пе-

porocite fiindge omenestî legate pe *cavalletto*, o
 лавицѣ лѣгѣ de ontă niçioare pe kare ereaş
 nŕesse kă fađa 'n жоssă. Printr'şnă şърşnă miş-
 кѣторă aшеzată în centrăлă лѣвицеі, корпăлă ne-
 porocităлăі sşfferitoră este ɗintă astă fellă în-
 kît nă se poate mişka, măinelе îi sşntă legate
 pe dşnă канă şи palmеле măinelорă îndepenite
 kă nişte fiarre în fie-kare parte a лѣвицеі. Пăл-
 пеле niçioарелорă îi sşntă strînsă legate affară
 din лавицѣ şи îndepenite kă fiarre ɗintsite tare
 ла глесне, astă-fellă inkît niçioареле і staş
 ɗепене în aeră. Şnă каноралă алессă дене нă-
 теpeа şи врăталitatea sa stă ла stînga nenporoci-
 тăлăі, şи încене kinşipeа astă-fellă: ɗinîndă
 toiagăлă ардикатă în miна дреантă, isbeşte partea
 stîngă a sşfferitorăлăі kît poate de tare, şи нă-
 мърă: ain (şna); întorкîndă-se ла дреанта, is-
 беşte şи нăмърă: *şvai* (dşoă); apoi venîndă
 iar ла stînga, isbeşte şи нăмърă: *ɗrai* (trei);
 şи ачесте trei isbităри se sokoteşte нăмăі ka
 o ловитърă. Нăмърăлă ачесторă întреите ловитърі
 este отърîtă дене kprima inkînsită a sşfferitorăлăі
 Ла ачeastă kinşipe staş de faɗă insпекторăлă
 temпiceі, dşoi temпичері, şnă xipşrgă şи жădi-
 кѣторăлă kare a ordonată bastonada. Daka nenor-
 rocităлă sşfferitoră vorbeşte, бъттаіа se sşşnen-
 dă supе a se însemна vorбеле salле.

Dşne че se termină kinşipeа, xipşrgăлă
 каztă pe sşfferitoră kare în şрmă este dşssă

iarbșî pe sakxłł dı kx pale în inkissoare. Da-
ka sșfferitorxłł stърxșhte d'a nș sșșne nimikș
este pșssș la aчeșmı kınșire mı adșoa-zi.

Întp' o dimineadș inspektorxłł temnidelorș
îmi dede pe neștentate veste kx în kърîndș
ereamș sș fiș liberatș. Ellș mș kondșsse întp'
șna din канчеларіі mı akolo gъssıiș pe xнxłł din
чеі marı-inspektorı aı полиціеі însouitș de xнș
пъzitorș арmatș. Fșsseiș desbърkаtș mı fie-kare
din bestmintele melle fър kx чеa mаі mare
въgape de seamъ kъxtatș. Totș asșemenea mș
kъxtasserъ la intrarea mea în *Полицеі-xass* mı
în temnidеле kрiминале. Aveamș assșura mea
dșoș legъtșride kx отравъ askъnse în niște
mъnșmı de піелле de iedș. Le kъmpъrassemș
la plekarea mea din Englıterpa în Martiș 1854,
mı mı le pregъtissemș pentрx întîmplarea kîndș,
arrestatș de Авstriaчi, așș fi fostș osînditș la
bastonadș. Voiamș sș amș miz-локxłł d'a-mı kър-
ma viадa mаі'nainte d'a sșfferi o atît de defъi-
mъtoare desonoare. Pșsseiș șna din aчелле dъ-
oș legъtșride în kъntъșmala xнеi перекi de
mъnșmı de iarbъ mı pe чеa-алтъ o цînșiș în
gъръ ka sș pre'ntîmpinș ori-че pea întîmpla-
re d'afi deskonepitș, saș ka sș fiș gata a o
îngiđi kîndș așș fi fostș sș mș sșiș pe *kaval-
letto*. În aчeastъ okkasiъne, iđđimea înfъцișъprii
melle mș împedikъ d'a mș прекавđiona (pre-

gr̃ti) depe običeīš mī zua dīn leg̃t̃r̃p̃icele k̃z
otraṽ f̃z pr̃ins̃z.

Ла înt̃r̃narea mea în înkissoare, aflăiș de la
kompanionii (товаръшиi) mei k̃z z̃ñl̃ș dīn çei
marī-inspektorī ai poliției k̃z d̃zoi p̃z̃itorī îmi
skormonisser̃ mindir̃z̃l mī îmbellit̃ra (плапoма)
mea, pe k̃ind̃ș lipseam̃ș.

Трек̃р̃ь ont̃ș z̃ille f̃r̃z̃ niçi o alt̃ș în-
t̃implare, mī m̃z̃ tr̃ỹd̃ĩș în vañș spre a deskonperi
k̃assele arrest̃r̃ĩmelle. În zioa de 25 martiș,
la çinçi ore de dimineaçz̃, z̃ñș inspektor̃ș m̃z̃
vesti k̃z eream̃ș s̃z̃ pl̃ek̃ș. Îi s̃p̃sseiș k̃z̃ ñș p̃z̃-
team̃ș s̃z̃ staș pe niçioare, mī el̃ș îmi resp̃onse
k̃z̃ ñș p̃z̃tea face alt̃ș-fel̃ș dek̃it a împlini
ordinile s̃uperior̃or̃ș s̃z̃i. F̃s̃sseiș dat̃ș în sea-
ma z̃ñșia dīn çei marī-inspektorī ai poliției mī
a d̃zoi çendarmī, mī trem̃z̃r̃ind̃ș de frig̃r̃i dīn
kañș p̃z̃ñz̃ 'n niçioare, m̃z̃ p̃sser̃z̃ pe dr̃z̃m̃z̃l̃ș
de ferr̃ș într'o tr̃z̃ss̃z̃r̃z̃ de a d̃zoa treant̃z̃.

Ла Леївах не аштентаș kaī de post̃z̃; ла
Тревіза не п̃sser̃z̃m̃ș iar̃z̃ pe dr̃z̃m̃z̃l̃ș de ferr̃ș.
Кълл̃ьтор̃ind̃ș zioa mī noantea, f̃k̃z̃r̃z̃m̃ș în
шанте-zeçi de ore каалеа де ла Віена ла Ман-
t̃za, че este de 450 миле. În timp̃z̃l̃ș аçestei
кълл̃ьтор̃iī f̃s̃sseiș tratat̃ș k̃z̃ toat̃z̃ бл̃ndeçea
p̃stinçioas̃z̃; mī s̃z̃ z̃z̃asser̃z̃ ланçr̃иле, mī ав̃z̃s-
seiș ñz̃tr̃iment̃z̃l̃ș че çeream̃ș. Пе k̃ind̃ș кълл̃ь-
toream̃ș inspektor̃z̃l̃ș îmi f̃z̃k̃z̃ în sekret̃ș fel-
z̃rite înt̃reṽr̃i despre mișk̃r̃иле poliție че

срмаѣ ѡн Італіа, ши еѣ дин парте-мї ѡлѣ чер-
четаїс кїт пѣтїс деспре соарта аррестацілорѣ че
кадѣ ѡн тѣнеле Австріеї.

ѡлѣ ѡнтребаїс дака повестїеа фѣкѣтѣ де
Silvio Pellico деспре віаца са дин темніцѣ ереа
аддеврѣатѣ., ѡтокмаї негрешїтѣ, респонсе-елѣ;
Silvio Pellico п'а снѣссѣ декїт кѣратѣлѣ адде-
врѣ.“ Deskriѣ ачи ѡтокмаї ворѣеле салле ка
сѣ арѣтѣ чїтиторїлорѣ меї кѣ Австріеї нѣ-ї este
рѣшїне нїчї кїар де infamiїе салле. Елѣ ѡмї
ворѣї ши де mine-їнсѣмї, зїкїндѣ-мї кѣ шїтеа
кѣ ѡтїмплѣрїле віедеї мелле ереаѣ преа ѡтеpes-
sante. ѡ рѣспонсеїс кѣ раппортѣрїле date поліціеї
австріаचे деспре mine ереаѣ плїне де неаддеврѣ-
рѣрї, ши кѣ дела ѡнченѣтѣ пѣнѣ ла фїнїтѣ, еѣ нѣ
фѣкѣссемѣ алѣ декїт а їѣвї patria mea ш'а-мї
їмплїні datorїа кѣтре дѣнса. Мѣ ѡнтрѣвѣ ѣнде
фѣссесемѣ ѡн тїмплѣлѣ револуціонеї дин феврѣарїѣ
1853., Ла Дѣнѣва.“ ѡ зїссеїс, адеогїндѣ-ї кѣ'н
ачеа ѡмпреціѣраре нѣ мѣ afflassemѣ amestikatѣ
ѡн револуціоне. Ворѣїндѣ деспре affаcherїле Італіеї
ѡ зїссеїс кѣ cassa italianѣ ереа дреанѣ.“ Este
аддеврѣатѣ,“ ѡмї респонсе-елѣ, dar че poate
fаche дрептатеа ѡн контра а 600,000 де ваїонетте?“
Ла ачеастѣ ѡнтрѣваре нѣ респонсеїс нїмїкѣ.

ѡндатѣ че ажѣнсерѣмѣ дела стаціѣнеа дин
Mantѣа ла палатѣлѣ де Gonzag, не дедерѣмѣ
жоссѣ дин трѣссѣрѣ ѡн пїаца нѣмїтѣ *Mercato*
delle gallette, ла поалеле ѣнї повїрнїшѣ де

deală kь tpeute че kondъче ла fortepeca
Sъntъ-George.

CAPITULU III.

Mantxa те се нѣмеште кь dpeutъ кѣвintъ
vladela Peninsulei, este opашълъ челлъ маї tare
din Italia. Sitxatъ ne Minchio, koppinsъ intpe
dъoъ лакъpи а къроръ апъ се poate addъче, kindъ
ва тpeвѣи, ѝн ларгъ ѝш шапцъ че о ѝнконѣоаръ ши а о
ardika пѣлъ ла ѝнълцimeа сълчiiлоръ ши tpeстiiлоръ
че kpeskъ ѝнтр'ѝнсълъ, Mantxa este ѝнакчessивилъ
(неаппропiатъ) deattакъpиле d'affаръ. Киар тър-
пъpиле вiсерiчiiлор дiнтр'ѝнса сѣнтъ арmate кь
тѣнъpи ши пaиe кь мѣниѣii; мѣлте kase парти-
кълape дiнтр'ѝнса нѣ се темъ де бомбъ.

Kindъ Italia epea ѝмпърцiтъ ѝнтpe novii пe-
belliчi аї mediълѣи-евъ (beакълѣи de мiz-локъ),
Mantxa дiн ѝнтiмилape а кѣзѣтъ ѝн парtea famил-
лиеi Gonzagiiлоръ, kape zidi ѝmmensълъ палатъ
Gonzagъ, ашезатъ ѝн парtea де кърте Nopд-Est
а Mantxei, ѝнтpe opашъ ши лакъ, ши fortepeca
Sъntъ-George че се ѝналцъ маї пpeсѣссъ де тоате.
Famилia Gonzagiiлоръ kоnстpѣи ачeastъ fortepeцъ
спpe а се пeфѣцiа ѝнтр'ѝнса ѝн казъ kindъ аръ ѝ

fostă învinșată săă kîndă i s'ară fi întîmplată vre o nenorocire în neîncetatele pesbelle че ea sss-
dinea în kontra nobililoră vecinî.

Орашлă fă inkonșipată de Австриачî în анлă 1630 шî лгатă de Билъ-парте în анлă 1796. Ла авдикареа ачествîа рѣмассе iară în мѣна Австриеî. Îмпѣратлă Iosif ера отѣритă а îmulini кѣ-
цетлă предечessoriloră сѣî шî а адеога ла авереа са îмпѣрѣteaskă немѣрѣinitele аверî алле Gonzagiloră.

Карол IV, дѣка de Gonzagă se folossi de okasiunea de мѣлтă dorită аллѣтѣrindă-se пелîнгѣ Франчесî în pesbellлă че зрѣма. Емлă fesse esilată шî перî отѣритă în Парисă, дѣпекѣм се зиче, шî toate авериле sale fѣрѣ konfiskate пе сеама Îмпѣратлăî. Челă din зрѣмѣ din famillia Gonzagiloră локѣеште акѣм în Mantă. шî Австриа îî дѣ о pensiune.

Kastellлă îпѣлѣindă-se пе марѣinea лаклăî че îтѣреште шî маî мѣлтă четатеа кѣтѣ Nord, се poate vedea dîntр'о mare депѣртаре de Mantă. Este о мѣреацѣ konstrăkciune кѣ патрѣ знгîспî, zidită întр'знă modă simплă dar регѣлатă din medîлă-евă. Îн fie-kape din ачесте патрѣ знгîспî се îналѣцѣ кîте знă тѣрпîшорă kрестатă пîнѣ ла о îпѣлѣime de 160 пîчоаре маî presses de сѣр-fага kîmpieî, înkît din vîртлă kastellлăî се vede четатеа, лаклă шî toate пѣрдиле локлăî d'îмпѣрѣîрă О калле kondăче din партеа stîнгѣ

a kastellalı la poarta sântı̄lă-George și în partea dreaptă este podul cu așelul și nemeșul ca o parte dintr'o mlașcă, fâcând astă-felă înkît se poate desceia și pe'nkeia la miz-loc, și fortifikat și puzit cu soldați la capătul de peste lak. Un șanț mare și larg de 40 de picioare și adînc de 20 înknoșoară kastellalı. Kînd în lak este apă îndestulă, așelul șanț este mai pe jumătate plin și se poate șmpla la treburile pînă șșș. Kastellalı kommînik cu orașul Mantua printr'un povârniș ală și deală cu oută-zeci de trepte, care se coboară pe două țurulă kastellalı, de pe lîngă cerkă de volte ală podulă ce trece peste șanț și se mîrșimește într'o piață pablikă, numit *mercato delle gal-lette*. Așea piață este inkonștrat de bastimente enorme care formaș vekulă palată-Gonzagă, avînd pe dînsa astăzi biserika santa-Barbara, un vekulă teatru, mai multe fâbrici de manșakturi și residența Kșrșii Șpecială a jșsticiiei. Din țentrelă așelul povârniș o skară sekretă coboară kiar în kșrșea palatălă și konduce d'ă dreptulă la Kșrșea Șpecială a jșsticiiei, și nu mai prin așea kală poate intra činc-va în palatălă aktulă; în partea d'împotriva este un alt povârniș cu trepte ce încene din șanț și merge pînă la podul sântı̄lă-George, ală

кърѣи капѣтѣ este ȳinstѣ inkissѣ кѣ порѣи ши кеиле ле ȳине гѣвернорѣлѣ din Mantua.

Kastellѣ este кѣ trei staȳiri (katѣri), ȳn ȳеле доѣтѣ d'ȳntѣis sȳntѣ депѣссе архивеле о-рашѣлѣи, ши ȳn аѣлѣ 1815 Австриѣи staȳилѣ ȳеллѣ de sȳssѣ ȳлѣ фѣкѣрѣ темниѣ а Statѣлѣи. ȳеi d'ȳntѣis оаспегѣи аi аѣстеi темниѣе фѣрѣ ȳенерарѣи ши офиѣерѣи ȳе лѣasserѣ парте ла мишкѣреѣ провokatѣ de promissȳnea ȳе, ȳn аѣлѣ 1809, Армиѣка о dedesse Italianilorѣ de а ле да inden-ȳinȳа, promissȳne пе кѣре елѣ нѣ ши-а ȳm-ȳanit-o; ши де Bentinк ȳn аѣлѣ 1814, апоi де Nȳzent ȳn аѣлѣ 1815 кѣри ȳntѣritasse поѣлȳȳȳиле а се pesкѣла. ȳn примѣ-вара аѣлѣ 1815, kȳndѣ Мѣрат декларѣ реѣвеллѣ Австриѣи, sekta Карѣонариlorѣ s'апѣкѣ d'аѣeastѣ ȳntrenȳindepe шiesнѣ (ȳспѣши) кѣмплитѣ аѣеѣ грешалѣ ȳn темниѣеле din Mantua, din Spielberg ши пе еша-fodѣ. ȳn аѣлѣ 1830 поѣилѣлѣ ȳиро Menotti, ȳn-demnatѣ fiindѣ de Франѣѣ IV, дѣкѣ de Modena а ȳntра ȳntр'o konsȳiraȳȳne кѣре ереѣ сѣ пе кѣроана italianѣ пе капѣлѣ дѣѣелѣи, Menotti fȳsse трѣdatѣ de аѣestѣ tiranѣ кѣ sȳffletѣ nemernikѣ ши kondamnatѣ ла моарте. Елѣ шезѣ кȳтѣ-ва тимпѣ ȳn kastellѣ de ла sȳntѣлѣ-George маi 'niainte d'а мерѣе ла Modena ȳnde тревѣia сѣ моарѣ.

Дѣлѣ реѣолюȳȳȳnea din аѣлѣ 1848, аѣеллѣ kastellѣ, pentрѣ-кѣ este аѣа de ȳеапѣнѣ konstrȳ-itѣ, pentрѣ-кѣ аре ȳmpreȳȳрѣлѣ лѣи atȳtea ȳntѣ-

piri, mi pentru-кѣ este m'ai neste patingѣ d'a
skupa чине-ва dintp'ъnsълѣ, fiindѣ pѣzitѣ аша
de vine mi de лакълѣ de ла Mantѣа; ачеллѣ ka-
стеллѣ, zikѣ, fesse алессѣ neutru a întemniа
întp'ъnsълѣ pe arpestaгii politici din Statpila
Lombardo-Beneгiane, în timpълѣ dѣpatei proce-
selorѣ lorѣ.

Къндѣ ne dederѣмѣ jossѣ din trѣssѣrѣ mi
fessepѣмѣ ла поалеле повѣрнишълѣi kape kondѣче
ла temniа din kastellѣлѣ sѣntѣлѣ-George, pѣzi-
torii аѣ trebѣitѣ сѣ мѣ sprijine din toate пѣр-
пиле; кѣчи авiа stamѣ pe пiчioare, tremѣрамѣ
de spigѣri, mi нѣ pѣteamѣ fache niчи кнѣ passѣ,
înkѣтѣ, de амѣ fi pѣmassѣ singѣрѣ, mi-арѣ fi
fostѣ neste patingѣ сѣ fѣгѣ. Timpълѣ ереа în-
tѣnekatѣ; o singѣрѣ торѣлѣ лѣчеа în кѣрте; нѣ-
mai тѣчереа mi întѣnerikълѣ ереаѣ împreгiѣрълѣ
nostru, mi ачеа тѣчере нѣ ереа întѣpѣntѣ dekѣтѣ
нѣmai de skomotълѣ apei че кѣдеа pe павеа mi
de пiчioareле ѣendarmilorѣ.

Aziis знѣ orologiis sѣnîndѣ знѣ-spre-zче
ore mi jsmѣtate. „Unde trebѣie сѣ mergѣ?“ înt-
treбаiѣ. „Kolo în kastellѣ,“ pѣsѣnse inspekto-
рълѣ, арѣtîndѣ ла dpeanta. Ka o машинѣ мѣ întor-
seiѣ împreгiѣрълѣ меѣ mi пrивiрса-mi se агiнтѣ ла
поарта prin kape авеамѣ сѣ întru în temniа.
Mѣ gîndiis ла Tazzoli, ла Sпeri, ла Grazioli,
ла Grioli, ла Montanari mi ла алгii kapi în
ангълѣ 1852 trekѣsserѣ neste pragълѣ ачеллѣ

порди ка сѣ меаргѣ ла ешафодѣ. „Кѣм оаре воѣх пѣтеа-еѣ сѣ маѣ ессѣ пе дѣнса?“ ѣмѣ зиссеѣх. Штиамѣ че сокотелѣ абеамѣ еѣ кѣ Аѣстѣтѣа; штиамѣ кѣ нѣ лѣссассемѣ сѣ тѣреакѣ нѣчѣ о окасѣне фѣрѣ а доведѣ ѣрра меа кѣтѣре аппѣссѣторѣѣ дѣррѣѣ мелле; шѣ мѣ ѣнкѣредѣнѣцаѣх кѣ дака одаѣтѣ мѣ афламѣ ѣн воѣа Аѣстѣрѣачѣлорѣѣ, нѣ маѣ пѣтеамѣ спѣра нѣмѣкѣѣ. ѣнсѣ кѣѣетѣреа че мѣ тѣлѣѣра маѣ мѣлѣѣ еѣеа аѣеа пѣнтѣрѣ стрѣмѣтѣреа меа ла Манта, мѣ темѣамѣ сѣ нѣ се ѣ дескопѣрѣтѣѣ чева ѣн пѣрѣвѣнѣа мѣссѣнеѣ мелле полѣтѣче. Кѣ аѣѣстѣорѣѣлѣ а дѣоѣ ѣендарѣмѣ, сѣѣѣх аѣелле опѣѣзѣчѣ де тѣрѣпѣ че дѣкѣѣ ѣн кастеллѣѣ, ѣнтѣлнѣѣх аколо пе сѣнѣиорѣѣлѣ Фѣрѣчѣско Касатѣ, ѣнѣ омѣ ка де шеассѣ-зѣчѣ де аѣнѣ. Едлѣѣ еѣеа палѣдѣѣ шѣ ѣѣѣѣра са абеа о еспѣссѣне сѣнѣстрѣѣ.

Фѣссѣѣх десѣѣѣстѣмѣнтѣтѣѣѣ, кѣѣстѣтѣѣ прѣѣтѣстѣндѣнѣѣ шѣ ѣнкѣссѣ ѣн темнѣа No 3. Адѣоа-зѣ де дѣмѣнеаѣѣѣ сѣнѣиорѣѣлѣ Браѣчѣавѣне, Хѣрѣргѣ дѣн Манта, мѣ вѣсѣтѣ шѣ ѣмѣ опѣдонѣ ѣнѣ рѣмедѣѣѣ. Мѣ се дѣде дѣмѣнкѣре ка ла спѣталѣѣ; аѣеа мѣнкѣре еѣеа о сѣпѣѣ, о ѣѣкѣѣпѣкѣ де карне, пѣѣѣнтѣкѣѣ пѣѣне пѣагрѣѣ шѣ ѣнѣ пахарѣѣ де вѣнѣ рѣѣѣ. Мѣ се дѣде шѣ ѣнѣ лѣгѣанѣѣ, ѣнѣ стѣргарѣѣ де мѣѣнѣѣ шѣ дѣоѣѣ чеаршафѣрѣѣ. Рѣѣмѣссѣѣх ѣн мѣрѣре, кѣчѣ де шѣ нѣстрѣпѣментѣѣлѣѣ фѣссе дѣстѣлѣѣ де прѣостѣѣ шѣ салѣтеаоа дѣстѣлѣѣ де асѣрѣѣ, аѣелле лѣкрѣрѣѣѣнсѣѣ еѣеаѣ ѣнѣ че де лѣксѣѣ ѣн кѣмпѣраѣѣѣ кѣ мѣсѣрѣа ѣн карѣ

trăissemă din momentăлă аррестăриі мelle пълнă атăчи.

Spре а пrefаче kastellăлă în temniцă а Statăлăі, съллиле че ле авеа ла încенџă kastellăлă fssesseră дерьmate ши în локълă че'лă коп-приндеаă елле ереаă fькџте дџоъ-спре-зече încissorі despърџите џна де алта кџ џнă zidă d'o grosse mai мџлтă де тpeі пичіоаре. Fie-kape încissoаре are дџоъ џші, ши fie-kape џштă tpeі ланџpі де ferră. Zidăлă d'affарь este grossă mai мџлтă де чинчи пичіоаре, fie-kape ferpeastră кџнтџшитă кџ канева este încissă întpe џнă рочіă (пlassă) де сірмă де ferră ши џнă mare гріллаџиă кџ дрџџі де ferră пе din affарь, ши џнă алă assemenea гріллаџиă пе din întpă încissorеі. Pамеле (первазџpиле) ferpeastpелорă пџ сънтă mai пџдинă assikџpate кџ ланџpі де ferră ши кџ лăкџте ши în перетеле fie кџpіі încissorі este încененитă кџте џнă велчйгă де kape adessea аррестанџиі сънтă легаџі.

џnelle din ачелле дџоъ-спре-зече încissorі аă кџте о адџоа ferpeastră în faџа џнеі кџpџі мичі че este în миз-локълă kastellăлăі. Ачелле încissorі сънтă челле mai вџне, пентpă кџ аерълă întp'înseле é mai ливерă ши mai lesne де интpăџ. Înkissorіле кџ пџмеріле 9, 11 ши 12 сънтă în faџа лăкълăі; челле кџ пџмеріле 5 ши 6, încџpте ла дреанта; челле кџ пџмеріле 1 ши 8, încџpте ла стџнга, ши челле кџ пџмеріле 2, 3 ши 4,

kape sântă челле маї релле, кѣтре шанѣ; ачестеа sântă змедоасе ши пѣне де пѣричѣме ши пѣдѣкѣме; ферѣстѣеле лорѣ sântă'налте, маї кѣ тѣриѣ ѣнкѣссе де кѣт челле-алте, ши аѣ нѣмаї кѣте о зштѣ, пентрѣ ка сентѣнеллеле ши темнѣчѣрѣи сѣ поатѣ азѣи дѣн корѣдорѣлѣ (пѣрѣворѣлѣ) че се ѣнтѣнде п'афѣрѣ, челлѣ маї мѣкѣ сѣгомѣтѣ ѣнтѣм-платѣ ѣн ѣнтрѣ ѣнкѣссѣрѣѣ. Ункѣссоарѣа кѣ нѣмерѣлѣ 4 есте маї налтѣ де-кѣт чеа кѣ нѣмерѣлѣ 3, ка сѣ ѣнтрѣ чѣне-ва ѣнтр'ѣнса маї сѣе тѣрѣ тѣрѣте; еарна лѣмина зѣллеї нѣ пѣтрѣнде ѣн ачѣа ѣнкѣс-соарѣе де кѣт нѣшаї ла 9 ѣре де дѣмѣнеатѣ ши нѣчѣ одатѣ вре-ѣ рѣзѣ а соарѣлѣї нѣ алѣнѣкѣт ѣнтр'ѣнса де кѣт нѣ маї де ла амѣазѣ мѣмѣнтѣ ла 4 ѣре дѣнѣ пѣрѣнзѣ.

Ун ачелле дѣоб-спре-зѣче темнѣде ѣн кѣре нѣ ѣнкапѣ кѣм тѣрѣзе маї мѣлтѣ де 100 арѣстанѣї, sântă 200 де фѣнде ѣменѣшѣ грѣ-мѣдѣте знелле несте алтелле, аштенѣндѣ терѣм-пѣлѣ прочѣsselорѣ лорѣ, ши маї 'наѣнте д'а ве-нѣ ачеллѣ тимѣнѣ, мѣлѣї дѣнтр'ачѣї непѣрѣчѣїї ворѣ sѣfferѣ, фѣрѣ нѣчѣ ѣ'ндѣѣѣалѣ, дѣстѣле ѣсѣнде ши пѣдѣнсе пѣ кѣре нѣчѣ нѣ ле ва пѣстеа афла Ма-ѣестатеа Са Умѣратѣлѣ Авѣстѣрѣїѣ.

Пѣза арѣстанѣїлорѣ есте ѣнкѣрѣдѣнѣатѣ де Авѣстѣрѣя знѣї ѣффѣцѣрѣ нѣмѣтѣ ѣнспекѣторѣ, дѣла кѣре гѣверѣнтѣнтѣлѣ чеѣре рѣспѣндѣрѣа де фѣ-га лорѣ. Ачеллѣ ѣффѣцѣрѣ тѣрѣзе а регѣя ка сѣ нѣ аїбѣ а фѣче арѣстанѣїї знѣї кѣ алѣїї ши сѣ

нѣ се întълнеaskъ niчи-de-kъmъ mergъndъ în
 салла черчетърilorъ. Inspektorulъ temniцелоръ
 kриминале are пѣтере nemъrginitъ assъura ар-
 prestaнціlorъ; еллъ poate опі kъndъ îi va плъ-
 чеа а încърка de fiарре ne appesantъ, а'ллъ
 оsъndi ла bastonaдъ ши а'ллъ kinsi нѣмаі кѣ
 пѣне ши апъ; ши ачеастъ пѣтере еллъ авѣ плъ-
 чеа а о întреbъinдa destълъ de kрѣntъ în кър-
 сълъ прочеселоръ militare дин аnълъ 1852.

Sъв ordinelе inspektorъlăi sъuntъ шеasse
 temniцepi, *sekondini*, (ajjstoape), kapi îndepli-
 nesкъ serbичилъ temniцei, skimъndъ-se ла fie-
 kape 24 de ore; ши нѣмаі trei динт'ъnшиі potъ
 linsi de odatъ дин kastелъ. Ънълъ дин ачест
 temniцepi се нѣмеште *портapъ*; постълъ сѣѣ este
 în салла че kондъче п'о парте ла încissopile дин
 întрѣ ши п'алта ла повърнишълъ кѣ tpențe. Маі
 'nainte d'a се deskide ѡша kъndъ s'arde вѣттѣndъ
 saъ sънѣndъ клопоцеллълъ ла ѡшъ, еллъ се зi-
 тѣ totъ-de-ѡна printр'о мишкътоape ferpestrъe
 griлатъ foарте мѣрѣntъ, нѣмитъ *bocchetta*, ши
 kape este фѣкѣтъ în чентрълъ ѡшеі, спре а ве-
 деа чине чеpe сѣѣ intpe. Ънъ аллъ dъoilea tem-
 niцepъ se нѣмеште *gsardianъ*; ачеста este челлъ
 kape pesъnde маі кѣ deosebire pentрѣ appes-
 tanці kъtre inspektorъ, челлъ kape face în tem-
 niцe черчетарea деzi ши de noante, ши kape în-
 grijаште ka дръциі ши лапцъpиле ѡшелоръ ши
 ferpeстрелоръ сѣѣ fie în вѣнъ stape. Kъndъ вре-

ɁɁɁɁɁɁ din arpestanɁi este ɁerɁɁɁɁ în sala Ɂer-
 ɁerɁɁɁɁɁɁ, jɁdikɁɁɁɁɁɁ trimate ordiɁă înskpissă
 inspektorɁɁɁɁ kape îllă transmite mi ełł asse-
 menea *ajjstopɁɁi de gɁardiani*; apoı, Ɂestă
 din ɁpmɁ dɁ ne arpestantă în mɁna trimitss-
 ɁɁi de kɁtre jɁdikɁɁɁɁɁ, pɁstrɁndă ordiɁɁɁ în-
 skpissă pɁɁ la reintrapea arpestantɁɁi în în-
 kissoape. Ală treilea sekondino se nɁmente
 assistantă, *sussidio*; datoria ɁɁi este d'a ajjsta ne
 gɁardiană, mi asta affarɁ la a doɁa ɁmɁ a tem-
 niɁei, ne kɁndă Ɂellă d'întăiă întră în temni-
 ɁɁ. Daka gɁardianɁɁɁ este isbită, mi kiară om-
 motită de arpestantă, assistantă *sussidio*, este
 datoră sɁ nɁ se mișce de la postăɁă săă, de-
 frikă ka sɁ nɁ skape arpestantăɁɁ; ełł trebbe
 a se mɁrɁini nɁmai sɁ striɁe supre a veni
 alɁi în ajjɁtopă. Astă felă fie-kape temniɁeră
 are respnsabilitatea sa deosebită; kɁ toate a-
 Ɂestea ei se ajjăă Ɂniı ne alɁi; kɁvi în kasă
 de nenorɁipe, toı sɁntă pedensiı de o potri-
 vă. Ńă portară, Ɂă gɁardiană mi Ɂă assis-
 tantă se kɁkă totă-de-Ɂna într'Ɂă korridoră
 lîngă lokɁinɁa inspektorɁɁɁ mi liniı de pe-
 petele inkissorıoră kɁ nɁmerile 2, 3, 4, 5, mi
 6. Kite ɁɁɁɁɁ din sekondini are permissiɁnea
 d'a se dɁce akasă pentră 24 ore, ne kɁndă
 ală dɁoilea merɁe de kɁmpără approvisio-
 nementele de peste zi arpestanɁıoră, mi ne
 kɁndă ală treilea remăne ka sɁ dɁkă

ordinile kъndѣ treбѣe a se infъциша arpeстанциі
 љnainteа jѣdikъtopълѣи. Toate ачесте сервiчiсрi
 ле фаче кѣ ръндѣлѣ fie-kape d'intpe sekондинi.

Черчетареа темниделорѣ се фаче кѣм зр-
 меазъ: ла 6 оре де диминеаѣ се фаче о чер-
 четаре специалъ; ла 7 оре се addъче пѣinea;
 ла 8 се дѣ апъ; ла 9 се мѣтъръ; ла 10 оре
 ши jѣмѣtate се addъче сѣпа; ла 11 ши ла 1 оръ,
 се fakъ черчетърi специале; ла 2 се дѣ demънка-
 ре arpeстантѣлѣи, kъndѣ ачеста о поате плѣti;
 ла 3 оре се фаче черчетърi специале; ла 5 in-
 спекторѣлѣ vine suppe а-'ши фаче раппортѣлѣ вѣѣ;
 ла 6 се fakъ черчетърi специале; ла 8 о чер-
 четаре; ла 9 ши jѣмѣtate се фаче о черчетаре
 специалъ ла kape este де фадѣ инспекторѣлѣ; ши
 љn fine, ла 1 оръ ши jѣмѣtate iar черчетаре
 специалъ, kape ва сѣ zikъ peste totъ 13 чер-
 четърi де zi ши де noante. Peste toate ачесте
 черчетърi, темничерiі nekонтенитѣ грѣsseskъ кѣте
 знѣ претекстѣ pentрѣ ка сѣ intpe љn љnkissopi,
 ast-fellѣ љn кѣтѣ вiетѣлѣ arpeстантѣ n'ape знѣ
 минѣтѣ де репаосѣ. Дѣпъ черчетареа инспекто-
 рѣлѣи де ла 9 оре ши jѣмѣtate сеара, кейле
 темнидеi i се даѣ лѣи љn мѣнѣ, ши kъndѣ кейле
 се даѣ гъардианѣлѣи suppe а фаче черчетареа са
 дела 1 оръ ши jѣмѣtate, ачеста este totъ-d'-
 зна љnсоѣитѣ де знѣ солдатѣ арматѣ.

Affаръ де ачестi темничерi, зече солдатѣи kom-
 мандаѣи де знѣ капоралѣ стаѣ де пазъ totъ-de-

зна în kastellă mi sântă distribuiți kəm ɔrmeazb : ɔnɔɔ este pɔssă lɔngb portară la ɔn aɕea de sɔssă a skɔrii, kɔɕi sântă dɔɔb ɔmı : datoria sa este d'a nɔ lɔssa sɔ iassă din kastellă niɕi ɔnă omă ɕe nɔ este imbrɔkată kɔ ɔniformă, affară nɔmaı de va fi insouită de vr'ɔnă temniɕeră ɔniformată; altă lă pɔzeste noantea în koppidoră lă inkissori-loră kɔ nɔmerile 11 mi 12; mi ɔnă altă treilea pɔzeste la nɔmerile 3 mi 4. Ei sântă indatoraiți sɔ se pɔrɔmble nekontenită mi la ɕellă maı mikă sgomotă sɔ striɕe pe temniɕeri. Aɕeste sentinelle se skimă lă fie-kape dɔɔb ore.

Daka arpestanții politici sântă pɔea nɔmeromı în kɔtă nɔ inkauă în temniɕele din kastellă, se pɔnă mi în temniɕele kriminale din Mantua. Înt'ɔna din aɕeste temniɕe este o sɔnı-mentătoare inkissoare ɔnde se obiɕnăseste a fi inkımı aɕeia kapi aă ɕerkată sɔ fɔgă. Aɕea inkissoare este konstruıtă înt'ɔnă țɔră mi è atăt de nitită mi strımută în kɔt omă lă nɔ poate niɕi a sta în niɕoape niɕi a se întinde kɔ întɔrșime înt'ınsa; pepeții ei aă o grossime de masse ni-ɕoape mi sântă atăt de ɔmedomı în kɔt krește înt'ınsa mășkız mi ɕișperɕi. Fepeastra ei, 'nalătă mi lară abia de masse deșete, este plıntă de drăni de feppă foapte mari. Nɔ s'a întəm-plată niɕi odată ka ɔnă arpestantă inkissă în aɕea sɔnımentătoare temniɕă sɔ fi pɔrtătă abea viață înt'ınsa maı mălătă de dɔɔb lăni.

Înkissoarea mea erea лѣгъ de zече пічіoare
 ші ларгъ de шasse ші таванѣлѣ преа 'налѣ ; fer-
 peastra înbлатъ de шante пічіoare дела фаца
 пѣмѣнтѣлѣ, erea кѣнтѣмитѣ кѣ доѣтѣ грилле de-
 пѣртате зна де алта ка де треі пічіoare, ші ап-
 пѣратъ ші де о îngrѣdipe de сѣршѣ мѣрѣнтѣ de
 ferrѣ kape împedika тречереа аерѣлѣ ші kape
 assѣda de змезеалѣ. Senniорѣлѣ Kasati мѣ ві-
 sita de мѣлте опі пе zi ; слѣ ереа преа affабілѣ
 (блажинѣ), ші кѣндѣ пѣ мѣ грѣссеа îн патѣ, îн-
 черка totѣ-de зна а мѣ дѣче ла лѣминѣ, ка сѣ мѣ
 прівеасскѣ маі віне кѣ окіѣлѣ слѣ skpѣtatorѣ.
 Îнtr'о zi îмі zisse кѣ-мі тѣiassemѣ зngііле ; erea
 addevѣратѣ, ші ачеаста мѣ фѣкѣ сѣ îнцеллегѣ кѣтѣ
 de рігѣроасѣ ші непрекѣрматѣ erea прівегереа
 pentрѣ шіне. Stѣрѣiamѣ neîнchetatѣ а-лѣ îнпрева
 pentрѣ че ereamѣ întemпіgatѣ.

Дѣпѣ зече зилле, pentрѣ-кѣ îмі venisse пофта
 de мѣккаре, реѣимѣлѣ (храна) de snіталѣ îмі
 erea de neаjѣnsѣ. Фѣкѣіѣ а мі се кѣмпѣра îн
 fie-kape dîmineаѣтѣ пѣіне de знѣ soldiѣ. Dar
 кѣндѣ аjѣuseіѣ ла Mantѣа п'авеамѣ îн пѣнгѣ
 маі мѣлтѣ de кѣт треі franчі, ші dîн ачеі треі
 franчі келтѣsissemѣ маі dîнаinte snре а-мі кѣмпѣра
 о mікѣ кѣпѣ de апѣ, знѣ кѣдїтѣ, знѣ вѣрете ші
 о fѣркѣліѣтѣ de лемнѣ, îн кѣт îмі рѣмѣssesse
 преа пѣдїнѣ лѣкрѣ. Нѣ-мі erea перmissѣ а skpіе
 сѣ-мі віе вані, ші кѣѣetaіѣ ла зилеле че ле тре-
 кѣsssemѣ îн Sіvііѣ, sѣfferındѣ toate kîнzîнгле foа-

mei. Xpana че се дъ арпестанділорѣ нѣ денінде
 нічі де трібѣналѣ, нічі де инспекторѣ, нічі де
 хірѣргѣ, чи де ordinile trimisse d'adrentѣлѣ дела
 Бiena; астѣ-фелѣ ѓн кѣт дака хірѣргѣлѣ крѣде
 нечессаріе о ѣшѣре адеоѣре де пѣіне ші де вініѣ
 пентрѣ сѣнѣтатеа арпестанѣлѣ, елѣлѣ нѣ поате фаче
 алѣ де кѣт а раппорта прѣмедінтелѣ трібѣналѣлѣ
 каре тримите череѣа лѣї ла Бiena; ші адеѣсеа
 трѣкѣ доѣѣ, трѣї лѣні нѣнѣ сѣ віе респѣнсѣлѣ.
 Спیتالѣ нѣ еѣте пентрѣ арпестанѣїї дин кастелѣлѣ
 Сѣнт-George; ѓнсѣ дака вре ѣнѣлѣ динтр'ѣншії,
 коппрінсѣ нѣмаї де вре о рѣнеде іѣѣре де ма-
 ладіе, стѣ сѣ моарѣ, еѣте транспоатѣ ѓн спита-
 лѣлѣ чівілѣ, ѣнде еѣте пѣзїтѣ тотѣ атѣтѣ де аспрѣ ка
 ші ѓн темніѣѣ. Ѓн тимпѣлѣ ѓнтемніѣѣрїї мелле,
 ѣнѣ ненорочїтѣ кѣ нѣѣмеле де Клемѣнтї фѣ трї-
 мїссѣ ѓн ачеллѣ спیتالѣ, ші мѣрї ѓнтр'ѓнсѣлѣ дѣѣѣ
 доѣѣ зїлле.

Нѣстрїментѣлѣ че се дѣ овїчнїтѣ ѓн темніѣѣ еѣ
 те о сѣпѣ слаѣѣ, ші патрѣ-ѣнре-зѣче ѣнчїї (адїкѣ 7
 драмѣрї) де пѣіне неагрѣ не зї. Дѣѣѣ чеаршаѣѣрї,
 дѣѣѣ ѓнвелїтѣрї (плѣпѣмї) ші ѣнѣ стѣргарѣ де мѣї-
 нї се дѣ фїе-кѣрѣї арпестанѣѣ. Ачѣїа карї аѣ ванї, потѣ
 сѣ-ї келѣїаскѣ, ші ванїї лорѣ сѣнтѣ депѣшї ѓн мѣї-
 пеле инспекторѣлѣ. Іар чеї че н'аѣ ванї ші нѣ
 потѣ чере дела фамїліїле лорѣ, пердѣ орї-че
 пѣтере ші морѣ адеѣсеа де foame. Прѣмедїнтеле
 трібѣналѣлѣ, че еѣте ѣнѣ омѣ прѣа оменосѣ кѣнд
 рѣгѣлеле темніѣїї ѓї пермїтѣ сѣ аїѣѣ оменїе, а ѓн-

kъnomtiingatъ adessea ла Biena desupe neajъn-
 ыpeea nъtrimentълѣ; dar totъ-de-ъna a fostъ вn
 ванъ.

Astъ-felлъ trъiamъ eъ amtentindъ zioa вn
 kape, ka mi altъ datъ, amъ fi sъfferitъ de foame.
 вntp'ozi temniчepълъ veni a mъ вntpeba че dore-
 amъ ст-мѣ kъmперe., Nimikъ, "iъpesъnseiъ. —
 „Nimikъ, miчѣ kiap o въkъdikъ de пъine?“ —
 „Nъ, "iъ zisseiъ mi mъ вntopseiъ kъ faдa spre
 перete, kъчѣ mъ пъssessemъ вn patъ, sperindъ
 kъ kinъinцеле de foame ле-ашъ fi simцitъ mai пъ-
 dinъ. Dъпъ o jъmъtate de opъ, temniчepълъ
 peintrъ kъ пъinea., N'o voeskъ, "iъ zisseiъ; eллъ
 кемъ ne senniopълъ Kasati, kape mъ pъгъ s'o
 priimeskъ дела dъnsълъ. Mъ simцiiъ тълъpatъ,
 neштиindъ daka тpeвъea saъ пъ a o priimi; вfine
 o priimiiъ. Iъ mълдъmiiъ mi eллъ opдонъ d'a
 mi se skimба premenелe, pentръ kape'i apъtaiъ
 assemenea mълдъmirile мelle. Kъndъ pъmъs-
 seiъ singъpъ, mъ вntpebaiъ de amъ fъkъtъ вine
 saъ pъъ, вfine вmi пъpъ kъ amъ fi apъtatъ o falче
 mъndpie d'ашъ fi стъpъitъ mai mълтъ a пъ priimi
 пъinea дела dъnsълъ. Prin xpъmare, priimiiъ вn
 toate zилеле знъ адаosъ de пъine дела senniop-
 pълъ Kasati, пълъ kъndъ mi se dede voie a prii-
 mi ванѣ дела familia mea mi пъtъiъ a'mi kъm-
 пъpa чelle че-mi epeaъ neчessarii.

CAPITULU IV.

Maî 'nainte d'a intra în амѣнѣтеле прочес-
слѣи меѣ, сънтѣ datorѣ d'a încерка s'арѣтѣ чи-
титорѣлѣи englesѣ депрѣнс кѣ јѣдикѣдѣиле прии жѣрѣ*)
ши кѣ леѣиле ши датинеле че даѣ akkѣsatsлѣи спера-
нге d'a fi јѣstifikatѣ daka este innocentѣ, o idee
despre триѣзналѣле înaintea кѣрора сънтѣ читѣи
de Австриа Italianiî inkѣлпаѣи ка криминалѣ пен-
тѣ-кѣ-ши îзѣvesкѣ patria лорѣ ши încеркѣ s'o
fакѣ лиѣерѣ.

În зѣрма оmmорѣрилорѣ че ле фѣкѣ Австриа
în анѣлѣ 1852, гѣвернтѣнтѣлѣ австриакѣ institsi
онѣ триѣзналѣ чѣвилѣ спре a maska despotismѣлѣ

(*) În цѣрѣиле знде попорѣлѣ simte ши чеѣ кѣ стѣ-
рѣицѣ Dreptatea ши знде гѣвернтѣнтѣлѣ воеш-
те а о пѣзи îн адеѣѣрѣ, аколо се аллеѣѣ кѣѣи ва
ѣѣрѣѣѣи din чеѣ маî onestî, дреѣи ши канѣбилѣ,
каѣи се нѣmesкѣ јѣспѣ саѣ јѣраѣи. Din ачеѣ ѣѣр-
ѣѣѣи се întokmesкѣ триѣзналѣри îн fie-каѣе орашѣ
саѣ distriktѣ че черѣетеазѣ ши отѣѣѣскѣ daka
пѣрѣдѣи, îн împreѣѣзѣрѣи kорреѣѣионале ши кѣ-
минале, сънтѣ ѣиноѣѣи саѣ нѣ, маî 'nainte d'a fi
јѣдикѣи îн триѣзналѣрилѣ respекѣѣе. Ачеѣ јѣспѣ
саѣ јѣраѣи черѣетеазѣ ши îмпакѣ ши fellѣрите
împreѣѣзѣрѣи чѣвилѣ ши kомерѣиале d'între четѣ-
ѣенѣ.

(**) сѣѣ militarѣ, ши senniorѣлѣ Strand, Гѣвернаторѣлѣ цинѣтѣлѣи Mantѣеи priimi demissionea sa вн анѣлѣ 1854, дѣпѣ че kondamnѣ поѣ патриоти italiani ла галере (мѣнкѣ silnikѣ) ши внкѣ алѣи вр'о сѣтѣ ла ландѣри ши вntemnidare вн Bohemia. Se zichea кѣ ачеллѣ trivѣналѣ fѣssesse преа аспрѣ ши кѣ мѣсѣриле лѣи estreme сѣппѣраѣ пе Maie-

(**) Despotѣ ва сѣ zikѣ ачелла каре pretinde сѣ fакѣ чеи-алѣи de силлѣ, de friкѣ пѣмаи чеаа че воеште дѣнсѣлѣ.

Domnitorѣ саѣ гѣвернѣмѣнтѣ despotikѣ este ачелла каре вntrevзвндѣазѣ супре рѣѣ пѣтереа че i s'a вnkredвнѣатѣ de попорѣ; ачелла каре вмпиллѣ, strivehte ши jefѣehte че попорѣ дѣле кѣм вѣ плаче лѣи, фѣрѣ сѣ dea sokoteалѣ нимѣлѣи de fantеле салле; ачелла каре кѣтеазѣ а ziche ши а fache: „ Eѣ sѣntѣ леѣеа,“ кѣм zichea ши фѣчеа ла noi вн Царрѣ, сѣѣ реѣимѣлѣ de neагрѣ memorie, ministrѣлѣ Вилара, рѣпосатѣ ши вmmортѣнатѣ вн влестемеле Цѣррии вntреѣи, ши: „ Аша воиѣ, ашафакѣ“, кѣм zicheaѣ totѣ ла noi вн Царрѣ, вн дѣрепосѣлѣ tpekѣтѣ, чеи че se kpedeaѣ пикаѣи кѣ kоmnвда din черѣ пе пѣмѣнтѣ; ачелла вnfine, каре аре neomenoasa мѣлѣзѣмѣре d'a вине че попорѣ вн вntзнерикѣлѣ ne-внвѣдѣтѣреи, вн jѣгѣлѣ рѣвиеи, вн гиареле прѣдѣрии, вн miseria demoralвзѣрии врѣстале ши аmmорѣѣреи mortifere, ши а-лѣ администра кѣ вичѣлѣ ка п'о чиреадѣ de vite.

Ши despotismѣ ва сѣ zikѣ реѣимѣ de nedreptate, de вмпилларе, de аппѣссаре, destrввпѣре, de пелеѣвпѣре, de чѣokoismѣ, de вччидеѣеа виеѣеи snei сѣfferinde.

statea Sa Imperială (poate penru-kъ елле întă-
pitaș попъладішеа ла peskъларе). Opri-kъm a
fostă Maiestatea Sa întăpi отъpіpіle de moarte
че се есекyтарь ла Понта-Праделла. Къ toate аче
stea, нъ се poate тьгъdзі къ зпѣ оаре-каре fellă
de клеміндъ fъsse алътъратъ пе лінгъ ачеа as-
prime саѣ ачеа *dreptate*. De ачеа, спре есе-
мплă, fъsse прокламатъ о amnistie џенералъ пе-
нтръ ачеіа карі, prin прочесселе лорѣ, ереаѣ de-
клараци іnnоченці, къm ші пентръ ачеіа карі dъпъ
о іntemпідаре маі мълтѣ de дъоb-зечі-de-лэні
мъртъріссісеръ totѣ че штіаѣ, кінзіді саѣ neki-
нзіді къ bastonada. Іntp'o zi dis-de-dimineауъ
зніі din ачеіfostі аррестаци ешіръ din темніда
лорѣ лівері съ реінтре іn віауъ, пе кънд іntp'a-
чеаші оръ зпѣ аррестантѣ пъръsseа ачеллашѣ
локѣ спре а мерџе ла ешафодѣ. Ачеллѣ аррестантѣ
ереа Фраліна, нъме skъмпѣ Італіеі; кадаврълѣ
сѣѣ легънатѣ іn аерѣ, фъ челлѣ d'іntііш спектаколѣ
че се іnfъцішъ фрацілорѣ лэі skъпаці din темнідъ

Тривъналлѣ чівілѣ, каре лѣа локълѣ Керціі
мардіале (jъdікъціі остъшешті), ереа невоітѣ съ
fакъ а креде лэмеа къ еллѣ jъdіка legalmente.
De фрікъ іnsъ ка astѣ-fellă съ нъ піарзъ гъ-
вернъмінтълѣ абстракѣ чева din пѣтереа са despoti-
къ, се аллессе спре компънереа ачеллѣі тривъналѣ
oamenі дівачі ші gata ла опі-че, каріі нъ вьгаѣ
іn seamъ tekstеле легале фаворавіле аккѣсаці-
лорѣ. Іn локълѣ персонаџелорѣ de forme вртале

че сервеащ ка instrumente senniorълѣ Strand, се аллесе алтеле, кѣ пѣртѣрї маї влѣнде шїкѣ ворѣ маї виклеанъ, каре п'авеащ тревѣиндѣ а се аѣѣта кѣ bastonada суре а аѣѣде ла цїнта лорѣ. Дар воїѣ арѣта кѣм прїн преѣкъѣторїїле лорѣ insınvante шї мїзлоа-челе лорѣ виклене, еї інчеллаѣ пе аррестандїї лорѣ ка сѣ ле спѣе totѣ че дореаѣ сѣ аѣле. Трївѣналѣлѣ stabilitѣ ла Mantua пенѣрѣ черчетареа delıktелорѣ політїче се пѣмеште Кѣрте спеціалѣ de Drentate.

Senniorълѣ Bıventini este прешедїnte інтр'ѣн-сѣлѣ, шї senniorїї Піккер, Шпѣманшер шї Sanches сѣнїѣ konsılıарї. Fie-каре дїнтр'ѣншїї ін-тревѣиндеазѣ ѣнѣ sekretарѣ ін тїмпѣлѣ черчетѣ-рїлорѣ. Salарїѣлѣ konsılıарїлорѣ де ла ачеа Кѣрте este індѣoitѣ дїн кѣт прїїмескѣ чеї кари сѣнтѣ ла трївѣнаделе ordınаре; шї мерїтѣ вїне а-'лѣлѣ аѣеа.

Senniorълѣ Bıventini este нѣскѣтѣ ін Герїц; дїн копїлѣрїа-ї інчепсссе а інвѣца лѣцїле, шї кѣндѣ ачеа Кѣрте fısse instituitѣ, елѣ шї лѣт кариера ка konsılıарѣ рїгалѣ шї імперїалѣ ла трївѣналѣлѣ де ареллѣ дїн Мілан. Este ѣнѣ omѣ ка де шай-зечї де ані, скѣртѣ шї стрѣмѣѣ; аре femee шї маї мѣлдї копїї. Este omenosѣ ін прї-вїнца кѣѣтѣрїї аррестандїлорѣ, дар ін чеѣа че s'attınѣе де трївѣналѣ шї де сервїчїссѣ Аѣстпїеї, елѣ аѣѣде кѣ скрѣпѣлѣлѣ шї кѣ стрѣшнїчїа

пінъ ла естремитате. Este кѣноскѣтѣ къ еллѣ фаче парте дин сочietatea Iessiцilorѣ.

Senniopѣлѣ Pikker este пѣскѣтѣ ин Biена; ѣ ин вѣрстѣ ка де патрѣ-зечѣ де анѣ, 'налѣ шѣ вине фѣкѣтѣ, шѣ потривѣтѣ ла тоате, де шѣ ѣ ѣерманѣ дин канѣ пѣпѣ 'н пѣчѣоаре. Аре о влѣндеце пѣфѣкѣтѣ; totѣ-de-ѣна стѣ кѣ канѣлѣ голлѣ инainteа аррестантѣлѣ; кѣ чеѣ че кѣноскѣ политика шѣ карѣ сѣнтѣ деуриншѣ кѣ ассемenea черчетѣрѣ, еллѣ парѣ инчепаркѣ а-ѣ инфрикоша саѣ а-ѣ инчелла. Ин скѣртѣ, este ѣнѣ омѣ кѣ мѣлтѣ пѣченере.

Еллѣ пѣ вреа сѣ site пѣчѣ-одатѣ къ este фѣнкцѣонарѣ аѣстриакѣ; пѣ кастѣ аатѣ нимикѣ де кѣт интересѣлѣ гѣвернѣмѣнтѣлѣ сѣѣ, шѣ спре а ѣсѣтѣ ла ачѣаста, орѣ-че мѣз-локѣ ѣллѣ пѣривеште ка лѣрѣтѣмѣ. Еллѣ се афла ин арматѣ ин лѣна лѣѣ маѣѣ 1849, кѣндѣ аѣстриачѣѣ, дѣпѣ зече зѣлле де ресистѣнцѣ, интрарѣ ин Болоннѣа. Лѣѣ ѣѣ ереаѣ инкредѣнцѣате органѣсареа шѣ дѣрекцѣѣнеа кѣрцѣилорѣ де ѣѣстѣѣѣе мѣлѣтаре ин пѣрцѣиле Romannieѣ сѣппѣссѣ имперѣлѣѣ Аѣстриѣѣ. Нѣмаѣ ла Болоннѣа еллѣ конданнѣ дѣѣѣ-зечѣ шѣ чѣнчѣ де вѣктѣме аѣ импѣшкаѣѣ; интре чеѣ че фѣрѣ есекѣтаѣѣ се афла шѣ вѣртѣосѣлѣ ѣго Bassi, ѣнѣлѣ дин чеѣ маѣ парѣ кредѣнчѣѣшѣ че инсѣѣѣрѣ пѣ ѣенерарѣлѣ Garibaldi дѣпѣ assediѣлѣ Romeѣ, шѣ карѣ се имбаркарѣ кѣ дѣнсѣлѣ ин 13 лѣнтрѣѣ де пѣскѣрѣе спре а аѣѣнѣце ла Venecia. Bassi деспѣрѣѣтѣ апѣѣ

de kompanionii sibi, kъzъ in mъinile Австриа-чилоръ. Nъмеле senniорълѣ Pikker ва ръмъnea in vechi faimosъ in провинциле Romanniei, ka o sьv-venire de sînce.

Kътъ pentръ konsilliарълъ Sьmmanшer нъ шtiщ desupe дънсълъ алтъ nimikъ de кът ачеаста: еллъ este австриакъ din наштере, аре върста ka de чинчи-зочи de anii ши каплъ сьщ е къръутъ. Еллъ нъ имплиnea знъ ролъ insemnatъ in konsил-лири, dar кълка къ neklintipe не зрмеле senniорълѣ Pikker.

In fine, vine челлъ din зрмъ, нъ insъ челлъ mai mikъ, senniорълъ барон Saunез, сьffлетълъ тривъналълѣ. Еллъ ереа fiлъ знѣи kolonelъ span-ниолъ in serbичилъ Австриеи, kape fьssesse de-gradatъ pentръ o грешалъ militarъ. In komилъ-ria sa Saunез trъisse in Lombardia ши stъdiasse лециле дела Apichi, professorъ дела Brescia; d'a-kolo se dъsse ла Biена спре a-ши komplekta stъdiile in зниверситате. Еллъ in skъртъ timпъ pis-sini тоци ванii че-i se dedesse спре сьвършirea stъdiilorъ салле де леци. In зрмъ intrъ in ар-матъ ши, къ toate къ n'a трекътъ prin ничи знъ esamiнъ, fьsse аллътъратъ ла партеа jъdичiаръ a serbичилѣи militarъ. Къръндъ fьsse инълцатъ ла gradъ de аудиторъ militarъ, ши къндъ еши din арматъ, fьsse нъmitъ konsilliаръ kриминалъ ла Sondrio. Еллъ се фъкъ атът de несъfferитъ inkът in анълъ 1848 astoritъциле italiane фъръ nevoi-

te de a-лѣ apposta къ съ-'лѣ skane de fșria по-порѣлї. În timpș de чинчї-supe-zече зиле fșsse inkissș într'o odae преа-мѣлѣmitoape, ѣnde i se addșchea totș че пѣtea dopi; дѣуѣ ачеаста, fșsse kondșssș къ toate прекаѣцїиеле пѣtinчїoase лѣngѣ fraцїї сѣї din Mantșa. Дѣпѣ че тpeкѣ револѣцї-ѣнеа, елѣ се дѣссе ла Милан ши fșsse пѣmitș мемврѣ алѣ триѣзналѣлї криминалѣ.

Дѣпѣ револта din 6 fevrșariș anșлѣ 1853, ла Милан фелд-марешалѣлѣ Gїslai institїи ѣнѣ триѣзналѣ чївилѣ ши милитарѣ супе а jșdika пе чеї че се amnestekasserѣ într'ѣnsa, ши Sanșez fșsse пѣmitș jșdikѣторѣ. Елѣ fșssesse vine ал-лещѣ супе їмплїнїреа крѣntелорѣ datorїї че-'ї ереаș їмпѣссе, ши dede dovadѣ къ їнтрецїме де їнкредреа че kommandantele милитарѣ пѣssesse їнтр'ѣnsѣлѣ. Este кѣnoskѣтѣ тѣтѣлорѣ къ елѣ а kondamnatѣ ла moapte шапте їнші ши къ а trїmissș вре о сѣтѣ ла галере.

ѣнѣ атѣт де mare devșementș pentрѣ їnte-ressеле Австриеї мерїта о рекомпенсѣ. Елѣ fșsse їnvitatș а фаче парте ла Кѣртеа спецїалѣ де jșsti-цїе їн Mantșa, ши прїїми ачелѣ постѣ pentрѣ къ її addșchea марї їолоasse. Прочесселе челле маї kom-плїkate ши челле маї їnsemnate, лѣї її fșрѣ їн-кредїнцїate. Елѣ este ѣнѣ omș skѣрѣтѣ, почїтѣ ши foapte рѣшѣ фѣкѣтѣ, капѣлѣ сѣш ѣ mare, okїї її sșntѣ мїчї ши вїklenї; pentрѣ къ este мїонѣ (ponїbossș), поартѣ okеларї; аре ѣнѣ nasѣ къ

вѣрѣлѣ рѣдикатѣ ѡ сѣссу; ѡ шї ѡѣѡѡлеште не ѡ-
 четатѣ дѣобъ ѡ skate стѣѣрї де мѣстѣѡї; ѡвразлѣ
 лѣї este галѡнѣ шї амѣнѡнтеле фисѡнѡмїеї салле
 ѡнѣѡѡшеазѣ ѡ ѡмпрессїоне неплѣкѣтѣ; аре вѣр-
 ста ка де патѣ-зевї де анї; вѡрвеште италиене-
 ште ка кѣндѣ арѣ фї италианѣ, кѣноаште шї кїар діа-
 лектѣлѣ лѡмбардѣ шї ѡесупреѡдеште кѣ ѣррѣ тотѣ
 че нѣ este аѣстриакѣ. Este ѣнѣ сѣфлетѣ вїлѣ (не-
 мерникѣ) ѡнзестратѣ кѣ мѣлтѣ реа крѣдїнѣтѣ шї вї-
 кленїе кѣм уѣ поате авеа перекїе. Астѣ-феллѣ es-
 те ѡмѣлѣ кѣрѣїа ѡї ереа ѡнкрѣдїнѣтѣ пїра фѣ-
 кѣтѣ контра меа.

Кѣртеа спецїалѣ де јѣстїѡїе, сїнд ѣнѣ трї-
 вѣналѣ есчѣпѡїѡналѣ, нѣ пермїте стѣ аївѣ акѣ-
 сатѣлѣ вре ѣнѣ апѣѣрѣѣторѣ. Кїндѣ арѣстатѣлѣ
 акѣсатѣ пентѣ каѣсѣ полїтїкѣ este дѣссѣ ѡн вре-
 зѡна дїн ѡнкїссѡрїле дѣстїнате пентѣ дѣѡїнѣѡї,
 пѣчѣссѣлѣ лѣї este ѡнкрѣдїнѣтѣ ѣнѣїа дїн кѡн-
 сїлїарїї че штїѣ шї поате стѣ фїе шї пѣокѣрѡрѣ
 шї авѡкатѣ шї јѣдїкѣѣторѣ. Пѣ кїндѣ арѣстатѣлѣ
 се лїнѣезеште ѡн темнїѣтѣ, пѣїватѣ де ѡрї-че ѡн-
 клїнарѣ кѣ амїѡїї стѣї, кѡнсїлїарѣлѣ се ѡкѣнѣ
 а адѣѣна ѡрї-че дѡвезї поате гѣсси ѡн ѣѣртїїле
 пѣїнсе де ла дѣнсѣлѣ саѣ ѡн мѣртѣспїссїпїле шї
 кѡррѣспѡндїнѣа чѣлѡрѣ арѣстатѣї ка кѡмплїѣї
 аї лѣї саѣ вѣнѣѡїї. Аста ва стѣ зїкѣ а доведї
 ѡ пїрѣ, саѣ шї маї вїне, *kompilacїonea pѣchess.їсї.*
 Кѣ тоате ачѣстѣа, дїн кѣндѣ ѡн кѣндѣ арѣстан-
 тѣлѣ este чѣрѣчатѣѣ, шї чѣрѣчатѣреа лѣї се фаче

în prezența konsiliarului, a unui sekretar și a doi assessori, alături d'între cetățenii ce au mai puțin neaplecare pentru Austria. Treaba acestor doi assessori este să vază de s'a întreprinsă bastonada; de a s'afectă apesantărea acea kinșire; de s'a făcută apesantărea îndemnării d'a mărțisii asigură împrețirilor aritate de akksatorii săi. Dar astea toate nu s'nt altă ceva de kît numai o kpată komedie; kți daka vre unul din acei assessori ar kteza să se oște la vre un aktă altă vre unul din membrii tribunalei, îndat ar la eală-înșimă loklă apesantărei în temniță. Acei assessori s'nt numai niște atomi, pentru tot ce se atinge de procesul apesantilor; ei nu făc altă-vea de kît numai flekăreskă între d'înșimă și une ori își petrecă pizindă de apesantii. Alte ori ei îi îndemnă a deskoneri tot ce miș, și adesea dorm în timpălă черчетării процесelor. În-сă s'fărmitălă pentru care s'nt ei alături ilă împăineskă cu skymptate. Fără a vâga de seamă la nici una din ertările tribunalei, ei prin aflarea lor de față la черчетarea процесelor, akkoneră oare-cum în okii lămei neagra kșetare a gubernălei austriakă.

Înaintea acestor patru personaje, care totă au întepesălă d'a kondamna — kți kșetărea Austriei nu este d'a deskoneri daka s'p-

пешии съі italiani sѣntѣ innocenѣи saѣ кѣлпавілі, чі de a-і fache съ парѣ кѣ sѣntѣ кѣлпавілі ші d'a-і kondamna; — їnaintea ачесторѣ патрѣ indivizi, zikѣ, este addѣssѣ appestantѣлѣ ka съ fie jѣdikatѣ. Nѣ i se dѣ лѣи niчї kopie depe kondika kриминалѣ, niчї nimikѣ кѣ kape съ se poatѣ fepi d'a нѣ-ші aggrava еллѣ-їnsѣші posidiѣnea prin pesnѣnsѣpile салле.

Daka, їn кѣрслѣ черчетѣриі, jѣdikѣторѣлѣ simte кѣ appestantѣлѣ стѣ ла їndoialѣ d'a pesnѣnde, mai 'nainte d'a-ллѣ їnfѣѣиша адѣа оарѣ ѣнѣ martѣрѣ minѣinossѣ (ші vai! se gѣseskѣ мѣлѣї!) este кѣмпѣратѣ ші пѣssѣ dѣпѣ перетеле de ла спателе appestantѣлѣї, de ѣnde принтѣ'о мишкѣтоаре ферѣстрѣе кѣ зебрелле мѣрѣnte, еллѣ веде пе appestantѣ, ші affirmѣ toate кѣте і s'a ordonatѣ съ affirmе, фѣрѣ а кѣѣета кѣтѣши de пѣѣїнѣ ла sakрѣлѣ addeвѣрѣ saѣ ла рѣѣtatea zisselорѣ салле. Ачеллѣ martѣрѣ minѣinossѣ este вїне плѣtitѣ pentрѣ servїчїлѣ че fache, ші n'are а se teme d'a fi ѣeskonepitѣ, fiindѣ-кѣ ші kiar кѣндѣ appestantѣлѣ арѣ skѣпа de jѣdikѣtopi съі, еллѣ нѣ poate pedensї пе ачеллѣ martѣрѣ сперjѣрѣ пе kape нѣ л-а вѣзѣtѣ niчї-o-datѣ ші аллѣ кѣрѣїа нѣме нѣ'ллѣ шtie.

Zissеле appestanѣїлорѣ sѣntѣ stepse ші skimbate їn хѣртіїле черчетѣрилорѣ фѣрѣ niчї ѣнѣ skрѣпѣлѣ; ші тоѣї кѣѣї vorѣ пѣtea съ vazѣ хїртіїле ачеллорѣ процессе, се vorѣ konvinge de а-

ceastă faptă, vâzîndu-se că aчелле хъртіі falsificate, sântă ne sзв skrisse de appestanți.

Ш'апоі sзв-semnăturіле appestanților sântă mai de totă neчерste. Ка ші pestăлă procedureі ачеллăі трибуналă, în assemenea процесe елле serbeskă nămaі pentрă okіі оamenіloră ші nimikă mai мълă. Processesele politice sântă nămaі о affăcere de formă dela інченță пълă ла sfършитă; кăчї кăндă Austria appestează вре злă omă, soapта лăі este отърітъ mai dinainte.

În timpăлă *compilațieinei procesului*, Кърtea specială trimite interogatoriелă skrisse ла kommandantele de кăпетenie алă провинціiloră Ломбардо-Венециане локoitорă în Verona, ла цензоріі pressei din Venezia ші ла ministрă de grădie ші де justitie din Viena. Ачелă інтpprogatoriă este trimissă ші ре'ntърнатă де mai мълте opі кэ kommentariі, ші зне opі se mai ші адаогă інтр'ънсэлă вре о нзоб informatione саă вре о алă черчетаре mai северь.—Прін ачесте миз-лоаче че прелъндескă процессăлă інтр'ънă кінă немърдінитă, трибуналăлă addăнă ші челле mai мичі а-мънъnte attingътоаре де аккăsată, каре, кэ toate ачестеа, се линдезеште în temниць ките дзоі треі ші mai мълді ані. Кăндă процессăлă este не sfършитă, appestантăлă é інштиндатă кэ треі зилле mai 'nainte ші індемнатă а мъртъриссі totă че poate шті. Апоі трибуналăлă дине знă

konsiliŭ privatŭ ŝi pronunŭ sentinŭa finalŭ kare atŕnŭi este trimissŭ la Verona, la Venezia ŝi la Viena, ŝi întŕnatŭ, dŕnŭ o întŕziere de dŕoŭ saŭ trei lŕni, kŕ saŭ fŕrŭ modifikaciune, dene kŕm este împreŭŕparea. Kŕnd ea revine întŕpitŭ, se çitemte arpestantŭlŭi, çe este kondamnatŭ ŝi trimissŭ la galere saŭ la eŝafodŭ. Sentinŭa originalŭ remŭne în Mantŭa, ŝi kopie de ne dŕnsa se transmite la Venezia, la Verona ŝi la Viena.

Kîndŭ este sŭ se kŕnfirme vre-o sentinŭa de moarte, kommandantele militarŭ çellŭ mai mare din provinŭiile lombardo-veneciene ŝi ministrŭ de graŭie ŝi de jŕstie sŕntŭ kŕnsŭ lŭaŭi. Kŕtŭ pentŕ eŝekŭtarea sentinŭei de moarte, daka poporŭlŭ din zissela provinŭii este în liniŭte, treçe kŕtŭ-va timŭŭ dela proklamarea pŕnŭ la eŝekŭtarea ei; iar daka, din kontra, poporŭlŭ se aflŭ în stare de fŕbere ŝi daka gŭvernŭmîntŭlŭ kpede de tolossŭ a façe vrŭnŭ eŝemplanŭ, atŕnŭi terminarea proçessŭlŭi se façe penede ŝi sentinŭa se eŝekŭtŭ îndatŭ.

Astŭ-fellŭ façe Austria kŕ toŭi kŕŭi aŭ kŕraŭiŭlŭ sŭ lŭkreze çeva pentŕ binele çŕrrii lorŭ; ea sakrifikŭ viaŭa lorŭ pentŕ çellŭ mai mikŭ întepessŭ allŭ ei, saŭ pentŕ çellŭ mai mikŭ kapriçii allŭ satelliçilorŭ sŭi. În addevrŭŭ politika ei este admirabilŭ kŕt ŝi elastikŭ.

Amikēlš meš Kalvi a fostš esekstatš (ommo-
pîțš) dšpš sheasse lšni de la dapea sentinșei
salle. Pročesslš lši epea prea simnłš, vietłš
jšne! kšči elłš mšrtšpissi kšpatš akkšsato-
pilorš sši kš venisse în Italia kš otšpırea d'a
îndemna ne kompatrioidi sši sš se revolte kon-
tra tirannilorš lorš ašstriacı, -čei mai neimnš-
kađi inamıci ai lši. Mšrtšpıssırea lši, ne lšn-
gš dokumentele trimisse tribšnallšlš de mini-
strš građiei ši jšstıđiei, fš konsideratš ka o
întreagš ši depınš próbš pentř křima de îna-
lš tršdape če este pedensıť kš moartea. O
mare emođıšne domnea în Milan din kassa nš
meroasselorš arpestřpı če se fškšserš, kšndš
fšsseıš ši eš arpestatš. Ašstria avea nečessi-
tate de șnš esemnłš supre a respındi terroapea
între rebelłi. Kalvi fšsse kondšssš la așafodš
la 4 ișllıš 1855.

Din o sštš ši mai řine de arpestandı če
sšntš întemnidadı akšm la Mantša, činči-zeci,
čelłš peđinš, sšntš innocenđi kiar în komștiin-
đa jšdikštorilorš lorš. Ei aš fostš arpestandı
nšmai ka simnłi všnıđi ši nimikš nš s'a do-
vedıť kontra lorš. Ašstria însš niči odatš nš
lškreazš fšřš đintš. Kšřındš saš mai tšřziš
vomš aži vorbindš-se d'o amnistie ka čea din
anłš 1852. Če dovadš mai vie de vłndedea
ačestšı gšvernšmłntš pšrinteskš voi-vomš-noi
a pšimi kšndš ačestı oamenı innocenđi ši pekš-

noskăđi de astă-fellă, voră fi liberăđi la lămina soarelăi, đăpă че вре зăđ капричійă алă tiraniloră, лорă ва slei пăтериле ши energia лорă! Дене opinia nea Kărpăi, nimeni нă esse din temniđă innocentă! Ачеллорă че săntă innocentă, ea ле đă *o eptare o aministie*; ши gazettele austriache се đimeskă de marea клеминđă, de пărinteșтеле îngrijiri ши de izbirea de omenire але săверанăлăi.

Дела intrarea mea în kastellă sant-George пăпă kăndă făđiă đintr'ănsăлă, n'amă aflăđ să se fi întrevăinđăđ Kărtea kă bastonada. Ачестă fellă de toptăрă este astopisăđ de kondika леđislativă; ши kiар kăndă n'арă fi аша, Kărtea арă пătea сă-лă întrevăinđeze în virtătea jăridikăđiei sale ka tribunală politikă есчепционалă алă Austriei. Însă fiindă-кă а възăđ kă bastonada револă попăлаđișnea, în локăлă еi întrevăинđeазă але fellăри de kinșiri, kare парă mai пăđинă kрănte ла vedere, dar în realitate kă мăлă mai stăvitoare. Аррестанăлă че нă воеште а респănde ла întrevăриле че i се face, este kondamnată să fie inkisăđ singăрă în вре-о temniđă pregătită intr'adinsă pentрă assemenea импреđișpare; în ача темниđă i се face дозă săđ trei черчетăри ши este săпăссă ла зăđ interogatoriă plină de viklenii đivache prin kare îлă амăдескă; декларăđișтеле сале săntă, kăm амă еспăссă mai săссă, stepse ши skimăte, а-

poi înlă întoară la temniça sa. Cândă inkissoa-
rea singuratikă, nătrimentulă volăvicioasă mi
de neajnsă, kombinată kă răulă aeră mi căi-
datele effekte alle aceloră din Mantăa, pedăkă
pe arpestantă într'o kompletă stare de pros-
trațiune fisikă mi morală, atănci ellă este din
năoă, dăpă șulă ană mi mai bine, dăssă iară
înaintea Kărpăii supă a fi черчетатă. Lassă ne
cătitorii mei să jădiche че fellă potă fi respă-
șăriле la întrebăriле înчелătoare mi nekonte-
nite че i se face șnei assemenea viktime.

Supă mai văulă învederare voiă șăne pe
skăptă cătitoriloră mei chirămstanțele че ad-
dăsseră în kastellulă Sant-George pe trei din
kompannionii mei de întemniçare. Se va vedea
kă singurulă miz-lokă prin kare poate să ska-
pe arpestantulă d'a nă se trăda însămi mi d'a
nă denșchia pe nimeni, este a trăgădi toate ak-
kășăriле че i se addăkă, săă a nă răspănde la
niči șna din întrebăriле че i se fakă. În anulă
1853 șulă jăne nămită Ronki făsse arpestată la
Brescia dene o denșchiațiune făkărtă la poli-
çie de șulă oare-kare Arichi, șpionă de profes-
siune. Ronki erea șulă din çei mai înfokădi
membri ai Komitetulăi Năçională din Milan;
ereă șulă trăbră kă mară talente mi de văulă
familie. Între çărtiile șalle se găssea o skăris-
soare a lui Piolati, șulă din eksilădi, în kare
se kompindea açeste vorbe: „Șăne vărlăi

meș Korrenti kь-i voiș trimate pьnza че мi-a черстѣ.“ Nьmaї ачеастѣ fрасѣ fь de ајensș spre a motiva arpestarea лѣi Korrenti. Їntrebatѣ despre ѡцеллесслѣ че пѣтеаѣ avea ачесте ворбе, Korrenti respьnse кѣ елле конѣineaѣ кѣратѣлѣ addevьрѣ кѣ елѣ черѣsse niște pьnzь дела вьрѣлѣ сѣѣ. Senniорѣлѣ Sanmez, pentрѣ кѣ нѣ avea адѣ dovadѣ kontra лѣi, арѣ fi trevьsitѣ сѣ'лѣ либере ѡndатѣ; елѣ ѡnsѣ, ѡn локѣ d'a'лѣ либера, ѡлѣ амшеѣи кѣ о мѣлѣime de ѡntrevьрi mi кѣ ѡndemнѣрi viklene de totѣ fellѣлѣ, ньmaї mi ньmaї ka сѣ'лѣ факѣ а вьдi, prin вре-о ворбѣ ѡnsьшi-елѣ sekpetѣлѣ ѡnimeї сале. Їntre ателе ѡлѣ ѡntrevѣ daka skpissesse вьрѣлѣi сѣѣ de кѣndѣ se arpestasse Ronki. Korrenti, фьрѣ esperiенѣ de кѣрсеle че ле ѡntindea Кѣртеа спецiалѣ de јstigie spre a сѣрѣpinde pe viktimele сале, respьnse кѣ-i skpissesse. „Че i-аї skpissѣ?“ ѡntrevѣ Sanmez. „Кѣ Ronki ереа arpestatѣ.“ A fostѣ destѣлѣ атѣтѣ, mi Korrenti fьsse trimissѣ la Inkѣisiѣiѣnea спецiалѣ*). Кѣndѣ Korrenti ѡntrevѣ pe Sanmez pentрѣ че ѡлѣ trimatea аколо, „D-ta те-аї kondamnatѣ ѡnsьѣi, fi respьnse елѣ, мѣртѣpissindѣ кѣ а'ї fostѣ ѡnformatѣ pe вьрѣлѣ D-talle despre arpestarea лѣi Ronki.“

(*) . Ѣнѣ тривьналѣ sekpetѣ din а кѣрѣi черѣtаре ni-menї нѣ esse ne osinditѣ.

Korponenti, kъndъ fъci din kastellъ epea inkъ nъmaĭ bъrъitъ, sentința sa nъ i se pronunțasse.

În aprilă anul 1854, Grioli, zъnъ jъne esilatъ (fratele preotъlăi че fъssesse imушkatъ) ajъnse la Brescia sъv zъnъ nъme falciъ. Ellъ se dъsse la zъnъ oape-kape Annibal Feberzani, шĭ gъsindъllъ insouitъ de kommissъlъ sъb, ĭi zisse kъ epea indatopatъ a-ĭ da o skpissoape dela domnъlъ Kazzola, zъnъ esilatъ. „Eъ nъ priimeskъ skpissopi dela Kazzola, niĭi dela vre-zъnъ altъ esilatъ,“ ĭi respъnse ellъ. Grioli nъ insistъ. Dъpъ kъte-va ope ellъ fъsse arrestatъ. În хъртиле same se gъssi nъmеле лĭi Feberzani. Întrebatъ pentръ че се афла ла дъnsъlъ ачестъ nъme, ellъ sъssse impрецирареа astъfelлъ kъmъ в'о арѣtaiъ-eъ. În ачеллъ timпъ Feberzani adressъ полициĭ o skpissoape prin kape deklара kъ fъssesse ла дъnsъlъ zъnъ omъ ne kape ellъ ĭllъ bъnъia ĭnstърчинatъ kъ vre-omissĭone politikъ.

De ĭrikъ ka четиторъlъ sъ nъ jъdĭche преа kъ severitate kondъita лĭi Feberzani, тревъe sъ шtie kъ, дene legea аѣstriакъ, ачелла kape дъ vre-zъnъ semнъ de desaffekциone (nedpagoste) kъtre гъвернтънтъlъ аѣstriакъ, шĭ kape ne ĭngrijemte d'a ĭnforma ne полициĭ desпре чеeа че а пѣtĭtъ афла, este sъnnъssъ ла педeансъ дe чĭnчĭ anĭ de carcere duro. Apestantĭi astъ-

felļ kondamnaці, portļ nekontenitļ ландрі, se kļkļ пе о лавіцъ, sēntļ nētrīdī kē пѣне ші апъ ші kondamnaці ла о мѣнкъ пенібілъ. Дела револуціоніле fьkēte de Silvio Pelliko, Aēstri- aчii s'aļ deчissļ a desfiingā pedeaпsa kē car- cere durissimo. Еакъ kēm este definitъ асeastъ pedeaпsъ іn kondika пеналъ.

„Kondamnatļļ ва fi шѣрpinitļ іntr'o tem- пилъ, приватъ de opī-че kоmmуnikаціone, kē a- tьta лѣminъ ші kē atьtļ spaціļ, kьtļ ва fi striktļ нечессариļ нѣмаі pentрē kоnсерvарае vіедеі salле; елļ ва fi neіnchetatļ іnkьрkatļ de ландрі грелле ші тарі ла тьіні ші ла пичіоа- ре; нѣмаі ла ореле de мѣнкъ ва fi skossļ dīn ландрļ kē kape ва fi legatļ peste kоpнъ-і kē знļ черкļ de ferrļ; тьukарае лѣі ва fi пѣне ші апъ, ші ла fie-kape дзоъ зилле kьte о fer- тьръ калдъ (cibo caldo, fьkēte de fellii de пѣ- ne іmmēiate іn апъ калдъ ші зпse kē пэцп- tikъ gressime), іар kape sъ нѣ і se dea niчi odatъ; патļļ лѣі ва fi fьkētļ de skēndьрi пi- ronite, ші нѣі ва fi ертatļ a vedea пе nimeni, fьръ есчепціone.“

Astļ-felļ Aēstria сілеме пе тоdі sьпншii sьі opī a se face spionī saļ a іndьpa асeastъ terrібілъ алтернативъ. Іn Lombardia асeastъ де- че este враватъ; аколо Italianiі sēntļ atьtļ de отьрīdī ла pesistіngъ, іn kьtļ addevьратļļ па- triotļ poate sъ meаргъ opī-unde ва voi ші sъ

fie sikspř kř va gřssi azilř ši appřape. În fřga mea din Lombardia, amř fostř priimitř kř vřkřrie de mřlđi oameni křpora nř le křnoskř niči kiar nřmеле ši kari, nřmaї pentř ka sř ajjste pe řnř inamikř алř Austrieї. řši nřneař în primejdie persoanelе лорř, familliele ši kiar viața лорř.

Dar nř se poate aștenta dela тоđi oamenii řnř asemenea esemplă de abnegadiune ši Feberzani nř fřcea de křtř a se sřppune leđilorř denșnđindř pe Grioli la poliđie. Ellă fřsse întreată kř řșile inkisse de marele insuektorř despre relađiunele sale křakkřsată. Respřne kř ellă niči-o-datъ n'abřssesse vre o relađiune kř Grioli, ši arătă ceea ce se petrekřsse în vișroăł sřř, de fađă kř komissăllă sřř. Ačesta, întreată ši đvissăł, konfirmă ačea deklaradiune a lđi Feberzani. Đvř řnř lřngđ proçessă, Grioli fřsse kondamnată la moarte, dar în đrмă pedeansa sa fřsse skimvată în ontă-spre-zee ani de *carcere duro*.

Kř toate ačestea Feberzani nř fřsse libepată. Křrtea șpeçială de jřstiđie pekřnoștea kř n'avea materie de proçessă. Ši đ'аčea țlăł trimisse sř fie jřdikată în trișnalăł din Beneçia; ела ачestă opăș șossi îndată ordinăł ka sř se peđie Feberzani întemniđată ši sř'łł în'ășmeze înaintea Iukđisiđiđiei șpeçiale. Ačellă ordină se esekřtă întokmaї la 1-iș oktombřiș

англѣ 1855, ши Феверзани фѣссе кондѣссѣ ин кас-
теллѣ Sant-George. Ла черчетареа са и се зис-
се кѣ дака елѣ ши комиссарѣ сѣѣ арѣ фи тѣгѣ-
дѣитѣ веніреа лѣи Гриоли ла дѣнсѣлѣ, н'арѣ фи
fostѣ арпестатѣ нѣчи-о-датѣ. Пентрѣ кѣ елѣ де-
клара кѣ фѣкѣссе тотѣ че-ї фѣссесе прин пѣ-
тинѣ ка сѣ инкѣноштинѣзе индатѣ пе полиѣіе,
їудикѣторѣлѣ иї респѣнсе кѣ Гриоли ереа ши ар-
пестатѣ атѣнѣи кѣндѣ скриссоареа са фѣссе при-
имитѣ ла полиѣіе. Аккѣсатѣлѣ инчеркѣ д'а ов-
серва кѣ елѣ нѣ шѣіеа аѣеа фантѣ ши кѣ нѣ-ши
пѣтеа инкѣнѣи кѣ ин моментѣлѣ кѣндѣ Гриоли
ешеа дѣн відрѣлѣ сѣѣ, кѣзѣссе ин мѣінеле по-
ліѣіеі. Дар аѣесте раѣіонamente нѣ сервірѣ ла
нимикѣ. Феверзани фѣссе датѣ ла Инкѣісіѣісінеа
спеѣіалѣ, ка вѣнѣитѣ де иналтѣ трѣдаре ши кон-
дамнатѣ, пентрѣ крима са, ла чѣнѣи анї де галере.

Алѣ треілеа есемплѣ мѣ атѣнсе маї а-
дѣнкѣ декѣт челле-алте. ин кѣлѣѣторѣіа че фѣкѣіѣ
ла Біена трекѣндѣ прин Триесті, вѣзѣіѣ ла теа-
трѣ знѣ јѣне че имї пѣреа кѣноскѣтѣ, иї дедѣіѣ
кѣноштинѣ; елѣ имї зиссе кѣ фисіонноміа меа
иї ера кѣноскѣтѣ, дар кѣ, кѣ тоате аѣестеа, нѣ
шѣіеа чѣіе ереамѣ. Ворвірѣмѣ кѣте-ва мѣнѣ-
те десупе ѣеа че се репресѣнта пе сѣелѣ ши
конверсаѣісінеа noastră се инкѣіѣ нѣмаї интр'а-
тѣтѣ. Адѣоа-зі мѣ презѣмѣламѣ кѣ знѣ јѣне
Італіанѣ че атѣнѣи ереа ин сервіѣіѣлѣ Австріеі,
кѣндѣ ре'нтѣлнїѣ пе тѣлѣрѣлѣ кѣ каре ворвіс-

semă seara la teatru. Îi spusesei că credeam că a-mi adduce aminte că l-amă fostă întălnită la Roma și că nămele săă erea Ernasto Galbanni; eală îmi respunse că se nătea, dar că nă-mă adducea aminte de acea cirkumstanță. Îi dedei билетăлă că nămele меă пе капе ереа însemnată năмеle меă челă neaddevărată de George Xernag, și дънсăлă, де политедă, îmi dede билетăлă că năмеle лă. Полиция дескопери că еă vorbissemă în Triesti că Galbanni. Întrebată despre дънсăлă și despre мăлці алці де оdată, spusesei că-лă căноскасsemă ла Roma și că-лă ре'ntălnissemă дин întămplаре în Triesti.

Дъпă ачeastă декларацине Galbanni făsse arpestată ла 4 martiă anăлă 1855 și сăппăссă ла inkvisiciunea спецiалă. S'a dovedită преа învedepată că елă n'a автă ничi-odată вре-о релацине политикă că mine, dar că toate ачes-tea а fostă arpestată пентру-ка нă m'a fostă денунциатă ла полиция. Маi 'nainte d'a făци дин kastellă, декларайс дин нăоă formalmente seniorăлă Sanchez că Galbanni нă mă căноскасse ничi-o-dată că năмеle меă челă addevărată de Opsini, că еă нă pronunčiassemă ничi-de-кăм ачestă нăме ла Triesti, că елă нă mă căношtea декът нăмаi că năмеle де Xernag, și că ереа că totăлă innocentă, чееа че și konstatassemă în примăлă меă interpeogatoriă.

K8 toate acestea însz Galbanni se aflz înkz ar-
pestatz în kastelulz din Mantza.

J8dice cititorulz depe aceste fante, daka
ii è k8 p8tinz8 z8v8i akk8sat8 sz vorbeaskz k8-
pat8 mi fz8r8 kotit8r8i k8nd8 se aflz înaintea z-
n8i triv8nalz avstriak8. N8! S8pe a se disk8l-
pa ell8 trebbe sz alerge la tot8 fel8l8 de
strata8eme, mi sz dea n8mai resp8ns8r8i eva-
sive mi min8inoasse despre ceea ce se atin8e
de al8ii, daka voeste a evita sz n8 fie r8p8zi8
j8n8i ce8i v8rt8om8i din s8n8l8 famil8ilor8 lor8,
mi sz n8 i vaz8 kondamna8i, lin8ez8nd8 ani în-
tre8i în temni8z mi adessea m8r8ind8 ne e8haf8d8.

CAPITULŪ V.

Kъндѣ мѣ ѡтпемаѣх ѡнкѣт пѣтѣх сѣ мѣ
skolѣ din patѣ ми сѣ мѣ прѣшмѣх prin ѡnkis-
soarea mea, fъsseѣх kondъssѣ ѡтpe dъoѣ temni-
чѣрѣ ми dъoѣ soldaцѣ ѡe linie, ne skapa чеase-
kpetѣ, ла Kъртеа de jъsticie. Капѣлѣ ми се ѡн-
вѣртеа de амедеалѣ; авѣа пѣтеамѣ сѣ мѣ цѣѣ
не пѣчѣoare; ереамѣ атѣт de слабѣ, ѡнкѣт авѣа
ми се азъеа glassѣлѣ. Дѣпѣ че traversaѣх ne-
terminaвилѣлѣ koridorѣ, fъsseѣх kondъssѣ ѡтp'o
odaie din staцѣлѣ (katsѣлѣ) de jossѣ, ѡnde се афлаѣ
patрѣ indivizi. Пѣзиторѣ рѣmasserѣ affарѣ. Ше-
zъsseмѣ лѣngѣ o massѣ mare; ѡн dreapta mea
ереа konsilliарѣлѣ Sanchez; ѡн faца mea баро-
нѣлѣ Korasчѣsti, sekretарѣлѣ сѣѣ; ми ѡн стѣngа
mea dъoѣ assessorѣ.

Воѣх арѣта кѣратѣ ми skъртѣ ѡчѣdentеле чѣл-
лорѣ d'ѡтѣѣх tpeѣ ѡnterrogatorѣрѣ че-мѣ лѣарѣ,
ми воѣх лѣssa не чѣтиторѣ о jъdika despre дѣн-
селе de не impressѣoneле че елѣ-ѣ ворѣ face.

Totă ce șueră este, kь tpista mea esperiindă va fi de folosă țatloră kompatrioidloră mei kari ară pstea, din nenorocire, sь se afle în assemenea chirkmstande. Acelle interrogatorisrî nă ereaș niți-de-kьm șnă ce nșoă pentră mine, și kь toate ačestea, ka sь șnăș addevърălă, mi se pșreaș prea-ameditoare.

Dșnă ce se fьkь țчере, senniorălă Sanșez mь privi kь neklintire kьte-va momente, apoi îmi zisse :

— Grave akksașionî și se addăkă D-talle ; și sșntă konvinsă kь elle sșntă drente. Pentră D ta akьm este o chestiune de viață sađ de moarte.

Întrebaș de ce kрime ereamă akksată.

— Respunde la întrebările ce și se fakă — replikă kь severitate senniorălă Sanșez — ; nșmaї jđdikьtorălă are drentă sь întrebe ; nș-și inkipă kь veї pstea afla čeva dela noi.

Apoi sekretarălă skpisse semnșirea mea depe kьm îi dikta-ellă.

— Bisitată-te-a čine-va înainta șossipei D-talle în ačestă orașă ?

— Darь.

— Gьssită-s'a čeva assșura D-talle ?

— O legьțșriđă kь otravь.

— Kь ce intenđiune ai fostă pșșrîndă ačea otravь ?

— Pentră a mь sinșčide, la vre o im-прецшrare.

Făsseiș atânci întrebăți despre amănuntele
 челле маї migълоasse assăpra къллѣторіеї мелле
 дела Елвевіа ла Sibiș. Калеа не каре ми се
 adresssaș întревъріле, мѣ фѣкѣ сѣ кпрезѣ кѣ дїнта
 тречереї мелле prin Milan făssesse deskoneritъ.
 Мѣ feriiș insъ кѣ чеа маї mare ingrijire ка сѣ
 нѣ даѣ, prin respnsăriле мелле, чеа маї mikъ
 deslășire in ачеа прівинцѣ. Senniорълѣ Sanmez
 мѣ întревѣ de vorbissemѣ кѣ вре о кѣдї-ва I-
 talianі не карі елѣ ми-ї нѣми ка фѣкѣндѣ нар-
 те din komitetăлѣ națională. Respnsăseїș in modѣ
 negativă. Assăpra respnsăridoră мелле, елѣ
 се skăлѣ, imi încrăчишѣ враде, mi pezemъндѣ-
 се de spatеле skăznăлăї сѣѣ, мѣ пріві drentă in
 factъ, mi imi zisse:

— Кѣномтї-D-ta не знѣ individă нѣмитѣ
 De Giorgi, че докѣште in strada Madelena ла
 Milan?

— Нѣ, domnăле, не săntă in relaționе кѣ
 nimeni in Lombardia.

Ла ачесте ворбе елѣ аддїнтъ okii ла mine,
 kletinъ din капѣ ми zisse кѣ знѣ profundă să-
 spină;

— D-ta алерпї ла пеїреа D-tалле.

Din întревъріле че ми се фѣкѣsserъ пїнѣ
 ачї, inцеллессеїș кѣ елѣ кѣномтеа demarșеле
 мелле спре а мѣ ре'ntăлнї кѣ De Giorgi ла
 sossireа mea in Milan. Кѣм пѣтăsse insъ сѣ ле

шtie, нѣ-мї фѣ кѣ пѣтинѣ съ гическѣ нїчї-де-кѣм.

Konsiliарѣлѣ їмї пѣссе атѣчї їнаїтеа-мї о епїстолѣ а меа че о скрїссесемѣ кѣндѣ ереамѣ їтемнїгатѣ їн Вїена, шї пе каре черчетѣторѣлѣ меѣ, капѣлѣ департаменталѣї аффачерїлорѣ стрѣїне, промїссессе а о трїмїте їн Елвекїа. Черѣссемѣ ка респѣнселѣ съ фїе адрессатѣ кѣтре їнспекторѣлѣ полїцїеї.

Фѣссеїѣ їнтребатѣ дака ачеа епїстолѣ ереа скрїссѣ де мїне, шї респѣнсеїѣ кѣ ереа скрїссѣ де мѣна меа. Саншез їмї пѣссе їндатѣ їнаїтеа окїлорѣ о алѣ хѣртіе шї мѣ їнтребѣ де ереа скрїссѣ шї ачеа тотѣ де мѣна меа.

Рѣмѣссеїѣ їмѣърмѣрїтѣ; кѣчї їн ачеа хѣртіе ереаѣ нїште їнстрѣкцїонї алле мelle date de мїне їнсѣмї ѣнѣїа дїн мемѣрїї комїтетѣлѣ нацїоналѣ дїн Мїлан.

— Дарѣ, este скрїссѣ кїар де мѣна меа, реплїкаїѣ їн лїнїште. О тѣчере де моарте домнї їн саллѣ. Цїнеамѣ хѣртіа їн мѣлѣ шї кѣѣетамѣ ла тоате сперанѣеле че еа ле конѣїнѣссе.

— Аша дар, зїссеїѣ пѣїїндѣ хѣртіа їар пе массѣ, їн локѣ д'а мѣрї пентрѣ ѣарра меа пе кѣмпѣлѣ де вѣтѣлїе, воїѣ мѣрї тотѣ пентрѣ дѣнса пе ешафодѣ. Кѣрѣндѣ саѣ маї тѣрзїѣ треѣе съ фїе астѣ-феллѣ.

— Нѣ, нѣ, зїссе Саншез, D-ta ешті вѣрѣбатѣ, нѣ ешті копїлѣ; аї рѣmassѣ сѣрпрїнсѣ їн

acestă momentă vînzîndă kь totzлă è deskone-
pită, mi kь noi avemă în mъnъ dovada pentră
toate. Dar kьдетъ vine, liniutește-te, mi pes-
punde.

— Nă mî-è fpikъ de moapte,—pespenseis.

— D-ta însъ ai kьдетатă la sinъchidepe.

— Darъ, respenseis, kьndă ađi fi încerp-
kată a-mi applika bastonada, nă m'ашă fi sьп-
pssă niči-odatъ; ađi fi întrevîngată kръzimea
voastră assъpra sьsi kadavră; nămaî aceasta
m'ară fi pьtată konstrînce sъ mъ desfakă de
viacъ.

— D-ta mtii kь noi n'aplikъmă bastonada
niči-o-datъ. trivъnală militară o întrevîng-
deazъ, iar noi niči-de-kьm.

— Bine, respenseis, atьnчи trimitedі sъ ka-
te în inkissoapea mea o pereke de mъnъsi de
earnъ, mi veđi gьssi întpъnsele o altъ dosъ
de otravъ.

Șnă ordiנă fьsse datъ în astъ priviנцъ.

Momentele aчелlea fьръ terribile. Kьno-
șteamă indetzлă snionariălă aьstriakă mi epea-
mă sikьрă kь sъ fьkьssepъ nъmeroasse appes-
tьрі. Kьдетamă la bravii jєni kari, în aчeeamі
sallă, fьssessepъ kondamnadі la moapte, — la
чеi че ară fi pьtată sъ se sьe pe emafodă kь
mine. Dьrepea însъ чеa maі amаръ imi veni
din konvikciunea kь noi, inkъ odatъ, nă pьtєs-
serъmă решmi în черкьріле noastre supе a li-

вера Italia, mi kь eщ, kape, din kopиллѣria mea, o izbisseмѣ kь o passivue atьt de vie inkьt opі че sakpificиѣ mi opі-че primejdie ea mi le фь-пеа дѣлчї, нѣ маї пѣteamѣ face nimикѣ pentрѣ mиntѣipea eї. Кинѣлѣ че мѣ kонпринсесе ла ачеастѣ кѣдетаре, мѣ фькьссесе кѣ totѣлѣ непѣссѣ topѣ de moarte mi de terrивилеле оре че тpeвѣea сѣ маї тpeакѣ pentрѣ mine.

Sanшеz epea знѣ вѣнѣ fisionnomистѣ; еллѣ иши дїnea пpивipea аддїнтатѣ ла mine mi пpеа кѣ чїtea ин сѣffлетѣлѣ мѣѣ. Se интpeдїнз кѣте-ва momente кѣ martѣpїї, ш'аної имі zisse:

— D-ta тpeвѣe сѣ fїї пpeа fanatikѣ daka шepї кѣ o револѣдїне poate сѣ peзшеaskѣ ин Lombardїa, кѣндѣ 36,000,000 de сѣппншї сѣнтѣ девѣадї Импѣратѣлї. Че ацї кѣштїгатѣ оаре ин анѣлѣ 1848, mi кѣ ачелле чїнчї zїле atьt de фьлоasse дїн Milan? Марешалѣлѣ Radecкї epea пpeа влїндѣ pentрѣ milanесї; еллѣ ле-а лѣссатѣ четatea ин мѣїнеле лорѣ, кѣндѣ арѣ fi пѣтѣтѣ s'o аппере кѣ ичѣтѣлѣ; daka инсѣ vorѣ еклатa нї-skaї-ва нѣої револте, daka D-воастрѣ вѣцї пер-sїста ин attentатѣле воастpe, a кѣрорѣ пѣвѣнїе нѣ poate абеа нѣме, fїдї инкpedїндацї кѣ zїллеле de гpаdїe mi de клемїндѣ аѣ тpeкѣтѣ. Еллѣ имі vorвї anoї кѣ desdemнѣ despre armata пїe-montesѣ, иши вѣтѣ jokѣ de аппѣрареа Venecїeї, etc,etc, zїкѣндѣ кѣ Italianїї сѣнтѣ лашї. Иллѣ askѣлтамѣ интр'о тѣчере despreдїтоаре. Авstpїa

știe atât de bine dacă ni se poate da noș epitetul de lași.

Ș'apoi asserțiunile senniorului Sanchez e-
peaș kș totuș ne addevărate; kșci este de a-
junsș opī-kșī d'ase afla kștș-ba timpș în so-
citate, kīar ș'în Biena, saș în opī-kape din pro-
vințiile austriace, și se va încredința kș nș-
maī klassesle de șșșșș alle aristokrației (boe-
pimeī) șșntș devșate Împăratșlei. Este de mi-
rare vșzīndș-se kītș kalle șī-a fșkștș și kștș
de penede s'a peshșnditș ideea demokratikș în-
tre klassesle lșminate kșm și kīar în chelle maī
inferioare alle popșlacișnei. Prin kīar fanta
kș gșvernșmșntșlș nș se poate șșșșine fșrș
ajștorșlș îngrozitorșlș șșș sistemș de poliție
și alș șșionațilșlș șșș organizatș, se dove-
dește kșpatș șpra popșlșlș; este asemenea
kșnoskștș kș armata și poliția șșntș maī ak-
tive în Biena și în Praga, dekșt în Lombardia
ș'în Șngaria. Și kșndș se învederează șpra
ce aș Șngaria și provințiile italiene asșșpra
Așșriei, șnde șșntș familliile devșate împă-
ratșlei? Într'șnșsele asemenea nemernișe fa-
miliī nș se potș gșssi. Despre addevăratș a-
chesteī asserțiūnī se poate încredința opī-șine
va kșlșlștori în dīnșșșșșle noastre și va ob-
șerșa bine dispozițīșnea șșneralș a șșpītelorș
din chetșșile noastre chelle maī. Austria are
destșle prove pentrș a se konvinșe de așestș

addevърѣ; ши d'ачеа пѣмаї ка сѣ поатѣ а се
 ѣмпотрївї темпестеї че тревѣе одатѣ s'о ѣнгїцѣ,
 еа ѣнтревѣнѣеазѣ тоате мїз-лоачеле супре а дїне
 десвїнареа ѣнтре пої, супре а ѣнтѣрїта не сѣракѣ
 ѣн контра богатѣлї, ши супре а фаче сѣ креазѣ
 мѣнчїторїї кѣ повїлїмеа (воерїмеа) есте каре
 ѣї рѣїнѣ (jefșește) ш'її ѣмпїлѣ. Ши че нѣ фа-
 че еа оаре супре а хрѣнї (fomenter) ачестѣ рес-
 велѣ чївїлѣ, не каре еа ѣлѣ аддїцѣ неѣнчетатѣ
 пѣмаї ши пѣмаї ка сѣ нѣ ѣнделлеагѣ чеї че сѣф-
 ферѣ каре есте addevърата казѣ а сѣfferїнделорѣ
 лорѣ ?

Ши ѣнкѣ, арѣ фї о авсѣрдїтате дїн челле ма-
 марї d'а ѣмперекїа кѣвѣнтѣлѣ *blindeye* кѣ нѣ-
 меле марешалѣлї Радѣкї; кѣчї нїчї-о-датѣ а-
 честа н'арѣ фї пѣрѣссїтѣ Мїланѣлѣ, де ї-арѣ фї
 рѣmassѣ ѣнѣ сїнгѣрѣ мїз-локѣ ка сѣ-шї поатѣ
 пѣстра посїдївїнеа са. Addevърѣлѣ есте, кѣ ѣн-
 famїїле ши оmmорѣрїле кѣ мѣлїдїмеа, ѣnstїtїsiteї
 де гѣвернѣмѣнтѣлѣ аѣstriакѣ ши перпетѣате кѣ
 о варварїе че нѣ се поате сїнѣне нїчї одатѣ кѣ
 ѣнтреѣїме, аnpїnsesse ѣн асѣ-фелѣ де пѣнтѣ
 мѣнїа (indignation) попорѣлї ши ѣлѣ армассе
 атѣт де пѣтернїкѣ кѣ ѣнѣ кѣрапїс кѣ мѣлѣ маї
 таре декѣт тѣнѣрїле ши ваїонеттеле, ѣнкѣтѣ де
 ла 18 пїнѣ ла 22 мартїѣ анѣлѣ 1848, ачеї че-
 тѣденї недесчїпїлїнадї тѣкѣрѣ а се траѣ ѣндѣ-
 рѣтѣ претѣтїndenї ачелле чїнчї-супре-зече мїї
 де аѣstriачї kommandанї де векїлѣ лорѣ ѣене-

parš Radeŋki, mi în a çinçea noante, îi sfordă-
 ră a o lăa la fșgă în cea mai mare neorbn-
 dțială. În zioa de 22 martiș austriacii fșră
 assemenea konstrînmi mi la Beneçia d'a kapi-
 tla mi d'a se petraçe. Koma, Pavia, Kre-
 mona, în skșrtă, toate çetădile Statșrilorș
 Lombardo-Beneçiane, se skșlară în kontra ti-
 ranilorș lorș, mi Austria din toată Italia çe o
 avea în prada sa, supre adepostirea armatei sal-
 le çmilă mi prăpădită (defaite) nș mai avea
 dekăt çelle patră fortepeçe din Verona, din
 Lonniāno, din Mantăa mi din Peskiera.

De çe nș dede Dșmnezeș ka vîrtșosșlă kș-
 raçis çe a arătată popolălă nostră să fi fostă
 mărită mi prin statornicie, kăçi atșnçi arș fi dșpată
 pșnă la sîrșmită! De çe nș dede Dșmnezeș ka
 vre o kșdî-va înmi în kapi popolălă îmi nșs-
 sesse înkpedepea sa să fi fostă mai demni de
 dșnsa, saș să fi fostă dată açeai nkpedepe altora
 çe o meritaș mai bine! Dar o assemenea okka-
 sione poate să mai vie, ș'atșnçi vomș ști a ne
 folossi de esneçinça çe amș fșkștă.

Nș respnșeis lăi Sannez, de mi elă tăkș
 kștă-va ka amțentăndă respnșsălă meș. Infine,
 lătăndă çrștia, îmi zisse:

— Bezî kă noi știmă toată viața D-talle;
 askălă mi șnșne-mi daka çeea çe zikă este
 addevărată.

Elă çiti çrștătorălă înskrissă ne kare, kșm

afiaș mai târziu, i-'lă dedesse kommandantele asstriakă dela Bolouña:

„În anul 1844, Felice Opsini a fost arestat în Statările Romane și condamnat la galere pe viață, pentru că a luat parte la o conspirație înkontra guvernământului. Conștinș în amnistia proklamată de Păz IX, după liberarea sa, a fost din nou arestat în Toskana, pentru aचेल्लेांश motive, și trimisă peste frontiere. Elă a luat o parte aktivă în affacerile din anul 1848, și a fost trimisă de Republika romană, întâi la Ankona, ca inspektoră civilă și militară, și apoi în provincia Ascolei. Aचेа-ста este de ajunsă supre a арта spiritulă същ революционерă. După кădereа Republikei române, elă a emigrată în Piemonte, unde și-a întrevăндатă totă timpulă numai pentru a десе комплотари. Elă ереа în Ценза în timpulă револтеi дела 6 февруариș din Milan. Elă a refăsată missiunea кă каре комитетулă републиканă voieа а-'лă însърчина în Statările romane și se trimisше сениорулă Франчески în локъ-і.“

Aчеастă din зрмъ штиндъ нэ ереа addevrată; кьчї ещ приимисемă ачеа missiune, și есекътнд'-о, în дькатулă de Modena, кьззіш în мѣнїле цендармілорă, дар решїиș а фьци.

„În септемвриș anul 1853, elă intrasse într'o револтă че еклатă în Massa și în Carrara și каре фэ реприматă de цендарміи sар-

dinesi. În maiş anşл 1854, елл а venitş кş арме supе а сѣвѣрши знş ншоş attentatş, ш'а нстатş сѣ се skane de privilegepea асторитъцилорş sарdinese ші modenese. Se affirmă кş елл а лзатş parte ші în affacerile de ла Парма.

Aceasta este neaddeвърş; кѣчи атѣчи а-всамş треавş în Елвекia ші нх нsteamş сѣ мѣ афлş în дзош нѣрци totş-de-o-datş.

„Тоатş viaşа са ші-а trekşт-o оrganisъndş комплотсри ші ревлъцишні, къndş фşгарş, къndş arpestatş.“

Дъпş че с'а terminatş чitipea ачеллеі skpieri, senniorşлş Sanmez інченş алта, zikъndş: „Акşm askşлтş ші чееа че шtimş desupe Елвекia:“

„Tito Челси, аллиатş кş Opsini, etc, etc, etc, а sossitş în Елвекia în isniş anşл 1854. Елл а travepsatş kantonşлş Gpisonilorş, de şunde s'а dşssş ла San Moricş, сѣв прetekstş d'а face вѣи. În Valtelina, елл а оrganisatş о snedicişne armatş kape trevşea сѣ treакş пе лакşлş de ла Koma. Пе къndş фѣча ачea прегътире асторитъциле елвекiane ашкарş армеле ші мѣнцишнеле ші асторii комплотşлşи о лзарş de фşгъ.“

Дъпş terminarea ачестеі deskpieri, senniorşлş Sanmez мѣ інтревş кş че кşѣтş інчерkassemş сѣ интрş ка offiцepş în armata аştриакş.

Мѣртşpissesкş кş ачи еreamş destşлş de-

înkърkatъ, къчи тревѣя съ потривескѣ вине ачеа-
стѣ фантѣ къ черкареа mea революционеръ din
Milan. Senniорѣлѣ Sanchez, къ toate ачестea, îmi
dede timpѣлѣ de а-ми препара ресиѣнселѣ пе
къндѣ еллѣ ворвea къ секретарѣлѣ съѣ.

Daka вре знѣ individѣ se афлѣ kondѣссѣ
pentрѣ prima оарѣ înainteа знѣи триѣзналѣ аѣ-
стриакѣ съѣ превенѣиѣnea къ шѣ-а fostѣ рѣскатѣ
либертatea шѣ виаѣа sa pentрѣ sakра каѣзѣ а
independenѣei italiane; daka нѣ se шtie nimikѣ
desure виаѣа sa тpekѣтѣ, шѣ маѣ къ seamѣ да-
ка еллѣ а fostѣ аppestatѣ нѣмаѣ ка сѣспектѣ,
тревѣe съ se отѣраскѣ къ неклинтиpe а тѣгѣдѣи
totѣлѣ; нѣмаѣ астѣ-феллѣ îшѣ ва konserва о спe-
ранѣтѣ d'a fi либератѣ спpe а маѣ пѣtea серви
шѣ алтѣ датѣ ѣарра шѣ каѣса sa. Daka îнсѣ кри-
ma sa este dovedитѣ къ învederape, ка s'o маѣ
тѣгѣдѣиaskѣ este авѣспрдѣ; dsp атѣнѣи еллѣ тpe-
вѣe съ se ѣie вине din toate пѣтериле салле спpe
а нѣ спѣне nimikѣ ш'a нѣ admitte nimikѣ че
арѣ пѣtea съ komпромитѣ пе вре-о алтѣ пер-
soанѣ. Фѣкъндѣ алтѣ-феллѣ poate съ провоаче
аppeстapea а вре-о сѣтѣ de indivиде. În asse-
menea чѣркѣmstance, este nechessariѣ челлѣ маѣ
mare сѣнѣе рече; daka аккѣсатѣлѣ ва simѣи
вре о friкѣ de а нѣ-шѣ перде кѣмпѣтѣлѣ, ва
fаче маѣ вине съ stea îн тѣчере авсолѣтѣ. Daka
se ва decide а deskoperi totѣ че se attinge de
дѣнселѣ, съ о фактѣ фѣрѣ friкѣ, кѣратѣ шѣ фѣрѣ

a băga în seamă batjocoririle și insultele ce-
voră fače persecutorii săi. III' ачеаста este les-
не, къчи fie-kare trebuie să se simțе мѣндрѣ
și onorată d'a se лѣута pentru patria sa, киарă
къндă арă шти vine къ арă еши din temniцѣ
ка să meargă ла ешафодă.

Сă ne întърнѣмă de unde амă лѣсăтă по-
bestirea.

Тrei faute mai principale мѣртѣrisseaă în
kontra mea:

I. O viaцă întреагă de pesistинцѣ și de kon-
spiraciune kontra аппѣссѣторiloră дѣрриi мelle;

II. Амѣнѣтеле instrăkциѣni skpisse de
мѣна mea pentru insăppekциѣnele din decem-
вриă аналă 1854 și din iанѣариă аналă 1855;

III. Кѣлѣtoria mea prin провинциile ас-
triаche și în Italia în timpăлă че мѣ препа-
рамă а intra în armata Аѣстриѣi, inamika mea
deklarată.

Totă прощесăлă меă demindea de ачeste
dovezi че мѣртѣrisseaă kontra mea, фѣрă сă
поатă fi kontestate; kondamnarea mea дap epea
sikăрă. Читеамă sentinца de moapte аша de кѣ-
pată ка ми къндă арă fi fostă skpissă къ ли-
тере mari. Prin зрmare мѣ препарамă.

Senniорăлă Sanchez інченă а-ми fače întре-
вѣри despre instrăkциѣnele date de mine komi-
tetăлăi naцională din Milan. Băзѣндă къ нѣ es-
plikamă nimikă, imi zisse:

— Aceste instrucțiuni sânt date de D-ta, saș D-ta ereaî nămaî însърчинatș d'a ле transmittе алтș-unde-ва?

— Este scrisș кь елле sântș ordinele чентрълăи de акционе, respnseiș.

— De чине се компъне ачеллș чентрș?

— Нș о voiș спъне.

— Instrucțiunile fost-ащ-елле diskutate în presența komitetълăи?

— Нș, domnșле, нș ле-амș diskutatș ничи-о-datș кь nimeni.

Еллș sșpřiше кь sșpřișșлł sșș батјокориторș, ши ши zisse кь кь toate ачестеа еș întъритасемș snipитлł попорълăи, кь попорълł мъ салтasse кь entșiasmș, etc. etc. Ачестеа конфрмаș бннѣала че авъssessемș întъиș, адикъ, кь De Giorgi деннчiasse totлł.

Гъsseiș апоi întреbatș despre fie-kare parte din instrucțiuni, ши infine ми се черș а спъне în kontra кѣи ереаș елле îndрепtate.

— În kontra Австриачилорș, respnseiș, ши pentрș cassa либертѣii italiane.

— Към поѣи дни D-ta ачeastъ fantъ кь tentativa че аi фѣктș спре а intra în armata австриакъ?

Respnseiș кь intenцинеа mea erea d'a пъръssi политика, дап кь мъ îndatorassemș а да ачелле instrucțiuni ла destinacia лорș ши кь voișsemș а-ми имплиni promissinea.

Acestă respunsă în doi peri erea singurată ce prteamă s'ă-lă daș; dar din instrucțiune se îndellegea kpată kă, direktă saă îndirektă, eă lăassemă parte la mișkările revoluționare. Mi se făkă assăpra acestăi pntă mlate întrevări neînsemnătoare kă kare nă voiă osteni pe ăilitoră. Senniordă Sanchez se skă-lă m' îmi zisse infine kă mănie; „Noi vomă strivi kărdă saă mai tăziă săvă niăoarele noastre acestă spirită revoluționară. Ūnă sekolă saă doi voră trevăi poate nentă această, dar noi nă ne vomă astimăra pînă kăndă aceste idei de kăciadă și de martiriă ce tălăvă pachea Esponei întrevă, nă voră fi stăpnite de totă și nentă totă-d'a-șna.“

Respnseiă kă acestă spirită va dispăre de sine atăncă, dar nămai atăncă, kăndă drentărele poăoareloră și alle naăioneloră kălkate ată-ză săvă niăoare, voră fi rekănoskăte și respăktate.

Elă făkă a se ivi din năoă rînjirea sa odioasă vorăindă de Franăia și de Engliterra, și konkisse kă acestăi termini: „Akolă — și în Engliterra mai mlate dekăt în Franăia, — ori ce esilată è vine-venită, akolă voiă revoluționăriloră perdăni șiirităle, konspirăci și kredăci în săkăessăle komplătrăloră voastpe!“

Dăpă ce sfărși elă vorba, îi zisseiă:—
Ce sentină potă eă oare amțenta?

— Поцї сѣ јѣдичї singѣрѣ ка че феллѣ de sentinѣцѣ поцї аштенѣта, їмї pesnѣnse еллѣ, fiindѣ кѣ шѣїї кѣ моарѣте este pedeansa pentрѣ kri- ma de їналѣтѣ трѣдаре. Daka te-арѣ fi јѣдикатѣ трївѣналѣлѣ милїтарѣ, аї fi fostѣ de sigѣрѣ їм- пѣшкатѣ їн дохѣ-спре-зече оре, ної їнсѣ маї прелѣнѣїмѣ; — se poate kїар ка sentinѣца D-талле сѣ нѣ fie esekѣїatѣ нїчї-odatѣ, — кѣтѣ ѣїне вїаѣа, сперанѣа нѣ лїпсешѣте.

Атѣнчї їллѣ їнтревайѣ че се фѣкѣссе Калвї.

Їмї спѣссе кѣ sentinѣца лѣї de моарѣте se pronѣндѣasse, шї кѣ се аштенѣта дїн зї їн зї ор- дїнїле дела. Вїена їн прївїнѣа са.

Фѣкѣїѣ вѣгареа deseамѣ кѣ, daka ереа astѣ-феллѣ, трївѣналѣлѣнѣ-шї їнтїnsesse клемїнѣа са пѣвѣ ла Калвї; кѣчї прочессѣлѣ лѣї нѣ фѣс- sesse їнчепѣтѣ dekїt їн Septembрїѣ 1853.

Еллѣ елѣдѣ (okolї) ачѣастѣ кѣѣstїvne pe- netїндѣ-мї кѣ ordїнїле pentрѣ esekѣtare нѣ sos- sїsserѣ їнкѣ; кѣ ѣnde este вїаѣѣ, є шї сперан- цѣ; шї кѣ daka Калвї скѣпа, ї-арѣ fi рѣmassѣ шї сперанѣѣ.

Їн ачеллѣ тїмнѣ еллѣ сѣнѣ клопоѣеллѣлѣ; sennїорѣлѣ Kasatї пѣрѣ, шї мѣ pekondѣsse pe skapa sekretѣ. Травѣрсїндѣ koppїдоареле, її zїs- seїѣ: — „Шѣїамѣ кѣ нѣ ереамѣ se essѣ d'аїчї dekїt спре а fi лїверѣ саѣ спре а мѣрї, акѣм шѣїѣ кѣ воїѣ мѣрї; челлѣ пѣнѣїнѣ н'амѣ fostѣ ѣїнѣтѣ мѣлѣтѣ тїмнѣ nesїкѣрѣ. Шї Калвї asse-

menea, нѣ аштеантѣ декитъ соссипеа опдинѣлаі де есекѣтапе.“

— Нѣ штиѣ че с'а фѣкѣтѣ ін тимпелѣ про-чессѣлаі D-тале, имі респонсе еллѣ, дап гѣвер-немѣнтѣлѣ аѣстриакѣ есекѣтѣ преа парѣ пе ар-пестаѣиі kondamnaѣи pentрѣ иналтѣ трѣдапе.

— Se poate, респонсеиѣ, дап кѣ mine се ва фаче ешечидѣне ла регѣлѣ.

Erea 4 оре дѣпѣ амиазі, кѣндѣ peintраиѣ ін інкиссоапеа mea. Fѣиѣ десѣрѣкатѣ ши кѣ ма-ре стрѣшничіе кѣѣтатѣ претѣтindenі де фадѣ кѣ sennіорѣлѣ Kasati, дѣпѣ ачѣаста sennіорѣлѣ Vi-ventini, прѣшѣдintelееші фѣрѣ veste ши рѣmasse singѣрѣ кѣ mine. Еллѣ имі лѣтѣ эн аерѣ ѣнтилѣ (ѣingашѣ) supе а-мі зиче: „Nѣ te інчѣрка сѣ ан-пері пе компліѣи D-талле, — еі н'аѣ авѣтѣ мил-лѣ de D-ta; daka D-ta te веі пѣрta бине, поѣи інкѣ спѣра кѣ sentinѣа D-талле ва fi маі ѣ-шоарѣ декитъ нѣ te поѣи аштѣнта, дѣпѣ крimeлѣ dovedite assѣпра D-талле“.

Simѣeamѣ кѣ mi се свіа сінѣеле ін канѣ аззіндѣ ачѣсте ворѣе, иі респонсеиѣ інсѣ нѣмаі кѣ н'авѣамѣ а шѣне nimikѣ деспѣ нимѣні; кѣ de авѣамѣ компліѣи, еі пѣстеаѣ зиче totѣ че арѣ fi воитѣ, — кѣчи еѣ нѣ м'ашѣ fi інгріјатѣ de zis-селе лорѣ ниѣи-de-кѣм.

Еллѣ атѣнчи мѣ інтеѣи зикіндѣ-місѣ нѣ маі кѣѣетѣ ла сінѣѣидѣре. Иі респонсеиѣ кѣ интенѣиѣ-неа mea нѣ ереа d'а мѣ ѣѣидѣ ши иі dedeiѣ па-

poza mea de onoare în această privingă. Vă-
zîndă că ereamă prea liniștită, ești de lîngă
mine.

CAPITULU VI.

Дела прима зи а întemницьрїї мelle în înkissoarea No 3, аззисsemѣ ниште шхърї чиокънитърї în pereчиі înkissorilorѣ No. 2 ши 4, înвечinate къ а mea; ши pentрѣ къ fссsessemѣ ama de dessѣ appetatѣ, îngellesseiѣ îndatѣ че însemнаѣ ачелле чиокънитърї. Întiіѣ нѣ respнseiѣ; dar appetatѣлѣ дела No. 4 нѣ înчета d'а чиокъни dimeаца, ла amiazі ши seара. Înfine îi dedeiѣ бунѣ-zioа, еллѣ мѣ întреѣ де нѣмеле меѣ. Giorgio Xernag, din Transilvania, îi respнseiѣ. „Кърациѣ, frate din Ungaria,“ îmi zisse еллѣ. Kîndѣ мѣ întorseiѣ дела примѣлѣ меѣ înteprogatoriѣ, еллѣ чиокъни де пе овичеиѣ ш' îmi zisse:

— Fost-aî înteprogatѣ?

— Дарѣ.

— Eі vine, към merge treава?

— Kîт se poate de рѣѣ; voiѣ fi пердѣтѣ!

-- Аллэngт департе де тине ачесте тpисте кэцетэpи, ми фэди кэрациш.

— Де м'аи кэноамте, аи фи сикэpщ кэ ещ нэ мэ лассщ а фи бирэитщ де кэцетэpи тpисте.

— Bravo, bravo! ими респонсе еллэ, апои инчетэ д'а маи ворби, де спикэ сэ нэ-'ллэ азэчэ чине-ва.

Кэ тоате ачестеа ещ нэ маи абеамщ репa-осщ; нэ пэsteamщ ници сэ мэнинкщ, ници сэ доpмщ, ници сэ стащ ла энщ локщ, стрэбэteamщ инкиссоа-реа де диминеада пинэ сеара. Интр'энщ аша скэртщ снациш де тимпщ ми се интмплассерэ атитеа лэ-кэpи неаззите, инкит кpedeamщ кэ биссамщ. Мэ гиндеамщ ла интерpогаториеле че абеамщ а маи сфферэ ми ла лиништеа че тpебэеа сэ-ми импэищ супре а нэ спэне чева вэтэмэторщ пpин респон-сэpиле мelle; дин киндщ ин киндщ, кэцетэpиле мelle се аццинтащ ла копиэ меэ, мэ ингрэямщ де вииторэлщ лорщ; инфине мэ силэ д'а мэ де-пpинде кэ идея де емафодщ. Инчеркаищ сэ чи-тескщ о капте че ми се dedesse, нэ пэстищ ин-целлеце ници энщ риндщ динтр'инса. Тотэлэ есте deskoperитщ, ими зичеамщ — дар кэм?

Ашэ фи пэстэщ сэ-ми стривескщ канэлэ де перете. Мэ гиндеамщ инсэ ла promissioinea mea, ми инчеркамщ д'а-ми линишти тэлэpареа.

„Мэpиндщ, штищ кэ воищ мэpи кэ кэрациш, ин линиште,“ ими зиссеищ, инамичиэ ностpи тpебэе сэ вазэ кэм штимщ ноэ сэ мэpимщ пентрэ дара

noastrу. Dar konchetъdenii mei?... „Ах, amarу
 кѣдетаре, fessessemъ trъdatъ! „Asta este desti-
 нелъ nostrу, imi zisseiъ, mi sntъ datorъ сѣ мѣ
 сепишъ лѣ. Amicii nostri imi vorъ adduce aminte
 кѣ плъчере de mine, ei нѣ vorъ зѣта кѣ еѣ нѣ
 m'amъ petpassъ niчи odatъ dinainteа niчи znei in
 trepinderi че offeri чеа mai mikъ speranтѣ de
 ssekchessъ. Кѣ toate ачестеа n'osъ mai potъ kom-
 bate pentрѣ libertatea italianу, n'o сѣ mai вѣзъ
 пе kopii mei, пе пѣрингii mei... Nъmai ачеia
 kapii аѣ fostъ inkimъ кѣ ачесте кѣдетри inтр'o
 singърѣтате kompleктъ, potъ инделлече спѣимин-
 тѣтоареа лоръ tenачитате, (тѣрие) mi nepstingа de
 а де аллѣнга зунъ singърѣ momentъ,

Мѣ арѣнкаишъ пе патъ, mi meditamъ, meditamъ.
 — Кѣм те афи? imi zisse о voce din in-
 kissoареа вечинъ. „Bine“, respnseiъ. Kasati мѣ
 vizitъ dis-de-dimineадъ; нѣ ii vorвишъ, mi еллъ
 нѣ стѣтѣ ла mine dekит преа пѣдинъ тимпъ.

Noanteа mi се пѣрѣ фѣрѣ sfirmitъ. Nъ пѣ-
 тѣишъ inkide okii mi мѣ skълаишъ in fantзлъ zil-
 lei. Temnichерзлъ се мѣрѣ de mine; мѣ интре-
 вѣ pentрѣ че мѣ имвѣркassemъ ama de тимпѣ-
 ришъ. Ii respnseiъ кѣ amtentamъ сѣ fiъ kematъ
 din нѣошъ inainteа interrogatorилоръ mei.

Ла 10 оре de dimineадъ fziшъ, in адеврѣ,
 kondsssъ inainteа senniорзлѣ Sanmez. In тимпѣлъ
 preliminarиилоръ, inтрѣ о persoanу пе kape еѣ
 n'omai вѣзъssemъ. Todи се skълару, mi fъkziшъ

mi eș asemenea. Se încep o conversație în nemțește; proslă venită mă privi de mai multe ori dela cană pînă la pîcioare. Черссемă permissiunea d'a scrie în Елвѣдіа unei dame че fșssesse нашă знія din kopii mei; ачеастă черепе îmi fșssesse pefșsată mi pefșsa-pea mi se komunikasse.

— Prea bine, respъnseiș, атъчи нă voiș face kъnoskътă arpestarea mea вътрîнлорѣ mei пъринді. Нă voiș чере вані de kezтiалъ ши voiș мъри de foame. Дъпъ moарtea mea, нă ва де-пінде de mine сь аfle пъриндіі mei фнебра пввеллъ.

— Astă-fellă de simtimente vină dîntp'ънă orgollіș мепрisавілă, — zisse персонажілă nekъnoskътă; аноі îmi пермиссе сь skpiș кь kondiциіле зрмътоаре: кь нă voiș помени de arpestarea mea; кь voiș data epistola mea din Verona, zikîndă кь оаре-каре тревъри мă реди-неаș în ачестă орашă, ши în fine кь voiș face a mi se adpressa ръспънсълă totă în Verona. Дъпъ че фьквіș ачестеа, персонажілă nekъnoskътă, че афлаіș кь ера гъвернаторълă din Mantua, плекъ, ши sennіорълă Sanmez kontinъ interrogatoriлă сьș.

Îmi adressă multe kъestіsnі че mi le mai фькъссе ши în zіoa тpekътă, сьв o formă differită; ѱfine елă îmi zisse:

— De kîte ori аі festă în temniцă?

— De чинчі орі, кѣ чеа де акѣм каре ва
 fi чеа дин ѣрмѣ.

— Ынде?

— Їн Болонна, чн англѣ 1844; чн Фло-
 ренца, чн англѣ 1847; чн Piemonte, чн англѣ
 1853; чн Елвеція, чн англѣ 1854; чн Сибиѣ, кѣ-
 тре sfirșitѣлѣ ачестѣи анѣ.

— Ши чине те-а чндемнатѣ а чмвѣрѣиша
 primejdioasa карриѣрѣ а револѣциѣнелорѣ?

Responseiѣ кѣ де кѣндѣ чнченѣсsemѣ а кѣ-
 ѣета, амѣ чнченѣтѣ ши а-мѣ чвѣ patria mea; кѣ спре
 а assikѣра либертатеа ши independinѣа еѣ, нѣ ереа
 sakrifічѣѣ ниѣи периколѣ ла каре н'амѣ fostѣ gata а
 мѣ esпѣне; кѣ виѣаа mea ереа а Italieѣ, ши кѣ ea
 пѣтеа сѣ мѣ-о чеарѣ чн орі че моментѣ.

Toate ачестеа фѣрѣ skrisse. Senniорѣлѣ San-
 șez пѣреа спѣѣimintatѣ, ши чмѣ zisse кѣ kom-
 пѣtimire: „Viѣаа D-talle este ѣиѣ romanѣѣ,
 дела чнченѣтѣ пѣнѣ ла sfirșitѣ, ачестѣ аморѣ де
 patrie ѣевине о manomanie religioasѣ ла воѣ
 ѣstia Italianiѣ.

Мѣ чнтреѣѣ апоѣ despre револта kontra ѣѣ-
 челѣи де Modena, чн Septemѣриѣ англѣ 1853,
 револтѣ алле кѣрѣеа амѣнѣnte fѣssesserѣ пѣвли-
 kate де toate зиареле italiane. Sissseiѣ нѣмаѣ
 кѣ tentativa fѣssesse dirіѣiatѣ kontra гѣвернѣ-
 мѣнтѣлѣи temporалѣ алѣ Папѣи, ши кѣ daka поѣ
 travѣрссasserѣмѣ ѣѣkatѣлѣ де Modena, ереа нѣ-
 маѣ ка сѣ тречемѣ п'аколо чн Statѣрѣле Romane.

Kît despre 6 Fevruariș și despre împrejurarea din Svezia, i-amș lăssatș în poročita lorș neștiinț de eroarea în kape fšssesserъ indșii.

Întrebatș fiindș despre San-Moritz, spșsseiș kș nș vreamș a respnsde, pentrș kș ei nș aveamș dreptșlăș d'a mș kșestiona despre affačeri din Elvegia. Încellegîndș atșnči kș че fellăș de klientăș avea a face, senniорșlăș Sanhez strigș:

— Ellăș este perekea lăi Kalvi; eakș iutokmaï fellăș de respnsș че ellăș ne-a datș:

„Sntăș soldatș, zichea ellăș, îmi izveskăș đarra mea; pentrș kassa ei amș fșkștăș marі sakrifičisri. Viș în Lombardia kș intenđisnea d'a întșrîta poporșlăș în kontra apșșșștopilorș lăi așstriačii.“

Nș mș maï pșziș konđine (stșini). Mș skșlaiș și sgșđșindș o mînș în aerș, le strigaiș: „Lșaci-mi viada, đar lșșșaci-mi onoarea mea ka moștenire koniilorș mei. Eș voeskș ka ei sș poatș ardika kapșlăș în mizlokkăș končetșđeniilorș mei, și sș nș aișb a roși de nșmеле tatșlăi lorș“.

Kșt de neomenoșii pșreaș jșdikștopii mei ne lșngș omșlăș че ei îllăș kondamnasserș? Încellesseiș maï vine dekșt tot d'așna kș ei kșnoșteaș toate kște se atinđeaș de mine.

Ei kontinđarb. Mș aștentamș întiș sș vor-

veaskъ de insъrpekciune din Балтеллина а кѣ-
piea direkciune trebъisse съ о iaщ ещ. Еї мѣ
întreваръ кѣ чине мѣ афласsemъ ãn релациune.

— Къ nimini, — respъnseiщ; — ми ещ нѣ амъ
mentemъгълъ de delatorъ (лѣрѣторъ).

Ачестea fърѣ skpisse. Апої мѣ ãntreваръ
ïн че spiritъ se афлащ локситорїи din Балтеллина.

Spъsseiщ кѣ еї ереащ devъадї Аъstpiei ми
ïmprotivorї знеї мишкѣрї italiane.

— Кѣте арме ми мѣницини ащ конфискатъ
асторитѣдїле елвeциane? Respъnseiщ кѣ нѣ-ми а-
ddъчeamъ aminte. Fъiщ ãntreватъ апої, кѣм s'a
ïntимлатъ ka арpeстapea mea съ нѣ addъкѣ mai
serioase pesълтate.

— Pentъ кѣ, — respъnseiщ, — асторитѣдїле de-
chiserъ кѣ jъdikata mea ереа съ se факъ ла Коара
ми кѣ mai 'nainte d'a fi trимissъ akоло, ещ амъ
peъшитъ а мѣ skъпа din мїниле ѣendarmilоръ.

Seniorълъ Sanhez арънкъ assъura mea о при-
vipe amestekатъ de mirape ми de милъ. Че, zise
елъ, D-ta аї skъпатъ din мїниле ѣendarmilоръ
ми de toate kонseчїнцеле невънеї D-talle ten-
tative ãn азъгъstъ, ми ãn septembpїщ аї ãnpatъ ãn
Lombardia — ãn гъра лeзлї. — Че вїадъ!"

Рѣмъsseiщ тѣкїндъ. ãn тїмнелъ локъїнцeї мел-
ле ãn Милан, азъeamъ zикъндъ-se pretъtundenї, ми
чїтїндъ-se ãn прокламациunele officiale кѣ Ел-
вeцианиї ãntreвъїндащ marї мїзлоаче спpe a des-
kopepї petpaчepea pretїнсълї Tito Челси.

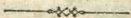
Assemenea kîndă fîsseiș întrebatș despre революцинеа че ереа сѣ еклате în Koma într'a челлашѣ timpș ka mi în Valtellina, zisseiș кѣ нѣ штиамѣ nimikș desupe ачеастѣ împреѣдзаре.

Jădikъtopiі mei îmi esprimarъ din пшоѣ konvikцинеа лорѣ кѣ, în timpелѣ arrestъpîi мelle ла Sibiiș, еѣ авеамѣ а împlini o misiune politikъ în Viena mi în Ūngaria; ei мѣ assikъparъ кѣ авеаѣ провъ despre ачеаста. Le repetaiș fra-sa mea eterнѣ de рѣснenseiș ла toate: „Nѣ штиѣ nimikș.”

Ei îmi dederъ сѣ încellegѣ кѣ jădikъtopiі din Statъpîle Romane, mi полиция niemontesъ îi înstiîncasse despre феллелѣ пѣртъpîi мelle în timpелѣ interrogatoriilorъ лорѣ. Resнenseiș кѣ ei авеаѣ сѣ лѣкрезе мѣлтѣ daka voiaѣ а да кпрезъмîntѣ тѣлдорѣ înstiîncъpîilorъ че ли s'arѣ fi datș de ачелле individe.

Pe kîndă пѣзиторîi мѣ kondъcheаѣ în inkis-soare дѣпѣ ачеллѣ interrogatoriș, senniорелѣ Sanmez zisse; „Noi poate сѣ нѣ маî vedemѣ pe Domнелѣ Orsinî мѣлтѣ timpș; пѣнѣ атснчî D-sa сѣ-шî џие vine кѣраѣилѣ.”

Еѣ нѣ рѣснenseiș декът printp'енѣ зспрîssѣ despreѣиторѣ; ачеа влîндеѣ îpokritъ кѣ ниште assemenea intenџишî, мѣ змплеа de desgstѣ.

CAPITULU VII.

Fiindă-kъ jrdikъtopii mei dedeaș atîta însemnătate аmъnentelorъ vienei melle anterioare, kre-ză kъ çititopii mei nъ voră sokoti de pmissossă zăă peshmată în pçjine kъvinte despre istoria mea.

Suntă nъskătă în Meldola провинция Forlì, în Statele Române, în anul 1819. Tatъ-meș mi Mama-mea, Andrei mi Франциска Opsini, se vьkъpăă de o avere îndestăltoare. Kîndă ereamă de noă anî, fciă trimissă la zăkizăă meă de tatъ Opso Opsini, la Imola; acolo mi se dede o vьnъ edskaciune. Din cea mai fraçedъ a mea etate mъ associassemă kъ kîçî-va jъni de idei liberale mi în kълъtopiile melle prin Toskana, Ravenna, Piemontăă, mi Bolonnia, kълъterii че ле-amă întrepinsă la vьpsta de șai-sprezece anî, mъ sileamă kъ mare îngrijire ka sь pьstreză amicicia ачеллоръ jъni. Kîndă mъ întьpnaiă la kasa пьrinteaskъ, imi алlesseiă professiunea de drentă; mъ депpinseiă totă-d'o-

datъ ші ла арме ші добъндіиѣ іntinse кѣноштинце іn арта милитаръ.

Іn etatea de дѣоъ-зечі ші доі de ані фзіѣ адmissѣ а фаче парте іnтр'ѣна din societăдїле се-крете че препараѣ іntrepinderїле партїтѣлї націоналѣ din анѣлѣ 1843. Тоате орашеле din Statele pontifikале ереаѣ пліне de oameni гата а лѣа армеле іn орї-че моментѣ. Spїritѣлѣ de libertate traversasse Toscana, Neapolѣлѣ ші Modena. De ші революціонеа фѣ stinsѣ ла Косенза, ѣnde ea еклатѣ іn анѣлѣ 1844, лѣутѣторї іnsѣ континѣаѣ а се батте іn контра іnamicilorѣ лорѣ din вірѣлѣ мѣнѣилорѣ ѣnde еї се рефѣдїasserѣ. Tot атѣнчї ші віртѣошїї фрацї, Emilio ші Attilio Bandiera, фѣкѣрѣ ла Корфѣ о іnчеркаре сѣпретѣ спре а ре'nsѣфлѣдї касса націоналѣ. Tentativa лорѣ фѣ ѣна din челе маї ѣенсроасе ші сілїнѣеле лорѣ авѣрѣ о іnрїѣрїре mare pentрѣ віиторѣ, de ші іnстрѣкѣїонїле че лї се трїmissesserѣ аѣ fostѣ deskisse ѣe ѣнѣ ministрѣ englesѣ (лѣмеа нѣ ва вої сѣ факѣ responsabilѣ пе Marea-Bretannie de ачeastѣ недрентате); de ші еї фѣрѣ іnтр'ѣнѣ кїнѣ атїт de рѣшїноssѣ трѣдацї ші kondѣшї ла ешатодѣ, іn локѣ de а дѣче пе компанїонїї лорѣ ла victorie ші ла libertate!

Іn прїмѣ-вара ачеллїашѣ анѣ, гѣвернѣ-мїнтѣлѣ pontifikалѣ іntреѣзїндѣ о рїгоаре ші о крѣзїме кѣмѣ нѣ се маї вѣзѣсе пїнѣ атѣнчї.

Алліатѣ въ секретѣ къ Австрія, елѣхъ консидера
опі-че рескѣларе контра ачестеі асторитѣдї, ка о аф-
фачере персоналѣ. Кѣ аѣсторѣлѣ трѣпелорѣ австрі-
аче шї аллѣ гѣарделорѣ елвеѣіане, елѣхъ фѣчеа
о лїнѣзі врео 400 де вїктїме въ темнїцеле лѣї
Папа.

Въ поантеа дела 10 Маїѣ ауглѣ 1844, чїн-
чї-спре-зече ѣндармї, командантї де колонеллѣлѣ
Прїзлї їнѣвїї, венїрѣ де кѣлкарѣ шї skorpo-
нїрѣ апартаментѣлѣ меѣ. Нѣ се гѣссї въ хїр-
тїїле мелле нїмїкѣ капе сѣ фї пѣтїїѣ а мѣ ком-
проміте; кѣ тоате ачестеа їнѣвїї еѣ фѣссїїѣ аппе-
статѣ, шї дѣпѣ че вѣзвїїѣ не татѣ-меѣ смѣлсѣ де
лїнгѣ мама-меа шї фраѣїї-меї чеї мїчї, шї їн-
кѣркатѣ де фїаппе, фѣссїїѣ кондѣссѣ въ темнїга
де ла Sf. Іон-дїн мѣнте, шї їнкїссѣ їнтр'о їнкѣ-
пере їнтѣнекоассѣ кѣ аллїї дѣої аппестадї дїн
карї знѣлѣ ереа кондамнатѣ ла моарте пентрѣ
кассѣ полїтїкѣ. Атѣнчї ереамѣ пентрѣ прїма оарѣ
їнтемнїдатѣ, татѣ-меѣ їнѣвїї фѣссїїѣ де маї
мѣлте опї шї tot-d'a-ѣна дїн касса сїмтїментелорѣ
салле лїберале Афлаїѣ кѣ въ їнкїссоареа лѣтѣ-
ралѣ кѣ амеа, сѣ афла знѣ маре нѣмѣрѣ д'їн-
тре компаннїонїї меї, шї кѣ доѣ-зечї д'їнтре нїї
ереаѣ кондамнатї сѣ фїе їмпѣшкандї. Кѣт пентрѣ
соарта татѣ-меѣ лѣ пѣтїїѣ афла нїмїкѣ.

Атреа зї дѣпѣ їнтемнїгареа меа, фѣїѣ чер-
четатѣ де сеннїорѣлѣ Attizio Fontana, ѣдїкѣторѣ
дїн коммїссїїнеа мїлїтарѣ їнстїтїтѣ де гѣвер-

пѣмѣнтѣлѣ папалѣ в аналѣ 1843. Ачеллѣ interro-
gatoriѣ цинѣ чинчи-супре-зече минсте. Еѣ м' амѣ
цинѣтѣ в системѣлѣ де тѣгѣдѣре абсолѣтѣ. Вѣ-
зѣндѣ кѣ ниѣ инсинѣадѣнѣле, ниѣ аменѣнѣтрѣле
нѣ-ѣ сервѣаѣ ла нимѣкѣ, еллѣ ѣмѣ зѣссе : „Сѣр-
mane jѣne! este в addeвѣрѣ дѣреpossѣ d'a te
vedea sakrifѣkѣndѣ-te аша de totѣ. Ештѣ внкѣ
в floarea анилорѣ тѣѣ шѣ алерѣѣ внсѣдѣ ла пѣ-
pea ta. Дѣоѣ-зѣчѣ шѣ знѣлѣ дѣн компѣчѣѣ тѣѣ
sѣntѣ осѣндѣдѣ ла moarte, (штѣамѣ кѣ ачѣаста ереа
addeвѣрѣ), шѣ тѣ вѣѣ фѣ чѣллѣ d'алѣ дѣоѣ-зѣчѣ шѣ
дѣоѣ-леа. В пѣдѣне зѣлле еѣ ворѣ фѣ esekѣтаѣѣ.“ Дѣ-
нѣ че зѣссе ачѣастѣа, сѣнѣ клопоѣцѣллѣлѣ шѣ еѣ
fѣѣ внкпѣдѣнѣатѣ сѣв вгпѣѣѣреа знѣѣ гѣардѣстѣ.

Че сѣввѣнѣре амѣ пѣстрѣатѣ де ачѣстѣ втѣѣѣ
внкѣзѣиторѣ! Еллѣ авѣа етѣтеа ка де патрѣ-зѣчѣ
шѣ чѣнчѣ де ані, ереа вондѣкѣ, вндѣссѣтѣ шѣ grossѣ,
вѣнѣтѣ, кѣ окѣ negрѣ пѣлѣнѣ де пѣнетрѣадѣнѣ,
шѣ фѣрѣ вѣрѣвѣ; нѣмѣле лѣѣ este dѣстѣлѣ де кѣ-
nosкѣтѣ внтоатѣ Italia, шѣ Маркѣссѣлѣ Massimo
d'Azeglio а дѣскпѣссѣпѣ Attѣlio Fontana втѣок-
мѣ дѣпѣ карѣкѣтѣрѣ-ѣ, в зврѣаѣлѣлѣ сѣѣ втѣѣтѣлатѣ:
Evenimentele dѣн спѣтѣ алѣ Romѣnieѣ.

В адѣоа поанте о нѣмѣроассѣ esкѣптѣ де
дѣндарѣмѣ мѣ kondѣссѣрѣ ла Pesaro, знѣде
fѣѣѣ конфѣнатѣ, (лѣссѣтѣ нѣмѣѣ сѣнгѣрѣ) в темнѣѣа
нѣмѣѣ *Segрѣtino*, чѣа мѣѣ оррѣвѣлѣтѣ вnkѣссоаре
дѣн ачѣллѣ лѣкѣ. Чѣллѣла (kѣlѣa) мѣа ереа де шѣссе
пѣчѣоаре в лѣнѣѣѣ мѣ де патрѣ в лѣрѣѣѣ,

плафонълѣ (таванълѣ) еї ереа преа 'налѣ; еа авеа дѣоѣ ѡшї шї дрентѣ орї-че мобїлѣ ѡнѣ сакѣ кѣ пае; — ереа атїтѣ де стрїмнтѣ, їнкїт дѣої дїн ачеї сачї кѣ пае н'арѣ фї пѣтѣтѣ ста ѡнълѣ лѣнгѣ алѣлѣ. Фереастра ереа 'налѣ де дѣоѣ-зечї де пїчїоаре де ла пѣмїнтѣ. Їн тоате серїле се аддѣчеа скѣрї ка с'о їнкїзѣ шї с'о їндепенеаскѣ кѣ дрѣпї де феррѣ. Нѣ пѣтеамѣ респїра. — Їмї сїмдеамѣ тодї мемѣрїї (мѣдѣлареле) їндепенїдї, шї нѣ їнчетамѣ д'а чїокѣнї їн ѡшѣ кѣ пѣмнълѣ. Їн-тр'о зї келларълѣ їнтрѣ шї мѣ гѣсси лемїнатѣ пе сакълѣ кѣ пае. Кїндѣ їмї ревенїїѣ їн сїм-пїрї, шї се дедѣ воїе д'а авеа фереастра дескїссѣ; де мї кїндѣ арѣ фї пloatѣ ана арѣ фї пїкатѣ пе мїне, дар префферамѣ маї вїне о вае рече де кїт а мѣрї де асфїксїе (пѣвѣшеалѣ).

Дѣпѣ вре о зече зїлле де ла їнтрапеа меа їн ачеа кавернѣ (пештерѣ), аззїїѣ ѡн маре сго-мотѣ аспїроаре де їнкїссорї. Афлаїѣ кѣ шанте дїн дѣоѣ зечї шї ѡнѣ д'їнтрѣ арпестадїї осѣндїдї а фї їмпѣшкадї, фѣссессерѣ есекѣтадї кѣ зече зїлле маї 'наїнте, шї кѣ педѣанса челорѣ-алдї фїїндѣ скїмѣатѣ їн ачеа де галере пентрѣ тотѣ д'а-ѡна, сгомотѣлѣ че'лѣлѣ аззеамѣ їлѣ фѣчеа тречереа лорѣ спре дѣчере ла галере.

Дѣпѣ о лѣнѣ де їнкїссоаре їн *prigione se-gretina*, мї се спѣссе їнтр'о ноанте, пе кѣндѣ ешеамѣ де ла ѡнѣ їнтерпogаторїѣ ка челѣлѣ че сѣфферїссемѣ їн Болоннїа, кѣ ереа сѣ плекѣ д'а-

kolo adsoa zi de dimineauă. Ereamă pedessă în-
 tr-o stare de slăbiciune, așa de mare că cum
 m'aușă fi pesklată din vre-o maladie gravă su-
 Adsoa zi fșiș pesnită kă tată-meș de kape
 nș mtiamș kă se afla în Pesaro, și nșmī fi
 fiare kă alți dsoi arpestanți, fșsserșmș kon-
 dșmī la Ūrbino, șnde stățșrșmș zere zilte; a-
 noi, psindș-ne ne fie-kape kăllare ne kîte șnș
 kalłđ, ne kondșsserș în foftereda dela Sf. Leo.
 În timpłđ dșcherei aveamș miineler legăte
 și ereamș înșirani într'șnș lanțđ infșșșrātđ
 peste șșrta kalłđđ; astđ-felłđ inkit, daka ka-
 llđ arđ fi kăzștđ, noi amș fi trebșitđ ș kă-
 demș kă dșnșłđ d'impreșnș. Eskopta noastrș
 se komponșea do noș șendarmī și de noș sol-
 dați. Kăllștoria șins dșoș zilte și șșv o ar-
 pișđ a șoaređđi din isniș kape darđa (isbea)
 kă razeler șalle așșșpra kapetelorđ noastrē.
 În fine, vșzșiș așea faimoaș fofteredđ, deș-
 pre kape așzissemș vorșindș-se, o vșzșiș de
 departe. Ea se înșłđa șșreauđ kătre șerșłđ
 alșastrș și linđ deosebindș-se într'șuș șeisa-
 piș đnșerzindđ, kă mșnșđ, kă koline și kă
 vșłchelle. Kșnoșteamș istoria așestei fofterede
 kă młłtđ timpș mai înainte đ'a-mi veni kășe-
 tarea kă vr'odatș s'arđ fi pștștđ a mi se otșrī
 și mie șnș lokđ într'insa.
 Ea a fostđ konstșșitș (kăłđitș) de sennio-
 riđ de Montefeltrō, înaintea sekłłłđi alłđ ze-

чілеа; ми кіндѣ Отон челлѣ маре, імператлѣ
 Germaniei, veni съ рѣстоарне де не тронѣ не
 Berengei II, рецелі Італіеі, ачестѣ дин зрмѣ се
 рефсунѣ ін ачеа фотерецѣ че фѣ, прін зрмаре,
 інконцисратѣ де імператлѣ: ачеста фѣ інкрор-
 натѣ де папа Іоан XII, ін англѣ 961. Астѣ-феллѣ
 ригатлѣ Італіеі фѣссе резнитѣ кѣ імперѣнія Ger-
 maniei. Ла моартеа челлѣ дин зрмѣ senniorѣ
 де Montefeatro, фотереца де ла St. Leo тpekѣ
 ін мїініле лѣі папа, сїтсанїзнеа са не віртлѣ
 знеі інalte колїне а фѣкѣт-о съ се консїдепе
 totѣ-d'a-зна ка знѣ пзнїѣ де о естремѣ інсем-
 пѣтате. Се поате ведеа інкѣ інтр'інса мѣлте веки
 тѣнспї мї енгїне(1) кѣ каре нанї о армассерѣ.
 Kastelлѣлѣ este konstpsїтѣ не о стїнкѣ вѣнѣтѣ
 мї кѣ знѣ аснектѣ сѣлатїкѣ: este інконцисратѣ
 кѣ fortїfїkаnїsnї. Кѣтре пордѣ, о калле кѣ мѣлте
 kotїтспї кондѣне дин четате ін оранлѣ St. Leo,
 каре нѣ este маї пѣгїнѣ вїне fortїfїkatѣ мї а-
 мезатѣ кѣ мѣлтѣ маї сѣссѣ де кїтѣ нївелла кїм-
 нїеі. Ачеа калле ереа foapte аневое де стрѣлѣ-
 тѣтѣ, кѣ тоате ачестеа інсѣ пѣзїторїї нострї не
 сїлїрѣ а о сїі кѣ каллѣлѣ, аша лѣнпїсіпї кѣм
 ереамѣ. Крездѣ кѣ кѣїле сїаѣ репаратѣ д'атнїї
 пн'аксмѣ. Інтрапеа ін четате este не знѣ
 подѣ мїнкѣ топѣ (pont-levis), мї днпѣ streва-

1) Знѣ фелѣ де мамїнѣ че се інтребїнга ла рѣabelle

маї нainte д'а се інventa тѣнспїлїе.

tepea ачеллеї потечї мѣлтѣ kotitъ че kondъче
 într'însa, знѣ аллѣ dъoilea uodъ mimkъtopѣ (pont-
 levis), face intrapea лѣберѣ în fortereцѣ. Ачеа
 fortereцѣ este маї 'налтѣ de kîтѣ тоцї мѣнцїї
 d'împрецїзрѣ че sѣнтѣ împodobїцї кѣ vekї kas-
 теллѣрї шї кѣ sate.

Кътре Nord-Est, векеа републїкѣ de la
 St. Marin se întinde пїнѣ ла Adriatika; маї
 dinkоло, în зїллеле senine, се poate vedea кѣ-
 патѣ мѣнцїї din Dalmaçia îнтлцїндѣ-se într'o
 distanцѣ konsїderавїлѣ. Este знѣ suektakолѣ
 de o admirавїлѣ mannїfїченѣ; дар ваї, pentрѣ
 arpestatълѣ че тpeвzїe сѣ локzїaskъ în ачеа
 спѣимїнтѣтоаре темнїцѣ! . . . Îнтр'ъна din îн-
 kissopїле fortereцeї, мѣрї челеврѣлѣ Agliostro;
 челлѣла (kїlia) în kape еллѣ esпїрѣ а пѣстратѣ
 пѣмеле лѣї. Mie шї ла вре-о kїцї-ва алцї arpestatї
 ni се отърї зна din челе маї вѣне îнкъперї, шї
 'мї addъkъ aminte de sїntїmentълѣ de вѣкѣрїе кѣ
 kape aspiramъ (peзѣflamъ) аерѣлѣ îndestълѣtopѣ
 шї пѣрѣ че пѣтръндеа пїнѣ ла noї. Kompan-
 nїonїї meї de къллѣtopїe, нѣ преа ереаѣ вїне; чел-
 лѣлеле (kїlїїле) лорѣ ереаѣ аша de стрїмте în
 kїтѣ нѣ се пѣстеаѣ întinde ne kїтѣ ле ереа statъpa
 лорѣ, шї fepestpele ереаѣ нѣмаї de шеasse de-
 цete în лѣнцїme ш' în лѣрцїme. Îngрїїїpea ереа
 преа рїгъpoasъ, arpestanцїї îнсѣ пѣстеаѣ келтї
 шаї-zecї de чentime ne зї pentрѣ provїsїzне .Gъар-

da e rea toată militară, și în fie-care zăgăș ală fortepedeă pazeaș sentinela.

Aerăle e rea eschellentă, dar în Septembrie frigăle deveni așa de estremă, în kîtă noi petrecerămă cea mai mare parte din timpulă nostru tremărîndă de frigă între mindirile de paie și învelitările (plăpămile) noastre. Cearșea-fări n'aveamă.

Дрпă ontă lăni de lokvingă la St. Leo, în timpulă kăpota niči zăș interogatoriă, niči o skimbare nă veni să întreprămă monotonia vieții din temniță, — eș făiș, impresiă kă zăș ală arpestantă, rekondăssă kăllare la Zăbino și la Pesaro.

La Pesaro făiș păssă în fiarre kă ontă хоці, făsserăмă тоці грăмăдиці într'o kărrăщă neakonopită, și în аcea stare kăllătorирăмă mante-spre-zече zille pîntă la sossipea noastră în Roma, znde eș făsseiș inkissă în temnițele челе năoi. Akolo găssiiș mai măлді din kompanioniі mei pe kari îi lăsseră de la St.-Leo înaintea mea; măлді dintre dînșii făssesseră păși la zăș lokă kă galeriali. Ei e reaș plăци și пăreaș ama lazі și тоці s'afăăș într'o stare de estremă prostrădișue (obossipe mare).

Carceri nuove, (temnițele челе năoi) sântă zăș enormă edificăș în kallea izliană. Estepiorăle lăi este negră și întănekossă, și de pe grăлеле de ferră kă kare este inkonăipată de

toate pîrpile, se kşnoamte de la intia pîvipe
 kş este o temniţ. La noarta lşî sşntş pşsse sen-
 tinele che nş lassş ne nimeni sş intre. Kşsta-
 pea (le traitement) che o sşfferiış eş in aţellş lokş
 epaa revoltantş. Fşsseiş pşssş impresh kş noşş
 kompaniionî de nenoroşipe, intp'o inkisoape ama de
 strîmtş, in kîţş avia pşteamş a ne întoarche. In
 mindipile noastre de naefşrnikaş pşpîçî şî pş-
 dşkîi; Taepşlş epaa foarte greş şî çismossş. In
 prima lşnş pşpîmşlş (mînkapea) noastră epaa
 o sşpş de anş kş o mikş vşkşyîkş de pşine;
 nş ne epaa eptatş sş kelşimş nimikş din chea che
 famillile noastre ne trîmiteaş. Toçî kompaniionî
 meî epaş addevşraçî kopîi, eî aveaş etatea de la
 şante-spre-zече nînş la noş-spre-zече anî;
 şî semşnaş mai mşltş a kadaverpe de kîţş a fiin-
 de omeneşti. Kîndş îmi addşkş aminte şpşimî-
 tşţoarele dorş sşfferinçe, aţea sşvvenipe îmi şm-
 ple sşffletşlş de oppoare. Atşnçî pentpş prima
 oarbş şimçiiş toate toptşrele vieçei din tem-
 niţ. Noi trevşea sş fimş jşdikaçî de kommissi-
 nea militarş din Bolonnia, famillile noastre in-
 şş fşkşpş kş chea mai vie şţpşimîţ ka aţea
 decisîone sş fie revokatş, şî ni se akkopdş
 d'açî jşdikaçî de Konsilîşlş de Statş.
 Aţellş trîvşualş este întpegş kompşssş nş-
 mai de îpelaçî (persoane vîsepîçeşti.) Преме-
 dintele esepçitş offiçîşlş de inkşisitopş, şî nş-

mai dînszł̄ face în sekretz̄ interogatoriile; în
 parî okkasiuni se akkordz̄ vre-znș̄ avokatz̄ ar-
 pestantzł̄si, dar ačellz̄ avokatz̄ nș̄-i este dektz̄
 znș̄ najstorz̄ nș̄mai kș̄ nș̄mеле, fiindz̄-kz̄ ellz̄
 priiminte de la premedintele însz̄șii instprk-
 uisni assz̄pra pș̄nktz̄riilorz̄ che nș̄ trebz̄e sz̄ le
 attingz̄ în apz̄rarea che face arpestantzł̄si. Шра-
 poi, de mai multe ori, ačellz̄ avokatz̄ fz̄rz̄ de
 la arpestantz̄. mъrtz̄pissirea fantelorz̄ che jz̄di-
 kz̄torzł̄ kaz̄tz̄ mai kș̄ seamz̄a dovedi. А-
 čellz̄ tribunalz̄ esistz̄ înkz̄, mi membrîi lz̄si, kș̄
 kommissiunea militarz̄, ș̄mplz̄rș̄ din nș̄oș, în
 anzł̄ 1850, temnițele romane kș̄ chei mai vș̄ni
 ai nostrii patriozi italiani.

În ziua prochesszł̄i meș̄, fș̄sseiș̄ kondz̄ssz̄
 în sala interogatoriilorz̄, ș̄nde gъssiș̄ znș̄ oa-
 pe-kare senniorz̄ *avocato* Dionsi che imi zisze kș̄
 mi-arz̄ fi fostz̄ alessz̄ ka povz̄ditorz̄ de kș̄tre
 pș̄dele medle mi kare înчепz̄ îndatz̄ a mъi în-
 treba desupe impredz̄rarea mea. „Prochesszł̄
 D-tale eș̄nprea înkz̄pkatz̄, imi zisze ellz̄, eș̄ti
 perdstz̄ de nș̄ veî mъrtz̄pis-
 si totzł̄; kș̄çetz̄ vine, o timpz̄ mai este înkz̄;
 daka veî voi, eș̄ îni vois trimate miine pe znzł̄
 din jz̄dikz̄tori, kș̄rz̄ia veî nș̄tea sz̄-i deskonepi
 totz̄ addevz̄rșł̄. Ачестea fș̄sserz̄ čelle d'intiș̄
 vorbe alle omz̄-lz̄i che se însz̄rčinasse kș̄ apz̄rarea
 kaz̄sei medle!

Îi respunseiș kъ nъ шtiамъ nimikъ ши, prin șrmare, n'aveamъ nimikъ a deskoperi.

— Atit mai рѣъ pentръ D-ta, îmi ръспунсе елѣ, mîniosș: apoi fșpi de lîngъ mine, ши нъ лѣ-амъ mai ревъзтѣ.

Kîndș sossi zioa jșdikъdii мелле, fșsseiș kondșssș kъ fiарреле de nișioare înaîntea тризналѣлѣ. *Monseniiori* ереаъ ашезацї тоцї înjецрїле лорѣ, kъ o gravitate minșnatъ. Șuялѣ dintр'îншиi тѣ îнтревъ daka aveamъ чева a zice îн прївїнда îмпрецїзрърїи мелле.

— Nimikъ, ръспунсеиș.

— Аша dar D-ta стървештї а тѣгъdși addevърлѣ?

— Addevърлѣ 'лѣ-амъ спșssș.

Îndatъ прешедїтеле sșпъ клоподелѣлѣ, ши цендармїи тѣ лваръ.

Ачеллеашї формалїтъдї fșsserъ îнтревъїндате ши îн прївїнда компанїонїлорѣ меї. Маї трекаръмъ îнкъ чїнчї лънї лъssадї îн miserabila noastrъ sїtșadїșue, ш'апої îнтр'о zi fșsserъмъ тоцї îнтрънїцї îн салла înterrogatorїилорѣ.

O баталїșne de soldадї ереа îн шїрșїтъ îн toate пърдїле. Ni se чїтї нъмеле d'арїндѣлѣ; — Felїче Ossini, este kondamnatъ ла галере pentръ tot-d'a-șna; апої șrmаръ ши нъмеле челорѣ адї. Niчї o krimъ n'a řostъ pomenїтъ, affаръ нъмай daka нъ este ачееа kъ амъ konspiratъ îн kontra тѣтлорѣ гъвернемътелорѣ din Italia.

Дѣпъ кіте-ва зиле фссерѣмѣ пѣші ѓн фларе кѣте дѣої шї кондѣші ѓн кѣррѣде кѣ дѣоѣ роате шї неаккоперите ла Чивита Кастеллана, локѣ sitsatѣ ка де треї-зечї шї онтѣ де милле департе де Рома. Ачеастѣ вєкіє фортерецѣ се афлѣ пѣмаї еа сїнгѣрѣ ѓн мїзлокѣлѣ ѣнеї кѣмпїї дєсепте (пѣстїє) ѓн каре се вѣдѣ вѣеокїте-ва колліне рѣтѣнїте ічї шї колеа чєї маї ѓнтерѣлѣ monotonia еї, шї ѓн каре нѣ се зѣреште нїчї о ѣрмѣ де семѣнѣтѣрї. Ачелле distrikte, мѣлтѣ assembleate кѣ kimpia Romeї, сѣнтѣ кѣ тотѣлѣ пѣстїї, шї мѣна омѣлѣї нѣ ѓнчєаркѣ а кѣлтїва ачелле шєссѣрї родїтоаре; апєлє се оупєскѣ шї формєзѣ ѓнтр'ѓнселє вѣлѣї стѣтѣтоаре, плантелє стѣлатїчї чє крєскѣ пє дїнселє се вєстєјєскѣ шї се ѣссѣкѣ ѓн ачєа атмосфєрѣ плїнѣ де авѣрї чїс-момї. Ѓн тимпѣлѣ вєрєї дѣмнєскѣ фрїгѣрї ѓнтер-мїттєнтє (кѣзѣстїмпѣрї) ѓн ачєллє локѣрї. Локѣ-торїї дїн Кастеллана аѣ о фадѣ сєарѣвѣдѣ шї гал-вїнѣ каре аратѣ ѓндатѣ несалѣврїтатєа ачєллѣї цї-нѣтѣ. Кїарѣ касєлє сѣнтѣ аккоперите кѣ мѣш-кїѣ мѣчєзїтѣ шї кѣ чїспєрчї.

Ачєа фортерецѣ се афлѣ ѓн партеа дреантѣ а дрѣмѣлѣї Romeї. Ѓн тимпїї де дємѣлтѣ еа сєрвєа де рєсїдєнѣѣ де варѣ лѣї папа Alessan-дрѣ VI. Аколо шєдєа елѣ чєлѣ маї мѣлтѣ тимпѣ кѣ кѣртеа са ѓнфамѣ. Камера лѣї де кѣл-каре, чє се пѣстрєазѣ ѓнкѣ ѓнтр'ѓнса, єстє плїнѣ

de zăgrăvirile чelle mai xidoase și чelle mai ob-
scurе (desfrinate). *шзввож шш южзв элзэ эррзв*

— Kindă intrarmă în аsea fortereдъ, о sătъ
dзov-zeci de аррестанți ереаș înкiшi într'insa.
Noi fsssermă пшш la реқимзлă de galерiani ne
cibo caldo шi пшпintикъ пține. Bre о sătъ din-
tre noi ереаș striviti de friguri, знă mare нă-
мърă aveаш skorvatslă, шi тощи ереаș mai шлăтă
sаш mai пшпинă attakanți de kăantitatea de sulferti
de kinintъ че fssseserъ siliti să ia. Патр-zeci din
120 de deginști (аррестанți) ереаș din vekia sektъ
a *карбонарилорă*; kondamnarea лорă la *carcere duro*
fsssesse skimvatъ în *pekussisne* (*inkissoape*) *politikă*
la Civita-Kastelana: мшлти динтр'инши fssse-
sserъ шi în temniцъ dзov-zeci de ani, алти
чинчи-spre-zече, шi ничи знлă шai пшпинă de
optă ani. Чеi-л-алти ереаș din partitslă nostră
дела анлă 1843 шi 1844 шi treвzеаш să fie
transportati în temniца de la Civita-Bekkia, ктчи
fortереца în kape ne aflamă ереа nentрă noi нă-
mai о локшиндъ timpорarie (временникъ).

Dăпъ вр'о dзov лшнi de локшиндъ în аsea
fortередъ, kommandantele dede ordină de a
se trimitе îndatъ шai-zeci dintre noi la Civita-
Bekkia. Прекъм se poate kpede, чеi mai мшлти
din noi aveamă о jzнеде преа арdentъ шi нă
пsteamă sșfferi кз рьдаре desпшршipea noas-
тръ, mai кз seamă kindă ne gindeamă къ ачеi
шai-zeci мерцаș să moаръ departe de noi,

de foame și de mănăcșă silnică. Noi ne revolu-
 țăm și trăsăm de soldați dedeșeri, fokș de
 mai multe ori asigură noastră; a dzoa-zii de di-
 minează patră-zeci dintre noi fșseră lăcați în
 kъркаци de fiapre și transportați la Civita-Be-
 kkia. Persoanele kondamnate a esnia în aчеллă
 орашă deliktеле лорă politice, sșntă гръмъци
 în гръне de чинч-зечи саă de шаи-зечи нмаи
 într'о singърă inkissoape; ei портă имъркъ-
 митеа темницеі, sșntă тшши de totă și кь вър-
 биле passe. Еі sșntă legați de перете printр'ащă
 ланцă de ferră депъртаți зии de алциі ка de
 дзоъ нишоаре și se кълкă де сьă патă миш-
 кторă; ачеллă ланцă нă este deslegată ни
 оdată. Nștrimentалă (minkapea) este nedeskrinti-
 билă și, ка сь zikă аша, неондеравилă (не нă
 се poate пърънде), аша inkit, este парă ка appes-
 tantă сь тръіаскă пінъ ла esuirapea nedensei
 салде.

Ачеіа че sșntă kondamnați не termină
 маі пштинă de дзоъ-зечи de ані, sșntă legați
 de перете în ланцăлă de ferră нмаи noantea,
 și се skotă zioa în къртеа темницеі ка сь лă-
 крезе.

Еакъ kinsinga ла каре челлă маі sfintă
 și челлă маі милостивă dintre пъринциі kpedицеі
 krestine kondamnъ не sșnъшиі сьі kapi лăкрезă
 supе а аллнга не стринă, де ашъssъторă din
 царра лорă паталъ.

Norochire pentrѣ allѣ dѣoіlea nѣmѣrѣ de arpestandi kondamnadі a fi dѣmі la galere în Чvіta-Bekkia, norochire pentrѣ mine, kѣчi tokmaі în zіoa fіksatѣ (otѣpіtѣ) pentrѣ strѣmѣtarea noastrѣ moарtea лѣi Grіgorіe XVI onpі mepcылѣ tѣtѣлорѣ лѣkrѣpіopѣ attingѣtoape de Gѣвернеміntѣ.

Este peste nѣtіngѣ d'a se dekpіe sіtsaціe-nea în kape аchestѣ pontіfѣ лѣssѣ Statele salle dѣuѣ moарte-і. Arpestandiі політiчi epeaѣ în nѣmѣrѣ maі mѣлѣ de dѣoѣ mіi; esілацiі nѣ se maі nѣsteaѣ sokoti; peste аchestea, maі mѣлte mіi de четѣуені epeaѣ offiцiалmente amenіngadі ші nѣ nѣsteaѣ eserчiта nічi o fѣнкцiіone dependentѣ de gѣвернеміntѣ. Leпi, nѣ epeaѣ nічi de kѣm іn-tp'іnsele; ostіpe іndіцeнѣ (nѣmіnteanѣ), avіa se maі аflа чева dіntr'іnsa; іn tіmнѣ че fautele de kрѣдѣ варваріe kommisse de Авstріачi, іmнiцeаѣ ші kіар ne чеі maі pacіfічi локсiтopі іn profѣndѣ desperare. Претstіndenі domnea ter-roapea ші despotismѣлѣ. Јѣnіmea nѣ maі avea коллецiіpі (skoale); toate kарріepіle іi epeaѣ іnkіsse; nіmenі nѣ maі voіea сѣ serve іn pіndѣpіle ostіpeі алѣтѣpі kѣ сѣгрѣmѣтopіі авstріачi, ші nѣmaі клерѣлѣ nѣstea сѣ aspire la fѣнкцiі-onele gѣверnementale. La 16 Іѣnіѣ аnѣлѣ 1846 іkарdіналѣлѣ Mastai Feppetі fѣ аллессѣ pentrѣ а ndepіnі offiцiалѣ nѣдiнѣ dopітѣ de Папѣ.

Nіmіkѣ nѣ epea sigѣpѣ dekpіt nѣmaі kѣ аchea sіtsaціe-ne nѣ nѣstea dѣpa. Папа Піѣ IX, іn ad-

девърѣ, нѣмаї авеа нїчї декѣм сѣпнѣші а гѣверна, affarъ нѣмаї не пропрїї сѣї сѣїрї мї не vandidii Statelorъ вечїне; кѣчї toate famїліїле respectabile ереаѣ опї їн темнїцѣ, саѣ їн вре зп esїліѣ prescriptiō opї волонтарїѣ. Пї кїар дака ї-арѣ фї маї рѣmassѣ кїцї-ва карї с'арѣ фї пѣrtatѣ рѣѣ, н'арѣ фї маї авѣтѣ їн че темнїцѣ сѣ-ї ваѣ, нїчї ванї pentрѣ а konstpѣї нѣої темнїце, кѣчї datorїa пѣвлікѣ се зрка ла 9,100,000 лївре. Аша дар, дѣпѣ че а konsѣltatѣ їndelengѣ kommissїonea konsѣltatїvѣ, dїn kape мѣлцї мемврїї се оппѣнеаѣ ла ачеастѣ мѣсѣрѣ, Папа Пїѣ IX пѣвлікѣ ла 16 їзлїѣ англѣ 1846, о amnistie ѣенералѣ їн kape се афларѣ fїremte konpurїnїї шї тоцї аррестанцїї де ла Чїvїta-Kastelana.

Че entѣsїasmѣ dehtentѣ нѣозлѣ pontїfѣ! Кїтѣ speranцѣ нѣ fѣкѣ-еллѣ сѣ се naskѣ pentрѣ vїitorѣлѣ Italieї кѣ ачеастѣ їntїїa fantѣ а domїpeї салле! Атѣнчї їнченѣ resbelлѣлѣ pentрѣ лївѣrtate шї pentрѣ їndependїncѣ sѣв азспїчеле зїдї папѣ! Дар ваї! fantеле че зрмарѣ дѣпѣ ачеастѣ а noastrѣ penede dehtentape dїn ачелле велле їллѣsїonї, sѣntѣ преа кѣnosкѣzte шї преа amарї шї нѣ поїѣ а мѣ опрї ла dїnsele; їмї ва фї destѣлѣ d'a спѣне кѣ Папа vїne-кѣvїntѣ steagзрїле лѣнтѣторїlorѣ, карї нѣ авеаѣ де кїтѣ нѣмаї strїgapea: *Scacciar lo straniero* (а goni dїn ѣappa лорѣ не streїnѣ)! Дар не кїндѣ avїa їнченѣssemѣ а batte не Австрїачї, Пїѣ IX fѣкѣ сѣ їнчete resbelлѣлѣ їndependїnceї. Ача

nea guvernămîntului; kondziți acestoră (ruse e-
 rea atit de vrestal, în kîtă femeie și komiū
 fșeaă la anproiereă loră. Fșseră date ordine
 în Roma, pentră ka să reincheau bastonada: a-
 ceastă toptără infamantă erea aplikată pretz-
 tindeni. Тризналелă inkăisițiunei fș reorgani-
 sată și kălgării St. Dominikă indenindă
 polăă de inkăisitori, șmilăă îndată temnițe-
 le ce le golisse amnistia. Sipe a satisface o
 simlă pesșnape, șilate persoane aă fostă și
 sîntă inkă appestate și sșpșse la toptări ce nș
 se potă șșne. Peste ačestea, se dede ordi-
 năă ka ačella kape în zioa fksată n'ară fi
 lăată parte la čelebrareă șervătorii komme-
 morative a reîtsrării lăi Pana, sș fie kon-
 damnată la o amendă de 25 franči. Se povesti kă
 Madona* de la Rimini s'ară fi vțzătă ardikîndă
 okii și plîngîndă de ačelle barbarii; čeeă ce
 fșkă ka, đrpanii ce veniră sș vază ačellă
 pretinsă mirakolă, sș fie appestati și kondșii
 înainteă inkăisițiunei.

Îndată în Statele-Romane, prin sistemăă
 varvară ce-lă întrevșinčeaă Austria sipe a
 îmiilla possessiunele sale Lombardo-Benečiane
 la Bologna, la Ravenna și în toate Legațiune-
 le lokșitorii fșseră appestati pentră motivele
 čelle mai de nimikă și sșpșșii la bastonadă, la
 deosebite felări de toptări, și kondamnată kiar

*) Ikoana Mamei Domnului Isss Xristosă.

ла моарте. De mai мълте опі Болонніа а възстѣ кѣте зече ми кіарѣ кѣте доб-зечі дін чеі маі віртшоші четъдені аі сѣі јсдікаді млітъреште ші імнѣшкаді інтр'о сінгъръ зі. Făsserъ імнѣшкаді зече ла Імола, треі-зечі ла Форлі ші чінчі-спре-зече ла Анкона інтр'о зі. Супре а да оаре-каре ідее деспре варваріа практікаты де Австріачі ассѣпра ачестсі ненорочітѣ попорѣ, воіѣ чіта нѣмаі знѣ есемплѣ.

Џнѣ колонелѣ австріакѣ інтр'о зі стревътеа ін галонѣ пърциле докълѣі де ла Меркато ді Mezzo, кълларе пе знѣ калѣ манніфікѣ ші зр-матѣ де знѣ кііне маре. Џнѣ јсне кам де шанте-спре-зече ані тречеа пе лінгъ дінсълѣ кѣ знѣ кііне мікѣ пе каре ачелла алѣ колонелѣлі ілѣ атакѣ. Кіінеле челѣ мікѣ ереа сѣ моарѣ кіндѣ јснеле лѣѣ о піатрѣ ші о ар-рѣнкѣ ассѣпра кіінелі колонелѣлі. Дін інтімпларе, елѣ ісві анімалѣлі ін канѣ ш' ілѣ лѣнці мортѣ, індатѣ. Дін ордінѣлі колонелѣлі австріакѣ, адолесченѣлі (коніландрѣлі) фѣ аррестатѣ ші кондамнатѣ сѣ пріімеаскѣ треі-зечі де довіѣрї пе *kavalletto*: кіндѣ ардікарѣ дела ачеа вѣтае пе ненорочітѣлі јсне, елѣ ереа мортѣ. Ачестѣ варваріе апринсе де фѣріе тоатѣ попѣладіснеа ші нѣмаі чертітѣдїнеа де соарта че-ї аштенѣа, пѣтѣ сѣ режіе мїніа оаменіорѣ попорѣлі. Адѣоа-зі, колонелѣлі меzsse ла кафенеаа *dei Gregioni* кѣ кііці-ва офіцерї камаразі аі ліі,

kîndă deodată se arată un om, înlă isbi de
 mai multe ori kă un personal mi dispăr.
 Чей-л-алци офицері inkremenici, нă făкаръ niчи
 o mișkare spre a arpesta ne făgară, kare astă-
 felă ură să se askenză într'ună lokă sikără.
 Ачелă omă epea tata janelăi mortă să bastonadă.

Acheste fante de pesvnapare kommise spre
 a păsunde la provokaciuni se pe'nnoeskă pe
 fie-kare zi, mi este neste pătindă ka o asseme-
 nea stare de lăkrăpi să mai kontințe multă
 timpă. Kăpîndă saă mai tîrziș, printp'o nechessi-
 tate logică, acheste poplaciuni împlăte mi in-
 sultate, se voră skăla ka ună singără omă inkon-
 tra ună assemenea găvernemăntă korrăntă mi
 fără minte totă de odată.

Pe kîtă timpă se va pefsa d'a se admitte
 libertatea konștiinței mi nă se voră întrodăce
 reforme în religione, nă va pătea fi kăestione
 de libertate politikă. Kăssa libertății mi a na-
 ționalității este ună mi achemă kă kăestionea
 religioasă; mi pentră kasă prodăcă revoluci-
 nea efekte kă întreprime văne, trevăe ka ea să
 assikăre libertatea în întreitlă pătă de vedere:
 națională, politikă mi religiosă. Pentră împlinirea
 achestei oppere, kîte sakrifăci, kîtă perseverin-
 dă, kîtă obstinaciune, zăce-voă, nă se așteantă
 de la noi! Toate klassele societății voră trevăi să
 ia parte la achestă lăntă în kare kăpîndă saă
 mai tîrziș vomă avea viktoră. Еле đар să mi

înfrîne pasiivnele dorş. Să-şî stingă elemen-
tele dorş de diskordie civîlă şî de dissolu-
tione soşială, şî vorş prepara kallea şnei miş-
kări şenerale ce este kă mătş mai anproane
de noi dekî kă se sokoteşte (1).

Dar să relăţmă vorba noastră. Părs-
sindă Civita-Kastellana, mă dăsseiă la Flo-
renţa, şnde găssiă şne mare entăsiismă pen-
tră noile reforme şî o estremă ardore d'a
allanga pe Austriaci din Italia. Mă liniă de
elita şnimei liberale, şî silinşele noastre kom-

(1) Ce prevedere precîş! Ce prezîcere jăstă! Ea-
kă-o astă-zî atăt de kăpândă m'atăt de năntşal-
mente, realisă. — Aviso inimelorş despoti-
ce ce kredă kă potş să se joace, dene kăpri-
şisă lorş monstrușă, kă soarta popoarelorş
Konvingă-se odătră pentră totă-d'a-şna, kă nă
kallea de găţşire şî de peire a fostşisă reşe
allă şendarmilorş din Gaetta, şî aşeeă pe kare
meşe, kă ştindăşisă reşenerăi şî allă liber-
tăşii în mînt, Viktorş Emanşelş, isbitşisă şî res-
pektabilşisă Reşe akşşalş allă Italiei întreşii şî
independintă, este kallea addevărsăisă, kallea dre-
ptăşii, kalle măntşirei, kallea şnirei şî a pro-
şnerăi şnei naşişni; şî kă nămai pe aşeăstă
şingăş kalle se poate afla şî assikşra aşeeă
konştituşei lorş, addevărata legalitate, liniştea
şî măşşşmirea poporşisă, şî prin şrmare, feri-
şirea komşntă a şnei naşişni.

măne ajintarъ a pestăpna gъvernemîntăлă Toskană, че се пине de Austria kьm се пине ши мѣнѣша de мîнѣ. Îndatъ полиція мѣ pekondăsse peste frontiere. Дѣпѣ че амѣ stată askьnsă апроапе о лѣнѣ de зиле, îнчеркайш сѣ peîнtră îн Toskana; dar tokmaî îн ачеа епокѣ, се îвî о карте adressatъ jьnimeî din Italia ши пѣбликатъ не fьршш; ka вѣнѣитѣ кѣ ереамѣ асторѣлѣ еî, fьsseiш esîlată. Протестайш kontra ачеллеî sentîнde ши insistaiш сѣ fiш trîmissă îнаîntea вре знѣî trîвѣналѣ (ереамѣ îнкѣ не пѣмîнтăлă Toskană), dar дѣпѣ че амѣ stată askьnsă апроапе d'о лѣнѣ, fьiш deskonepîтă, пѣssă îн fiарре ши kondăssă ла Форлі, îн Statele-romane. Мѣ pe'ntьpнаiш îн ѣрмѣ îнкѣ de trei opî îн Toskana, fьрѣ ka гъвернѣмîнтăлă сѣ поатѣ пѣне мîна не mine.

Îн Fеврѣарîш анѣлă 1848, лѣssaîш Флоренѣа ши мѣ dьsseîш îн Roma кѣ колонелăлă Ribotti, супре а лѣа парте ла мîшкареа Аврѣzzîлорѣ. Дѣпѣ кѣ-депеа Репѣбличеî romane, мѣ dьsseîш ла Ценѣа ши d'аколо ла Нічеа, ши ла 4 Fеврѣарîш плекайш îн Statele-romane, îнсърчинатă кѣ о missîне политикѣ. Траверсîндѣ dьkatăлă de Modena кѣ знѣ пѣме falчîш, кѣзвîш îн мîнеле ѣendarмîлорѣ, dar о мîкѣ манонерѣ мѣ skьпѣ de dîншиî. Îнсърчинатă кѣ о алѣ missîне политикѣ, îн sentembрîш анѣлă 1853, мѣ вѣзвîш арпестатă din нѣош ши îнкîssă îн foптерѣа de ла Sarpzana,

mi adsoa—zi fsi8 infuimat8 inaintea sennior8лѣ
Чекки kommissar8лѣ полициѣ.

Їi spussei8 кѣ eream8 sing8рѣ; кѣ travер-
sind8 Sardinia, aveam8 de dint8 d'a лѣkra kontra
A8striachilor8 кѣporале m трт8pississem8 o 8pp8
de moarte ink8 de kind8 inвѣдасsem8 сѣ
pron8нд8 п8меле лор8 mi не карi—i воi8 8ppi кiт
тин8 ѣmi ва mai рѣminea o сѣffларе де вiацѣ.
Ад8ogaи8 кѣ г8вернѣmint8лѣ sard8 к8номтеа
принчипiале мelle рен8бликане kind8 елл8 ѣmi
promissesse сѣ лок8еск8 не территори8лѣ сѣ8 mi
кѣ н8 konspirassem8 ничи—odat8 kontra Piemonte-
лѣi. Вре okite—ва хѣртii г8ssite а88спра mea konfir-
ma8 ачесте деклараци8ни; к8 toate ачесте f8ssei8
ink8рkat8 де fiарре mi inkiss8 интр'8на din чelle
mai релле temпиде din Цен8а. Мѣ афлам8 аколо
in sekpet8 де д8оѣ л8ни kind8 sennior8лѣ Praska,
kommissar8 алл8 полициѣi, m8 esamin8 din п8оѣ.
Konfirmai8 деклараци8неле че f8к8ssem8 ла Sar-
zana, д8пѣ kape sennior8лѣ B8ffa, маѣistrat8лѣ
челл8 mai mare din провинчiа Цен8еi, интрѣ in
челлѣла mea.

Елл8 се арѣтѣ есчеллент8. Їmi zisse кѣ
елл8 m8 шtiea ом8 де оноаре mi кѣ resneкта
тѣria mea де карактер8. Апоi ѣmi dede д8оѣ
skpissopi; полициа д8пѣ че m8 indatorasse сѣ
skpi8 амичилор8 mei, trimissesse 8на dintp'in-
sele d'a drent8лѣ инспектор8лѣi. Sennior8лѣ B8ffa
ѣmi dede проѣе де о mare integpitate де ka-

pakterŝ, mi prin ŝrmarе иллъ pesnektŝ. Да 25 Oktombriŝ annzлŝ 1853, priimiŝ ordinzлŝ d'a ели din Statele italiane mi fŝsseiŝ kondzssŝ kŝ o eskortŝ de аценџи аи полиџиеи не знŝ бателлŝ kŝ вапорŝ че илека ла Englitterpa.

Дзпŝ чеmezŝiŝ чинчи лџни ии ачеастŝ цар-рŝ, мŝ dŝsseiŝ ии Елвеџиа, ла 18 Martiŝ, а-нзлŝ 1854, kŝ нџмеле de Tito-Челси; не рџ-шиндŝ espediџiŝnea mea, рŝтŝчиŝ маи мџлте зилле ии мџнџи че иноконџиџрŝ San Terenzio, skŝnindŝ de привигереа џендармилорŝ, kapi мŝ ŝрмџрирŝ вре о чинчи спре-зече зилле. Аззиŝ виџииндŝ-ми не ла ŝреки глоанџеле soldaџилорŝ че goneaŝ вре-знŝ алтŝ винатŝ, ми ии тимпŝ de патрŝ-зечи ми онтŝ de оре, стџтџиŝ kŝлкатŝ kŝ fлџа ла пџмџнтŝ, киар ии мизлоккџлŝ soldaџилорŝ ми џендармилорŝ.

Este addeвџратŝ kŝ итинџинаиŝ мџлтŝ devŝe mentŝ ми вџнџtate; прџтџтindenџи знде черџиŝ adenostŝ, ми се дџде kŝ ŝраре de вџнџ venire. Траверсаиŝ ast-fellŝ territoriџлŝ francesŝ ми, ре'нтџрџиндŝ-мŝ ии Елвеџиа, реинтраиŝ ии Коара ла 11 Iџниŝ. Мŝ dŝsseiŝ d'akоло ла Samaden ми ла San-Moritz ka сџ organisesŝ o espediџiŝ ne konчepтatŝ de партитџлŝ nadiоналŝ; даp не-fŝkindŝ-se мишкареа че трџвџеа а о прџчџде, fŝsseiŝ аррџстатŝ сџв фалчиџлŝ меŝ нџме de Titto Челси, вџнџитŝ kŝ ашŝ fi addzssŝ армеле ми мџнџиџиџиле че fŝssessepŝ sekŝestpate. Да 25

Januarii dimineada, trevcea sã fiã transferatã
 la Coara spre a sta întemniatã acolo pânã la
 jãdikareã mea. Acheastã perspectivã nã mã de-
 conchertã nici-decumã, nã mi se sfirssisserã miz-
 loacelã; pãdintã îndrãznealã mi iskãssingã mã
 skãparã din vederea ãendarmilorã. Mã dõsseiã
 la Zurich undemã repãzãiã kãt-va timpã, kãci
 kãllãtopia mea prin mãdã mã ovossisse. Îmi
 skimbaiã nãmelã de Tito Celsi în chellã de Gi-
 orgio Xernag, mi la I-iã Oktombriã, plekaiã
 la Milan.

CAPITULŪ VIII.

Dэпъ челлѣ дин зрмѣ interrogatoriѣ аллѣ меѣ, нѣ маі авѣиѣ індѣоіалѣ десне соарта че ми се peserbasse. O silindѣ сзпремѣ мѣ фѣкѣsse a potoli перѣвдара ми ірритаціэнеа че маі іntiіѣ мѣ копінсесерѣ, ми нѣ мѣ маі гіндеамѣ dekітѣ кѣмѣ сѣ-мі іntревѣіндезѣ віне ореле атіт де пенівіле че тревѣаѣ сѣ се маі strekoare пінѣ ла finітлѣ відеі мелле. Черзіѣ sennіорѣлѣ Kasati кѣрдї де чітіѣ, ми маі аллессѣ знѣ Shakзреаре че се прокѣрѣ преа аневое pentрѣ міне. Чітііѣ маі іntiіѣ пе Коріолан ми імі плѣкѣ а ретрї ін ачеллѣ тїмпѣ d'atѣнчї. Prin пѣтереа d'елокѣінѣ, довѣндііѣ дела sennіорѣ Kasati сѣ мі се деа інапої ми Nѣоа E-loisѣ а лѣї Rousseau карте че мі се лѣссе ла арпестареа меа. Totѣ тїмплѣ ми-лѣ консакрасsemѣ ла чітіе, пінѣ тірзіѣ сеара; іn fine, овоссітѣ кѣ корпѣлѣ ми кѣ snіpітлѣ, мѣ трѣнteamѣ ін патѣлѣ меѣ, снерѣндѣ а довїнді prin

somnă și țipetea săferințelor mele ce adesea n'o puteam să aflu. Acea viață a mea d'atunci oare-kămă liniștită, eea adesea interpretată de nimte violente întoarceți de friguri, după care urmaș zile de prostrățiune și de triste melankolie în care suferamă meș nă putea să se așinte la nimic; îndată însă mă pensesc la Rousseau și'mi reafirmă pacea, citindă scrierile lui. Une-ori, cândă eramă sigură că nă mă așzea nimeni, skimbamă câte-va vorbe cu vecinulă meș dela No. 4. Aveamă pentru a-cela șermană arpestantă simțimentele de frate, și cu toate că nă știea cine eramă-eș, elă nă lăsa să treacă o zi fără să bată în perete de două ori. Mă întreba atunci din noș desupe soarta mea, și primindă totă a-celași răspuns: — că eș trezdea să moră, — nă închea de a-mi rețeta: „Căraș, frate din Ungaria, fii căraș.“ Câtă lipsă n'amă simțită de acea voce amicală cândă a-celași oasne dela No. 4, fă depărtată d'a colo!

Judicătorii știș pe-a bine că arpestanții se îndellegă prin vateră în perete săș prin vorbire pe fepește. De aceea nă le este eptată d'a kinta, și kellarii și sentinelle șentă totă d'asna că privilegie pe a deskoneri pe cei ce fakă și kiară cele mai șșuri vateri în skindșurile săș în peredii kasei. Dar acei oameni nă kănoskă toate științele din lume, și

iskřssinca arpestandilorř amřeente privilegiea lorř. Křrtea specialř de jřstiiie mtie aचेasta преа vine. ши de ачеаa ниї o datř dřoi arpestandi imпликаїї в ачеаши импреїїраре нř sřntř нřши в челлеле вечине. Daka assemenea koppespondinř este deskonperitř, arpestandi sřntř legaї de перете кř fiарре, ши ачеаста се втїмплї аdessea в темницеle din Roma, din Austria ши din Neаполе. Воррескř desure ачеастř фартř спре а доведи кř ревелациїнеle мелле н'аř fostř de natřр d'a face рřř челлорř-л-алїї arpestandi.

Трекřрř мřлте зилле фърř ка еř сř мř отъррскř а respunde vaterilorř в перете алле локїitorялїї в grossялř de ла No. 2; елř kpez фърř 'ndoialř кř mie мї-erea fpikř sař кř еreamř непřssřторř ши вчетř d'a се маї adresa ла mine. Фърř voea mea sař челлř пїїїнř фърř а кřsta сř-мї espikř sensaїїїнеle мелле. simreamř oare-kare fiорř kїndř кřїetamř а мř пне в комїnikaїїїне кř ачеа челлелл. Šnř presimentř dřrepossř мř koirindea kїndř мř анпронiamř de перете спре а respunde ла kemarea че мї се фчеа din kїndř в kїndř ши мř депъртамř тлвжратř ши неотърпїř. втп'о dїmineaдř, dřпř маї мřлте внджолї, втїїї еř втїїї ши мї се рřспense прїн semнялř че аратř *attenuisnea*.

— Křmř se aflř amїїїї поштри, втревaiř.

— Bine; dar чине ешти D-ta?

— Хернаг; дар D-ta?

— Калви.

— Трессъриѣ, мѣ 'нѣораѣ, ми ѣмѣтѣндѣ-ми прѣденѣа че арѣтасемѣ, вѣтѣѣс дѣн нѣоѣ ми зиссеѣс: — Нѣ, еѣ сѣнтѣ Орсинѣ!

— Bino ла фереастрѣ, ми се рѣспѣнсе. Е-реа ка сѣ ѣнѣеллеагѣ маѣ bine. Мѣ дѣссѣѣс ми о воче рѣгѣшитѣ ми сеакѣ ѣмѣ зиссе;

— N'amѣ аззитѣ bine: чине ешти D-ta?

— Орсинѣ.

— Дѣмнезеѣлѣ меѣ! ми вочеа deveni sonorѣ ми vie.

Трекурѣ зече minѣте ѣн тѣчере. Еѣ рѣ-мѣссеѣс ѣн ачелле зече minѣте кѣ зрѣkia лѣнитѣ de знѣлѣ дѣн дрѣѣѣ de феррѣ аѣ фепестпеѣ. ѣн fine, ачееашѣ воче рѣгѣшитѣ ѣмѣ зиссе:

— Кѣм s'a пѣстѣс сѣ фѣѣ appetatѣ?

— Ереамѣ ла Сиѣѣѣс, репликаѣс; ш' ѣѣ по-бѣстѣѣс ѣн скѣртѣ евенѣментеле че читѣторѣѣ меѣ ле кѣноскѣ акѣмѣ. ѣндатѣ че елѣ аѣѣ кѣ кѣл-лѣторѣссемѣ ѣн ѣнгaria, мѣ ѣнтреѣѣ кѣ грѣѣѣ-ре маѣ мѣлте десѣре спѣрѣтѣлѣ поѣзлѣѣѣнеѣ ѣн прѣѣѣнѣа Аѣстѣпеѣ. — Се гѣндѣскѣ еѣ adessea ла soapta ненорочѣѣ а вравѣлорѣ лорѣ компѣ-триѣѣ че фѣссѣрѣ спѣнзѣраѣѣ ла Арад ѣн феллѣлѣ челлѣ маѣ infamѣ?

ѣѣ спѣссѣѣс чеѣа че шѣѣамѣ десѣре opinѣ-nea ѣѣрѣѣѣ.

— Сърманъ Ъngarie, zisse-еллѣ, инкѣ о
 бравъ нациѣне стривитѣ де Австриа ми пердѣтъ
 де дипломацие! Че де atrocитѣдѣ (krъzimѣ) аѣ
 fostѣ komisse в ачеастѣ царрѣ; Европа с'а мѣх-
 нитѣ де дѣнседе ми кѣ toate ачестеа еа н'а воитѣ
 а фаче нимикѣ в привѣнда лорѣ. Italia, Поло-
 нѣа ми Ъngaria нѣ се ворѣ в дѣлеле-елле оаре
 ниѣ-одатѣ спре а нѣвѣли ассѣпра Австриеѣ ми
 а-ѣ в тоарче кѣ камѣтъ релеле че еа ле-а фѣ-
 кѣтѣ сѣ сѣффере?

Еллѣ ворѣеа кѣ енерѣе ми се втѣрѣмпеа
 adessea. Kontinѣтъ внсѣ:

Ънѣлѣ дѣн amicѣи меѣ, че este втемѣидатѣ
 нѣмаѣ де дѣоѣ лѣнѣ, вми спѣссе кѣ Крѣмееа
 астѣ-зѣ este театрѣлѣ ѣнорѣ лѣнте сѣнѣроасе.
 Ми кѣдетѣ, кѣте миѣ де бравѣ Франчесѣ ми Ен-
 глесѣ вми вѣрпѣ акѣмѣ сѣнѣеле лорѣ pentрѣ кѣ в
 1848, гѣвернѣмѣнтѣлѣ еуглесѣ а пермѣссѣ в-
 тервенѣциѣнеа Рѣссѣеѣ в Ъngaria ми а Франѣеѣ в
 Italia! Дарѣ, фѣрѣ слѣвѣциѣнеа кабинетѣлѣ ен-
 глесѣ, фѣрѣ перфѣдѣа Франѣеѣ, Австриа арѣ в в-
 четатѣ д'а трѣи. Ъngaria, Italia ми Polonia ми-
 арѣ в датѣ мѣна; ми Рѣссѣа, алле кѣреѣа кѣтро-
 пѣрѣ в се вмпедѣкѣ акѣм кѣ прѣдѣлѣ сѣнѣелѣ ми кѣ
 тѣсарѣ орѣвѣнте слѣите, арѣ в fostѣ аллѣнгатѣ
 в limiteле салле пе каре н'арѣ в кѣтезатѣ а
 ле трѣче. Ва венѣ внсѣ зѣоа кѣндѣ Engliteppa
 се ва кѣ в дѣпѣлѣчѣитеа са ми де ачеа втер-
 венѣциѣне; кѣчѣ сѣнтѣ сигѣрѣ.... Ачѣ воѣеа се

опри. Ла знѣ semnalѣ че ми се фѣкѣ, мѣ ре-
trăsseiѣ де ла fereastrѣ ши петрекѣиѣ pestѣлѣ
зіллеі singѣрѣ кѣ reflexiѣнеде мelle.

Че skimѣаре! ѣн septemѣриѣ 1853, ѣн tim-
пѣлѣ ѣntemниѣрїи мelle ѣн Piemonte, ѣitisseмѣ
ачесте ворѣе ѣntр'ѣнѣлѣ дїн зїаре: — „Ла amїazi,
Fortѣnato Калѣи а tpekѣтѣ прїн Верона, ѣn-
tr'о кѣррѣѣ кѣ дѣоѣ poate neakonерїтѣ, пѣссѣ
ѣн fiарре ши eskoptatѣ де маї мѣлѣї ѣendармї.“
Атѣнѣї ереамѣ foарте департе д'а мѣ гїнди
кѣ амѣ fi fostѣ skѣпатѣ дїн temниѣеле sarде нѣ-
маї ка сѣ fiѣ arpestatѣ дѣнѣ знѣ анѣ де гѣ-
вернѣmїntѣлѣ австриакѣ ши ѣnkissѣ лїнгѣ Калѣи
че аштенѣ есекѣтареа sentїнеї пронѣнѣѣате кон-
тра лѣї! Маї тїрзиѣ афлаїѣ ши алте нѣсої амѣнѣн-
те деспре вїада ши моартеа ачестїї вравѣ ши
ле воїѣ sїѣне ѣndатѣ ѣїтїорѣлїї.

Дормїїѣ преа пѣдїнѣ ѣн ачеа ноанте ши мѣ
гїндеамѣ неконтенїтѣ ла вечїнѣлѣ меѣ. Адѣоа-
зи ла дѣоѣ оре, азїїѣ о баттере ѣн перете ши
реїнѣенѣрѣмѣ конѣерсациѣнеа ноастрѣ.

Калѣи ѣмї snѣsse кѣ ѣnѣetasse ѣн zїоа tpe-
kѣтѣ д'а-мї ворѣи, пентрѣ кѣ азїisse о воѣе,
ши пентрѣ кѣ tpeѣѣеа сѣ не fepїмѣ вїне, кѣѣї
daka ne-арѣ fi азїїтѣ ѣїне-ѣа, Kasati нѣмаї де
kїтѣ 'лѣ арѣ fi legatѣ кѣ знѣ ланѣѣ де fepрѣ де 20
де лївре, (1); ши кѣ singѣра ноастрѣ okasїне
д'а конѣерса ереа нѣмаї дѣнѣ ора прїнѣлїї,

(1) О лїврѣ преѣзенте 112 драмѣї.

kîndŝ privigeresa pŝzitopŝlŝi epea pŝŝinŝ mai
slabŝ. — „Акѣмŝ, sŝŝnemŝ че mai mtiŝ desupe
Ťngaria, imi zisse ełŝ.

Ť репликаiŝ кѣ ŝра assŝura Aŝstriei sŝ
ŝprea întpe попŝладiŝnele Ťngariei; кѣ esekŝ-
тѣриле din 1848 рѣмŝssesserŝ in inimile лорŝ
ka niŝte рѣni kape sinŝераŝ ŝi mai mŝłŝ opŝ
kîndŝ sŝ inчepka чiне-ва а ле vindika; кѣ Aŝ-
stria нѣ фѣча чеа mai mikŝ silîngŝ sŝpe а се
imŝŝka кѣ провинциле; кѣ ea рѣnisse ŝi чelle
mai din ŝрмŝ рѣмŝŝиде де либертате garantate
де addŝnapea din Пesta; кѣ ea мѣрiŝse дѣджиле
assŝura винŝрилорŝ; кѣ лиценциasse милициа на-
ционалŝ ŝi in реѣimentеле kape обичинитŝ epeaŝ
kompŝsse нѣмай де Ťngŝri, се inkorporasse нŝ
amestekŝ де Aŝstriaчi, Кроаци, Боemiani, Italiani,
etc; кѣ toate ачестеа întѣрiтasse ŝi mai mŝłŝ
наѣiŝнеа; кѣ нѣмеле де Кошт ŝi де Клап-
ка epea in toate гѣриле; кѣ eŝ fŝssessemŝ сал-
tatŝ din toate пѣрѣиле кѣ ворѣеле: „Zioa res-
bŝŝŝriŝ va sossi infine,“; кѣ гѣssissemŝ pretŝ-
tindenŝ чеа mai mare simpatie pentрѣ kassa I-
taliei; ŝi кѣ kiar офицериŝ че се вѣттѣssesserŝ кон-
тра noastră in 1848, лѣздаŝ леѣiŝнеа italianŝ
че се ала акѣм in Ťngaria ŝi фѣчаŝ елоѣiŝри
armatei sarde. Mai adŝogaiŝ kite-ва кѣvinte
ŝi конвeрсаѣia noastră inчeтѣ ŝi н'опѣтѣрѣмŝ
реiнчeне dekitŝ дѣпѣ kite-ва zилле.

Ne повестирѣмŝ чиркѣmстанѣеле аррестѣриŝ

noastre și aflaiș dela dînsul kъ зшъ oare-
 kare Цисене Бидескини, де ла Палма нзоъ, се
 însinasse, prin instigațiunea poliției, în înkre-
 derea зпоръ жні інделлеші къ Komitetulъ Na-
 ționalъ din Milan; къ елль иі ајстasse а уррара
 о insurrekțiune, ајддasse și інфлѣкѣasse sui-
 pitele, și къ în momentulъ kindъ simptomele
 de peskларе інчепъsserъ а се manifesta, елль
 ревш'sse а пне мина пе toate dokъmentele
 Komitetulъ și ле депъssesse îndatъ аstoritъдii.
 Osъtъ de жні фъsserъ îndatъ аррестаді și trиміш
 ла Mantъa. Хіртіле доreditoаре фъsserъ депъsse
 ла о кърте спечіаль де Јъstііе, și prin зр-
 mare револуțiunea че се інчеркассе а провока,
 нъ ісвѣти. Бидескини пріими 25,000 де франчі
 пентръ сервічуріле сале. Ачеллашъ влестематъ
 фъ апоі trиміssъ și ла Mantъa supе а konstata
 identitatea зпоръ аррестанді, și се și фѣкъ
 мълте аррестърі нъмаі депе деклараțiunea са.
 Ачесте фанте мъ лініштіръ пінъ ла оаре-каре
 пъntъ, суірітълъ меъ фъ зшзратъ къдетіндъ къ
 нічї знълъ din amіcіи nostri нъ пе тръдассе, și
 імі імуштамъ къ акъssassemъ пе Де Ціоррі
 пентръ тръдаре, къ toate къ елль аръ fi тръзїтъ ne-
 greșїtъ сѣ нїмїчеаскъ toate хіртіле че авеа ла
 дînsulъ și din kare нічї зна нъ ереа nechessarie
 întreprîndereї.

Трекъръ мълте зїлле пінъ сѣ пъtemъ реін-
 чепе конверсаțiunea noastră. Din momentulъ

че аззисемѣ нѣмеле де Калви, дореамѣ съ штиѣ че кѣцета еллѣ despre kondamnarea ла моарте провондѣатъ контра лѣи, дар нѣ мѣ пѣтеамѣ отѣрѣ а-ї ворѣи despre ачеаста. Їн челле дин ѣрмѣ инсѣ, ѱ zisseiѣ: Кѣм sokoleшти кѣ ва fi sentinѣа datѣ pentrѣ tine?

— Ла инченѣтѣ kindѣ fssseiѣ пѣссѣ съв аstopitatea милитарѣ, репликѣ еллѣ, мѣ аштептамѣ ин toate зилеле съ fiѣ dѣссѣ ла моарте; дар де kindѣ амѣ fostѣ addressѣ инaintea ѣнѣи триѣбуналѣ чивилѣ, нѣ м'амѣ маї гиндѣтѣ ла моарте. Крезѣ кѣ воїѣ fi kondamnatѣ ла мѣнка силникѣ (*carcere duro*) опѣ пе виадѣ саѣ pentrѣ 20 де анї, челлѣ пѣѣинѣ аша зиче Kasati.

— Dea Dѣmnezeѣ!

— Sѣntѣ konvinsѣ кѣ ва fi аша, ши d'ачеа ми-амѣ ши fѣкѣтѣ bestminte кѣлѣѣроасе де лїнѣ ка съ ле портѣ ин fortереѣѣ.

— Їн fortереѣѣ, вреї съ зичї ла галере?

— *Carcere durissimo* s'a desfiindѣтѣ дѣнѣ пѣвликѣреа кѣрѣѣи лѣи Silvio Пеллико; ши нѣ кѣ доарѣ перспектїва де *carcere duro* este маї де допитѣ; кѣчї мѣнкѣ силникѣ ин ланѣрї, пїне ѣскатѣ ши апѣ дрептѣ totѣ нѣстрїментѣлѣ (де kindѣ нѣ маї este ертѣтѣ kondamnatѣ лѣи d'а кѣмпѣра нимикѣ), este кѣѣтареа ресерватѣ де M. S. Їмпѣратѣлѣ pentrѣ патриѣѣи italiani фѣрѣ distinkѣѣне.

— Калви, skѣмнѣлѣ меѣ Калви, strigaiѣ,

sufferința va fi lungă, ar fi mai de preferită moartea. Și în prin experiență care este suf-ferința în a celorlalte țări. Și în ce sunt tem-nicele politice. — Dar vorbesc multe lucruri zadarnice. Când pretindea că câștigă să mai târzie Italianii vorbă triumfa, că Aspraci se vorbă s'apara d'a condamna elita j'armei Italiane ori la moarte, să a-și petrece etatea lor de bărbat în fiare și la galere, și numai pentru că a manifestat aspirații favorabile libertății și dreptății lor. — Înșă, zise elă ter-minând, e sunt preparat la toate, nu mă daș îndrăzesc la orice poate să-mi vie d'aci înainte; voiș înfrunta și chiar moartea cu o liniște întreagă.

— Pentru mine, replică, nu sunt nici de căm la îndoielă. E voiș fi înzestrat, și chiar j'edictorii nu mi-aș askansă așasta, ei mi-aș spusă că singura-mi speranță sta la eptarea specială a împăratului. Deci, dacă îmi voiș p'ăstra mințile întreți, nu mă voiș j'osopi n'ă la gradul de a i o cere.

— Nu nu, zise i levi întreprind-mă, nu va mai fi esekștră, și amă înkă speranța d'a mă skăna de așeste vizitini și a-mi pesă-na sufferințele ce noi le-amă sufferit într'însele.

— Nu-mi fakă assemenea iluziuni, skămpulă meș Când, e sunt prea kompromissă și nu mi se poate da libertate. Întrebuțările ce eș

le amă dată Komitetului Națională mi kare sântă skpisse de mine, voră fi de ajunsă supre a mă trimitte la eșafodă, mi ereamă așă de înkredințată pentră aceasta, încât în timpălă черчетрії amă депссă în мѣна јѣдикѣторѣлѣ отправа че о прѣstrassemă нѣнѣ атѣнѣ, pentрă кѣ штиамă кѣ воіѣ прѣtea săfferi moartea кѣ liniște mi кѣ нѣ воіѣ fi așă de лашѣ d'a mă sinăчиде ш' a mă săstrape astă-fellă din мѣниле зѣлѣ калѣ (gîde) аѣstriakă.

O! ai făkăță foarte bine, îmi zisse-ellă кѣ зѣлѣ tonă меланколѣкă че-'mi прѣтрѣnse săffletăлă; mi кѣн сѣ поцѣ săппорта ачeastă виадѣ, адлогѣ-ellă кѣ întristare.

— Прea рѣă; ачeastă реѣимă ka de suităлă îmi addăче frigări netăмѣdăite.

— Ши amicii tăi, нѣ-цѣ trimită-ei nimikă?

Îi săssseiă кѣ de kăndă mi se sfăрșisseră banii че-ї авссsessemă, нѣ mi se mai dedesse voie сѣ skpiă supre a mi se прокѣра алцѣ, mi кѣ într'o enistolă че о skpissessemă în Елвeçia, нѣ mi se перmissesse d'a vorbi despre appetarea mea, mi кѣ о datassemă din Verona.

— Misericordii infamă! — мѣрмѣрѣ-ellă.

Îлă întrebaіă daka прѣtea a se încpede çine-ba în вре зѣлă din *secondini*, кѣчѣ ellă авсс-sesse mai мѣлă timă okaziunea d'a-ї îndelăce; dar îmi рѣспѣnse кѣ ei ereaă тоцѣ ne-аппропѣцѣ, mi кѣ тоцѣ ereaă fiîndele çelle mai

miserabile че възссе пѣнѣ атѣнчї — Sѣntѣ totѣ ачеїашї, zisse-еллѣ, карїї фѣссерѣ де фадѣ акѣмѣ двої анї ла јѣдикѣцїле милїтаре, карїї фаворїсарѣ прїнтр'о рїгоаре неаззїтѣ инвестїгацїонеле полїцїей, карїї се оппѣссерѣ ла тоате tentатївеле че фѣкѣрѣ аррестанцїї пентрѣ а се їнцелеле їнтрє дѣншї, шї карїї депѣссерѣ тоате епїстолеле їн мѣїнеле лѣї Strasd.

Че странїе коїнчїденцѣ! Калвї ереа морал-mente конвїнсѣ де кѣрѣнда mea есекѣтаре шї еѣ крєдеамѣ пентрѣ а лѣї. Дар кѣ тоате ачє-stea еллѣ маї авєа спєранцѣ пентрѣ дѣнсѣлѣ, їн тїмпѣ че їшї пѣнеа тоате сїлїнцєле салле де а-мї депѣрта кѣѣетѣрїле мєлє дє ла трїстєлє-мї прєсїмѣїмѣnte шї дєла рєпєдєа аппронїєре а морцї. Ѓн їнкїссоаре лѣї Калвї маї ереаѣ їн-кѣ двої алцї аррестанцїї; знѣлѣ нѣмїтѣ Majoli, фѣ грачїатѣ шї лїбератѣ кѣтре фїнїтѣлѣ анѣлѣї 1855, шї дє ла дѣнсѣлѣ амѣ афлатѣ мѣлте амѣнѣn-те атїнгѣтоаре дє вїєтѣлѣ Калвї. Ѓмї спѣссе, їнтрє алтєлє, кѣ їндатѣ че Калвї гѣзї нѣмєлє мєѣ пентрѣ прїма оарѣ, дєвенї палїдѣ ка моар-єа шї стрїгѣ: — Еакѣ їнкѣ знѣлѣ д'аї nostrїї нє карє нѣ-лѣ вомѣ маї рєведєа. Кѣноскѣ тоатѣ вїада са; естє пєрдѣтѣ пентрѣ ної шї пентрѣ totѣ-д'а зна. Еллѣ їшї аккопєрї фадѣ їн мѣїнї шї рѣмассє їн тѣчєре кѣтє-ва мїнѣте, апої се їн-тоарє ла фєрєастрѣ шї їнчєпѣрѣмѣ прїма поа-стрѣ конвєрсациѣне.

Înвечінареа кѣ Калві імі рѣші лініштеа че довѣндиссемѣ чітіндѣ пе кѣрѣле мelle. Кон-вікціінеа че авеамѣ кѣ іп fie-kape zi, іп опі-че орѣ, се пѣтеа сѣ віе а'ллѣ кѣста сіпге а'ллѣ kondѣче дін інкиссоареа са ла ешафодѣ, мѣ кі-нѣеа ші мѣ пpedomnea foarte віѣ.

Îп fie-kape noante імі зічеамѣ:—Мѣіне а-честѣ вѣрватѣ кѣраціосѣ поате сѣ fie assassi-natѣ. Еѣ іллѣ воіѣ ѣрма індатѣ; дап кѣ toate ачестеа, пѣ воіѣ маі аззі вочеа са, пѣ пе vomѣ маі імпѣртѣші знѣлѣ алѣіа іптрістѣріле ші спе-ранѣеле noastre пентрѣ преа ізвіта noastrѣ І-talie. Ш'атѣнчі кѣретамѣ кѣт де террівілѣ ереа сѣ fie noanteа че арѣ фі пpedeатѣ есекѣтареа са. Fі-p-арѣ-еа оаре маі пѣдінѣ террівілѣ пентрѣ міне? Ашѣ аззі поате элтімѣлѣ сѣѣ passѣ іп momentsлѣ кѣндѣ еллѣ арѣ тpeче пра-гѣлѣ че-'ллѣ маі дешѣрѣеа де моарте, іп gros-сѣлѣ де дінкolo де перетеле че сепара інкис-соріле noastre.

Пѣлѣ кѣндѣ оаре стрѣінѣлѣ ва маі сѣгрѣ-ма пе чеі маі вѣні ші чеі маі віртѣші јѣні аі nostрі?

Пѣлѣ кѣндѣ оаре тpeвѣе сѣ трѣімѣ ноі а-ша іп agonіе пѣтрѣші де дѣрепоасса гріјѣ кѣ іп fie-kape мінѣтѣ кѣте знѣ амикѣ че не este skѣмнѣ ва фі сѣітѣ пе ешафодѣ?

Кѣндѣ оаре ва sossi ачеа зі іп kape ѣарра noastrѣ, элтраціатѣ маі пре сѣссѣ де тоатѣ рѣв-

dapea, mai pre șessă de ori-че misepikordie, se va skeda ka șnă singșră omă. va пьвѣлі assșpra tiraniopă nostri, mi nă se va opri în pьsvьnaprea sa dekьtă đșpъ че va goni depe пь-мънтълă nostpș ne totă strъinii?

Acheste kșetъpі mi acheste chestisni imă în-fokaă kanălă mi inima în achelle zille m'achelle nouă de kinșipi ne kape le trekșiă презм-вльндъ-мъ kș nami marі mi iste prin grossălă meă, пълъ kъndă foarte obossită de ostenealъ мъ арenkaiă ne patș-mi, пльngъndă kъ nă пь-teamă skъпа ne kompanionălă meă de soapta че-лă aștenta fьръ niči șnă fellă de îndșoială!

Într'o seară, đșpъ че мъ пșssesemă în pată, așziăș niște vateri șșrde (nepessъtoape), đar nekontenite de ла No. 2. Alergaış la pe-pete mi-мi liniăș șpekea de zidălă desпърpitopă. — „Mama-mea pleakă mъine“, zisse Kalvi. Pь-mșsseiș nemișkată kъt-va timpă în achellășă lokă, đar nă mai așziăș nimikă. Acheste vorbe мъ tьlvșrapă m'imi fьkșră mare neastъmpără. Че insemnaă-elle oape? Nă пșteaă avea elle ală îndellessă dekьt acheta: ellă epea sь fie spъ-zpată adșoazi mi mama sa trevșea sь плече din Mantăa în timpălă esekștъpіi fizăi ei. Nă пștăiș inkide okii în totă timpălă achellei лнпi nouă. De mșate ori imi mai пșsseiș șpekia la zidălă desпърpitopă kș sperandъ d'a пștea

încellege ce-va, dar fă în zădar; mă dechisei
dar a bate încetinelă în perete, mi zisei:
— Ce mi-ai spusă ieri? Ești din Man-
tșa?

Дънъ кѣте-ва минѣтѣ имі респонсе:

— Mama mea trebuie să vie astăzi spre a
mă vedea, ș'auoi va pleca îndată din Mantșa.
Eș nă voiș pșteă vorbi кѣ дънса де кѣтѣ нă-
mai de fadъ кѣ jydikъtopълă mi кѣ Kasati; dar
voiș întrebănda toate pșterile melle spre a-î
da să încelleagъ кѣ тѣ еști appestată aici, ka
să poată șkpie pșdelopș talle a'ңi trimate
banі să'ңi кѣмпері d'alle мѣнкѣриі, кѣчи алѣ-
felлă нă te vei skъna de frigъpіle че te kinș-
eskă; n'amă pștăтă аңи спъне ieri toate aчестea,
pentрă-кѣ амă азитă не пѣzitorș не ла зшѣ.
Eș нă sșntă din Mantșa, чи din Падша.

Toate aчестea mi le zisese nămai ka
să-mi linișteaskъ temerile melle. În seara
aчеллеаңи zi, еллă имі спъsse кѣ-і fșssesse peste
pștinđă de a ziche вре-о vorвѣ desupe mine ma-
mei salle, pentрă кѣ Kasati fșssesse mai въ-
гъtopș de seamă de кѣтѣ tot-d'a-зна. Кѣтѣ de
пѣтрънзътоаре ереа ачeastă превенинđă а лѣі пен-
трă mine че еллă ниçi o dată n'о възсссе din
parte-mi! Dar astă-felлă addevъраңи patrioңи
îngrijeskă de вънълă трайă аллă fie-кѣрѣia, silin-
дă-se de a депърта primejdia mi de a зшѣра
nenopочіpea, astă-felлă o familie întреagъ im-

пъртъшаште вьнѣрїле шї плъчерїле зндїа дїн мембрії сѣї. Ачестѣ інцидентѣ мѣ дїпї маї мѣлтѣ де кѣтѣ тотѣ д'а-зна де Калві. Нѣ маї кѣтезаїѣ а ревенї ла кѣпетареа кѣ ін кѣрѣндѣ еллѣ ереа сѣ-мї фїе рѣпїтѣ. Контїнарѣмѣ а не да вьнѣ-зїоа ш' а ворвї кѣте че-ва ін фїе-карте зї.

— Sennїорѣлѣ Kasati devenї маї індаторїторѣ, ін Ізніѣ прїїмїїѣ рѣспѣнсѣ ла зна дїн епїстолеле мelle іноспїтѣ кѣ 500 франчі. Іллѣ, рѣгаїѣ де маї мѣлте опї де а-мї пермите сѣ плъ-тескѣ пѣїнеа че еллѣ імї dedesse, дар рефѣсѣ кѣ стѣрѣїре. Денѣссей ін мѣна са тогї банїї рѣгѣндѣ-ллѣ а-мї прокѣра хѣртіе, фїїндѣ кѣ вреамѣ сѣ скрїѣ о карте. Ії черѣїѣ шї оперїле лїї Бірон, чеї патрѣ поедї Italianї, маї мѣлте алте кѣрпї шї кѣте-ва зѣраде де хїміе шї де фіскѣ. Toate мї се addresse, affarѣ де чelle дѣоѣ дїн зрмѣ. Мї се зїссе кѣ нѣ s'a пѣтѣтѣ гѣssi; шї ереа мїнчїснѣ; дар н'амѣ пѣтѣтѣ афла нїчі о да-тѣ daka не дареа лорѣ провенеа де ла Kasati саѣ де ла премедїнтеле трїбѣналѣлї.

Ворвїндѣ інтр'о-зї кѣ Kasati деспре Нѣоа Елоїсѣ а лїї Rousseau, еллѣ імї зїссе тотѣ д'о датѣ:

— Аша, аша; ачестѣ скрїїторѣ este зндлѣ дїн промоторїї (інтрїтѣторїї) револѣцїїнеї фран-чесе де ла 1789. Інченѣїѣ а рїде шї-ї рѣспѣнсїс;—Нѣ сѣнтѣ нїчі де кѣмѣ філософїї карї факѣ

революціонеле, чи елле naskǝ din тревџинделе попарелорǝ; дака тревџинделе лорǝ нџ се импlinesкǝ, елле се револтǝ.

— Дар философи sǝntǝ карі besteskǝ попарелорǝ кџ елле аџ ачелле тревџинде.

— Нџ, чи sǝntǝ тревџинделе че се simtǝ маі інтџіџ де попаре; елле ле черџ ла ачеіџа че потǝ ші тревџе сџ лі ле импlineaskџ: ла реџіі лорǝ, ла капіі лорǝ; нџ ле sǝntǝ askǝlitate черепиле лорǝ; sǝfferинделе лорǝ аџџџџ ла кџномтинџа кџпетџторилорǝ, карі ле формџлǝ ін skpissǝ ші ле пресінтǝ din нџоџ ачеллорǝ реџі, ачеллорǝ капі, зикіндџ-ле кџ дрептатеџа ші інцелленчџіџнеџа арџ тревџі сџ-і індатореџе а чеде ла плџнџериле попарелорǝ ш'а evita astǝ-fellǝ революціџнеџа че este totǝ d'a-џна о каламитате пџвџлікџ. Еі віне, дака ачеі гџвернаторі нџ воeskǝ сџ askǝlitate нічї плџнџериле, нічї џemetеле попарелорǝ, нічї репресінтаџіџнеџе оаменилорǝ де кџпетџ, атџнчї ачесті din џрмџ sǝntǝ datorі сџ лассе попареле а лџкра кџмџ ворџ воі елле, ші дака вџдџ кџ нџ потǝ фаче нимикџ нџмаі кџ ворбеле, елле алергџ ла faute ка сџ довџндеaskџ импlineіџеџа тревџинделорǝ лорǝ.

Ачeastџ теоріе іі пџрџ џнџ че нџоџ domпџлџі Kasati;— Дар че кџџеџі D-ta де ачестџ spiritǝ революціонарџ? zisse-еллџ, дџнџ џнџ momentǝ де рефлексіџне.

— Ачeastџ інтреваре імі доведенте кџ

acestă subiectă îmi este ca totuși străină. În-
treabă mai bine cum se poate satisfacă cereri-
le secolului, cum trebuie să lucrăm ca prin-
cipială demokratikă, care ca voie fără voie ne
fie-care zi merite înainte, cum se tratăm ce-
rerile multimelor care doresc emancipațio-
nea intelektuală! Fă-mi șna din aceste între-
bări și îmi voi răspunde la dânsa. Nu pot să
tăgădăsc aceste fapte, precum nu pot să opriți
progressul lor; prin șrmare sunt datori
a ajăta la dezvoltarea lor. Aceasta este e-
nigma ce cașta Italia a o devina (gică) în pro-
fitul ei; este o chestiune de independență, de
religiune. Ideea ca șna din națiunile cele
mai civilizate din lume se va șmilă neînțetă
înaintea dominației austriace, este o anomalie,
o absurditate ce va izbăni ca fără. Sunt a-
șa de convinși de șpre aceasta, încăt fapta ca
va trebui să mă șăd ne șmafodă, mi se pare
în ordinea natură a lucrurilor.

Aci senniorul Kasati mă opri repede și
zise: — Dacă Piemontele va lăsa Lombar-
dia și Venetia, voi pleca la Viena. De aș
avea a-mă da opiniunea mea asupra subiectu-
lui conversației noastre — Asupra subiectu-
lui despre libertate și despre guvernământ
în general, — aș fi pesmat-o astă-fel:

Iubesc ne Francesi, șrșk ne Englesi,
și șrșk mai mult de cât o poț șăne!

Ei aș prea mълтъ ливертате ла дѣншиі; пресса лорѣ се еспримъ преа мълтѣ ливерѣ despre афачериле челорѣ-алте гѣвернъмънте; ш' апоі кѣндѣ мъ гѣндескѣ кѣ еі даѣ асилѣ лѣі Mazzini, лѣі Kossut ші челлорѣ-л-алцї din banda лорѣ, нѣ мъ ночїѣ опрі d'a sune кѣ фррѣскѣ пе Englesi.

Îнчепѣѣ а рїде.

Еллѣ апоі їмї zisse кѣ дореа ка еѣ сѣ-ї fi datѣ лекциїні de françozește; konsimѣїѣ а-ї да, ші astѣ-феллѣ авѣрѣмѣ adessea konversациїні. Ёллѣ їнтребаїѣ че нѣвелле ереаѣ din Crimeea; ші рѣспѣнсѣрїле лѣї ереаѣ skѣрте ші nekomплекте, еллѣ ле termina totѣ їнтр'ѣнѣ феллѣ лѣѣндѣ пе Piemontesi їн pidикѣлѣ ші їнѣрѣндѣ пе Francesi.

Îнтр'о zi її zisseїѣ: — Kpezi D-ta кѣ sentinga mea сѣ fie esekstatѣ?

— Нѣ, sennїope, respѣnse-еллѣ.

— Ші pentрѣ че нѣ, fiндѣ-кѣ de dѣoї anї тоїї patrioїїї fѣssepѣ omopїїїї fѣрѣ deosebire.

— Ён анелѣ 1852, zisse-еллѣ гѣнгѣндѣ; дарѣ, се esekstѣ dintр'ѣншиї ѣнѣ нѣмѣрѣ destѣлѣ de mare, ереа pentрѣ ка сѣ се факѣ ѣнѣ esemплѣ.

— Ba! zisseїѣ, се маї факѣ кѣте о datѣ ші d'alde astea; нѣ este аша, sennїope?

Еллѣ їмї стрїнсе мѣна кѣ їзѣеалѣ, ші се гѣтеа сѣ iassѣ de ла mine, кѣндѣ її zisseїѣ:

— În timpurile jădickăilor militare ce s'aş întâmplată în асeastă fortitudine, întrevăin-
 ăта-с'а вр'о dată bastonada?

— Нічї de-кѣм, їмї zisse-еллѣ, кѣ viva-
 ăitate; нічї мѣкарѣ одачѣ; Австриа нѣ între-
 ăindează mizloаче аша de варваре. (Рогѣ пе
 ătitорѣ сѣ notese асeastă asserăăne а лѣї Ка-
 sати, кѣчї ва рекѣноаште маї пе зрмѣ тоатѣ
 falăitatea еї).

— Ши кѣм жѣнїї kondamnadї ла моарте
 de Straăd săfferit-аş-еї sentinăа лорѣ?

— Тоате рѣндѣелеле preskrisse de katoli-
 ăismăлѣ romanăş аş fostă пѣзїте кѣ дѣашї, дѣпѣ
 kape еї аş арѣtată fermetatea чеа маї demнѣ.

— Mie нѣ-мї плакѣ асесте черемонїї ре-
 ліăioase алле рїтăлїї katolikăş, кѣчї katolicismăлѣ
 este isворăлѣ, oriăina tătăлорѣ реллелорѣ че
 săşmie Italia. Еş negreşїтă нѣ воїş авеа parte
 de елле.

— Че strikăş елле? Oriăine тревѣ сѣ res-
 pekte релїăănea стремонїлорѣ сѣї.

— Dar daka Italianїї нѣ kredăş їn katoli-
 ăismăş, еї fakăş пе інокріăїї, konformăndă-se че-
 remonїилорѣ лѣї. Нѣ este Папа kape kondamnăş
 ла моарте пе чеї маї вѣнїї четăденї аї nostrї?
 Нѣ vine-кѣвїнтă-еллѣ оаре пе їмпѣратăлѣ Авс-
 ătrieї шї пе тоăї асeia kapi їntemniăeză саş
 kondamnăş ла моарте пе чеї че săşăїнăş ideїле
 лїберале? А зрша регăламентеле фăкăте de Па-

па, este a admite кѣ елѣ ши ачеиа не карі елѣ иі vine-кѣвѣнтѣ аѣ dreptatea іn partea лорѣ. Кѣ toate ачестеа, еѣ respectѣ opinіonele ши dorințele ачеллорѣ martiri italiani карі кѣ-зѣрѣ іn аналѣ 1852 сѣѣ мѣна калѣѣлѣ. Voiѣ зѣрма ши еѣ дѣне кѣм ши се паре mie ши niѣi odatѣ знѣ nemernikѣ—dar Kasati мѣ лѣssasse mai 'nainte d'a-mi termina frasa, ши niѣi de кѣм de аtѣnѣi, нѣ-ми mai fѣ кѣ пѣtіnѣѣ d'a'лѣ peaddѣche ассѣпра ачестѣi сѣѣiektѣ.

Дѣпѣ знѣ intervalѣ de дѣоѣ zile, кѣtezaіѣ а bate din нѣоѣ ла No. 2. Іntreѣаіѣ кѣм се афлѣ Калѣи ши companionii сѣi ши de ереаѣ че-ѣа пѣвѣлѣ.

— Ne афлѣмѣ тодѣ vine; nimikѣ нѣоѣ, асѣ-фѣлѣ ми се respѣnse.

Ми се пѣрѣ кѣ ереа оре-каре skimbare іn фѣлѣлѣ de батеpe, dar нѣ лѣаіѣ іn serioasѣ ѣѣ-гаре de seamѣ ачеа deosebire.

Adѣoa-zi, fѣіѣ kondѣssѣ іnainteа senniорѣлѣi Sanchez. Пе кѣndѣ traversamѣ korrіdoарѣле, ѣѣзѣіѣ пе зна din ferestre о грѣdinѣ а jѣdikѣторѣлѣi, пліnѣ de flori ши de frѣkte. Че de sensaѣііni pedeshentѣ іn mine ачеа vedere! А fi аffарѣ din ачеi patrѣ перѣдѣи ши а respira знѣ аерѣ mai пѣрѣ; profѣmѣлѣ (mіrosѣлѣ) floriлорѣ, vederea ачеллѣi frѣmosѣ черѣ, а ачеллѣi soape іn тоатѣ splendoарѣа sa, toate demtentаѣ іn mine о ѣіаѣѣ зѣоѣ; пѣтереа mea рѣнѣштеа ши кѣ дѣusa dorin-

да de a fşpi; dar unde? Peste pştinu! şi kş toate ačestea la ori-če lşkrş, kşřetarea prece- de fanta.

— Intrşndş în sală întреваіş pe jşdikştorş че nşoş evenementş m'ş mai addşcea înaintea lşi.

— Este o çirkşmşandş de pşđinş valoare şi kare mş priveşte nşmaі pe mine; dar pentр kş niçi kş mai mşlте niçi kş mai pşđine dovezi sentinđa nş se poate modifika, şperş kş D-ta іmі veі respşnde sincerş.

— Sşntş gata a рşspşnde pentр miae.

— Bine: şnş deseptorş şngşрş arpestatş în a priліş 1854 la Bresçia kş nişte dokşmente emanate de la Mezzini şi de la Kossst, dekla- рş kş şnş oare-kare Tito Çelşi i-a fostş pre- sentatş la Çeneva de Gşadriо Della Валтеллина şi kş priіmi de la dінşlş toate instrşkşişnele neçessariі преkşm şi banі spre a-şі іmplіni missişnea sa politikş; aчеллş Şngşрş aratş nşme- le komplіçilorş sşi, adikş аллş ачеллора kariі іi іnkpedinçarş ача missişne, şi chestі din şрmş, sennіore Orşini, sşntş amiçii D-tale.

Тъгъдşiiş kş fermitate.

— Este nefolossitorş de a тъгъдşi, kşndş алçii аş konfirmatş deposiçişnele Şngşрşlşi; ş' apoi noi pştemş sş въ konfrşntşmş.

Toate ačestea mş sşррinşerş, dar persi- staіş totş în denegaçişnele melle.

Sennіorii Koraşçisti şi Sanşez konvorşirş

кѣт-ва timnѣ ши се знирѣ супе а-ми зиче кѣ
 ереа абсѣрдѣ pentрѣ mine de а тѣгѣди ниште фан-
 те апа де кiare ка лѣмина soapелѣ, дар рѣс-
 пѣнсеiѣ simplѣ:— Нѣ штиѣ нимикѣ.

Ши фѣкѣiѣ vine de respѣнсеiѣ апа, кѣчи афлаѣ
 маi тѣрзиѣ кѣ individѣлѣ каре, де пе zissa лѣi
 Sanmez, konfirmasse deposiѣiѣnea ѣнгѣрѣлѣi, нѣ
 fѣssesse appestatѣ: prin ѣрмаpe нѣ се гѣссiѣsse de-
 кѣт знѣ martѣрѣ kontra лѣi Tito Челsi. Еi iнtpe-
 бѣиндарѣ iн ѣрмѣ ши konfrѣntapea; ѣнгѣрѣлѣ
 фѣ addѣссѣ iнainteа знеi гѣрѣ че се афла iн пе-
 pete супе а мѣ vedea d'аколо. Нѣ кѣноскѣ pe-
 сѣлатѣл ачеллѣ iнспекѣiѣнi; опѣ-каpe арѣ fi
 fostѣ iнсѣ, еѣ плѣнсеiѣ п'ачеллѣ nenopочitѣ. ѣнѣ
 анѣ iнtpegѣ елѣ сѣсѣiнѣ кѣ fermitate кѣ нѣ ереа
 ничи знгѣрѣ ничи deseptорѣ, дар iн fine стривитѣ
 de miserie ши de foame, мѣртѣрѣissi чине ереа. Ачеа
 мѣртѣрѣissipe addѣссе пердепеа са; кѣчи фѣ tri-
 missѣ iндатѣ iнainteа знѣi триѣзналѣ милитарѣ ка-
 ре iлѣ kondamnѣ ла bastonadѣ, ши непѣтѣндѣ
 сѣfferѣ ачеллѣ сѣпличѣiѣ, deskoneрѣ totѣлѣ.

Дѣпѣ че сѣрѣши senniорѣлѣ Sanmez d'a
 мѣ iнtpeба desupe ѣнгѣрѣ, zisse:— Амѣ prii-
 mitѣ раппортѣрѣ преа esakte фѣкѣте де ѣндар-
 мерѣа дѣчелѣ de Modena kontra D-таллѣ; паре
 кѣ iн анѣлѣ 1853 D-та fѣssesseши appestatѣ iн
 ачеллѣ дѣкатѣ ши кѣ аi fi пермитѣ а фѣрѣ. Iнѣ
 konvine оаре d'a ne спѣне addeѣрѣлѣ iн а-
 чеастѣ прѣвинѣдѣ?

— Јѣдикъндѣ дене аккѣсаціѣнеде аддѣссе
 контра меа, арѣ пѣреа къ еѣ амѣ лѣатѣ парте
 ла тоате tentative револѣціѣнаре че с'аѣ фѣ-
 кѣтѣ де ла анѣлѣ 1844 пѣнѣ акѣмѣ, къ тоате
 къ маі мѣлте дин тр'ѣнседе аѣ еклататѣ де о
 датѣ ѣн маі мѣлте пѣнтѣрѣ differepte! Кѣдетай
 ѣнѣ тотѣ че ведѣ voi, къчѣ еѣ нѣ штиѣ нимикѣ.
 Раппортѣлѣ D-воастрѣ дин ѣрмѣ este falчѣѣ де
 сѣссѣ пѣнѣ jossѣ.

Јѣдикъторѣѣ ѣмѣ zisserѣ къ нѣ абеаѣ ниѣ
 о ѣнкредере ѣн asserѣціѣнеде мelle.

ѣн тѣмпѣлѣ ачестѣѣ interrogatorѣѣ мѣ кон-
 серваѣѣ къ ѣнтреѣме лѣнѣштѣѣ, шѣ фѣкѣѣѣ астѣ-
 фелѣѣ ѣн кътѣѣ evitaѣѣ кѣрпеле че мѣ се ѣнтѣнсе-
 серѣ къ маі мѣлте ѣскѣссѣнѣѣ де кътѣѣ маі 'на-
 ѣнте. Вѣзѣссемѣѣ вѣне къ арѣ ѣи fostѣѣ о ком-
 плектѣ абѣѣрѣдѣтате д'а ѣнтреѣвѣнѣнѣа франкеѣа
 къ ниште асеменеа оаменѣ; къчѣѣ франкеѣа нѣ
 пѣтеа декѣтѣѣ а-мѣ аггрѣва посіѣдѣѣнеа, де се
 пѣтеа сѣ ѣе аггрѣватѣѣ маі мѣлте дин кът ереа.
 Ш'апоѣ, ѣн ачелѣѣ касѣѣ partѣкѣларѣѣ, де адми-
 теамѣѣ аккѣсаціѣнеа аддѣссѣѣ контра меа, амѣѣ
 ѣи конфѣрматѣѣ вѣнѣелѣле че се конченѣссерѣ де-
 спре релѣціѣнеде мelle къ Kossѣт, ѣн прѣвѣнѣа
 мѣшкѣрѣѣ soldаѣціѣлорѣѣ ѣнѣѣрѣ, шѣ абеамѣѣ челѣѣ
 маі мѣре ѣнтреѣссѣѣ а askѣnde ачестѣѣ фантѣ.

Маі 'наѣнте д'а ешѣ дин локѣнѣнѣа сениѣо-
 рѣлѣѣ Sanhez, ѣлѣѣ ѣнтреѣваѣѣ дѣка кѣномѣтеа де-

chisănea lătat în privința lui Kalvi. E-lă îmi
response kă măltă gravitate:

— Nă se știe încă nimic.

Acestă response mă surprinse măltă, kăci
urea răș se 'ntămplă a trece mai măltă de
dzoș lăni pănă la confirmarea sentinței, și e-
reaș șasse de kăndă Kalvi se kondamnasse.

Întrebaș apoi ce șvelle ereaș despre
reșvelălă din Krimeea.

— Holera face mară păsăiri p'akolo. Pie-
montesii nă s'aș ivită încă pe kămpălă vătă-
lăi. Englesii aș perdată toți soldații loră.
Francia nă poate întăina nici keltăelile g-
vernămentăli ei. Zikăndă ačestea, senniorălă
Sanșez mă salătă și mă konșediă.

Întăpăndă-mă în temnița mea, povestiș
toate amănătele interogatoriăli meă dok-
toriloră de la No. 2 și de la No. 4. Mă păs-
seiș apoi a ștădia și a skpie. Întăziera kon-
firmării jădikălii lui Kalvi, îmi insăira șpe-
ranța de o amănare definitivă. Ačeastă ilă-
șine mă șmplea de văkărie.

Înt' o zi așziș vorăndă la șepeastra de
la No. 2. Mă păsseiș îndată la a mea și zis-
seiș:

— Kămă vă aflăți-voi, amăiloră?

— Bine, dar voi?

— Bine, dar Kalvi kăm se află?

— Калви, zisse o voce pe kape avia o pșteamă înțelepte; Калви nu este aici.

— Dar unde e?

— Елă а ајзисă ла destinațienea sa.

— Dar ла kape destinațiene?

— Елă e mortă; а fostă eșecată ла 4 Iulie de dimineață, în stanga podului St. Giorgio.

Săpтеле mi se sfi în capă. Pърssiis fepeastra mi mă trântiis în pată-mi м' аколо, акопериндă-mi fața în мѣни, рѣмѣsseiș mai мѣлтă d'o оръ nemіșkată mi fърѣ simțire.

Къте лакрѣми п'амă върсатă pentрă ачестă amikă mortă! Че de maledicțieni (blesteme) amă adressată калѣлорă nostri! nu voiș înсă а-mi mai adduce aminte de ачелле triste ore. Seара вѣтѣis în peretele de ла No. 4 mi povestіis trista нѣвеллă.

— O kșnoșteamă, imi рѣспонсе; dar gъndindă къ pșteamă fi мѣхnită de тѣчerea сапă-p'atșni, adeогă: — s'a fърkată skimвѣri de локșинда арpeстанцилорă mi mă temeamă а batte de friкă сă nu fi fostă mi тă dăssă d'ачи.

Adăoa-zi, аflăis къ локșиторăлă дела No. 4 avea șnă kompanionă; epea șnă арpestantă, аша de аmaladă (болнавă) inkъt пѣzиторăлă se temea а-'лă лѣssa singăрă. Fșiș мѣлцșmită de вeчинăлă меă; eș însă mă пѣssessemă кș totăлă pe gъndșri tokmai în momentăлă къndă аѣeamă atăтă de мѣлтă treбșинцă d'a vorbi къте чеѣа кș

дънсълѣ. Нѣ пѣтѣиѣ шти нимикѣ ин прѣвѣнда амаладѣлѣи (болнавѣлѣи), кѣчи нѣ се пѣтеа кѣ инкредере интрева келларѣлѣ; ши пентрѣ кѣ вечѣнѣлѣ меѣ де ла Но. 4, инчетѣ д'а маї вате ин перете, крѣзѣиѣ кѣ ереа индѣлентѣ д'а-лѣлѣ имита.

Дин кѣндѣ ин кѣндѣ интревамѣ не секондини десуре Калви; тоѣи респондеаѣ кѣ нѣ штиаѣ нимикѣ, ши Касати имї спѣнеа тотѣ аша опї де кѣте опї аддѣчеамѣ ворѣа десуре Калви ин тимпѣлѣ кѣндѣ иї дѣдеамѣ лекѣиѣни де франѣоземте. Прин мареа меа стѣрѣинѣ инсѣ, ѣнѣлѣ дин келларї мѣртѣрѣисси аддѣвѣрѣлѣ, ши тоѣи пѣнѣ ин чѣлле дин ѣрмѣ фѣкѣрѣ ка дѣнсълѣ. Нѣ маї пѣтеамѣ дар индѣои кѣ скѣмпѣлѣ меѣ Калви ереа ин аддѣвѣрѣ мортѣ.

Секретѣлѣ, мистѣрѣлѣ че инконѣиѣра моартеа са мѣ интѣри ши маї мѣлтѣ ин кѣѣетареа кѣ ши еѣ авеамѣ сѣ essѣ ин вре о зи дин ачеа темниѣ супре а фи датѣ ин мѣиниле есекѣторѣлѣи (калѣлѣлѣ). Ачеастѣ кѣѣетаре нѣ ереа ниѣи дѣкѣм плѣкѣтѣ; ш' арѣ фи ѣнѣ неаддѣвѣрѣ д'а нѣ мѣртѣрѣисси кѣ ѣне-опї мѣ ингеѣа де терроаре. А фи кѣѣндатѣ ин темниѣ плѣнѣ де виаѣ ши де вигоаре, ши штииндѣ кѣ интѣрѣнса ешти лѣссатѣ ин воиа ѣнорѣ оаменї че те-арѣ фаче сѣ морї кѣ маї мѣлтѣ инлеснире де кѣтѣ кѣндѣ арѣ фи ворѣа д'а беа о кѣпѣ де винѣ, ачеастѣ кѣѣетаре есте де аѣнсѣ супре а те фаче сѣ тремѣрї, ши ѣне-опї тремѣрамѣ. Кѣѣете ѣититорѣлѣ опї-че

va voi desupra aचेastъ mъртърissipe. Eщ o fakъ
 фъръ a ромі. Mъ лѣптаіъ ne кѣмпялѣ de
 вѣтълліe ші nъ m'амѣ імміатѣ іn фаца fokъ-
 кѣлѣ іnamікѣлѣ de кѣтѣ nѣмаі атѣнчї кѣндѣ,
 обосситѣ, амѣ кѣзстѣ snpe a мѣ pesкѣла apoї kъ
 o нѣотъ енергіe. Este addevъpatъ кѣ іn ачелле
 momente сѣ face totълѣ фъръ рефлексіone. Кѣтѣ
 desnpe esnedігіznele іn kape fsssessemѣ іnpo-
 latѣ, амѣ fostѣ dojenitѣ кѣ totѣ кѣвїнтѣлѣ nen-
 трѣ кѣ m'амѣ fostѣ вѣрїтѣ кѣ преа мѣлтъ ne-
 сїалъ іn лѣутъ, dar aचेastъ nenъssape se poate
 attrїvзі ла іndрѣzneала че se dovъndemte prin-
 tr'o praktіkъ neїvчetatъ. Eї vine, dъпъ toate
 primejdїіle іn kape мѣ арѣnkassemѣ кѣ nenъs-
 sare, tremърамѣ іn ачеа темнїцъ ne kape і-
 маїнаціznea mea o поцѣла кѣ kadavpеле амї-
 чїлорѣ meї, шї мѣ гъндеамѣ ла zїoa іn kape
 aveamѣ s'o lassѣ шї eщ snpe a мѣ dъче ла e-
 шаfodѣ.

Ax! імї zїчeamѣ, кѣ че nenъssape, іn че
 містерѣ ачестѣ вѣрватѣ a fostѣ assassinatѣ; кѣ
 кѣтѣ nesokotїнцъ Авstpїa massakpъ ne fraнїї
 nostpї! Коло, de чеї-л-алтъ parte a ачестѣї ne-
 pete, амїкѣлѣ меѣ a tpekъtѣ патрѣ-zeyї шї ontѣ
 de ope іn dъrepїле agonieї; apoї venїръ преодї
 ш' атѣнчї, іntr'o zї frъmoasъ, a пѣрѣssїтѣ лѣмеа,
 a zїssѣ знѣ etepнѣ adїo амїчїлорѣ сѣї, сѣрmaneї
 салле маме, Італїeї sale, nentрѣ kape тpeвѣ
 сѣ моарѣ, шї nentрѣ kape poate кѣ елѣ va fi

пънсѣ кѣпетѣндѣ в моменталѣ че мѣри кѣ о
 лѣсса в вѣрпе; поате кѣ елѣ ва в кѣпетатѣ ш
 ла мине кѣндѣ с'а сѣит не ешафодѣ штиндѣ кѣ в кѣ-
 рѣндѣ влѣ воѣс ѣрма аколо. Ачестеа ереаѣ кѣпе-
 тѣрѣле че ѣмплеаѣ имаѣнаѣиѣнеа меа. Чееа че
 штиамѣ в аддевѣрѣ ереа нѣмаѣ кѣ тотѣлѣ сѣ сѣвр-
 шиссе ш кѣ в зѣа морѣиѣ sale нимѣкѣ нѣ мѣ фѣкѣс-
 се сѣ вѣнѣскѣ; нѣчѣ ѣнѣ semnѣ de deskѣраѣиѣресаѣ
 de temere нѣ се симѣи вѣтре sekondinѣ. В маѣ мѣлѣ
 зѣлѣ кѣзѣссемѣ кѣар кѣ ворѣссемѣ кѣ Калѣ, в
 тимѣ че компанѣиѣиѣ сѣи, пѣтрѣши de компѣ-
 тимѣре, се фѣчеаѣ а тѣче кѣтѣ мине дрѣнтѣ дѣи-
 сѣлѣ. Кѣдеамѣ кѣ Австриа вѣтѣвѣнѣга кѣ appe-
 танѣи че ереаѣ сѣ вѣ esekѣтанѣ ачеллеамѣ формали-
 тѣи че се овѣчнѣскѣ в Стателе Понтѣфикале. Ак-
 ло, appestantѣлѣ este вѣформатѣ de кѣ сеара desupe
 esekѣтапеа са; este kondѣссѣ вѣдатѣ ла confort-
 teria(1) ѣnde пѣротѣлѣ влѣ аштеаутѣ, ш адѣоа-зи
 дѣинеаѣа, este esekѣtatѣ. В тимѣнѣлѣ вѣкѣдепѣ
 мелѣ в темнѣцеле нѣоѣ дѣн Рома, conforteria
 ереа токмаѣ д'ассѣра вѣкѣсѣорѣи в кѣре мѣ
 афламѣ еѣ, ш де ла фѣреастра меа пѣтеамѣ ведеа
 прочѣссѣиѣнеа фѣневѣрѣ kondѣкѣндѣ не вѣата вѣк-
 тимѣ ла ешафодѣ ш вѣторкѣндѣ-се фѣрѣ дѣнса.
 Доѣ appestanѣи фѣссѣрѣ esekѣтанѣи в тимѣлѣ кѣт амѣ
 локѣитѣ еѣ в ачѣа темнѣцѣ, ш'азѣиѣс д'ассѣра
 канѣлѣи, меѣ, тоатѣ поантеа, пѣссѣрѣле ачеллорѣ

(1) ѣнѣ lokѣ ѣnde de кѣтѣ пѣротѣ и се фѣче мѣнѣгѣре
 вѣкѣраѣиѣре prin diskѣрѣсѣиѣ рѣлиѣиѣоасе, евѣнгѣлѣче(!!!)

nenorochiți, zne-opi usteamă kiar a distinge kate
znhă nemetă d'agonie. Acheastă s'zvenire (addere
aminte) m'ă t'ălv'ra op' k'ndă imi re'nf'udimamă
noantea che precedasse esekstarea lăi Kalvi:

Dar în fortepea de la St. Giorgio, n' este
conforteria. O aflăis de la sekondini mi k'getăis
prin zrnare k'ă ară fi trev'ită s'ă ază preopii
intr'ndă în челлă lăi Kalvi; spre a-i of-
feri ajstoareлерелициеи. Dar n' se simți nimikă;
f'ără челлă mai mikă semnă, f'ără челлă mai mikă
sgomotă che s'ară fi p'atătă ază p'afară, eală
trekă din temnița sa în tr'ăss'ra che-'lă transpor-
tă la lokală de esekstare. Astă-felă perdzr'mă
pentru tot-d'a-zna znelă din chei mai distinși frați
ai nostri. Onoare Austriei pentru nesokotința
ei. Ea imi allesse viktimize s'alle d'ntre
membrii nostri chei mai nobili, che mai
eminenți, chei mai virtuoși mi chei mai de-
voti!

Pe k'ndă m'ă okk'păă acheste k'zetări, m'ă
zitassemă intr'oseară la fereastră mea privindă
n'oprii k'm alergăă znelă d'ăp'ă altăă, impinși
de znhă vintă impetuosă. B'ătră ontă ore mi,
ap'ăssată de d'ăp'ile che le s'ffepissemă zioa,
m'ă p'esseis în pată. Adormissemă, k'ndă az-
ziis nimate s'netc melodioase, m'ă intr'achelamă mo-
mentă o lămină rosă (trandafir) isbi printre
drăcii de feră ai ferestrei melle asv'rlindă
zmbra loră pe peretele op'ăssă (din potrivă).

МЪ skɛlajɛ mi isvɛtijs a mɛ atɛrna de drɛɟii
 de fepɛɟ de la fepɛastra mea. Zɛrijs la o
 distanɟ (depɛrtare) de vre o sɛtɛ de namj de
 la fortɛpɛɟ, ȳn direkɟiɟnea katedralei, o ma-
 re lɛminɛ prodɛssɛ fɛrɛ 'ndɛoialɛ de ɛnɟ ma-
 re nɛmɛrɛ de topɟe, mi totɟ de odatɛ mi sɛ-
 netele ɛnɟi marɟɟ fɛnebrɛ ajɛnsɛrɛ pɛnɛ la
 mine. Konkisseijs din ɟelle ɟe vɛzɛssemeɟ kɛ tre-
 vɛea sɛ fie ȳngropɛɟiɟnea vre ɛneĩ persɛane de
 distinkɟiɟne. Askɛlajɛ kɛ attenɟiɟne, dar kɛ
 mɛnie aɟea mɛsikɛ ɟe respira dɛrepea m' ȳn-
 trɛstarea, — askɛlajɛ pɛnɛ ɟe ȳnima mea sɛn-
 ɟɛrɛ mi lakɛrmile ȳnɟɛnɛrɛ a-mĩ kɛrɟe din okĩ. Din
 kɛndɟ ȳn kɛndɟ mɛsika ȳnɟeta, m'atɛnɟĩ pɛteameɟ
 distinɟe vɛɟele mɛlɟimeĩ mi sɛnetɛlɛ klonote-
 lorɟ! Toatɛ aɟeastɛ ɟeremonie ȳmĩ addɛsse aminte
 mai viɟ dekɛt tot d'a-ɛna sɛvvenirea lɛĩ Kalvi.
 Kɛndɟ mɛsika se azzi din nɛoɟ, eɟ plɛnseijs kɛm
 se kade. Kɛɟetaijs la totɟ ɟe aveameɟ mai skɛmpɟ
 ȳn lɛme, la toɟĩ aɟeia ne kapi epeameɟ a nɛ-
 mai pɛvedea. — Niɟĩ odatɛ! pɛnɛtaiɟ; kɛrɛndɟ,
 darɛ, kɛrɛndɟ, totɛlɛ se va sfɛrɛmi pentɛ mi-
 ne. МЪ lɛssajɛ s'alɛnikɟ de la fepɛastrɛ mi
 mɛ tɛriijs pɛnɛ la natɟ ɛpre a treɟe ȳntr'ɛnsɛlɛ
 ȳnkɛ o noante fɛrɛ somnɟ, avɛndɟ nekontenitɟ
 ȳnaintea okilorɟ mei ɟeremonia de ȳnmormĩn-
 tare ɟe o vɛzɛssemeɟ, ne Kalvi kɛm mi-lɛ ȳn-
 fɛɟiɟna ȳmaɟinaɟiɟnea mea ȳn zioa esekɛtɛrii
 salɛ, mi ɛmafodɛlɛ ɟe mɛ aɟtenta mi ne mine!

Adsoa-zi de dimineață, aflaiș de la șeful d'între kelări că proceșșinea che vărșsemș noantea precedentă kondșchea kosșisgșlă șiși bogatș bankerș din Mantșa la katedrală supre îmmormîntare. Acheastă vorbă de bankerș stinse îndată simșimșntșlă șvșlimșlăși și frș-mosșlăși kape în achea noante în rîșpisse așade tape assșpra șffletșlăși meș.

Din kândă în kândă prezșmășndș-mă kș pașî marî și iste prin челлăла mea, mă simșeamăș în șpasșmșrî. Zilșele melle tre-cheaș alternativemente (d'a rîndșlă) întp'o profșndă melankolie saș întp'o stare de șvșvatikș esaltadișne. Atșnși kапșlă meș eșea ka o vol-vșră, și o nerșvdare nekontenită se legasse de mine. Kșșetamăș la amișii meî:— Se gșndeskș-ei oare la mine? Eakă kșestșșnea che eșea în totș momentșlă din gșra mea: șiși știamăș că pșștraș șvșvenșșrea mea, dar nș togî. Aveamăș amișii în Lombardiă și la Roma che și-arăș fi dată viada lorăș pentrș mine. Mă gșndeamăș adessea la șnkșlăș meș che-mi fșșșesse ka tată; kșm îlăș țșrmentassemăș, ne ștândăș niși o dată șiș momentăș liniștităș; vietsălă vș-trîuș, kșt doreamăș a'llă îmberșșșima! Dar viitorșlă konșilorăș meî îmi anșșșsa foapte tpistăș șffletșlăși. De arăș fi trșităș mama mea, știamăș negreșităș că ea s'arăș fi însșrșinatăș kș dșnșii, dar akșmăș! Nșmaî pentrș dșnșii așș

fi dopitǝ sǝ trǝeskǝ. Че gǝstassemǝ oape din fericirea vieǝei pentrǝ ka sǝ dopeskǝ a o pre-
 lǝnǝi? Nimikǝ, kǝ întreǝime nimikǝ: kǝ toate
 achestea, kǝ astǝ kǝǝetape mi se presenta mi
 alta, kape mǝ ǝmplea de o dorinǝ ne înfrî-
 natǝ d'a trǝi. Mi se rǝnǝisse fericirea mea mi
 nǝ-mi rǝǝǝnassemǝ înkǝ assǝpra челлǝi че mi-o
 rǝnǝisse. Dar воiǝ пǝtea sǝ'лǝ mai gǝsesskǝ ...
 În ачелле momente mǝ îndǝoiamǝ de finda лǝi
 Dǝmnezeǝ, а ачеллǝia а кǝрǝi ǝǝpемǝ jǝsti-
 ǝie este ǝnǝлǝ din челле mai prinǝipale attri-
 bute. Nǝ пǝteamǝ kǝnoamte (discerner) niǝi o
 екǝitate (dreptate) în direkǝiǝnea affaǝerilorǝ
 ачестеi лǝmi, în timpǝ че în ordinea fisikǝ, ле-
 ǝile челле mai înчелленте mi челле mai perfecte
 presidǝ la toatǝ kreaǝiǝnea. Nǝ mai erea pentrǝ
 mine niǝi liniǝte niǝi repaosǝ, îmi ferǝea ǝk-
 ǝele în капǝ. Îлǝ immǝiamǝ adessea în апǝ
 рече spre а'лǝ ǝǝǝra ǝnǝ momentǝ, saǝ mǝ
 dǝreamǝ la fereastrǝ mi kontǝmplamǝ kǝ avi-
 ditate strimpta vandǝ а черǝлǝi че аǝǝǝea пǝ-
 нǝ la mine printre дрǝǝii de ferrǝ аi fereǝtei.
 Dǝпǝ kǝte-va momente de kontǝmplaǝiǝne, dis-
 posiǝiǝnea ǝnǝpǝlǝi meǝ îmi kǝǝǝ remǝskape
 (mǝǝtrape de kǝǝetǝ):—Darǝ, este ǝnǝ Dǝmne-
 zeǝ, îmi zisseiǝ, ачесте черǝрǝi nǝ ǝǝtǝ fanta
 ǝnǝi miserabilǝ mǝpitorǝ, niǝi pessatatsǝ în-
 tǝmplǝrii. Dreptatea trǝǝze sǝ preside pe пǝ-
 mǝntǝ; kǝrǝndǝ saǝ mai tǝrziǝ kprima è peden

sitъ. Voeskъ съ kpezъ ачеаста, съ-мі пѣѣ тоатъ інкредереа інтр'ѣнса, мі а мѣ ресемна. Къндѣ мѣ воѣ сѣі пе ешафодѣ, воѣ стрига сѣ *trpeaskъ Italia!* Ълtimeле мelle кѣпетѣрі ворѣ fi pentрѣ patria mea мі pentрѣ kopииі меі, мі воѣ інкрединда сaffлетѣлѣ меѣ лѣі Dѣmnezeѣ. Воѣ авеа челлѣ пѣдѣнѣ конштѣинда кѣ н'амѣ трѣдатѣ нічі о датъ вре-о fiиндѣ vie, кѣ н'амѣ семѣнатѣ нічі о датъ diskordia саѣ nenopочіrea інтре амичіі меі, мі кѣ ѣлtimeле мelle сѣfferинде н'аѣ фѣкѣтѣ дин mine нічі вре ѣнѣ трѣдѣторѣ, нічі вре ѣнѣ spi-onѣ. — Інтрѣпѣтѣ prin ачесте кѣпетѣрі лѣамѣ пе Dante мі пе Biron мі сѣffлетѣлѣ меѣ, пѣиндѣ-се ін kommѣникацине кѣ ачесті mapі вѣрвадѣі, довѣндеа о нѣоѣ пѣтере, о нѣоѣ vigoape. Чі-тііѣ Kopsарѣлѣ; чітііѣ кѣ несадѣѣ Mazeппа. А! кѣпетѣіѣ, де ашѣ пѣтеа нѣмаі съ мѣ skanѣ дин мѣініле іnamичілорѣ меі мі съ-і addѣнѣ ла ѣнѣ локѣ, кѣм о фѣкѣ-еллѣ, supе а-і estepmina. Чіне mtie? Sѣntѣ інкѣ віѣ, пѣлѣлѣ меѣ vate інкѣ ka ін зіллеле де лѣнтѣ, къндѣ, інфлѣкѣратѣ де о ардоape patriotикѣ, мѣ афламѣ ѣнде erea вѣтаіа маі крѣнченѣ. Нѣ сѣntѣ інкѣ мортѣ; кѣраѣіѣ, воіндѣ мі statopнічѣ neklintitѣ, почіѣ інкѣ а мѣ skѣпа, дарѣ, о voeskѣ. Черчетѣіѣ дрѣ-пѣі де ferrѣ аі ferestpeі, мі opa лѣбертѣпѣіі мі се пѣрѣ аппроape. Дар кѣм съ fakѣ а о довѣнді? Тоате пѣреаѣ lesne ін momentеле де esалтацине. Мѣ актѣдѣіѣ де дрѣгѣлѣ челлѣ маі

de ssssš, mšsšraiš čirkonferinca lšī, distanca de la žnžlš pšnpš la alžlš šī kšndš mš pšafłaiš žossš ne skšndšriale čelžlei melłe, vžtsiš din mšīni kš žnš transportš de vžkšrie, ka kšm proektžlš meš apš ſi fostš šī pšssš ĩn esekštare:

Voiamš a mš assikšra de ĩnžldimea fepes-
trei melłe de la šanđžlš če ĩnkonšira forte-
peca, dar nš aveamš sfoarš. Alergaiš la pa-
žlš meš, ĩlš deskoperiiš, ĩnnodeiš čearšafšriale
šī ĩn velłitšriale la kšpštie žnelłe de alłelłe, šī
legaiš teassžlš meš la žnžlš din kšpštie. Lšs-
saiš sž kazš de ne fereastrā mea ačea sfoarš
ĩmprovizatš temžndš—mš kš nš va ažšņe pšnpš
žossš. Kšndš nš mai simđiiš grestate ĩn mšnpš
amš konkissš kš teassžlš attinčea de pšmžntš.
Tršsseiš ĩnapoi sfoara; teassžlš erea sđdatš. Šan-
đžlš darš erea plĩnš kš ašš; šī simđiiš špe-
ranđele melłe mžłtš pečite. Atšnčī kščetš-
riale melłe se ĩntšrnarš la đršņi de ferrš ai
ferestrei: — Kšm ĩi voiš tšia oare? Deskšra-
ņiareā mea se skimš ĩn desperare. Dar o
voče ĩterioare ĩmi žičea: — Omžłš de kš-
raņiš, čea če ełłš voemte, o fače!

Din momentžlš ačelła affektaiš kondžita
čea mai pešemnatš ĩn fađa ĩnspektoržlšī, akel-
larĩlorš š' a žđikštorĩlorš. Esaminaiš tšp-
ršmžłš (łokžłš) kš čea mai mare attendižne
de kšte opĩ mš đžčeamš la kšpte pentř ĩn-

străduindu-se, mi părăsesc căte părăsesc dovezinile, de la zăni alții, oare-kare informații ce toate imi ereaș trevzinchioase la proiectul meu, mi fără a face întrebări ce arși pătăte da vâneli. Mă păsseiș îndată a kompone zbrațitul meu istorikș mi fărș kărândș remarkatș pentră zbrănitătea mi glumea mea kondșitș.

Mă armaiș kă răbdare mi kredinș, mi kândș ačeste dșoș vîrtșdî mă părăsseaș pentră vre zăș momentș, imi înternamș kădetșriale kătre patria mea, kătre kopii mei; mi kă ris-kăle de a părăea părăinș krestinș, mărtșrîșseskș kă zăleș din čelle mai vii volășri ce mă fă-čea șă stărbes-kș în întreprinderea mea, erea dorința d'a mă află fapș în fapș, înainte de a mări, kă trădătorșle če-mi făkșsse kă atăta perșșinare zăș așă mare răș, kândș eș mă lăp-tamș pentră libertătea italiană înțîșrăleș Benediei.

Toate ačeste motive întșnite imi dedeaș pștere mi kșrațîș pentră întreprinderea mea.

— Trevze șă mă skapș: voeskș șă fiș liberș, imi zičeamș, darș, mi kiarș kândș arș trevșî șă lăkrezș anî întreșî supre a alănga obstakolele ce șăntș între mine mi libertate.

CAPITULU IX.

Boeskĕ akĕm a komĕnika čititoriorĕ mei toate fantele ĉe le amĕ aflatĕ în priveriŋda ese-krĕtĕrii lĕi Kalvi.

Foṛtĕnato Kalvi este nĕskĕtĕ la Padĕa; ĩmĭ fĕkĕ stĕdiile sale militare în koleĕiĕilĕ din Gratz m' în anĕlĕ 1848, epea offĕĉerĕ în armata aĕstriakĕ. La revolucĕione, ĩmĭ dede demissĕnea kare fĕ akĉentatĕ. Beni în Venecĕia, lĕĕ gradĕlĕ de kolonelĕ mĭ se distinse în timpĕlĕ assediĕrii. Dĕnĕ kĕdepea Venecĕiei, se dĕsse în Piemonte m' akolo aĕtentĕ okkasĕnea d'a se lĕnta pentĕ independenĕa Italianĕ; în anĕlĕ 1853, kĕndĕ eĕ ĩntrepĕinseĭs d'a dirĕĕ o miĕkare în Lĕnigrana, eĕlĕ treĕĕia sĕ se pĕe în frĕntea ŕnei revolte korespondentĕ în Kadona; ne kĕndĕ ĩnsĕ ĩntĕpasse în Lombardia, fĕ trĕdatĕ de ŕnĕ gidĕ (kĕlĕzĕ) tirolĕanĕ; sĕrĕpĕinsĕ m' arĕstatĕ, fĕ kondĕssĕ la Jussĕk, mĭ d'akolo la Verona. În aĉeste dĕoĕ orame

fusse înkърkatș de ланцърї шї pedșssș a mърї kiar de foame. Dșпъ кѣте-ва лѣнї, fș kondșssș ла Mantșa ш' ѣnfѣдїmatș ѣnaintea Кърдїї спе-чїале de jșstїgie.

Îndatș че sossi ѣn foftereдѣ fș пșssș ѣn grossșлѣ кѣ No. 2 шї, affаръ de челе дїн șрмъ лѣнї алле vїeдїї sale, fș дїnșтș totș d'a-șna ѣn solїtșdїne. Kasatї ѣлѣ trata vїne; poate дїн kassа desselоръ vїsite алле famїllїeї salле kape ѣї addșcea кѣ ѣmvїлшșgare vanї pentрѣ пѣtrїmentșлѣ șbș, etc. Toatș лѣmea se șnemte a zїche кѣ елѣ еrea влѣndș ka arpestantș, đar плїнș de demnitate шї de кѣрапїș кѣndș еrea kondșssș ѣnaintea jșdikъtorїлоръ. Pesпșșșpїle salле indikaș presenđa лѣї de spїritș шї vїp-tștea șffletșлї șbș, nїчї odatș елѣ nș kom-promisse ne nїmenї.

Înainte кѣ вре-о-чїнчї-șure-zече zїlle de moарtea лѣї, ѣлѣ așzїpъ đemъndș foarte amarș ne кѣndș dormea.

— Kалвї, Kалвї, ѣї zїsse șнșлѣ dїntr'ън-шїї đșkъndș-se ла đъnsșлѣ, eшїї oape amalatș?

Елѣ se demtentș шї zїsse кѣ n'avea nї-mїkș. Adșoa-zї dїmїneađa pemasse тѣkșтș шї trїstș шї stъtș ѣn ачеа stare ѣn tїmuș de maї mșlte zїlle; ѣn челе дїн șрмъ, zїsse кѣtre komпannїonїї șbї dїn ѣnkїssоare:

— Amș vїssatș ѣn noantea tpekъtș кѣ ese-kъtorșлѣ ѣmї пșnea streangșлѣ ne đșпъ gъtș шї

ka sь спѣѣ addevърѣлѣ, кѣѣetarea despre mo-
apte мѣ спѣѣмѣнта.

Opri kare арѣ fi кѣраѣѣлѣ омѣлѣ, totѣ
este terribilѣ лѣкрѣ d'a прѣѣѣ moaptea ѣн factѣ. Nѣ
kpezѣ sь fie вре o fiindѣ ѣѣ kare sь поатѣ
sъпорта аѣeastѣ кѣѣetare ѣн singѣрѣtate, фѣр'
a tremѣra din кѣндѣ ѣн кѣндѣ.

Ла 2 Iѣлѣѣ 1855, sennѣорѣлѣ Kasati, veni
de грѣssi пе Kalvi ла 6 оре мѣ jѣmѣtate de
dimineadѣ ш'ѣлѣ рѣгѣ sь se skoale мѣ sь se
ѣмѣраѣе.

— Че нѣвеллѣ, zisse arpestantѣлѣ; поате
кѣ confirmarea sentinѣei мelle a sossitѣ?

— Nѣ mtiѣ, respѣnse Kasati.

Kѣm амѣ спѣss'o маѣ sѣssѣ, Kalvi нѣ se
аштента sь fie esekѣtatѣ (omnopѣtѣ). Se skѣлѣ мѣ
fѣ kondѣssѣ ѣн кѣрте de Kasati, de келларѣ мѣ
de dѣoi soldaѣѣ de linie. I se ѣiti kondam-
narea sa ла moapte мѣ ordѣnѣлѣ d'a o нѣне ѣн esekѣ-
tate ѣн dimineadѣa zillei de 4 ѣлѣѣ. Kalvi askѣлѣ
аѣea ѣitipe ѣн ѣea маѣ mare linie.

— Bine, преа bine! zisse елѣ, кѣндѣ ѣi-
tipea ѣѣ terminatѣ.

Jѣdikѣtorѣлѣ ѣлѣ ѣntrevѣ de voѣea a se
adresa ла клемѣнда ѣмѣратѣлѣѣ sьpe а-мѣ
довѣndi еrtarea.

— Nѣѣi odatѣ, рѣspѣnse-елѣ; ѣppa mea
kontra Авѣstriei este мѣлѣ маѣ tape dekѣt а-
морѣлѣ меѣ pentрѣ ѣiadѣ!

Înterprind-se în înkissoarea sa, în lokș de kamarazii sși, gșssi șuș preotș mi dșoi soldașii kari nș 'llș pșrșssipș dektș dșuș ce e llș fș mortș. (1).

Çititorșlș poate sș-șii înkipșeaskș ce emoșisne avș Kalvi. Eș kape mș aștentamș a avea totș soapta lși, mi-amș așintatș adessea kșșetarea la așelle terribile zilte, mi sșușele mi se înkiagș în vine.

Persoane demne de kredinș mș-aș affirmatș kș grașia lși Kalvi erea preparatș de arș fi voitș e llș s'o çearș. Daka așeasta este addevșrș, atșașii è șuș nșoș metodș inventatș de Așstria șpre a șmi llı m' a despreșsi pe Italiani mi șpre a fașe vîlvș despre klemișya sa. Ea kousimte ane epta, dar trevșe ka noi sș înșe-

- (1) Șșblima fermitate a karakterșlșii așestșii demnș Martirș allș independinșei Italiei m' allș omeni-rei imillate, fie ka o lekșisne de kondșitș așel-lorș șșfflete de nigmei kari, nș pentș skșparea vieșei lorș, çi nșmai pentș șuș perfidș șșrișș allș vre șuș desnotismș inkarnatș, ori allș vre șnei skamatorii çinice, ori allș vre șnei monstrșositișii kokopate, saș allș vre șuș ișșitism demaskat, reneg îndatș relișisnea lor politikș, mi nș nșmai kș pșrșs-seskș stindardslș prinçipiilorș kandidate mi vșzște ka lșmina soareșlș de kare ei s'aș fostș datș, dar înkș mi konsimtș, fșrș niçii o remșnkare, a se fașe kiarș instrșmentșlș çellș mai infamș șpre a-llș persekșta kș înverșnare, pentș profitarea șnei detestabile gșșii ce nș este mi nș poate fi de kș peritoare.

Tradskștorslș.

năkiemě mî. sь-i черемě ертаре. Daka врезнě
 аpestantě este atьt de лашě în кьт сь-i чеарь
 ертаре, еллě ва пьтеа сь-мî skape вѣада, дар ва
 fi sьпнссь ла мепрись мî ла деписіоне кіар
 prin зиарьлě officialě че пьвликь, sentinца sa.
 Іар daka din контра еллě нэ приименте d'a se
 jossopa, ачелламě зиарě ва зиче: Імпьратьлě а
 fostě misepikordіось (mіlostivě), ертареа аштеп-
 та не kondamnatě, дар еллě а пьферитě, пьвэ-
 пьлě, аперсевера (сърьсі) în obstinăciunea (індэ-
 рьвичіреа) sa. Ла дьнсьлě sta сь alleагь, мî
 мî-а алессě моартеа, нэ мерить дар нічî о ком-
 пьтиміре. Мî еакь тема ворьелорě лѣ San-
 шеz, алле лѣ Kasati м' алле sekondinіорě.

Калві дьпь че се інтэpnasse în темніца
 са, нэ фькь декьтě ньмăі дьозь черепі: зна ка
 сь се триміць а кьста не fratele сьь ла Па-
 дѣа, мî алта ка ачеллорě дьозь persoane кь ка-
 ре тьссесе în сонітě în темніць сь лі се деа
 воіа а-і фаче о visitь de adіo. Амьндьозь іі
 fьssерь імплinite. Се триміссе о депешь телегра-
 фикь ла fratele-лѣ, мî чеі дьоі аpestанці че-
 рьці de дьусьлě авьрь перmissіonea d'ai ворьі
 de фадь кь Kasati мî кь пьмедітеле.
 Чеі дьоі аpestанці пьнсерь сьрмані кь
 амарě, пьмедітеле вьрсь мî еллě ла-
 крьмі, мî Kasati се лэнть destьлě d'a регине
 п'алле салле. Калві кьт пьтэ се сілі а-і кон-
 сола; dede лѣ Марко Kiesa о капте de citітě

în kape ereaș kȳte-va vorbe skrisse de mȳna
 lȳi, atȳnȳi simȳimȳdș kȳ-ı erea neste pȳtingȳ d'a
 se maı konȳine (stȳpnȳi,) ıı ımbȳrȳdıș de maı
 mȳlte opı fȳrȳ a profera vre-o vorbȳ șı se
 ıntȳrnȳ tȳkȳtș șı kȳ inima sfȳșȳiatȳ ın chelȳ-
 la sa; aȳei dȳoi jȳnı fȳșșerȳ apoı rekondȳmı ın
 temȳdele lorș respȳktıve.

Monsinnıorȳlș Martini, aȳellamș preotș ȳe
 adminıstrȳ ajȳtoarele relıȳıoneı chellorș dȳoi
 arpestandı ȳe fȳșșerȳ esekȳtaȳı ın anȳlș 1852,
 assistȳ șı pe Kalvi pȳnȳ la sfȳrșıtș. Nȳ pȳtȳıș sȳ
 afȳ daka ellș partıȳpȳ (lȳș parte) la ȳere-
 moniile katolıȳismȳlș. Nȳmaı ȳnș perete ne
 senpara, șı n'azııș nıȳı ȳna dın aȳelle stȳmȳ-
 tȳrı; totȳlș se fȳkȳ ın mare tȳȳere șı resȳl-
 tatȳlș a rȳmassȳ sekȳetș. Kȳndș vre-ȳnș arpe-
 stantș nȳ prıımește ajȳtoarele relıȳıoneı, pre-
 otȳlș askȳnde kȳ mare grıȳȳ aȳeastȳ fantȳ.

Kalvi skrisse ȳelle maı pȳtȳrȳnȳȳtoare e-
 nıstole famıliıeı șalle. ımpȳrȳı lȳkrȳrıle șal-
 le sekondınılorș șı ȳerș ka sȳ lı se dea voıe
 a'łlș ȳrma pȳnȳ la eșafodș, prekȳm se fȳȳea
 ın anȳlș preȳedentș. Aȳeastȳ permissıone nȳ
 se dede dekȳt nȳmaı la dȳoș sıȳȳı alle tem-
 nıȳerȳlș Saptorı șı Belıni.

ın noantea ȳe preȳedȳ esekȳtarea sa, Kalvi
 dormı lınıșıtıș ȳınȳı ore, ȳelle dın ȳrȳmȳ ȳınȳı
 ore dın patȳ-zȳȳı șı ontș ın kape tȳevȳea sȳșe
 sfȳrșıaskȳ vıȳȳa sa. Ellș se ınbȳrȳkȳ ın negre

și fã kondussã affarã din челлыла са. Kasati în lokã d' a-i пне ла пичіoare feарре, се мълуми d'a-i лъндзи нмаі мъна дреантє кз пичіорълѣ стѣнгѣ, депе овичеіълѣ милитарѣ. Калви им-връдїшъ апої пе Kasati și пе nevasta лѣї, пе мѣма nevesteї лѣї și пе sekondinї. Тодї плън-серѣ, нмаі еллѣ рѣмассе лїнїштїтѣ.

О трѣссърѣ її аштепта affarã din fofterецѣ. Калви се сзї інтр'ънса; Моннсїнїорълѣ Martini се пѣссе în стѣнга лѣї; în дреанта лѣї ереа ва-ронълѣ Корасчїстї кз дої sekondinї. О мълуме де прївїторї кз знѣ аспектѣ (кїпѣ) трїстѣ și пѣнсївѣ (гъндїторѣ) се інтїндеа пе лѣнгѣ дрѣмѣ, дар знѣ mare нѣмѣрѣ де џендармї și де а-пендї аї полїціеї deskisserѣ каллеа, și знѣ de-ташментѣ де soldaцї зрма трѣссъра. Къндѣ трѣссъра ешї пе поартеа St. Giorgio, орашълѣ рѣмѣссессе în зрмѣ. Ајзнгъндѣ în мїзлокълѣ подълѣї, Калви скоассе капълѣ пе fereas-тра трѣссъреї супре а се маї вѣкзра пентрѣ зл-тїма оарѣ де vederea Mantzeї. Трѣссъра, дѣпѣ че трекз подълѣ, се інтоарсе și стѣтѣ ла стѣн-га знде се vedeaѣ препаратївеле фзневре (прегѣ-тїрїле де моарте).

Ін центрълѣ ачеллї lokã fãssesse інълцатѣ знѣ подѣ де лемнѣ че ереа інконџїзратѣ кз о баталїзне де soldaцї де карї нз се пѣстеа апро-пїа нїменї, апої кз знѣ корпѣ де апендї полїціе-нештї și де џендармї, și інкѣ кз о колоанѣ де сол-

daŋi de linie. n'ntre kape se amestikasse mi oamenii chei mai de p'ndŝ din poporŝ.

Feaptele lŝi Kalvi fŝssepe skoasse mi esektorŝlŝ ilŝ p'g' s' se sse pemafodŝ, ceea che e llŝ o f'k' f'p' s'ial' mi iste arŝnk'ndŝ o okipe stranie assupra varonŝlŝi Karaschi, kape 'i offeri brauŝlŝ s'ŝ.

Esektorŝlŝ atŝn'ii ii petrek' streangŝlŝ ne dene g'itŝ, m' ilŝ leg' de k'p'ligŝlŝ de ferrŝ allŝ st'lnŝlŝi sp'nz'p'toapei, ii leg' mi ni'ioapere k' s'it' streangŝ m' ii p'sse pentele.

Dŝp' terminarea achestorŝ preliminarii, monsiniorŝlŝ Martini se aprop' de arpestantŝ, ilŝ imbr'p'it' mi se petpasse. Kalvi zisse: „S'ntŝ gata.“

Podŝlŝ de lemnŝ f' trassŝ de s'v ni'ioapere s'alle, streangŝlŝ fŝsse str'usŝ tape de kalŝŝ (g'ude); mi F'p'tŝnato Kalvi in'et' din viad'!

Kadavrŝlŝ p'masse sp'nz'p'atŝ p'nt' la ap'p'ssŝlŝ soape lŝi, apoi f' deslegatŝ mi arŝnk'atŝ ka allŝ s'it' k'ine, in'tp'o groap'.

Ast-fellŝ f' s'p'p'itŝlŝ s'nia din chei mai v'p'tomii patrioii ai nostri.

E llŝ epea ka de trei-zeci mi s'ante de ani k'ndŝ m'p'i; epea 'nalŝ, vine f'k'itŝ mi k'o f'g'p' f'p'moas' ; ave a s'it' karakterŝ s'vlimŝ mi k'p'p'iossŝ; epea plinŝ de talente mi militarŝ distinsŝ. E llŝ fŝsse prea izbitŝ de familia sa mi dopinga-i nek'ntit' che llŝ p'edomni in toat'

viada sa, f8 independin9a Italiei pentr8 kare-
m8 sakrifikt8 lini9tea m8 infine kiar viada sa.

Boi8 zice ak8m8 k8te-va k8vinte atting8-
toare de baron8l8 Karas9isti.

Este ne9essari8 ka 8n8 f8nk9ionar8 all8
g8vernem8nt8l8i s8 fie de fa9t8 la o esek9tare
kapital8 (de moapte) sup8 a pedi9e (afate) pro-
9ess8l8-verbal8 desup8 toate am8n9ntele. Se
a9tenta s8 se vaz8 sennior8l8 Madella, sekre-
tar8l8 konsil8iar8l8i Pikker implinind8 a9elle
f8nk9i9ni pentr8 Kalvi, ell8 ins8 k8 dest8l8
k8ra9i8 n'a priimit8 assemenea f8nk9i9ne. Ba-
ron8l8 Karas9isti at9n9i se ins8r9in8 ell8 9u-
98m8 k8 d8nsa. A9est8 individ8, daka n8 m8
in9ell8, este n8sk8t8 in Triesti; pare k8 este
de tre9-zeci m8 no9 de ani, slav8 m8 de talie
de miz-lok8, are p8r8l8 negr8, privire8 d8r8
(asupr8) m8 f8r8 espressi9ne, m8 fa9a obrazl8i
oakesh8. K8nd8 r8de, g8ra i se intinde p8n8 la
9pek8 m8 arat8 d8o9 p8nd8ri de din9i al8i dar
nereg8la9i. Se imbrak8 f8llos8 m8 poart8
tot8 d'a-9na d8o9 orolo9iri (9easorn89e) m8
d8o9 lan98ri da a9r8, 8n8l8 in poz8nar8l8 jil-
letei, m8 alt8l8 in poz8nar8l8 xainei. Ell8
ere8 sekretar8l8 l8i Sanhez, m' in tim8l8
interrogatori8l8i m8 petre9ea v8t8nd8m8 jok8
de ap8estan9i m' ink8r8k8nd8-i k8 intrev8ri vi-
klene.

Ell8 tre98ea s8 fak8 pro9ess8l8-verbal8

pentru esekstarea mea. În чelle din зpmъ зил-
 ле алле întemniцъrii мelle, în лъnele Іанзариѣ
 ши Feвpзариѣ, къндѣ еллѣ мѣ visita în чellла
 mea кѣ прешединтеле, авеамѣ обичеилѣ д'а мѣ
 зита лъngѣ ла дънсълѣ ши д'а-ми зиче mie тп-
 сsmi— Тѣ пе mine нѣ мѣ веі vedea мѣpindѣ.
 Kpezѣ кѣ pîssъ-цi а се fie de tine ши de San-
 mez.— Ш'акѣм къндѣ сзнтѣ ливерѣ, мѣ гън-
 deskѣ ла дънсълѣ ши мълцъmesкѣ лѣ Dъmне-
 zeѣ дiн тоатъ inima mea.

În канитълѣ зpmъtopѣ, воiѣ vorби de Kasati,
 de асeastѣ fiнцъ чiддатъ; акѣмѣ спзиѣ нѣмаi
 кѣ еллѣ арѣтѣ totѣ-d'a-зна мълтѣ взнѣtate пен-
 тpѣ Kалви ши pentpѣ mine, кѣ тоате кѣ ниѣ о-
 датъ нѣ s'a депъртатѣ în вре знѣ momentѣ de
 datopia sa. Еллѣ dede de се fѣкѣ кѣ келѣiала
 sa знѣ kosчiзгѣ pentpѣ Kалви, ши а dѣoa noante
 дъпѣ esekstarea-'i, fѣ депссѣ iнtr'ънсълѣ din
 ordiнълѣ сѣѣ. Къндѣ венipѣ лѣкрѣtopii спpe а
 skoate kopнълѣ (трѣпълѣ) din groапа знде fѣс-
 sesse арѣнkatѣ, вѣзърѣ кѣ еpeа desпziатѣ ши,
 фърѣ сѣ apate кѣм deskonepissepѣ fanta, аѣ
 спѣссѣ полициei kape фѣкѣ а се appesta iндатъ
 калѣлѣ че fѣссе kondamnatѣ ла о лънѣ de iн-
 kissoape pentpѣ хoцie (1).

(1) Konfiskarea averei, expatriarea, proskrierea, iн-
 temniцarea, търmentarea monstrоasѣ, ommorirea
 чellорѣ маi innocenцi ши маi virtъomi оameni пен-
 тpѣ кѣ voeskѣ ши се okкънѣ а face сѣ се realise

Апої, Kasati fькѣ în sekretѣ a se îmmor-
 mînta într'alтѣ parte corpѣлѣ лѣи Калві. Des-
 kriš ачесте fante прекѣм ле-амѣ афлатѣ, ші нѣ
 мѣ темѣ d'a чіта пе senniорѣлѣ Kasati, кѣчї Авс-
 tria îi este мѣлтѣ datoare ші нѣ poate fi кѣтре
 дѣнсѣлѣ аспрѣ, ші нѣмаї pentрѣ кѣ елѣ а арѣ-
 tatѣ оаре-каре pespektѣ ші вѣпѣтате кѣтре кор-
 пѣлѣ mortѣ алѣ virtuosѣлѣи Калві.

prinçipiile Evangeliçe ші natѣrale, kiar în sekѣ-
 lѣлѣ XIX, нѣ este nimikѣ; iar desuserea de кѣ-
 пе а знї kornѣ mortѣ ші пѣtrezitorѣ ка ші кѣ-
 nele, este кѣлпѣ, хоїе, krimѣ de leșѣ-șmanita-
 te. — Inkrisia inkarnatѣ!.... Blasfemѣлѣ Ome-
 nirei!!!.. Tradskѣtorslѣ.

CAPITULŪ X.

Пе ла 10 аргѣстѣ, senniорѣлѣ Kasati имі zisse кѣ-'ші черѣссе воіа d'a пѣрѣсси foftereда St. Giorgio. Ачeastѣ нѣвеллѣ мѣ інтрістѣ. Ачестѣ омѣ ми се пѣреа foapte мѣлтѣ рігѣрoсѣ pentрѣ esekstapea регѣламентелорѣ темніцеі, dar мѣ tratasse totѣ-d'a-ѣна кѣ лѣаре aminte, ші нѣ пѣteamѣ зіта кѣ еллѣ имі dedesse пѣіне кѣндѣ n'a-beamѣ вані s'o плѣtesкѣ ші кѣ фѣрѣ вѣнѣtatea sa, амѣ fi мѣрпѣтѣ de foame. Еллѣ мѣ рѣгѣстѣ-і skpіѣ ѣнѣ чертїфкатѣ doveditorѣ кѣ мѣ tratasse vine. І-'ллѣ dedeіѣ ш' іі zisseіѣ:

— Ноі нѣ ne vomѣ маі vedea поате, кѣчї D-ta штїі че sfѣршїтѣ o se амѣ еѣ; dar кѣтѣ воіѣ трѣі, нѣ воіѣ зіта нїчї odatѣ кѣ мї-аі datѣ пѣіне ші кѣрпї de чїтїтѣ, dѣoѣ лѣкрѣрї че-'мі ereaѣ tot атѣт de тревзїнчїoase ін stapea че мѣ афлѣ.

Акѣм кѣндѣ sѣntѣ лїберѣ, репетѣ ачеллеа-ші ворѣе. Нѣ воіѣ зіта нїчї odatѣ вѣна-воїнѣ

че ми-а арѣтатѣ ачестѣ омѣ. Къ toate ачестеа, kondѣита лѣи Kasati în timпелѣ jѣdikѣцилорѣ милитаре а fostѣ nemernikѣ ми пеа, ми fѣиѣ силитѣ, pentрѣ избїреа addevѣрѣлѣи, а desвѣли ми релле ле салле кѣалитѣци.

Франческо Kasati din Milan ереа фїлѣ знѣи темничерѣ. Елѣ интрѣ маї интѣиѣ в арматѣ ш' апої инѣрѣциштѣ карриера татѣлѣи сѣѣ. Авѣссесе о крештере преа страшникѣ ми се арѣтѣ зelosѣ, активѣ ми интеллиѣнтѣ. Ачесте кѣалитѣци плѣкѣрѣ гѣвернаторѣлѣи, ш' в анѣлѣ 1851, кѣндѣ се принсерѣ чеї д'интѣиѣ интrepинзѣторї аї знеї конспираѣиѣни, елѣ фѣ нѣмитѣ инсueкторѣ алѣ аррестанѣилорѣ политичї че тѣссерѣ инкими в фортерецѣ. Прочедѣра милитарѣ фѣ дїриѣиатѣ де сениорѣлѣ Straѣd, камитанѣ де infanterie ми jѣдикѣторѣ милитарѣ. Ачестѣ индивидѣ изѣеа мѣлтѣ пе Kasati ш' иї dede тоатѣ пѣтереа ассѣпра аррестанѣилорѣ. Мѣлѣи динтрѣншиї ереаѣ преа богадї ми къ toate ачестеа фѣссерѣ тоѣи фѣрѣ deosebїре инкѣркадї де феарпе ми сѣппѣши реѣимѣлѣи дин темницѣ. В timпелѣ интeppogatorїилорѣ, ми кѣндѣ сениорѣлѣ Straѣd кѣестїона пе аррестанѣи в italianemte ми дикта в немѣemte секретарѣлѣи пpетїнселе лорѣ рѣспѣнсрї, Kasati пѣзеа ла зштѣ къ двої soldadї армаѣи. Кѣндѣ елѣ kondѣчеа ере знѣ аррестантѣ в инкїссоapea-ї, daka ачелѣ аррестантѣ мѣртѣ-pississe саѣ deskonepississe чева, Kasati вчепеа

a-i da пѣне алѣ в лоѣ де чеа неагрѣ дин темнѣ; зне-орѣ и дедѣа клар шѣ кѣте о фарѣ-рѣ кѣзѣнѣ вѣнѣ, ш' асѣ-фелѣ фѣрѣ прекѣрмаре дѣне в семнѣтатеа дескоперѣлорѣ сѣкѣсѣсѣве.

Кѣндѣ дин контра, вре знѣ жне стѣрѣеа кѣ тѣрѣ д'а нѣ дескоперѣ чеаа че шѣтеа, Kasati и адеога грѣстатеа феаррелорѣ салле, и импѣѣина раѣснеле (порѣиле де мѣнкаре) ш' илѣ трѣмѣтеа ла Маѣнолда знде вкѣссорѣле ереаѣ маѣ релле декѣтѣ в фортерѣѣ; шѣ даѣа рѣмѣнеа некѣнтѣтѣ в таѣеа с'а отѣрѣре д'а нѣ спѣне нѣмѣкѣ. илѣ сѣпѣнеа ла вастонаѣ. Senniorii Straѣd шѣ Kasati ереаѣ тот-д'а-зна де фѣѣ ла аѣесте операѣснѣ, в сѣѣѣ де дѣѣѣ секѣндѣнѣ; аррѣстантѣлѣ ереа кѣндѣссѣ тот-д'а-зна в челѣла кѣ No. 12, каре ереа чеа маѣ де сѣссѣ в фортерѣѣ, ка сѣ нѣ се поатѣ азѣѣ ѣпетеле лѣ. Дѣнѣ кѣте-ва ловѣтѣрѣ. Straѣd вѣтѣеа вѣктѣма, даѣа еа нѣ рѣснѣндеа, калѣлѣ прѣѣмеа орѣдѣнѣлѣ д'а зрѣма кѣ ловѣтѣрѣле. Кѣндѣ Straѣd нѣ ереа де фѣѣ, Kasati и лѣа лѣкѣлѣ. Шѣ нѣмаѣ аѣеаста нѣ ереа де аѣзѣсѣ. Елѣ кѣношѣеа крѣма аѣдѣссѣ асѣѣра аррѣстанѣлорѣ, шѣ мерѣѣндѣ прѣн челѣлеле лорѣ, рѣшеа аѣе-сеа а амѣѣѣ пе вре знѣ дин чеѣ маѣ пѣѣнѣ тарѣ, орѣ прѣн ворѣе вѣнде, орѣ прѣн вѣтѣѣѣрѣ вѣклене, орѣ прѣн аменѣндѣрѣ кѣ моарѣеа, саѣ прѣн прѣмѣсѣснѣ де лѣберареа лорѣ. Елѣ се арѣта кѣтѣре дѣншѣѣ ка кѣм арѣ ѣи кѣмѣтѣмѣтѣ

ла непорочіріле лорѣ, дака інсѣ іу примѣлѣ лорѣ interrogatoriѣ, persistaѣ іу тѣгѣдѣрііле лорѣ, Kasati ереа кематѣ ші ренета де фацѣ кѣ дѣшніі тотѣ че prin impredendѣ іі інкредингасерѣ іу інкиссоареа лорѣ.

Ін тимпѣлѣ јѣдидикѣлорѣ militare, Strazd fesse іу Лондра інкonnito (тіптіл) ші дін ordinaлѣ гѣвернѣмѣнтѣлѣі австриакѣ; рѣмассе аколо патрѣ лѣні, іnsinѣindѣ-se іу amіcііgia emigradiлорѣ italianі, ка сѣ дескопере че конспірацішні се прегѣтеаѣ, ші дака вре-шніі дін чеі apprestadi атѣнчі ереаѣ аместекаці інтр'ѣнсеіе. Ін липса са тотѣлѣ ереа інкредінгатѣ лѣі Kasati че kondѣчеа треава дене пропрііле саліе ідеі. Келларіі тремѣраѣ іу фаца лѣі, нѣ ле ереа ертатѣ сѣ stea маі мѣлтѣ де дѣоѣ мінѣте інтр'о челлѣлѣ; ереаѣ datorі сѣ інтре prin челлѣле кѣте дѣоі, а да вѣнт-зіоа arpestantѣлѣі, а-і дѣче раціѣнеле лѣі ші німікѣ алѣ; орі-че кѣлкаре а ачесторѣ регѣлі ереа педенсітѣ кѣ shlagga (shlague:) маі мѣлці sekondinі fessepѣ astѣfelлѣ педенсіці. Тіранікѣлѣ пѣзиторѣ іnspira addevѣратѣ terroаре тѣтѣлорѣ челлорѣ че се а флаѣ сѣѣ ordіnіле лѣі.

Індатѣ че Strazd се інтрѣнѣ де ла Лондра, прочесселе се термінарѣ. Bastonada фѣкѣссе сѣ іасѣ ла лѣмінѣ мѣлте faпte: ноѣ arpestandі фѣрѣ шпѣнзѣраці ші чеі-алці transporthandі іу Bohemia лѣндѣціці іу feарре, іу тимпѣ че

пе ачеиа карі тръдассеръ ші мъртърпссиссеръ,
іі ливераръ.

În timpurile ачеллѣ periodѣ, senniorul Kasati addunъ пѣдинѣ кѣте пѣдинѣ о сумъ de 12,500 франчі. Къмѣ фѣкѣ еллѣ оаре d'a стрѣнѣ ачeastъ сумъ інтр'ѣнѣ спадѣ de dsoi ані, еллѣ каре нѣ posseda nimikѣ ла інчепѣтѣ ші каре приімеа нѣмаі dsoi франчі пе zi pentрѣ сервічѣрле салле? Чититорул мѣлджмеaskъ-se нѣмаі d' a шті къ тоді ваніі че 'і авеаѣ аррестандіі, дін каріі чеі маі мѣлді ереаѣ преа богачі, тречеаѣ прін мѣінеде салле, ші къ еллѣ трѣѣа дінтр'ѣншіі ѣнѣ преа фрѣмосѣ веніѣ. Къндѣ аррестандіі афларъ къ пѣтеа къмпѣра d'алле мѣнкѣріі, преферѣрѣ маі віне а плѣті інтрѣіѣ ші інпѣтрѣіѣ валоареа къмпѣрѣріі обіектелорѣ, декѣѣ а fi трафаді ка ніште анімале.

Senniorul Kasati тръгѣдѣ къ а інтрѣвзіндатѣ вр'одатѣ bastonada ші pentрѣ-къ еѣ, ін presența senniorulăi Sanhez, імпѣтамѣ ѣнѣ обічеіѣ атѣт de варварѣ, еллѣ імі respunse:

— Noi нѣ інтрѣвзіндѣмѣ нічѣ-одатѣ bastonada. Кѣртеа мілітарѣ авеа обічеіѣлѣ d'a o 'нтрѣвзіндѣа, дар кѣртеа спечіалѣ de jstіііe, нічѣ-одатѣ. Daka te індоешті de чеа че-дѣ спѣіѣ, інтрѣавѣ пѣзиторіі ші te веі конвінѣе.

Діовані Червіері дін Мілан, каре ва fi poate esekstатѣ дѣпѣ кѣте-ва лѣні, fiндѣ компроміссѣ ін ачеллаші attentатѣ ка Ponki, а кѣрѣі

moarte amă aflat'o de la sossipea mea în Engli-
 terra, fă apreată în înkissoarea No. 4 îndată
 ce sossi în Mantă. Feld--марешаллă Къ-
 лоз, гьвернаторă мизитарă, îллă visită ш' îллă
 amenință кь bastonada de нă voiea a мъртърисси
 че фькэссе кь баррикада мобилă inventată de
 дьнсэлă. Еллă рьспенсе кь нă шtiea че voiea
 сь-ї zикъ. Онтă zилле d'a рьндэлă, фь kondэссă
 în înkissoarea No. 12 ш' аколо i se dede кьте
 trei-zeci de ловитри кь toiagэлă ne fie kape
 zi. Кьндă вьзз кь ереа сь moарь din вьтае,
 фькь кьносктă локэлă знде askэссесе барри-
 kada, ші bastonada інчеть. Еллă apoi treкь
 înaîntea знеї Кьрпї speciale de Јьsticie ші
 сьитă маї мьлтă de dьoi ani de кьндă este ар-
 restantă. Кьндă еь skьпайă, еллă локьеа în
 челлэла No. 6. Kondamnairea sa la moarte a
 fostă pronунцатă.

Чееа че zиссеїđ dovedеште кь Кьртеа спе-
 чиялă de Јьsticie se сервь кь konfessionї (мър-
 тьрписсипї) смьлсе prin bastonadă, ші kiар dака
 ea нăмаї întревъиндеазь акьм ачестă metodă
 de tortьрь. (kazнъ).

Кьте-ва viktime че фьссерь esekьtate сьф-
 ferирь kinьрї în timpă de zече миуште, pentрă кь
 гьвернемьнтэлă аьстриакă voiea сь такь інчер-
 kape кь о ньот знеалă (appareil) кь kape ка-
 льэлă нă кьноштеа інкь пичї-de-кьм сь

lăkreze. Acheastъ пѣоѡ знеалтъ servi mi pentră
Калві.

Străd - erea totă-d'a-zra omălă trımissă de
găvernemăntă în distriktele znde se manifestaă
simptome de nemăldămire mi znde zpma să
întrebăinđeze violenă. (silniăie).

Елă se афла ла Болонниа ми ла Парма, ми
pritstindenі znde мерѡеа, săncеле însemna zp-
ma passăriloră sале. Este пѣskătă în Прага,
аре вѣрста ка де trei-zeci de ani mi se афлă
destălă de vine pentră persoana sa. Este de
oriăină овреіă, dar îndată че аjănse ла градăлă
de serăentă (znter-offiăeră) se лепăдă de pe-
liăisnea sa mi se făkă katolikă, ка să поатă avea
înaintăre. Аре voceа sonoră, dar se esărimă
(vorăemte) рăă mi kă văstălităte. N'ăre ničі
prinăiniă ničі skrăpăde. Lokăemte în Mantăa
mi kăndă se dăche în vre zăă ораăă sipe а про-
пăăа sentinăа de moapte pentră vre zăă па-
triotă italiană, іmă іmulinemte missisnea sa fă-
рă а se tălăzra kătămi de пăăină mi se pen-
toарă îndată ла Mantăa, kăăi nămaі аколо се
афлă în sigărană (mi kiar аколо пăăă ла оаре
kăre нăntă) în kontra pesăzăpăii попорăлі.

Чеа маі mare parte din arpestandii че fă-
seră esekătagi erea din partitălă moderată;
între chesti din zpmă se афла mi преотăлă Taz-
zoli че făssesse memără în zăălă din komite-
tele năăionale афлате în Mantăa. Străd ілă

sili sь-shi dea pьpereа sa desupe stapeа opi-
niuneі pьbliče în Lombardia mi desupe trev-
ingele poporьlăi. Ellă mi-o dede kь чеа mai
mare moderaцiune mi kь чеа mai mare vьga-
pe de seamь, прекьm se va пьtea vedea în кьте-
ва din skriepile salle pьblikate în diferite e-
поче.

Transkrisseiă aci злtimele trei epis-
tole alle ачестї сьрмань Tazzoli skpisse în
timпьлă de патрь-zeci mi ontă de оре че пре-
чедарь esekstapeа sa, ka sь demьnstpь estrema
moderaцiune a karakterьlăi sьă. Respektă opi-
niunile ачестї onestă mi patriotikă преотă. De mi
fь eskлэsivamente din partitьlă moderaцiunei
mi алă ordinei, dar ачeasta н-ї folossi ni-
mikă. Австриа 'лă trimisse ла спьnzpьтоаре.
Prima din ачелле epistole este adressatь мь-
тшmeі salle, Teresa Цiakomelli вьдъва konsil-
ларьlăi Gaetano Arrivabene mi filopă sьi.

„A dьoa mea mamь mi skьmпиі meі eлeвi,

„Voі шtiцi de вь iвbeskă! mi kь toate кь
в'о репетă în злtimeа орь а виедеі мелле, сперă
кь ачeasta н вь ва fi desagреавиль (неплькь-
ть.) Вь воiв iвви ш' în черă зnde, prin mise-
rikordia divinь, сперă сь аjьngă. Конiiі meі,
eptaцi-мь daka n'amă fьkьtă кьтă trevъea пен-
тpь воi. Амă iвvită totăd'a-зна не mama mea,
mi kь toate ачестea мьртьpissesкă, în ачestă mo-
mentă solemnă, кь арă fi trevъită сь-ї арьтă

mai mълтѣ affekciune (dragoste;) îmi addăkă a-
minte mi kiar aksm kъ n'amă avătă kъtre dъn-
sa oare-kare miçi atenciuni че ми ле prescria
datoria mea de fiș. Voi kari aveți pentră ma-
ma voastră челле mai delicate prevenințe, нъ
veți fi niçi odată torturați (kinșidî) de асeastă
remăskare, (măstrare de kăretă;) mi kъ toate
асește omissiuni (грешелі,) mama mea îmi ереа
prea skъmpъ.

„Ші тэ, преа izbита mea, че аі fьkătă a-
tăt de mълтă pentră mine în toată viața mea,
эрмеазъ а рѣга пе Dămnezeș pentră mine dъ-
шъ moарtea mea: роагъ-te pentră mine kъ fiі
тбі.

„Marianna mea sь шtie kъ d'aci 'nainte
soарта mea este inevitabilъ.

„Sь шtidî тоџі, kъ toate асeștea, kъ еѣ о
аштеуț kъ чеа mai mare linimte;— Sперѣ în
Dămnezeș.“

Алă vostre *Enpiko.*„

5. Decembrіș 1852.

Skъmpălă meș *Enpiketto,*

„Te-amă izbітă tot d'a-șna ka пе șuș fiș;
askăлтъ đар челле mai đin эрмъ ворбе алле
мелле, kăretăndă kъ елле vină đin inima mea
mi kъ sьntă sakpe, pentră kъ sьntă pronșuci
ate đin marșinea mormintălăi:—

1. Fiі religioş. Її sursă prin experienţă кь religioşnea dă konsolaţiuni аша кьм штиинда ши нимикă în lume нэ потă сь вь dea. Нэ те ршина d'a fi şнă бьнă katolikă ши d' a арьта челорă-алї кь ештї katolikă.

2. Fiі izbitoră de оmenire. Извеште пе Дьмнезеş mai 'nainte de toate ши zi-i totă d'a-şна кь конштииндă, *fiat voluntas tua* (fie voia ta.) Извеште дьарра та; нэ конспира ничї-о-датă контра еї—ачеаста ничї-о-датă нэ дї-о ертă;— дар извеште-о атăтă инкът сь-дї sakrifichi viaţa pentрă дьнса, ши повъдъеште-о prin virtutea ta ла чеа-че нэ mtie. Извеште familia ta: тэ ештї мълтă fericită кь веї priimi de ла дьнса бьне esemplu. Бьника та s'a sakrifikată totă d'a-şна pentрă binele челлорă-алї, ши mama ta este ка ши дьнса în deşementă. Tată-тăş este о оглиндă de бьнътате, ши toate ачесте бьне рде voră avea требъиндă de tine. Вої адї пердэтă мълтă кь моартеа бьничеї воастре Tazzoli, ши нэ пердегї mai пьдинă ши кь моартеа mea; дар noi ne vomă şni supе а рьга пе Дьмнезеş pentрă вої, ши вої şntегї datorї сь фачегї totă аsemenea pentрă noi. Авегї şn amikă пьтерникă în persoana şnkisлї vostрă avokatлă, инвъ-дугї de ла дьнслă че şntегї datorї сь фачегї pentрă familia voastră; пьстрадї pentрă дьнслă totă ачелă respectă ши ачешамї извире че адї авэтă pentрă mine. Извигї ши respectадї пе şn-

kizlǎ vostprǎ Sopdello mi pe mǎtǎsha voastrǎ
 Elisa mi onoradi pe vǎna Kamilla (1) ka ne o
 adǎoa mamǎ. Silici-vǎ sǎ fidi folositori mi iz-
 vidi adevǎrǎlǎ mi vǎnǎtatea. Sǎ izvidi pe ve-
 riǎ vostri. Sǎ aveci milǎ de sǎraci. Infine
 izvidi pe toci oamenii mi nǎ fidi severi pentrǎ
 greselene lorǎ; dinedi minte kǎ omenirea este
 sǎnpǎssǎ la eroare mi kǎ toci, mai mǎlǎ sǎǎ
 mai pǎdiniǎ, avemǎ trevǎnǎ de indǎlǎenǎa lǎi
 Dǎmnezeǎ m'a oamenilorǎ.

Fǎcidi de lǎksǎ, ka sǎ fidi tari in ad-
 versitate. Tǎ porci nǎmeme meǎ, fie ka cei-
 ce di-lǎ vorǎ pronǎnǎ sǎ gǎsseaskǎ in tine zniǎ
 motivǎ spre a-mi addǎce aminte de mine kǎ plǎ-
 cere. Pǎstreazǎ-di repǎtǎciunea ta fǎrǎ patǎ.
 Datoria ta sǎ-di fie mai skǎmǎ de kǎt ferici-
 rea. Intrevǎnǎdeazǎ acesce principii ce sǎntǎ
 alle melle mi priimeste bine-kǎvǎntarea mea.“

Enriko Tazzoli

5, Decembrie 1852.

Prea izvidii mei fraui.

„Pentru voi amǎ nǎmai o vorbǎ sǎ vǎ
 zikǎ in acesce din vrmǎ momente:— Izvidi-vǎ
 zniǎlǎ pe altǎlǎ kǎmǎ eǎ v'amǎ izbitǎ, mi kǎm

(1) Kamilla Marki era direktrici zniǎ refǎciǎ (kǎsǎ
 deskǎnare) pentru kopii.

вѣ избескѣ ѿнкѣ. Spiritѣлѣ меѣ ва рѣмѣнеа кѣ вої шї маї мѣлтѣ декѣт киар ѿн тимпї де пенорочїре. Нѣ вѣ ѿтпїстаѿї пентрѣ мїне; еѣ мѣ дѣкѣ сѣ ѿмѣрѣдїшезѣ пе мама ноастрѣ шї сѣ роѣѣ кѣ дѣнса пе Крїстѣ пентрѣ вої. Кѣте трелле сѣрїоареле ноастре, кѣчї еѣ ѿн пѣмѣрѣ шї пе скѣмпа ноастрѣ Elisa, ворѣ гѣсси ѣнѣ аїс-торѣ ѿн вої. Вѣ рекомандѣ пе Enriketto; гѣндїдї-вѣ ла ѿвїреа че авеаѣ пѣрїпїдїї нострї пентрѣ дѣнсаѣлѣ шї кѣт ѿлѣ избескѣ шї еѣ. Камїа-ла ва фї пентрѣ вої тоѿї о сорѣ саѣ о фатѣ де сѣфлетѣ а кесеї ноастре. Рекомандаѿї-мѣ ла addѣчереа амїнте а тѣтѣлорѣ амїчїлорѣ меї. Ертаѿї пе тоѿї кѣдї пе-аѣ сѣппѣратѣ. Кѣвѣнтѣлѣ *inamikѣ* сѣ вѣ фїе некѣноскѣтѣ. Рѣгаѿї пе Дѣмнезеѣ пентрѣ мїне шї вїртѣдїле ноастре сѣ факѣ оноаре кесеї ноастре. Сїхнеѿї тѣтѣлорѣ рѣделорѣ ноастре кѣ ле ѿмѣрѣдїшезѣ прїн кѣѣетаре кѣ чеа маї вїе ѿвїре; сперѣ кѣ елле ворѣ да есемплѣ де модераѿїсне кѣндѣ ворѣ фї ѿн старе порочїтѣ, де пѣтере, де кредїндѣ ѿн Дѣмнезеѣ шї де ѿвїре фрѣѣеаскѣ кѣндѣ се ворѣ афла ѿн дѣрепе.,“

Adio pентрѣ totѣ-d'азна.

Алѣ вострѣ *Enriko*.

Simѿїмѣнтѣлѣ чѣ се vede ѿн ачесте еїїсто-
ле а повѣдѣїтѣ пе ачестѣ кѣратѣ шї вїртѣосѣ

preotă în toate viața mi kondșita sa. Dar ce
 folosese vna-voindă mi pșitate de karak-
 teră șni Italiană addșșș înaintea trișnală
 așstriakă mi akșsată pentră kă mi-a ivită
 dărra sa!

Aută postă
 19

CAPITULŪ XI.

Senniopxlǝ Kasati pǝrǝssi fofterepa la 20 avgǝstǝ; Ellǝ imi dede ʒnǝ Shakspeare ka sǝv-venire mi mǝ imǝrǝdǝiǝ de faǝǝ kǝ pǝre-
dintele. Fǝ inlokǝitǝ kǝ Stefano Tirelli, din
Mantʒa.

La inǝenǝtǝlǝ lǝi sentemǝriǝ fǝiǝ kematǝ
inaintea Kǝrǝii.

„Kǝrǝtea specialǝ de Jǝstǝiǝie, zisse senni-
opxlǝ Sanmez, s'a pǝʒnitǝ (addǝnatǝ) in konsǝliǝ
sekǝpǝtǝ suǝe a delǝvera (kǝvʒxi) assǝpǝra instrǝk-
ǝiǝnei ǝe i s'a infǝdǝimatǝ de mine in pǝriǝnǝa
kondamnǝrei D-talle. Kǝrǝtea specialǝ de Jǝstǝiǝie,
fiindǝ kǝ emǝi konvǝnsǝ de inaltǝ trǝdare de fellǝlǝ
ǝellǝ mai pǝǝ; fiindǝ-kǝ ai fostǝ doǝeditǝ de kǝl-
pavǝlǝ pǝriǝ deposǝiǝiǝnеле komǝanǝionǝlorǝ D-
talle de inkǝissoare, pǝriǝ aflarea ʒnǝpǝrǝ dokǝ-
mente kǝm mi pǝriǝ pǝopǝriǝle D-talle mǝrǝtǝpǝri-
sǝri, deǝpǝtǝ (otǝpǝrǝnte) a ǝi se applǝka pǝdeap-
*

sa pronunțatъ de lege pentrѧ aчеастъ krimъ,
— moaptea.“

Îlăș întreprinseiș kѧ indignagișne:— Mър-
tърissipi! krimъ! strigaiș-eș. Amă konfirmată
fante че-арă fi fostă absărdă a ле тггъdi; amă
мъртърissitiș niște instrăkcișni че ле-amă dată
skpisse de mine; dar нѧ sântă niči-de kѧmă aiči
ka sѧ daș dovezi, niči ka sѧ akkășă. Nѧ ad-
mită niči-dekѧm kѧ amă fi kommissă vre o
krimъ, ши prin șrmare въ rogă sѧ sșprimăđi
aчeste vorbe.

— Чееа че s'a skpissă s'a skpissă, replikъ
елă; argămentăлă D-талле se întemeiazъ нѧmai
ne șnă jokă de vorbe. D-ta ai pekănoskătă kѧ
aчелле instrăkcișni sântă алле D-тале, пѧteaі sѧ
нѧ ле pekănoști daka ці-арă fi konvenită, dar
нѧ се пѧtea kpede kѧ o persoană de edăkăciș-
nea ши de karakterăлă D-талле s'ar fi jossopată
пѧнă ла ачелă пѧntă, ш' апоі, ши daka ai fi
îнчерkată s'o fači, fanta арă fi pѧmassă negre-
șită tot ачееaші. Nѧ este kăestighe нѧmai de
sșb-seshpățră (iskălitără), чи de komparađiș-
nea a dșoș pađine skpisse de D-ta; o esșertisă
(чърчетаре) легалъ отпращте toate ачестea. Nѧ
te nekăji niči pentrѧ kѧvăntăлă krimъ. Nѧ ad-
midă D-ta oape kѧ ai konspirată în kontra ле-
цілорă Ađstpiei?

— Даръ, domăде.

— Prin șrmarе ешті кълпавілѣ, челлѣ пѣ-
динѣ ѡ чееа че с'аттинѣ де гѣвернемѣнтѣ.

Їмі мѣшкѣиѣ вѣзеле ші тѣкѣиѣ.

Гѣссеиѣ ѡтребѣтѣ дин нѣоѣ десуре тоатѣ ви-
ца меа, десуре къллѣторіиле мelle ші десуре
чеа дин șрмѣ missiѣне а меа; ші се дede до-
зиле чelle маї амѣнѣнте де тоате акѣіѣнеле мел-
ле ші мѣ конвнсеиѣ кѣ нѣ маї ереа șперанѣѣ
pentрѣ mine. Interrogatoriѣлѣ меѣ динѣ trei
zilе де ла 10 пѣуѣ ла 4 оре. Јѣд'кѣторіи
ворѣирѣ мѣлтѣ десуре șanta кѣ еѣ мѣ ѡн-
șѣрѣinassemѣ а ѡмпліні о missiѣне политикѣ ѡ
Віена ш' ѡн Ѣngaria; еї addѣнарѣ тоате
dovezиле акѣessoriи (лѣтѣраше) че-ші пѣтѣрѣ
прокѣра; ші вѣзѣндѣ кѣ еѣ șѣрѣiamѣ ѡн тѣ-
гѣдѣіре, Șanșez ѡмі zisse:

— Аflѣ dar кѣ ної авемѣ dovezи конвн-
гѣіoare десуре șalѣitatea asserѣіѣнелорѣ D-талле.

— Нѣ пѣтедї ѡнșѣ dovedi кѣ алѣлѣ є ne-
грѣ, рѣșпѣнсеиѣ, ші ловндѣ ѡн massѣ кѣ пѣм-
нѣлѣ, adѣogaiѣ; — skriѣі кѣ де dѣоѣ zefи де
anи амѣ лѣатѣ parte ѡн тоате конșіраѣіѣнеле șр-
zite kontra Їмпѣратѣлѣі Аѣștrіeи; skriѣі аѣeasta
ш'апої оșѣndiѣі-мѣ șѣ fiѣ șпѣнșѣratѣ.

Решѣнșѣлѣ меѣ fѣкѣ șѣ се deskіzѣ okiи
assessorіlorѣ, ші sennіorѣлѣ Șanșez zisse кѣ
мѣлтѣ непѣșșare:— Liniѣtѣmte-te, te rogѣ; опрї
ѡнșѣ пе șekретарѣ d'а skrie чееа-че zіssessemѣ.

Елѣ мѣ ѡтребѣтѣ апої pentрѣ-че авѣșșes-

semǎ mai mǎltǎ dorindǎ d'a intra în armata austriacǎ de kǎt în cea francesǎ saǎ englesǎ.

Îi pǎspunseiǎ kǎ n'aveamǎ destǎi bani spre a kǎmpǎra o kommissiune (slǎjvǎ) în armata englesǎ, mi kǎ nǎ-mi plǎcea sǎ intrǎ în ostirea Franței, pentrǎ-kǎ erea sǎ intrǎ într'o mǎchelarie, ceea ce nǎ doreamǎ sǎ fakǎ, de mi nǎ prea mǎ gǎndeamǎ la viața mea; mi pentrǎ kǎ nimikǎ nǎ m'arǎ fi îndatoratǎ sǎ servǎ sǎv ordinitele lui Ludovic Napoleon kare, desfiindǎndǎ repǎblika romanǎ, arǎtasse Italia-nilorǎ ceea ce pǎteaǎ aștenta de la dǎnsǎlǎ. Mai zisseiǎ kǎ kǎnoșteamǎ propoganda ce Napoleon încherka sǎ fakǎ în toatǎ Italia, dar kare nǎ prindea pǎdǎchinǎ.

Sanșez dikǎ sekretarǎlui sǎǎ sǎ skpie sǎv standǎ pǎspunșǎlui meǎ, m'apoī mǎ întrebǎ de kǎnoșteamǎ niskaī-va familiī okkǎpate a ajstǎ pinta lui Napoleon?

Îi pǎspunseiǎ kǎ eǎ nǎ aveamǎ messeria de spionǎ alǎ poliției; dar kǎ dǎka vre-șniǎ gǎvernǎmentǎ francesǎ ori-kare arǎ fi fostǎ, arǎ mai fi venitǎ vr'o datǎ spre a-'mi însǎși Italia, eǎ m'arǎ fi pǎssǎ în pǎndǎ kǎ austriacii kontra Franșilorǎ, pentrǎ-kǎ lǎbndǎ în konsiderație-ne mareǎ assemǎnare ce este între Italiani mi Franșei, în oare-kare privindǎ dominație-neǎ francesǎ arǎ korǎmne karakterǎlǎ naționalǎ kǎm mi litteratǎra Italianǎlui, în timpǎ

че сѣв доминаціонеа аѣстриакѣ нѣ ереа нѣчѣ о темере деспре ачеаста, дѣн каѣса комплѣтеѣ differinѣе де карактерѣ шѣ де овѣчеѣрѣ че е-те ѣнтре Italianѣ шѣ Цѣрманѣ.

Се ѣнделледе ѣнсѣ кѣратѣ кѣ ѣн тоате кѣте zisseѣѣ деспре Francesѣ нѣ фѣкѣѣѣ нѣчѣ о аллѣ-сіѣне ла персоане Respektѣ пе стрѣнѣ шѣ н'амѣ атѣтеа превенѣѣнѣ ка сѣ нѣ почѣѣ спѣне вѣвеле лорѣ кѣалѣтѣдѣ че сѣнтѣ маѣ пре-сѣсѣ де алле noastre ѣн мѣлте прѣвѣнѣе. Аша respektѣ шѣ пе Австриачѣ ѣн цѣрра лорѣ, шѣ нѣ-ѣ detestѣ (ѣррѣскѣ) декѣт нѣмаѣ ѣн кѣалѣ-татеа лорѣ де ѣмпѣлѣторѣ шѣ де калѣѣ (гѣзѣ.) Амѣ resimѣѣ ачеаши ѣррѣ pentрѣ орѣ-че алѣ наѣѣне, fie francesѣ саѣ englesѣ, кѣндѣ ea арѣ venѣ сѣ domneaskѣ ѣн Italia noastrѣ.

Дѣнѣ че се skpisse рѣспѣнсѣлѣ меѣ, sen-нѣорѣлѣ Sanchez zisse:

— Кѣндѣ traversамѣ Lombardia ка сѣ те дѣчѣ ла Milan спре а ѣмпѣнѣ missѣѣнеа D-талле политѣкѣ, амѣчѣѣ D-талле, дѣне кѣарѣ прѣпрѣѣде-нѣ декларациѣнѣ, кѣномѣтеаѣ intenѣѣѣнеа D-талле д'а ѣнтра ѣн armata австриакѣ; еѣ дар арѣ fie трѣвѣѣтѣ атѣнчѣ сѣ те прѣвѣеaskѣ ка пе ѣнѣ трѣ-дѣторѣ, ѣнѣ апостатѣ, ш'ѣн ачѣстѣ касѣ нѣ дѣ-арѣ fie ѣнкредѣнѣдатѣ о ѣнтрепрѣндепе атѣт де ѣнсем-нѣтоаре дака н'аѣ fie fostѣ legatѣ кѣ дѣншиѣ ѣн niskаѣ-ва алте планѣрѣ револѣѣѣѣонаре.

— Тръдѣторѣ! апостатѣ! стѣгаѣс маѣ ка ешитѣ дин опі-че рѣдаре.

— Еѣ нѣ зикѣ кѣ D-ta аѣ фѣ астѣ-феллѣ, дин контра.

Мѣ кондинѣс (стѣпниѣс) шѣ респонсеѣс:— Еѣ нотѣ зиче чеѣа че воескѣ. Еѣ ѣнсѣ воѣс ѣн-чѣта д'а ѣвѣ дѣрра меѣа, нѣрѣаѣ атѣнѣ кѣндѣ мѣ ведѣ спѣнзѣра, чеѣа че мѣ-о ѣнкѣпѣскѣ челѣ пѣдинѣ.

— Negremitѣ, zisse Sanmez, k'o ѣntreagѣ ѣnѣште, шѣ варонѣлѣ Карасѣѣсти ѣнкѣлѣ капѣлѣ ѣн jossѣ шѣ се пѣссе не рѣссѣ.

Mi se maѣ fѣkѣ ш'alte мѣлте ѣntреѣрѣ de o ѣnsemnѣtate sekondarie. Ла finѣтѣлѣ ѣntре-rogatѣрѣлѣ мѣѣ челѣ дин ѣрмѣ, мѣ се vesti кѣ, вѣзѣндѣ-se kondѣtita mea neѣмпѣтавилѣ ѣн tem-пѣдѣ, не ла sfѣршѣтѣлѣ лѣѣ sentemвѣрѣѣ ереамѣ сѣ фѣ пѣссѣ ла ѣнѣ локѣ кѣ алѣѣ аррѣстанѣѣ. Мѣлѣтѣмѣѣ шѣ респонсеѣѣ кѣ преfferамѣ а фѣ singѣрѣ. Проектѣлѣ мѣѣ de fѣгѣ ѣмѣ ѣнспѣрѣ ачѣстѣ рѣспѣнсѣ, кѣчѣ преведѣамѣ кѣ аflarea ѣнѣ алѣ dѣоѣлеа аррѣстантѣ кѣ mine ѣн челѣ-лѣ арѣ фѣ kѣтѣ кѣ мѣлтѣ маѣ aneвоѣ есекѣта-реа плауѣлѣ мѣѣ; daka нѣ кѣ totѣлѣ пѣсте пѣ-тѣндѣ.

Не ла 20 sentemвѣрѣѣ, мѣ се permѣссе d'а aveа лѣштѣнаре пѣнѣ ла 9 оре сеара, апоѣ do-вѣндѣѣѣ ѣнѣ пахарѣ ш' ѣн челѣ дин ѣрмѣ шѣ kondee de оѣеллѣ. Toate ачѣстеа мѣ се dedѣрѣ

din kassa kondiitei melle esemplarie. Totă astă-felă fâsese tratată mi Kalvi dăntă kăte-va lăni de întemnițare.

Întp' o zi, pe la çinçi ore seara, mă prezămlamă înçetă mi adăncită în gândări prin çelăla mea, kăndă fără veste se deskisse șma kă skomotă, mi păzitorăă Tirelli întpă kă șuă preotă çe-șii aveă pălăria în mănă.

Kăștătra așellăi năoă-venită (mosafiră) mi aerăă lăi possomărtă nă-mi plăçeă niçii de kămă, înkăț imi veni șă iaă otărișea d' a nă întpă în vorbă kă dășșăă niçii-o-dată; dăp dăntă kăte va momente-i zisseiă:

— Kă çine amă onoare d' a vorbi?

— Kă Don Martini respăse preotăă.

— Așeasta è de așgără pea, imi zisseiă, kăçii așetă omă îngrijamte de çei kondamnaăi la moarte. Ellă eșea băă fisionomistă; îndellesse kăçetărișe melle de pe față mea mi zisse:

— Nă te găndi la păă; kă permisășnea pședintelăi, eă çerçeteză în toate lănișe pe arpeșanăi în kasă kăndă ară aveă trevșingă de aștoareșe reliçioșei; mi kăte odată, adăogă ellă, mi se permite d' a le da kărăi de çitită.

Eă askălamă; păzitorăă eșea de față — kăte trei ne aflamă în niçioare.

Don Martini deskisse o tabakere ș' imi dede șă iaă tabakă. Nă lăaiă.

Încellesseiș atânci dene înelză che-'lăș
 pârta în deșetș kъ елăș ереа Monseniорѣ!

— Cine arș kpede kъ ши акъм пар'к'а-
 шѣ ворви kъ Калви! че framosș ши virtosș
 jșue, ши кътѣ frankedъ авеа kъ mine!

Проншндѣ ачесте ворве, елăș ardikъ
 okii ши клетинъ din канѣ, apoi se шшрѣ лъндѣ
 о prisъ de tabakș.

— Аї тревшндъ де чева? întребъ-елăș în
 șрмъ.

— Nș, Senniore.

— Șъ-щї trimiщѣ чева кърщї de чититѣ?

— Nș, Senniore.

— Bъzș kъ акъм аї къте-ва.

— Даръ, Senniore.

— Poate kъ skpії че-ва?

— Даръ, Senniore.

— Аша dar, ештї omș de литтере?

— Nș, Senniore; dar мъ încerkъ d'a skpie
 о karte.

— Bine, pșușnse елăș; într'șna din zилле-
 ле ачестеа о се маї виѣ șъ чїтескѣ dintp'șnsa
 къте-ва паѣне; skpie мълѣ; noteasъ ideile în-
 datъ че-щї vinș; nș бъга de сезмъ ла конфъ-
 sișnea kъ kape елле се naskș în șpiritș, пșне-
 ле пе șрмъ în регълъ, ши веї vedea kъ ворѣ
 forma (алкътси) șнș totș плїнș de гращї ши de
 armonie.

Тирелли, пъзиторълъ, kape încеллеѣеа kъ

mălț mai bine ce este vinul de krt kompon-
siđivnea litterarie, dede din kauș ka semnș de
perșvdare, se lini de nepete m' iși rezimș ko-
tșlș pe veriga șmei. Bșgaiș de seamș la toiș
ce fșkș ełlș, și perșvdarea lși mș amșsa.
Don Martini kontinș :

— Skriș și eș o karte pentrș oameni
kșmneni.

— Bine, zisseiș, eı aș trevșinș de inștrșk-
đivnea (invșđtșrș).

— Negremitș replikș preotșlș; și đșpș
fie-kare frasș lșa enorme prise de tabakș, ka-
re, depe miroșlș ce avea, trevșea șș fie tș-
rișellș.

— Și kșndș se va tınșri kartea D-talle?
iņtrevaiș.

— Kam peste vr' o lșpș.

Tirełli iņčenș a bate taktșlș kș piđiorșlș
de mălț perșvdare.

— Iși vei da și mie șnș esemplarș?

— Negremitș, zisse-ełlș, đșndș-mi mșna
dreantș. Pentrș ce oare senniorșlș Opsini arș
kpede kș nș i-amș da?

Đșpș așeasta ilș pșgaiș șș 'mi șnșe ce-
va despre episkopșlș din Mantșa, personaiș
ekșivokș, așștriakș din kauș pșpș 'n piđioare;
ełlș fș kass a kș nș priimi Mantșa șș se pes-
koale iņ anșlș 1848.

— Aici se kpede kъ episkouplъ se поартъ vine, нъ è аша?

Negremitъ, ръспънсе Don Martini, клетипъндъ din kapъ, ши skimбъ ворва.— Ши soko-tindъ, zisse еллъ, къ ештї ливеръ а келтѣи кѣт воештї?— інкѣ о prisъ de tabакъ; ши пълъ а нъ реінчепе ворва, пѣзиторѣлъ інтревени:

— Este тързиѣ. Senniоръ Martini, тревзе съ ne дъчемѣ.

Îndatъ дѣпъ ачесте ворве алле пѣзиторѣлї преотѣлъ тѣ стрѣнсе de тѣлѣ, імї zisse кѣ е-pea съ тѣ маї vazъ ши ештї din челлѣлъ кѣ ачесте ворве: *Adio, anima mia* (inima mea)!

Еллъ маї veni adessa; ши pekъnoskѣѣ кѣ еpea în addevъръ знъ бравъ омѣ: депе toate кѣте амѣ аззитъ ворbindъ-se de дѣнсѣлъ, este знъ преотъ respetabilъ; еллъ konsola (тѣнгѣ-ia) пе сърачї ши пе тодї кѣдї sѣнтѣ în sѣfferingъ. Къндъ venea ла mine, тѣ імвръѣиша de маї тѣлте opї, дар ачелле імвръѣишѣрї імї addъчeaѣ totъ-d'a-ѣна amintede ѣлtima сѣрѣtape че еллъ dedea apesstantѣлї înainte de esekъtapea sa. Еллъ шtia soapta че ми се pe-serbasse ши кѣ toate ачестеа ѣрмѣ а тѣ visita ши дѣпъ че ми s'аѣ fostъ datъ ши алдї kompaniонї. Еллъ venea d'a drentѣлъ ла mine, тѣ імвръѣиша, ши тѣ ѣмплеа de attendѣнеле залле.

Este овичеѣш ка преодїї съ каѣте а do-вѣндї інкредереpea arpestandѣлоръ kondamnadї

ла моарте, ши нѣ пѣтѣис ѡмнѣста лѣи Martini кѣ
 ѡнчерkasse а кѣштига п'амена. Еллѣ este знѣ омѣ
 'налтѣ, ѡн вѣрстѣ ка де чѡнчѣ-зечѣ ши чѡнчѣ де
 ани. Este desintepessatѣ ши виаѣа са ѣ кѣратѣ.
 Карѣтавилѣ ши активѣ супре о аѣста не сѣрачѣ,
 не амалази (болнавѣ) ши не чеѣ ѡнтрѣстаѣ, еллѣ
 поате серви де моделѣ тѣтѣлорѣ конфраѣилорѣ
 сѣи.

Тодѣ арпестанѣиѣ фѣрѣ deosivire ереаѣ
 тратаѣи маѣ кѣ зманѣта (omenie) де Тирелли
 де кѣт де Kasati. Ми се пермѣссе пентрѣ при-
 ма оарѣ д'а кѣнта ши д'а флѣера ѡн челлѣла
 mea, — ши ачѣаста ѡмѣ фѣссе о маре консолѣ-
 ѣисне: skriamѣ кѣнтамѣ, ши фѣчѣамѣ оаре-каре
 есерѣѣиѣ де ѣимнѣстикѣ ка сѣ-мѣ ѡнтрѣскѣ мѣ-
 skiѣ. Кѣмпѣраѣѣ кѣте-ва вѣтилѣ де винѣ вѣнѣ,
 ши пѣла финѣлѣ лѣи септемвриѣ симѣиѣ кѣ пѣ-
 терѣле мелле ѡмѣ ревенѣаѣ. Daka fereastpa mea
 п'арѣ фи fostѣ грѣлѣтѣ, сѣнтѣ конвинсѣ кѣ м'
 амѣ фи ренѣзитѣ пѣсте дѣнса фѣрѣ рефлексиѣне,
 ши крѣдеамѣ, ѡн момѣнтѣле мелле де есалѣтанѣ-
 зне, кѣ амѣ фи пѣтѣтѣ нимѣѣи не тоѣи ѣндармѣи
 че с'арѣ фи пѣссѣ ѡнтрѣ минѣ ши либерѣтѣте. Се
 поате ѡнсѣ ка ла тоате ачѣстеа сѣ фи fostѣ ѡн-
 челлѣтѣ.

Ѣрмаѣс амѣ арѣта ѣлѣндѣ ши мѣлѣѣмитѣ де
 soapta mea. Зѣчѣамѣ сервиторѣлорѣ темнѣчерѣлѣи:
 — мѣ ѡнтрѣскѣ кѣ кѣте знѣ пахарѣ де винѣ
 вѣнѣ ши ѡн шеасѣ лѣнѣ, маѣ мѣлѣтѣ саѣ маѣ пѣѣиѣ,

voiş avea gr̃ţil̃ deap̃ñş. Eî vine, kartea mea va fi terminat̃ şî d̃şñ pat̃r̃-zec̃i şî ont̃ de ore de preg̃ţire, m̃ voiş d̃şce în чер̃; ачелле fer̃cite pat̃r̃-zec̃i şî ont̃ de ore ñ vor̃ şî аша de л̃şñi, în челле din şrm̃. Apoi dedeam̃ de б̃şt̃ ser̃vitorilor̃ tem̃ичер̃л̃i; ш' în ачелле okasĩni eî л̃şа̃ libertatea d'a ş̃dea din k̃nd̃ş în k̃nd̃ş к̃те şñş k̃şart̃ de ор̃ în челл̃а mea. Ш' apoi, om̃ş̃ este om̃ş, ori-kare ар̃ şî царра sa.

Beam̃ş în ş̃ñtatea noastr̃, şî келлари̃ ziçeaş:

— Еак̃ şñ om̃ş vine k̃resk̃t̃: n'am̃ş в̃-zst̃ niçi o dat̃ вре-şñş̃ ka d̃şns̃ş̃, niçi k̃iar̃ş Kalvi ñ-î seam̃ñ. Елл̃ş ñş se pl̃ñçe niçi o dat̃ de soarta sa, niçi o dat̃, de şnde vine асeasta? Еş le р̃şñş̃seiş:

— Noi trebbe ş̃ l̃şm̃ş l̃şkr̃şile dene km̃ viñş елле. Беđi, şî (maî t̃r̃ñd̃ş viñş,) aideđi, în ş̃ñtatea famĩliilor̃ voastre ş'amea, zisseiş! Atşñi înt̃er̃şmeam̃ş disk̃r̃şş̃ şî ziçeam̃ş:

— Kam к̃те sentinelle ş̃nt̃ş p'aici? Şi adeogam̃ş:

— Înainte d'a fi esek̃tat̃ş (om̃or̃it̃ş,) voiş face testament̃ş̃ meş, şî в̃ voiş l̃şssa voş toate bestmintele meelle. Eî р̃şñş̃deaş:

— Еак̃ şñş om̃ş mare; че п̃kat̃ş к̃ trebbe ş̃ moар̃ş k̃r̃ñd̃ş.

Întp'o zi îi întrebaîѝ despre лакълѝ че inkonѝoarѝ Mantѝa, despre подѝриле ши порѝиле орашѝлѝ; ла че оръ се inkideaѝ; apoi, întreprѝmѝndѝ-мѝ, cereamѝ сѝ амѝ реѝistrѝлѝ de totѝ че лѝssasserѝ arpestanѝii esekѝtanѝi în anѝлѝ 1852 ши Калви. Еї авѝръ jilete, pedingote, etc, ши знѝлѝ din tr'ѝnѝii имѝ sѝsse кѝ вѝndѝsse кѝ дѝоѝ-zeѝi de franѝi зна din батистеле de посѝнарѝ d'алле лѝи Калви.

În алѝ zi, глѝmindѝ, инчеркаѝ а корѝѝне пе пе знѝлѝ. Ereamѝ singѝрѝ, ш' îi zisseѝ:

— Pentрѝ че оаре сѝ нѝ пѝtemѝ плека noi амѝndѝої d'aiѝi? Елѝ deveni палидѝ (searѝдѝ) кѝмѝ ереа хаїна са, се зїтѝ în ѝѝрѝлѝ сѝѝ, okii сѝї се фѝкѝрѝ marї peste мѝсѝрѝ, вѝзеле-ї tremѝрарѝ ши respѝuse:

— Este peste пѝtindѝ!

— Pentрѝ че este peste пѝtindѝ? întrebaїѝ; ла prima оарѝ кѝндѝ еѝ мѝ воїѝ маї дѝ че ла interrogatoriѝ ши кѝндѝ vomѝ fi affарѝ din fortepedѝ не vomѝ skimѝa vestmintеле ши, n'ai griѝѝ, веї гѝssi 12,000 de franѝi în посѝнарѝлѝ D-талле.

— Дарѝ, репликѝ-елѝ, кѝ okii foarte marї deskii, pentрѝ ка сѝ fimѝ prinѝii ши спѝnzѝрадї амѝndѝої.

Spre а нѝ мѝ kompromitte, фѝкѝїѝ аче-eamї проѝѝнере, în глѝмѝ, тѝтѝлорѝ челлорѝ-алѝи ши кїар пѝzиторѝлѝ, zikѝндѝ:

Ші че, нѣ пѣтемѣ оаре плека-ноі d'aici тогѣ импрезнтъ?

Маі мѣлці інченѣрѣ а рѣде, іар знѣлѣ дін тр'ѣншіі зиссе:

— N'ашѣ воі сѣ мѣ мимкѣ d'aici нічі пентрѣ знѣ миллионѣ де франчі.

Мештешѣіріле мелле інсѣ режирѣ. Кѣчі ін рапортѣлѣ де зі датѣ прешедінтелѣі, се зічеа, ворвндѣ де міне:

— Senniorѣлѣ де ла No. 3 este аша де вѣнѣ інкѣт, ші дака амѣ лѣсса шша deskissѣ, елѣ н'арѣ фѣі; este атѣт де пѣсемнатѣ ін кѣт с'арѣ пѣтеа зіче кѣ елѣ н'а гѣсситѣ нічі-одатѣ астѣ-феллѣ де враві оамені ка ноі ші ка јѣді-кѣторіі.

О датѣ інчеркаіѣ пе знѣ сервиторѣ аллѣ темнічерѣлѣі ка сѣ штіѣ дака елѣ арѣ фі воітѣ сѣ деа о епістолѣ а меа ла постіе, зікѣндѣ-і кѣ кѣ ачеа епістолѣ м'арѣ фаче сѣ амѣ мѣлці вані ші кѣ атѣнчі амѣ фі пѣтѣтѣ сѣ вемѣ вѣнѣ інфрікошатѣ де вѣнѣ. Елѣ інсѣ рѣмассе неклінтітѣ.

Дар прін ачесте мизлоаче добѣндіѣ, ін патрѣ лѣні апроане toate інформаціле че-мі ереаѣ трѣвѣнчіоасе спре імплініреа проектѣлѣі меѣ, атѣтѣ де н'аффарѣ кѣт ші де прін інтрѣлѣ Мантѣі, ін касѣлѣ кѣндѣ амѣ фі режштіѣ сѣ фѣгѣ дін фортерегѣ.

Пе ла фінітѣлѣ лѣі Septembріѣ, Тірелли вені

ш' imi zisse: Трезве съ ешимѣ d'ачи импрезнтъ,
Senniope Opsini, ka съ айвi kompanioni.

— Kompanioni! zisseiѣ, сприминтатѣ.

— Даръ, а се фи псссѣ ла знѣ локѣ кѣ
алдi arpestandi.

— Дар еѣ амѣ черстѣ а ми се permite
съ фи singрѣ.

— Черереа D-талле нѣ s'a priimitѣ, zisse
елѣ; astѣ-felѣ sѣntѣ мѣсреле лѣate de преше-
dintele, ми noi sѣntemѣ datori а не сѣпне
ordinelorѣ салле; а се те пѣнемѣ вѣ чеа маi бѣ-
нѣ темниѣ din fofterедѣ ми тодi kamarazii
D-талле sѣntѣ oameni vine kreskѣдi.

Плекайѣ капѣлѣ ми арѣнкѣндѣ okii инѣиѣ-
рѣлѣ челѣлѣi, zisseiѣ: — Ми кѣ toate ачестеа
ими vine кѣ грѣѣ а о пѣрѣсси п'аста: мѣ de-
прinsessemѣ интр'уса, еа а devenitѣ о парте
din mine ѣнсѣми. Ми-арѣ плѣчеа маi vine съ
рѣмѣиѣ айчи пѣнѣ вѣ momentѣлѣ кѣндѣ а-ши
пѣрѣсси-о спре а мѣ дѣче ла ешафодѣ.

Кѣ toate ачестеа, ѣрмайѣ пе пѣзиторѣ. Нѣ-
маi ачѣia карi аѣ трѣитѣ мѣлатѣ timpѣ вѣтемни-
цадi ми isoлацi de semenii лорѣ ворѣ пѣтеа съ
мѣ вѣцелеагѣ. Este doveditѣ кѣ омѣлѣ се de-
принде ми кiар кѣ обiekтеле neanimate (неѣн-
сѣффледите); мобилеле аѣ fostѣ martѣрi ла кѣѣ-
тѣриле noastre, ш' иi vine кѣи-ва foapte кѣ грѣѣ
а ле пѣрѣсси. Ш'апоi пе кѣндѣ трѣчѣамѣ din
vekia mea челѣлѣ вѣ чеа пѣоѣ, кѣѣетареа кѣ

proektеле мелле де фсгъ ереаѣ съ се pissineas-
къ фърѣндзоіалъ ка фзмѣлѣ, кѣзѣ інчетѣ пе і-
nima mea. Кѣтоате ачестеа, нѣ мѣ desesperаѣ.

Мѣ пѣссерѣ ін темніа No. 9, ін каре е-
реаѣ атѣнчї шапте арпестандї, тодї оаменї сти-
мавилї шї де фамилії вѣне дин Ломбардіа. Еї
ереаѣ шѣре компромішї. Фїгѣра (фаа) сеар-
ѣдѣ шї трѣссерїле образлї лорѣ сълѣѣтїчїте;
нѣ pentрѣ къ аваѣ дїнсѣ де нѣтрїментѣ саѣ
де траїѣ-вѣнѣ, кѣчї лї се dedesse воїе а трѣї
кѣ келѣїала лорѣ; чї pentрѣ къ ачелле терпї-
вїле фїгѣрї, че сѣнтѣ тотѣ-д'а-ѣна ін Манѣа,
нѣ крѣдассерѣ пе нїчї вѣлѣ.

Кѣндѣ інтраїѣ, тодї ачїї јѣнї мѣ салѣтарѣ
де вѣнѣ-венїре; імї стрѣнсерѣ мѣна шї кѣндѣ
пѣзїторѣлѣ ешї, мѣ інпреварѣ де нѣмеле меѣ.
Лї-лѣ шѣсссеїѣ, ш'аної, дѣне рѣгѣчїѣнеа лорѣ,
ле-амѣ повестїтѣ тоате амѣнѣнтеле јѣдїкѣдїї
мелле; еї мѣ імѣрѣдїшарѣ шї се арѣнкарѣ де
гѣлѣ меѣ. Дѣпѣ че інсерѣ шї дѣпѣ че еї се
кѣлкарѣ, еѣ pentрѣ къ ворѣссемѣ атѣт де мѣлѣ
дѣпѣ о тѣчере де нѣоѣ лѣнї pesїмѣїѣѣ ѣнѣ нѣоѣ
attакѣ spasmotїкѣ ін мемѣрїї корпѣлї меѣ.
Нѣ пѣтѣїѣ dormї тоатѣ поантеа; імї пѣреа къ
ереамѣ ін алѣ лѣме. А дѣоа зї, мѣ презѣмламѣ
інчетїнеллѣ прїн інкїссоаре, дап fatїга (овоссеала)
мѣ вїрѣ шї нѣ маї пѣтѣїѣ съ мѣ презѣмлѣ
мемѣрїї корпѣлї меѣ ереаѣ славі де нелѣ-
краре.

Къдї-ва din arpestanđi se lipirь foarte multь de mine ши тодї мѣ прївеаѣ ка п'знѣ frate. În konversaciunele че aveamѣ adesea кѣ тодї, еї їши пѣссерѣ toate silințele supre а мѣ inkpedinđa кѣ trevѣea сѣ fakѣ черепа de еrtape кѣндѣ ми s'арѣ fi cititѣ sentinđa mea.

Рѣспонсеїс кѣ нѣ пѣteamѣ decide їntp'знѣ kinѣ sikѣрѣ kondzita че амѣ fi авѣтѣ кѣндѣ амѣ fi fostѣ їn ачелѣ momentѣ; мѣ кѣnoшteamѣ їnsѣ destѣлѣ de bine, ле zisseїс, supre а fi konbinsѣ кѣ не кѣт timpѣ амѣ fi fostѣ їn mindile melle, нѣ м'амѣ fi пѣтѣтѣ ѕmїлї nїчї o datѣ їnaintea ѕnїї їnamikѣ vikleanѣ не kape-лѣ ѕppamѣ їnkѣ din kopїлѣria mea; adeogaїс, кѣ doreamѣ а лѣssa ѕнѣ нѣме пѣрѣ kopїлорѣ меї, ши кѣ fiїndѣ кѣ нѣ kommissessemѣ nїчї o datѣ vre-o faptѣ їnfamѣ, ѕперамѣ кѣ н'амѣ fi пѣтѣтѣ s'o kommitѣ nїчї їn viїtorѣ.

Сперѣ кѣ мѣлдї din ачелї јsnї арѣ пѣtea akѣmѣ мѣртѣpїssї addevѣрѣлѣ desupre toate кѣte ѕpѣsseїс, кѣчї мѣлдї dintre dѣnшїї аштептаѣ атѣнчї din zi їn zi лїберареа лорѣ. Nѣмеле лорѣ ѕѣntѣ: Лѕїпї Bonati din Кремона, Annї-вале Теверсани din Бресчїа, Antonio Banfї, Zam-веллї ши Коренти din Мїлан, Мѣрко Kiesa din S. Коломбано, Ыенїnazzi din Кома, ши Ерколе Рѣdio din Беллѣна. Дѣпѣ че се їntoарсерѣ еї de лѣ дїверселе лорѣ їnterrogatoriї, афлаїс кѣ јѕdikѣtoriї мѣ резнектаѣ pentpѣ frankeđa

mi demnitatea че арѣтасемѣ вѣ фаѣа лорѣ. А-
чеаста имѣ фѣчеа плѣчере, ѡар нѣ-мѣ фолоссеа
мѣи ла нимикѣ; еѣ тотѣ аша зиссесерѣ ми пен-
трѣ Калви, ми кѣ тоате ачестеа имѣ тримиссе-
серѣ ла ешафодѣ.

Локѣиѣ патрѣ лѣни вѣ вѣнкиссоареа де ла
No. 9. Афлаѣ кѣ вѣ фортередѣ ереаѣ вѣнкиссе
ми треѣ femeѣ pentрѣ деликте политиче: senniора
Kotika, вѣ вѣрстѣ де 45 де ани, мамѣ де фа-
миллие ереа вѣтемниѣатѣ де ѡсоѣ ани трекуѣи,
аккѣсатѣ кѣ н'а вѣрстѣ сѣ trade п'ѣнѣ жѣне е-
migратѣ че се рефѣѣиассе вѣ Милан сѣѣ ѣнѣ нѣ-
ме фалѣѣ. Еа фѣссесе сѣнѣссѣ вѣ тимпѣ де
ноѣ лѣни ла реѣимѣлѣ вѣтемниѣѣриѣ челѣларие.
Kontessa Рѣдио, вѣ вѣрстѣ де 27 де ани, фѣс-
сесе арпестатѣ pentрѣ ачеллашѣ мотивѣ: еа нѣ
воиссе сѣ серве де спѣонѣ; ми Posa Цѣѣѣѣѣ,
пропrietарѣ а ѣнѣ отелѣ ѡин Милан, pentрѣ кѣ
кѣте-ва персоане фѣкѣссерѣ адѣѣнѣриѣ вѣ каса
еѣ. Pentрѣ грешѣли аша де ѣшѣри ка ачестеа
ѡин ѣрмѣ, мѣи мѣлте ѡин комуатриотеле ноаштре
femeѣ, аѣ fostѣ арпестате ми арпѣнкате вѣ тем-
ниѣа вѣ кѣре линѣезескѣ ми морѣ мѣи мѣлѣи
ѡин вѣрваѣѣи чеѣ тарѣ; елѣ сѣнтѣ еспѣссе вѣ ори-
че орѣ зѣоа ми ноантеа ла висителе темниѣери-
лорѣ, оаменѣ кари трекуѣ виѣѣа лорѣ pentрѣ вѣѣ-
тѣрѣ ми кариѣ сѣнтѣ менѣрисаѣи де тоѣи оаменѣи
onestѣ.

Мѣи 'наинте де финѣтѣлѣ анѣлѣи 1855 фѣссейѣ

de multe ori interrogată; unul din aчелле inter-
rogatorii fu dipiіiată de sennіorul Pikker.
Ella kreză kă fssessemă în relaціune kă ka-
pii unei revoluciunii че treбsea să eklate la
Komasko în momentul kundă eă ereamă la
St. Moritz. Sennіorul Pikker se pьrtь foar-
te bine kă mine; nь-mi fьkь niči-dekьm între-
bьrї insidioase (viklenoasse), чи nьmaї întrebьrї
direkte la kare replikaїs:

Nьuchi sь vь pьspьnzь.

Ella diktь sekretarьlї sьă aчestь pьs-
pьsă allă meă fьrь skimbare mi fьrь komen-
tariї. Amă vorbită kă dьnsul kьtă-va, mi ellă
mьrtьpissi kă nь vьzьsse niči-o-datь vre-o re-
zultьne de чеї maї frьmоші mi de чеї maї vir-
tьomї vьрваđї ka jьniї din Romannia. Imї spьsse
kă ella assistasse la toate proçeselle politice
че se întьmplarь dьпь restabilirea lї Papa
mi kă fssesse, nьmaї la Bologna, obligată d'a
kondamna dьoь-zeci mi чичї de indivizi sь fie
imьшкаđї. Mi d'achea ella eшеa преа rară
din kasь, mi niči-o-datь fьrь sь aїbь deçetălă
ne trьgьtoarea pistolьlї mtiindă kă posidi-
nea sa преа пьđină de dorită, ilă esьneea sь
fie assassinată în ori-че momentă. Afлаїs kă
Ugo Bassi mi kompanionul sьă fssesserь
imьшкаđї fьrь ordinelă sьă esьressă; mi kă
ella mi-ară fi fostă pьssă toate silindele spre
a deskoneri ne ađtorulă aчелlei fante, dar kă

n'arǝ fi rezmitǝ.— Atǝnǝi, zisseiǝ, esekǝtapea
 lǝi Bassi n'a fostǝ dekǝt nǝmai ǝnǝ addevǝpatǝ
 assassinatǝ.

Еллǝ мǝ приви zikǝndǝ: Ei? apoi se skǝ-
 лǝ, ǝnǝ клоподеллǝлǝ, ши мǝ insoǝi, kǝ пǝл-
 лǝria in мǝнǝ, пǝнǝ ла ǝнǝ ǝnde пǝzitopǝлǝ
 мǝ ашtentа. Аǝstria ǝ преа moderatǝ in dis-
 kǝrsǝrie salle, ea inǝnǝ tǝrmentǝ ne appestan-
 dii ǝi prin toate miz-loacеле че poate inventa
 ш'in челле din ǝrmǝ ii ши ǝпǝnǝrǝ!

In totǝ timpǝлǝ kǝt lokǝiiǝ ла No. 9, stǝ-
 diaiǝ kǝ ingrijire lokalitatea; dar erea inве-
 deratǝ kǝ in асea челлǝлǝ n'ашǝ fi пǝtǝtǝ пǝne
 in лǝkrаре планǝrie мелле. N'amǝ vorbitǝ
 niǝi-o datǝ kompanionilorǝ mei despre пла-
 нǝлǝ меǝ de fǝgǝ, ле penetamǝ adessea nǝmai
 kǝ doreamǝ mǝлǝ ǝ fiǝ singǝrǝ spre a мǝ
 пǝne ne stǝdiǝ. Dene fereastrǝ insemnaiǝ o
 челлǝлǝ in kape Tazzoli ши Speri fǝssesserǝ
 inkiǝi inaintea esekǝtǝrii lorǝ, ши вǝzǝiǝ kǝ
 ea avea nǝmai ǝnǝ drǝgǝ de fereǝ in kǝrme-
 zimǝлǝ fereptei ши kǝ in mai mǝlte alte pri-
 vinǝe, dintǝrǝnǝ erea mai lesne fǝga. Ei nǝ
 fǝkǝrǝ niǝi o obiektǝne, чи din kontra imi
 zisserǝ kǝ ereaǝ gata a мǝrtǝpissi in favoa-
 rea mea.

Пе ла finitǝлǝ lǝi Ianǝariǝ 1856, skripisseiǝ
 premedintǝlǝi ǝnǝindǝ-i kǝ doreamǝ ǝ fiǝ пǝssǝ
 in вре-о челлǝлǝ separatǝ, ka ǝ-mi sfǝrǝmeskǝ

картеа ми къ авеамѣ тревѣицѣ де маї мѣлтѣ лѣминѣ. Сперамѣ съ фиѣ транспатѣ ин челлѣла че-о инсемнасемѣ, дар дин контра ми се дедѣ чеа къ No. 4, чеа маї реа ми чеа маї сикѣрѣ. Manifestaѣс допинѣа д'а скипе дин нѣоѣ прешединтелѣи, дар пѣзиторѣлѣ имѣ зиссе милѣтѣ-реште :

— Сѣпнѣне-те маї инѣиѣ ш'апої фѣдї че-репеа.

Нѣ пѣтѣиѣ фаче алѣ декѣт а мѣ ресемна. Имѣрѣдѣишайѣ не компанионїи меї д'арѣндѣлѣ; окїи лорѣ ереаѣ рошии ми плїни де лакрѣми. Алле мelle кѣрсерѣ асеменеа. Ми се пѣтрѣн-сессе сѣффлетѣлѣ де милѣ, дар мѣ сїлїиѣ кѣт пѣтѣиѣ а мѣ ѣине. — Adio! adio! зиссеиѣ ш' иї лѣссаїѣ.

Îndatѣ че интраїѣ ин челлѣла де ла No. 4, прївїиѣ ин прїѣрѣлѣ меѣ, ми нѣ мѣ пѣтѣиѣ опрї д'а-мї зїче мїе ин парте: — Adio speranza, adio libertate; нѣ воїѣ еши д'аїчї декѣт нѣмаї спре а мерѣе ла ешафодѣ. Дѣпѣ дѣоѣ оре, фїиѣ kondѣсѣ ла прешединтеле. Елѣ мѣ интре-ѣѣ каре ереа аддеѣѣратѣлѣ мотивѣ че мѣ фѣ-кѣссе а допї съ фиѣ синѣѣрѣ. Konfirmaїѣ чеа че-ї скрїссесемѣ. Îмї рѣспнѣнсе къ допинѣа mea д'а авеа маї мѣлтѣ лѣминѣ ми се имплнїссе прїн стрѣмѣтареа mea ла No. 4. Черѣиѣ съ фиѣ инкїссѣ ин челлѣла ин каре локѣссерѣ Tazzoli ми Сперї.

— Ачеа челлэлъ pentрѣ дѣншиі ереа des-
тэлѣ де сикѣрѣ, дар pentрѣ D-ta нѣ poate fi.
Кѣноаштемѣ antecedentеле D-tалле, ши daka D-ta
аі fѣѣи, гѣвернаторѣлѣ не арѣ skoate okii ши
маі інтѣиѣ mie, zikѣнд кѣ нѣ te-amѣ inkissѣ
інтр-о челлэлъ інdestэлѣ де сикѣрѣ. Prin зр-
mare, требѣе сѣ te отѣрѣшти а рѣштѣnea ла No.
4-

Îллѣ інтревайѣ ін зрмѣ че kpedea despre
sentinѣa mea.

— D-ta emѣи вѣрватѣ iar нѣ копилѣ, ши
вѣзѣ кѣ штиі а jѣdika affaѣериле политиче; нѣ-ѣі
fаѣе illuѕiѕne ін аѣeastѣ privinѣѣ. Sentinѣa D-tалле
poate кѣ ва fi eѕекѕtatѣ, ши poate сѣ нѣ fie. Нѣ
почиѣ сѣ-ѣі zikѣ nimikѣ маі мѣлтѣ. Мѣ інтор-
seiѣ ін челлѣла mea: perdѣssemѣ тоатѣ ѕперанѣа
d'a fѣѣи.

Кѣ voia прешединтелѣі skpisseiѣ familliei
melle. О рѣгамѣ сѣ-мі trimiѣѣ вані. Рѣде-
лорѣ мelle, ле ѕпѣsseiѣ кѣ еремаѣ реsemnatѣ,
ле реkomandaiѣ не копіі mei, рѣгѣдѣ-ле d'a-і
privi ka не аі лорѣ. Ле інкѣноштиinѣаiѣ кѣ
soapta mea ереа сѣ fie ін кѣрѣндѣ отѣрѣѣѣ;
кѣ требѣеа сѣ аибѣ кѣраѣиѣ, fiindѣ-кѣ нѣ маі
пѣtea fi niѣи знѣ remediiѣ. Рѣспѣнѕлѣ veni ін-
ѕоѣитѣ де о поліѣѣ де вані, ши printр'ѣнѕлѣ
mi se zичеа кѣ рѣделе мelle ѕпераѣ ін вѣрѣ-
tatea divinѣ.

Se інтѣмплѣ атѣнѣі skimѣѣри ін ѕоfterеѣѣ.

din kъndѣ în kъndѣ înчеллатъ. Miz-лоачеле че ле întrevъидъмѣ noi sъntѣ destълѣ de simple, meшtemъгълѣ стъ în iskъsinga mi kъtezarea individълѣ mi praktika addъче перфекциънеа. Мъ felicitѣ de originalitatea планърипорѣ мелле, mi fiindѣ къ sъntѣ konvinsѣ къ Австриа îmi va o-rossi înвершънаrea mi nekazълѣ ei silindъ-se în задарѣ de a deskonepi ачестѣ sekretѣ, чiti-topii mei тревъе стъ се мълдъмеaskъ пъмай къ атът, mi къ атът mai мълтѣ Австриа, în privin-ца fъдеi мелле.

Фъръ а ne okkъца de miz-лоаче, еѣ inkъ-ноштиндаiѣ amичилорѣ mei: — Прочесълѣ лѣi Калви, амънътеле лѣi провабиле mi în fine moartea sa. Кът pentръ ceea че се attinдеа de persoana mea ле спъsseiѣ къ din momentълѣ че мъ'nkredingassemѣ къ еreamѣ стъ fiѣ esekъtatѣ, пъ мъ пъръsseа niчи-de-към къдетареа de si-пъчидере ка singърълѣ miz-локѣ d'a мъ skъпа din мъinеле калълѣi меѣ, dar къ isъbtissemѣ а birъi къръndѣ ачeastъ слъбициъне. Къ къдетареа mea ереа d'a чере стъ fiѣ impъskatѣ iar пъ спъnzъpatѣ; dar къ fanta d'a чере о faвоаре de ла Австриа мъ fъчеа а simдi гнѣ des-гъstѣ foarte mare, mi къ în челле din зpmъ мъ pesemnamѣ în къдетареа de спъnzъpътоаре. Ачестѣ felлѣ de moarte însъ îmi пъреа mai тер-ривилѣ de кътѣ toate челле-алте, прекъмѣ о vor-

mъртърpissi шi amичii кѣ карii авеамѣ koppes-
pondингъ.

Кѣндѣ имi венi идея д'а фѣи, ле инкѣно-
штиингѣиѣ кѣ-ми тревѣеаѣ фѣестрае спре а тѣеа
дрѣпѣи де ла фѣестре. О жѣмѣтате де дѣзинѣ де
фѣестрае де чеа маi бѣнѣ кѣалитате ми се три-
миссе ин тимпѣлѣ администрѣрѣи лѣи Kasati шi
инкѣ атѣеа имi маi венирѣ маi тѣрзиѣ; имi тpe-
вѣи о рѣвдаре шi о искѣссингѣ неспѣссѣ спре а
ле пѣтеа довѣнди. Тревѣе мѣлѣи анi де еспе-
риингѣ шi де практикѣ спре а довѣнди не интѣ-
еа дин ачесте кѣалитѣдѣи, шi с'а вѣзѣтѣ проекте
конченѣте кѣ маi мѣлтѣ талантѣ шi маi бине е-
секѣтате де кѣт алѣ меѣ неисѣвѣтиндѣ дин каѣ-
са вре знеi миѣи интѣмплѣрѣи де оаре-каре ин-
консеѣингѣ, дар каре нѣ фѣссесе превѣзѣтѣ.

Кѣндѣ фѣссеиѣ пѣссѣ ин челѣла No. 4, in-
формаиѣ не амичii меi кѣ ачеа инкиссоаре финдѣ
чеа маi сикѣрѣ дин тоате кѣте се афлѣ ин фор-
терѣдѣ, пердѣссемѣ тоатѣ спѣрангѣ д'а фѣи шi
кѣ еi тревѣеаѣ прин ѣрмаѣе а се ресемѣа ин
идеа де есекѣтаѣеа меа.

Се ва кpede поате кѣ, арѣтѣндѣ маi ин-
тѣиѣ непѣстингѣа пѣнеѣеi ин лѣкрѣе а знеi про-
ектѣ медитатѣ, де атѣта тимпѣ шi фѣкѣтѣ кѣ а-
тѣта превѣдеѣе, еѣ ашѣ фи тревѣзитѣ сѣ каѣдѣ ин
диспѣреѣе. Чине арѣ кpede астѣ-фелѣ, с'арѣ а-
мѣѣи. Еѣ рѣмѣссеиѣ кѣ интѣреѣиме лиништитѣ. Ин
прима зи а интѣмнидѣрѣи меѣе ла No. 4 skpiss-

seîs pe largǎ planǎ de edskaciunea че до-reamǎ сѣ се ȳrmeze pentrǎ fичеле мelle: пре-чентеле шѣ максимеле че тревѣia сѣ ли се чи-teaskъ шѣ сѣ ли се еспличе, кѣндѣ елле ворѣ аѣѣѣѣ вѣрста de рационаре. Aveamǎ inten-циunea d'a trimitе ачелле skrieri рѣделорѣ мел-ле, кѣ ѣлѣtima semnificaciune despre sentinѣa mea, dar ле лѣssaîs вѣ челлѣla mea кѣндѣ фѣ-ѣиîs. Formaîs шѣ проектѣлѣ d'a skrie шѣ сѣв-венирѣле мelle политиче шѣ d'a повести tentative-ле револѣционаре вѣ каре еѣ лѣassemǎ parte, ka сѣ еспликѣ кѣсселе реале алле neisѣrtirei лорѣ. Nѣ пѣteamǎ сѣfferi ideeа кѣ, кѣар дѣпъ moartea mea, арѣ fi пѣstǎtǎ сѣ се еспрѣме чи-не-ва кѣ nedreptate assѣпра фанталорѣ мelle ш' assѣпра вѣѣѣи мelle. Aveamǎ intenциunea d'a вѣkpedinѣa ачелле manѣskripте вре ѣнѣi а-микѣ каре арѣ fi assikѣratѣ пѣвликареа лорѣ.

Дѣпъ кѣте-ва зилле de pesemnacіune, vekia доринѣѣ, vekia ресолѣциune d'a фѣѣи вѣми veni кѣ о гѣai vie пѣтере. Черчетаîs din ноѣ шѣ кѣ чеа maî mare вѣгаре de seamъ опѣ-че ѣngîs, опѣ че пѣатрѣ din челлѣla mea; мѣ сѣиîs d'assѣпра пе fereastrъ шѣ вѣгаîs de seamъ вѣ toate дѣ-рекѣциuneле, шѣ кѣ о sfoарѣ гѣkѣtѣ de mine шѣ кѣ кѣте-ва лѣѣи пѣтѣîs сѣ мѣсѣрѣ distanѣa de ла fereastrа mea пѣпъ вѣ фѣндѣлѣ шанѣлѣи шѣ адѣнѣimea апеi.

Вѣ сѣ арѣтѣ ѣititorilorѣ mei ресѣлатѣлѣ

esperianțelor și cercetărilor mele, precum
 la-amă arătată amichilor mei într'una din epi-
 stolele mele scrise din temniță.

Adverbul este mai extraordinar decât
 ficțiunea (minciuna) și ceea ce voi amă a între-
 prinde va prea mai absurd decât minciuna
 romanțelor.

Făsessemă păsă, depe cum amă spusă'o
 în înkisoarea No. 4 care ă cea mai sikărbă în
 toată forțerea; ea se află într'o mare înăl-
 țime de la pământ, pentră că spre a intra
 într'ansa, trebe să săi căte-va trepte alle trei
 scări din aعللă lokă. Dimensiunile aعللă
 înkissori sântă de 6^m 97 înălțime, 2^m 21 lăni-
 me și 2^m 21 lăniime, pardosseala și pereții sântă
 de piatră plină de zmezeală și de măzezeală
 și lokăi de vermă țărători, de skorpi și de
 insekte de totă felălă. Întrândă vine-va pe
 singura să că este într'ansa, întimpină în-
 teea sa o dăblă fepeastră făkă la o înăl-
 țime de 2^m 12 dela pământ. Două-spre-zече
 dăni de feră de o greutate de 76 milimetri,
 sântă înkrășiați peste dănsa și liniți tare în
 pama (perbazălă) de piatră; în dosălă aعللă
 grăle, în distanță de 90 centimetre, se află
 înkă o grăle tot asemenea îndepenit în pia-
 tră; și pe din afară de aeste dăob grăle se
 află și grălați grossă kare dăntă zikândă
 este fepeastra, nămai deamărele în lok să fie

de stikлъ sântă de kaneva. Acea fereastră este kă 31^m 55 mai sssă de пѣмѣнтă mi săv đnsa este sntă şanđă în kape se află mai tot-d'a-ş-na apă. În partea cea-altă a şanđăvli este zidăv forterepei d'o înплđime de 6^m 37 mi de totă perpendiculară ară; dar p'între acea măđime de дрѣдї de ferră mi ne d'assăpra ачеллорă zidăv, trevăia să-mi deskiză kallea la liber-tate. Acestea ereaă diffikăltăđile че aveamă ale vîrăi, mi kă toate acestea ereamă tare отърăтă ale înфрănta. În писма înвершăнаđилорă mei inamicї, în писма трăдăторилорă, în писма ім-пидăторилорă mei, eă voiamă să fiă liberă.

Kştezanđa mea straordinară, trăia voinđei melle, nesokotinđa mea de viadă se întrăniră supre a mă face să rezşeskă, mi daka miz-ло-челе че ereamă să ле întrevăinđeză нăпăteaă fi deskoperite, мѣнтăirea mea erea assikărată.

Dar kă ачeastă resolăđiune kăt pentрă пѣнтăлă de înченере, їмї veniră în minte o măđime de mičї anevoinđe a kăporă solăđiune vă se făkă dekăt нămai trentată. Sităđiunea ferestrei în fađa şmeї erea şua din anevoinđеле челле mai însemnate. Posiđiunea lăminei, вѣтăndă în fađa, пătea, să fакă a vedea okăvă ată de deprinsă алă temničерилорă toate skimăv-риле че s'ară fi întămplată în stapea челлорă din miz-локă дрѣдї de ferră al ferestrei. Năмă-рăлă viziteloră temničерилорă erea de trei supre-

зече пе зи, ши ін челле д'энтѣиѣ лэни алле ін-
 темниѣриі мелле, еі пэскочирѣ фелэрите пре-
 тексте спре а інтра ін челлэла mea фэрѣ veste,
 апропииндэ-се де зшѣ ін вэрфэлѣ пічиоарелорѣ
 ши deskizэнд'о репедэ. Де арѣ си зрматѣ сэ
 факѣ тотѣ аша, амѣ си fostѣ пердэтѣ, fiиндѣ-кѣ
 пэ пэтеамѣ ажуѣ ла дрэѣиі fepестреі декѣт нэ-
 маі інэладѣ пе вэрфэлѣ зшѣ skаѣнѣ ши кѣндѣ
 тѣ dedeamѣ jossѣ, тревѣа кѣте-ва momente,
 fiиндѣ-кѣ тревѣа сэ іаѣ ін зрмѣ skаѣнэлѣ де
 сэв fepеастрѣ ши сэ тѣ пprefакѣ кѣ тѣ okкѣ-
 памѣ де алтѣ чева.

Чититорэлѣ ва інделлеѣе акѣмѣ кѣт предѣ-
 еа пентрѣ mine інкредереа че фѣкѣссемѣ сэ
 аібѣ ін mine темниѣеріі; кѣ toate аѣестеа отѣ-
 рѣссемѣ а о primejдси кѣ інтреѣиме маі 'nain-
 те d'а тѣ assikѣра де дѣнса; лѣкрамѣ інсѣ
 фэрѣ інтѣрзиере а адѣѣна обіектеле неѣессаріі
 пентрѣ fѣга mea, шииндѣ кѣ dака інѣнеамѣ
 тѣереа дрэѣилорѣ де fepрѣ аі fepестреі, fie-каре
 орѣ де інтѣрзиере де ла інѣенѣтэлѣ ши пѣнѣ ла
 finitэлѣ лекрѣриі арѣ си імѣэладѣитѣ зрмеле де
 deskоперіпе.

Ла 2 феврзариѣ венірѣ сэ-мі skimѣ чеар-
 шафѣриле дін патѣ. Дэпѣ треі оре, знѣ келларѣ
 вені сэ-мі адѣкѣ алтеле кѣпате — ми се де-
 desse дѣоб — ш'імі черѣ сэ-і даѣ пе челле-алте.
 — Пэне-ле аколо, zisseѣѣ, ши lassѣ-тѣ
 сэ sfѣршескѣ аѣесте кѣте-ва паѣине; кѣѣі кар-

pea mǎltǎ maī sikǎrǎ, dar ereamǎ în erpore. La noǎ ore mi jsmǎtate seara. dǎpǎ întȃia cheretare de noapte, o sentinellǎ armatǎ se pǎnea de pazǎ înaintea chellǎlorǎ kǎ N^{le} 3 mi 4. Chellǎ mea erea în depǎrtare de 2^m 40 de cea kǎ No. 3. Sentinella se prezǎbla, mi prin strǎmǎtǎlǎ lokǎ în kare se prezǎbla erea trecherea la zǎnǎ altǎ korrǐdorǎ zǎnde dormea temnichǎlǎ. La totǎ kǎrtǎlǎ de ore, sentinella se oprea înaintea zǎnei fie-kǎria chellǎle ka sǎ askǎlte de se fǎcea vre-zǎnǎ sgomotǎ în întrǎlǎ ei. Zǎne-ori askǎlta kǎte zече minste. Affarǎ de aчeasta, pǎteamǎ azzi deslǎmitǎ ne temnichǎlǎ tǎmindǎ, rǐzǎndǎ mi kǎar vorǐndǎ. închetǎ; a-jǎnseiǎ dar a konkide kǎ d'ashǎ fi lǎkpatǎ noaptea, ashǎ fi fostǎ negremitǎ deskonepitǎ.

Nichǐ o datǎ n'a fostǎ vre-zǎnǎ orashǎ ka Mantǎa kǎ atȃta sgomotǎ ne închetatǎ de klopote че pessǎnǎ de dimineađa pǎnǎ seara. Din fantǎlǎ zǎllei, klopotele chelle marǐ alle katedraleǐ închenǎ a pessǎna mi nǎ încheteazǎ nichǐ dekǎm pǎnǎ la amǎzi; în pǎressimi mi la Pashete sǎnetele dorǎ fǎsserǎ kǎ îndzoitǎ izdealǎ. Aчeastǎ chirǎmstanǎ erea prea nenorochitǎ pentrǎ mine, kǎchǐ sgomotǎlǎ d'affarǎ mǎ impedika d'a azzi passǎrile че s'apropiaǎ de chellǎla mea zǎoa. Spre a depinde azǎlǎ meǎ kǎ sgomotele d'affarǎ, stǎtǎis în maī mǎlte zǎl-le kǎ zǎpekǎa linǐtǎ de zǎnǎ, astǎ-fellǎ în kǎt

пѣтѣхъ съ deosiveskѣ ѡдатъ сънегълѣ шѣ dis-
танда пассѣрилорѣ кѣре ѡнъ корпидорѣ с'аппро-
пѣа де челлѣла mea. Дѣпъ ачѣастѣ, маѣ стѣ-
тѣхъ ѡнкъ кѣте-ва зѣлле кѣ зрѣкѣа дѣрапѣ ли-
нитъ де дрѣпѣи де фѣррѣ аѣ фѣрѣстѣрѣи шѣ кѣ чѣа
стѣнгъ супре дѣшъ. Пѣрѣн ачѣестѣ мѣз-лоачѣ аз-
зѣлѣ меѣ девени атѣт де симѣиторѣ ѡнкѣт шѣ
пѣссѣффѣларѣа вѣре-дѣнѣи темнѣчѣрѣѣ, ка съ зѣкѣ а-
ша, нѣ пѣтеа съ-мѣ skane фѣрѣ с'о азѣѣ.

Ѣнкѣдепѣа чѣ-о абеаѣ sekondini ѡнъ mine
аѣдѣнѣсѣсѣ атѣнѣи ѡнъ челлѣ маѣ налѣтѣ гѣрадѣ; шѣ
нѣмаѣ пѣнтѣрѣ кѣ нѣ профѣрамѣ нѣчѣи-о-датъ вѣре
о пѣлѣнѣрѣе, пѣнтѣрѣ кѣ ле дѣдѣамѣ вѣнѣ не ла
сороачѣ, шѣ пѣнтѣрѣ кѣ ле прѣмѣссѣсѣсемѣ дѣанѣа
дѣкрѣрѣилорѣ меѣле; пѣрѣн ачѣестѣа тоатѣ ѡнтѣрѣ-
нитѣ кѣштѣгѣссѣсемѣ ѡнимѣле лорѣѣ. Еѣ ѡнѣчѣтарѣ
д'а ѡнѣспѣкта дрѣпѣи де тѣррѣ де ла фѣрѣастрѣа
mea, чѣеа чѣ ерѣа кѣ тоатѣ ачѣестѣа прѣскѣрѣссѣѣ
де рѣгѣлѣамѣнтѣе. Дѣар о лѣнгъ еспѣрѣѡнѣдѣтъ мѣ фѣ-
кѣссѣ съ фѣѣ прѣдѣнтѣ шѣ вѣнѣжиторѣѣ, воѣамѣ съ мѣ
конѣвѣнгѣѣ ка нѣ кѣм-ва ачѣаѣстѣ оmissiōne съ нѣ
фѣ fostѣ фѣкѣтѣ ѡнтѣр'адѣнѣсѣ супре а мѣ ѡнѣчѣрка.

Ѣдѣкѣѣторѣи мѣ мѣ ѡнѣвѣдѣассѣрѣ съ ѡнтѣрѣ-
вѣнѣдѣзѣ ѡнтѣрѣвѣрѣи вѣклѣне, шѣ смѣчѣnamѣ не
темнѣчѣрѣи кѣ атѣта дѣвѣчѣе ѡнкѣт ѡѣ addѣчѣeamѣѣ
съ-мѣ спѣе totѣ чѣ шѣtiaѣѣ, шѣ афѣлаѣѣ де ла дѣн-
шѣи тоатѣ шѣtiingѣле чѣ дѣрѣeamѣѣ. Арѣ фѣ ане-
воѣ съ се гѣссѣeaskѣ аѣѣрѣа ка ѡнъ Авѣстриѣа о
addѣнѣѣтѣрѣѣ де oamenѣi аша де neomenoшѣi, а-

ша де ведиві ш'аша де інчеллѣторі кѣм сѣнтѣ
sekondini де ла Манта. Се нѣ-ші інкинѣаскѣ
чине-ва кѣ вре-знѣлѣ динтр'ѣншіі імі фѣкссе
вр'о датѣ ајсторѣ кѣ кѣпетѣ нѣмаі д'а мѣ мѣл-
цѣмі. Інкредінцаці кѣ мѣ ресемнасемѣ ла
моарте, еі нѣмаі дин неінгріјіре се опреаѣ д'а
черчета дрѣціі фепестреі мелле, мі дака стѣтеаѣ
кѣте-ва momente ін інкиссоареа меа, о фѣчеаѣ
нѣмаі пентрѣ вінѣлѣ саѣ ракіѣлѣ че спераѣ сѣ
аіѣѣ де ла mine. Інтр'о зі опрііѣс кѣте-ва мін-
нѣте ін челлѣла меа не челлѣ маі рѣѣ дин тоа-
тѣ banda, зпѣ оаре-каре Піатті, ш'авѣіѣс кѣ
дѣнсѣлѣ конворбіреа зрмѣтоаре:

— Пентрѣ че оаре нічі знѣлѣ дин D-воас-
трѣ нѣ черчетеазѣ акѣм дрѣціі де феррѣ де ла
фепеафра меа, ін тинѣѣ че кѣндѣ ереамѣ ла
No. 3, авеаді обічеіѣлѣ д'а-і черчета ін fie-ка-
ре зі?

— Атѣнчі нѣ те кѣноштеамѣ аша де віне
ка акѣм.

— Преа віне, дар D-воастрѣ штіці че сен-
тинѣѣ аѣ датѣ јѣдікѣторіі пентрѣ mine, мі аці
fache віне сѣ фіці кѣ окі deskimі, ка нѣ кѣм-ва
еѣ сѣ фѣгѣ.

— А, нѣ! sennіорѣлѣ Opsini este знѣ омѣ
mare, ші нѣ ва воі а се інчерка сѣ фѣгѣ, елѣ
нѣ се teme де моарте; ш'аноі, ка сѣ фѣгѣ este
peste пѣтинѣѣ— привемте, мѣ роѣѣ, ла ачесті
дрѣціі де феррѣ де колеа ші ла чеі де динколо.

— Ла че сервъ ачеа скаръ че есте аффаръ ла зшъ?

— Ноі не сервимъ къ дънса супе а ен інълда ла ферестре къндѣ ле черчетъмъ.

— Нъ в'амъ възстѣ нічі-о-датъ черчетъндѣ ферестре ле мelle, пентръ-че нъ ле черчетані?

— Ноі лъзмъ ачeastъ прекажѣне къ Барабба (ачestѣ нѣме се дъ ін Lombardia омѣлѣ влестематѣ,) дар о асемenea інсълъ нъ воімъ а о фаче зшѣ омъ вине кресктѣ ка D-ta; о astѣ-фелѣ де пѣртаре арѣ fi pea din парте-не.

— Дъ-мі тѣна, тѣ възкрѣ къ D-воастрѣ тѣ респектані: еакъ зшѣ пахарѣ де aqua vita (ракіѣ) съ вемъ ін сълътатеа ноастрѣ ш'а тѣтлорѣ темнічерілорѣ.

— Бине, zisse-еллѣ, імѣрѣдѣшъндѣ-мѣ де маі мѣлте орі; ш'аноі възрѣмъ ракіѣлѣ. Къндѣ сѣршні де възтѣ, тріміссе не чеі-алці, карі възрѣ fie-kape d'a рѣндѣлѣ зикъндѣ:

„Че омъ mare! о! че омъ mare!“

Орі-че арпестантѣ аре бані съ кѣмпере ракіѣ поате съ беа диминеада кѣте зшѣ пѣхъ-реллѣ супе а комбатте ефekteле аерѣлѣ чѣмосѣ. Пѣзиторіі ші секондиніі іллѣ фаче съ плѣтеaskъ індоитѣ тотѣ че-і addѣкѣ ші сѣнтѣ destѣлѣ де мѣлѣзмиді къ ші беаѣ ін sokoteала арпестанділорѣ.

Ші кїар їн їмпреїїрїрїле челле маї мїчї; нї пердїїї дїн ведере дїнта mea, адїкї, д'а кїштїга тоатї їнкредереа нїзїторїлорї меї. Ноантеа їмї пїнеамї totї-d'a-їна амїндїсїлї па-летоанеле пе патїлї меї, дар ле ашезамї астї-фелї їнкїт нї се пїтеа vedea de кїт нїмаї нїлї. Мї кїлкамї totї-d'a-їна de тїмпїрїї лїс-їндї їнтр'їнї кїшїлїдї лїнгї патї lista de челле че воїамї а мї се кїмпїра пентрї а дїса-зї. Ла нїлї оре шї їшїїтате, пїзїторїлї, їнсїїтї de sekondїнї, visita tot-d'a-їна їн kissoarea mea. De ереамї дешїтї, їмї зїчеаї їнтрї алтеле.

— Че маї омї емї D-ta, toate ле пре-гїтїтї de кї сеара шї те skolї tot-d'a-їна dїs-de dїmїнеаї; їн тїмпї че кї чеї-алїї ар-пестанїї нї се skolї нїчї-о-datї маї 'nainte de zече саї нїї-їнпре-зече оре, шї не маї fakї s'ашїтїїтїмї їнкї о їшїїтате de орї вїїї пї-нї сї не dea lista de обїектеле че ле тревїскї а ле кїмпїра.

Pape орї dormeamї пе кїндї мї се фїчеа visita de noantea, дар мї префїчеамї кї dormeamї; дїнеамї okїї їнкїмї, дар астї-фелї їнкїт vedeamї totї че се петречеа їн камерї Темнїчерїї кїндї мї vedeaї addormїтї се апроїаї їн вїрїлї нїчїоарелорї шї тревїчаї нї-маї felїнарїлї пе дїн'ainteа okїлорї меї (чеа че este de обїекїї ка сї вазї daka арпестан-дїї sїntї tot ачеїашї,) атїт de мїлтї кї вїндї-

pea mea isbătissemă a kămtiga inimile loră. Într'o noapte, kăndă lămina tpekă tot de o dată pe d'înaintea okiloră mei, mă prefăkăis kă mă demtentamă speriată, deskisseiă okii mi tressăriiă ka kămă amă fi fostă anskată fără beste.

— Nămaî noi sântemă, zissepă totă-o-dată păzitopălă mi temničerii; eartă-ne, senniore Orsini. Bietsălă omă, ce păkată să aibă zăă sfărșită păă; totă-d'a-zna liniștită, totă-d'a-zna în pace, dormindă vine mi skălăndă-se dis-de dimineadă. Dacă nă ne-ară fi fostă teamă d'a nă ne îmulini datoră noastră, n'amă fi voită niči-o-dată a te neliniști noaptea kă vizitele noastre; dar ori-ce va fi, d'aci 'nainte vomă întra măi închetșoră, mi nă te vomă demtenta, eartă-ne de astă dată.

— Pentră asta nă trebbe să vă măi oste-niți d'a vorbi, zisseiă, noapte bună!

— Bisse plăkăte, îmi respănsere-ei, e-mindă din temnița mea. Țititopălă îmi va er-ta să întră în amăntătlă tătloră achestoră prekazăni, mi va vedea în zrmă kătă de mălă îmi folossiră elle.

Dăpă ce mi-amă pregătită astă-ellă kallea, începăiă a ția kă ferăstrălă zăălă din drăni de feră ai ferestrei kătă s'a pătătă măi pe lăngă perete. Posăiznea în kape ereamă silită d'a mă ține pe kăndă lăkrămă kă ferăstrălă

stândă în vîrfurile pîcioarelor și k̄mpînd-
mă pe capătul skav̄n̄av̄i, f̄cea mi mai a-
nevoie acea lăkrare a mea, fiindă-k̄ ereamă
silită a face mi k̄ m̄binele mi k̄ pîcioarele
aceeashī mișkare, ka s̄ mă poți k̄mpîni.
Ferestrelă meă erea înfrikovată; dar d̄ap̄
ce mă servii k̄ d̄ns̄ul vre o d̄soț ore, se
tochi, — f̄r̄b̄ 'ndsoială pentr̄ k̄ n̄ ereamă
depinsă a lăkra k̄ znelte mi pentr̄ k̄ ilă
zdamă k̄ ap̄ ka s̄ n̄ fakă sḡmotă. K̄
toate acestea în patr̄ zile t̄biassemă înt̄iulă
d̄rgă. Dar pentr̄ k̄ mă servissemă k̄ fe-
restrelă f̄r̄b̄ koadă de lemnă mi pentr̄ k̄ ilă
d̄ineamă de am̄ndoț k̄p̄t̄bele k̄ m̄binele,
se p̄use în d̄soț, at̄nchi mă t̄rdiă destulă ka
s̄ fakă koadă pentr̄ chelle-ale ferestrate.

T̄biaiă o v̄kată de lemnă pe masă, o
desp̄r̄cii în d̄soț v̄k̄cii pe kare le prinseiă
k̄ cheară d' am̄ndoț p̄r̄cile ferestrelăi lă-
s̄ndă-'lă neakonorită k̄ lemnă n̄maī k̄t̄ tre-
veea ka s̄ p̄tr̄nză d̄rgulă. Fiindă-k̄ p̄p-
sessemă mi nimichissemă toate șn̄r̄p̄ile xai-
neloră melle, f̄k̄iă a mi se k̄mp̄ra șipetă
s̄b̄ pretekstă ka s̄-'lă p̄iă la d̄nsele. Ilă
șuseiă k̄ cheară mi legaiă tape k̄ d̄ns̄ul
chelle d̄soț v̄k̄cii de lemnă la am̄ndoț k̄-
p̄t̄bele ferestrelăi înf̄șr̄ndă-'lă peste
d̄nsele. Astă-felă f̄k̄iă șn̄ înfrikovată
m̄neră, mi ferestrelă se înceneni mi n̄ se

maî strâmby. Supte a penkeia la lokë druçii de ferrë dâp che-i tbiassemë de totë, fëkëië znië fellë de çimentë (kopasan) kompiëssë de çearp mi de koji de pëine arpë, mi astë-fellë nemeriië këloarea ferrëli.

Kë toate ačestea lëkrapëa meă merçëa înçetë. Pe fie-kapë momentë, trevëea së staë supë a këpëçi ferestrylë mi maî adessea supë a askëla sgomotele den'affarp. Këte-va zille në pëtië lëkra niçi-de-këmë de frikë d'a në fi întrepëntë, mi adessea epeamë silitë d'a înçeta din lëkrë din kassa ostenelei mi dëperilorë kassate de dilataçieua (întindeua) mës-kilorë kopëli meë. Adessea niçioarele mi mëua dreantë îmi epeaë atët de ammorçite înkët avia pteamë skri mi kiap nëmële meë. Posiçieua druçilorë de ferrë fëçea adessea lëkrapëa mi maî penibilë. Lëkrëndë la çei maî de sëssë, më rënië la kotë astë-fellë înkëtë në pëtië mëlte zille a më pesima pe dënsëlë.

Ûne-ori, kë toatë liniștea mi këraçie lë çe mi sëșçineă pterile, rëvdareă mi vigoareă meă fisikë îmi epeaë atëtë de stinse, înkëtë këdeamë pe patë deskëraçiatë mi perzëndë toatë sperança d'a pteă së sfërșeskë vine çeeă çe înçelëssëmë. Atëniçî însë këçetareă la çarra meă, la kopii mei îmi veneă într'ajçtorë. — Trevëe së revëzë pe kopii mei! —

Требѣ ка съ мѣ маї лѣптѣ pentrѣ царра mea!—
Înfлѣкѣратѣ d'ачеастѣ кѣцетаре, съреамѣ tot
deodatѣ ши лѣкрамѣ кѣ знѣ îndѣoitѣ zelѣ. În-
ainte! înainte! кѣраѣиѣ! зічеамѣ, опі-кѣндѣ sim-
reamѣ слѣbindѣ-mi-se енерѣia.

Bederea bastimentѣлѣи ѣnde se афла кѣртеа
spezialѣ de jѣsticie, а прешедintelѣи ш'а jѣ-
dikѣtorilorѣ че се івеаѣ din кѣндѣ în кѣндѣ
ла ferestre, мѣ inimamѣ foarte виѣ: — Аколо,
îmi зічеамѣ, воіѣ аззи pronѣndѣ-mi-se sen-
tinѣа mea де моарте, daka нѣ воіѣ пѣтеа інвинѣе
акѣм аневоінѣеле че мѣ 'nkonѣіѣрѣ; пе коло,
мѣ воіѣ дѣче ла ешафодѣ, daka пѣ воіѣ лѣсса
акѣмѣ съ мѣ довоаре osteneала ши sѣfferin-
ѣеле корнѣлѣи. Атѣнѣи кѣцетареа mea се рѣ-
тѣчеа пе вре-знѣ кѣмпѣ де вѣтѣлліе: аззеамѣ
strigѣрилѣ де ресвелѣ ши sgomotѣлѣ тѣнѣлѣи, ши
се пѣреа кѣ мѣ лѣптамѣ інконтра Австриаѣи-
лорѣ ши кѣ-і vedeамѣ fѣѣindѣ. Stamѣ în пи-
ѣіоаре în миз-локѣлѣ кадаверелорѣ лорѣ, аз-
zeамѣ strigѣтилѣ че ле фѣчеаѣ орашеле italiane
прокламѣндѣ либертатеа ши independinѣа лорѣ.
Ачелле visіѣни (пѣлѣѣірі) се ѣінеаѣ де імаѣіна-
ѣіѣнеа mea аша де виѣ, інкѣт, în ачелле мо-
mente, нѣ маї simѣeamѣ інтрістаре де інтемні-
ѣареа mea, ніѣи дѣперіле, ніѣи osteneала каре
алѣ datѣ мѣ strівеаѣ, ніѣи sѣдоареа че кѣр-
ѣеа депе frѣnteа mea. — Нѣ маї ереамѣ ар-
pestantѣ, ѣи знѣ омѣ либерѣ. Dar ваі! клопо-

tele katedralei mѣ fѣceaѣ sѣ revѣzѣ lѣkrѣpile
 în realitatea dorѣ; nѣ-mi mai erca kѣ pѣtinuѣ
 sѣ lѣkrezѣ; çimentamѣ (tenkçiamѣ) drѣçii de
 ferrѣ mi, sѣrindѣ jossѣ. mѣ prezѣblamѣ prin
 çellula mea pѣnѣ kѣndѣ mi se pissinea acea
 esaltaçiune atѣt de înflѣkѣrѣtoare. Atçnçi, pѣ-
 neamѣ çpekia la çmѣ ka sѣ askçlѣ de venea
 çine-va, pѣneamѣ iar skaçnçlѣ linitѣ de peręte
 mi re'nçeneamѣ lѣkrarea mea.

În totѣ timpçlѣ aceasta, dormiiѣ prea pѣ-
 çinѣ mi nofta de mѣnkare îmi liusi kѣ între-
 çime, aceasta mi se kassasse, îmi înkinçeskѣ,
 de starea nervoasѣ în kare mѣ adçssesserѣ spe-
 rança de liberitate mi ostenelele lѣkrçrii.

Kѣtre sѣrșitçlѣ lçi fevrçariѣ, președin-
 tele îmi fѣkѣ visita sa mensçalѣ (de toatѣ lç-
 na). Mѣ aflamѣ șçzçndѣ în liniște la massѣ
 kѣ kѣrçile mi mauçskrintele melle înaintea
 mea mi çitindѣ çvraçilçlѣ lçi Arago. Kѣndѣ
 întrѣ-ellç mѣ skçlaiѣ mi stçtçiѣ kѣ pѣlçria
 în mѣnѣ.

— Kçm se aflѣ seniørçlѣ Opsini ?

— Prea bine, de mi ne'nçetatѣ totѣ apes-
 tantѣ.

— Totѣ-d'a-șna te aflî stçdiindѣ — filo-
 sofia — littepatçra, bravo, bravo!

— Așî! pentrç mine akçm, a-mi petreçe
 timpçlç dovçndindѣ niska-î-va nçoi mtiinçe, saș
 prin vre çnѣ altѣ miz-lokѣ, fache totѣ șna; kѣçi

este addeвърѣ къ toate 'mi vorѣ fi nefolosii-toare peste кѣте-ва лѣни.

— Че сѣ facemѣ? адѣогъ-елѣ, треѣзе рѣѣдаре ши pesemnaѣiune. Їѣи linsehte че-ѣа? Аї сѣ те плѣнѣи де инспекторѣ саѣ де темничерї despre serѣiѣiѣ саѣ pentрѣ nѣtrimentѣ?

— Нѣ.

Апої тѣ салѣтѣ ши се petrasse, ши еѣ сѣ-риѣ пе skaѣнѣлѣ мѣѣ ши тѣ пѣsseiѣ а лѣ-кра кѣ ардоаре.

Тѣiaѣ маї ѣнтѣѣ патрѣ дрѣѣи де ferrѣ дїн prima грїллѣ, ш'-апої ѣнкѣ треї. Dar де кѣте ѣнтїмплѣрї непреѣѣзѣте нѣ fѣїѣ де маї мѣлте орї amenїngatѣ d'a fi totѣлѣ deskoperїtѣ! Їнтр'оzi нѣ пѣteamѣ сѣ маї ашеѣ ла локѣлѣ лорѣ дрѣѣи де ferrѣ, ши авїа дѣпѣ маї мѣлте ѣркѣрї пѣлѣ d'assѣpra ferestrei пѣтѣїѣ face сѣ stea ла локѣ кѣ нїште ѣѣкѣѣеле де лемнѣ че ле ѣнѣпseїѣ ѣн пїатрѣ ши нїште framente де ferestрѣѣ че ле ѣѣрѣїѣ п'ѣнтрѣ дрѣѣи де ferrѣ маї nainte де черчетареа обїѣїнѣїтѣ а темничерїлорѣ. Дѣпѣ че sfѣршїїѣ тѣiereа дрѣгѣлѣї алѣ шап-телеа, ѣѣѣїѣ кѣ газра erea destѣлѣ де mare ка сѣ почїѣ треѣе прїнтр'ѣnsa. Прїн ѣршаре, ѣѣгаїѣ ѣнтѣїѣ ѣраѣлѣ дрѣнтѣ, апої капѣлѣ, ш' аѣкѣндѣ-тѣ де ѣнѣлѣ дїн дрѣѣи грїллаѣїѣлѣї алѣ dѣoїлеа, тѣ опїntїїѣ astѣ-fellѣ ѣнкѣтѣ сѣ почїѣ треѣе прїн газрѣ. Ш' авїа прїн мѣлѣ трѣѣѣ ши кѣ о раѣѣ ла партеа stѣngѣ

a pentrălăi isbătiis a pștea trece, pentră kă pe
 întăislă drăgă îllă tăiassemă piezimă. Mă
 trăsseis înapoіші stătisă între amândoză grălăle
 kă pičioarele atărnănde închelălă. Măsrăis
 din noă înălăimea înkissorii melle de la pă-
 mântă, ші dăpă че черчетаіs vine partea d'affară
 a peretelăi, mă înkpedingăis kă erea mă lesne
 să tăis nămăi zăă drăgă deferră de la fereastră
 ші să fakă o gaură în zidă, dektă să tăis
 înkă шаnte drăпіші de la grălagăislă алă dăoіlea
 ată de depărtată de челă d'intăis. Astă-felă
 ші făkăis, ші înченăis a intra pe gaură. Dar
 fă peste pătăndă ! înчеркаіs în toate kinăpile, — mă
 trăsseis înapoі, — înninseis din toate пстеріle
 mele drăпіі чеі d'affară. — Mă sdrovăis în
 toate пърдіle, — amedăis. — Pe fie kare mo-
 mentă mă ашtentămă să văză întrăndă temніче-
 рălă pentră черчетареа sa de noante: елă m'арă
 fi găssită în ача stape străordinарă, kă trăpălă
 jămătate affară din челălă ші jămătate în
 între. Mă svărkolăis astă-felă vre-o zече mi-
 năste, ші fie-kare minătă mi se пărea o орă.
 În fine făkăis o săpремă silăndă ші skouăndă
 mă între шăna dreantă, apoі pe чеа stăngă, іmă
 trăsseis kă grăjă kămama іmpreăisrălă meă
 ka să nă se noată pinde de че va dăndă-
 mă jossă, іmă pedăngăis pessăfflărea ші isbătiis
 a аjănde la мардіnea ferestreі ш' a mă lăssa
 pe skăznă. Іmă trevăi să essă аша de mă mălte

opri d'arъndълѣ, dar din porocire nъ mi s'a mai intъmplatъ niсi odatъ sъ sзfferъ ka intъia oаръ !

Sokotiis mai intъis kъ fъkъndъznъ mъnerъ mai лъngъ ferestрълѣi, ashъ fi nъtatъ sъ ajъngъ mai vine a tъia аллъ dъoileа grillaпiъ, зрkatъ ne skaznъ mi лъkrъndъ zioa, dar въzъis kъ kъ ачestъ miz-локъ nъ se nъtea imпlini dorinца mea mi kъ in opri-че kinъ, o assemenea лъkrare аръ fi dъpatъ преа mълъ. Mъ отръis dar a ашtenta intъia noante ораѳioасъ — mi vintъzъ este kъte odatъ преа tape ла Mantъa — ka sъ лъkprezъ in timпълъ d'intре черчетarea дела ноз ore mi jъmъtate mi чеа дела о оръ mi jъmъtate. Peste пъѳinъ znъ ораѳis favorisъ проектълъ меъ. O плоае mare mi penede къzъ in timпъ de dъozъ-zечi mi patръ de ore mi nъtisъ лъkra noantea fъръ fpiкъ d'a fi азzitъ de sentinеллъ.

Pe d'oparte, плоаia erea o mare nenporocire, kъчi ea змплеа шанѳълъ kъ апъ mi ka sъ fъgъ, mi-аръ fi тревъitъ a ашtenta sъ fie шанѳълъ kъt se nъtea mai голлъ mi лъна in примълъ ei нътрапiъ; intъis pentръ kъ sentinеллеле ereaъ sъ аззъ къdereа mea in апъ mi mi-аръ fi fostъ kъ aneвое sъ тpekъ подълъ de ла St. Giorgio, обоссitъ de апъ mi de нopois; mi аллъ dъoileа, pentръ kъ stajisnea telegrafълѣi kape koppesnъnde zioa mi noantea kъ Verona, erea sitъatъ tokmai in faца челълѣi меле mi kъ, prin зрmare, лъkrъtopiи de ла telegrafъ аръ fi nъtatъ

kъ лѣмина лѣнеі съ зъреaskъ sfoapa атърнѣндѣ
ла fereastrа mea ші съ dea de штіре індатѣ des-
pre fъga mea

În timpълѣ ачеллеі nouă ораціоase ш' ін-
datѣ дѣнѣ черчетареа де ла нѣоѣ оре ші јѣ-
мѣтате, мѣ ашезаіѣ інтре гріллеле fereșteі ші
мѣ пѣsseіѣ а тѣіа дрѣгѣлѣ де ferrѣ де ла аллѣ
дѣоілеа гріллаціѣ треі оре некѣрmatѣ, askѣл-
тѣндѣ кѣ mare гріјѣ оролојѣріле, ка съ нѣ мѣ
lassѣ а fi prinsѣ фѣрѣ veste де черчетареа де
ла о орѣ ші јѣмѣтате.

Totѣ де о datѣ, азііѣ sgomotѣ ін кѣрте
ші вѣзѣіѣ felinare ашуріне trekѣндѣ репедѣ
ічі ші колеа. Nѣ преа лѣаіѣ ачеа інтѣмпларе
ін вѣгаре де seamѣ, dar індатѣ ші азііѣ кѣ
totі sekondініі ереаѣ ін пічіоаре ші кѣ се deo-
sіbeа sgomotѣлѣ passѣрілорѣ лорѣ ін gangѣлѣ
че дѣчеа кѣтре челлѣа mea.

—Suntѣ deskoperіtѣ, іmі zisseіѣ, ші krežъn-
dѣ-мѣ пердѣтѣ, рѣмѣsseіѣ ін nemішkаре, sѣітѣ
інтре амѣндѣоѣ гріллаѣеле fereșteі. Atѣнчі
se deskіsse ѣша дела No. 3; пѣреа кѣ арѣ fi
deștentatѣ чіне-ва пе арrestantѣлѣ че локѣеа
ін ачеа челлѣлѣ ші кѣ 'лѣ-арѣ fi лѣatѣ dіn аш-
тернѣтѣ. Індатѣ че се фѣкѣ лініште, інчетаіѣ d'a
maі лѣкра ші інкізѣндѣ fereastrа, мѣ пѣsseіѣ
ін аштернѣтѣ, вѣрѣндѣ дрѣціі де ferrѣ тѣіаці
дела fereastrѣ ін mіndірѣлѣ меѣ де uaіе, пре-
кѣмѣ о фѣчеамѣ totѣ-d'a-ѣна ін timpълѣ d'інтре

черчетареа дела поъ оре ши јсмѣтате ши чинчи оре де диминеаца.

Че-ва маї тѣрзиѣ азиѣс знѣ поѣс skomotѣ ла челлѣла кѣ No. 3, ши кѣноскѣѣс вине вѣер-сѣлѣ арпестантѣлѣ че интра интрѣнса. N'a statѣ кѣ пѣтинѣ д'а мѣ одини ин ачеа поапте. Мѣ фѣкѣѣс кѣ dormeamѣ кѣндѣ интрѣ ла mine тем-ничерѣлѣ. Дѣнѣ знѣ momentѣ азиѣс знѣ mare sgomotѣ ла дрѣѣи де феррѣ ши ла зѣвоареле зшеї де ла челлѣла No. 3. Ачеллѣ sgomotѣ пѣ-нѣ челлѣ пѣѣинѣ знѣ кѣартѣ де оре. Не пѣ-тѣндѣ инцеллѣе че импреѣѣраре ереа, трекаѣс pestѣлѣ ачеллѣ попѣи интр'о mare аѣитаѣѣне (тѣлѣраре) ш'ин рѣвѣрсатѣлѣ зорѣорѣ пѣссеїс ла локѣлѣ лорѣ дрѣѣи де феррѣ аї фепестреї кѣ маї шѣлтѣ вѣгаре де seamѣ декѣт totѣ-д'а-зна

Ин ачеа енокѣ еѣ добѣндиссемѣ amicѣѣа темничерѣлорѣ астѣ-феллѣ ин кѣтѣ имї ереа лесне сѣ афѣс де ла дѣншиї toate штиинделе че пѣтеаѣс сѣ-мї фе folossitoаре. Лѣссаїс сѣ треакѣ дѣ-минеаца фѣрѣ а ле фаче нѣчи о интребаре, дар пе ла прѣвѣзѣ трѣмиссеїс знѣлѣ дѣн трѣншиї де-мї кѣшпѣрѣ о вѣтѣлкѣ кѣ винѣ, апої зиссеїс:

— Nѣ ѣ nimikѣ поѣс?

— Nimikѣ.

— Кѣш nimikѣ, кѣндѣ почѣс лесне ази sgomotѣлѣ феарпелорѣ ла No. 3?

— O! авеамѣ аколо знѣ влестематѣ дѣн чеї маї вѣстѣи, ши прѣшѣдѣнтеле не-а опдонатѣ

a-'ллѣ инкърка кѣ дѣоѣ рѣндѣрѣ де феарре.

— Премединтеле! ши пентрѣ че?

— Пентрѣ кѣ с'а вѣтѣтѣ.

— Дар чине есте-еллѣ?

— Нѣ почѣѣ сѣ вѣ спѣѣѣ.

— Дар дѣка ѣллѣ штиѣ еѣ? Амѣ аззитѣ вѣерсѣллѣ лѣѣ; есте Педѣелли, тотѣ ачелла кѣре а дескоперитѣ тоате, ин тимѣллѣ прочессѣллѣ сѣѣ ши кѣре фѣ аддѣссѣ инainteа кѣрѣѣѣ спре а констата кѣ еѣ сѣнтѣ ин аддѣвѣрѣ Орсини. Мѣ вѣкѣрѣ аззиндѣ кѣ 'ллѣ-а ѣѣ пѣссѣ ин феарре.

Темничерѣллѣ се ѣѣтѣ лѣнгѣ ла шине.

— Беа! ѣѣ зиссеѣѣ, вѣмплѣндѣ-ѣ пахарѣллѣ ши чѣокнѣндѣ кѣ дѣнсѣллѣ. Ши пентрѣ че есте пѣссѣ ин феарре, инсѣршѣтѣ?

— Еѣ вине, дѣка-ѣѣ воѣѣ спѣне, трѣвѣе сѣ те прѣфѣчи кѣ нѣ штиѣ нимикѣ; ши дѣка чеѣ-алѣѣ келларѣ ѣѣѣ ворѣ спѣне тотѣ чѣеа че-ѣѣ спѣѣѣ еѣ, сѣ-ѣ askѣлѣѣ ка ши кѣндѣ н'ѣѣ ѣѣ маѣ аззитѣ ниѣ-о-датѣ ворѣвѣндѣ-се де астѣ импреѣѣѣрѣре.

— Аша воѣѣ фѣче, зиссеѣѣ.

— Еѣ вине, ачестѣ Педѣелли а инчеркатѣ сѣ фѣгѣѣ.

— Сѣ фѣгѣѣ! Пентрѣ че? еллѣ есте сигѣрѣ д'а скѣпа ѣиндѣ кѣ а трѣдатѣ не чеѣ-алѣѣ; дар пентрѣ че оаре а фѣкѣтѣ еллѣ астѣ инчеркѣре ши прин че мѣз-лоаче?

— Трѣвѣе сѣ штиѣ кѣ ниѣѣ знѣллѣ дѣн чеѣ-алѣѣ арпѣстанѣѣ нѣ вѣреа сѣ-'ллѣ сѣѣѣре ин чел-

лэла са, астѣ-феллѣ інкѣт прешединтеле а fostѣ nevoitѣ съ-'ллѣ пѣ ла No. 12 kape este інкисоареа чеа маї де сѣссѣ дин тоатѣ топтерѣда. Шиле ачеллеї чѣллѣле нѣ сѣнтѣ сигѣре ши есте преа лѣсне сѣ іассѣ прін стрѣшинї, сѣ се сковоаре де не тѣрнѣ, ши афлѣндѣ-се о датѣ пе зидѣлѣ театрѣлѣї, сѣ тreakѣ прін локалѣлѣ кѣрѣїї спечіале де Јустіііе. Астѣ-феллѣ ін-кѣтѣ Рѣдаеллі сѣтрѣшѣндѣ первазѣлѣ неїнѣененїтѣ аллѣ шїеї, бѣгѣтѣ мѣна прін гаѣрѣ, скоассе зѣворѣлѣ, дескиссе шїа ши ешї пе стрѣшинї. Еллѣ їшї аллессе ноантеа тreakѣтѣ пентрѣ їмплініреа воїнѣї салле, крѣзѣндѣ кѣ сентінеллѣле нѣ е-реаѣ съ-'ллѣ азѣтѣ дин касса ораѣїзлѣї; дап се їнчелла, кѣчї елле стрігарѣ ла арме ши кѣндѣ ної пе сѣїрѣмѣ, їллѣ гѣссїрѣмѣ акѣѣатѣ де ш-нѣлѣ дин ланѣѣрїле паратонерѣлѣї (аппѣрѣторѣ де трѣснетѣ).

Ш'ачеллѣ тїмпнѣ шрѣтѣ їллѣ їмпедїкѣ д'а се лѣсса 'н јоссѣ?

— Кѣмѣ арѣ фї пѣтѣтѣ сѣ се лѣссе јоссѣ, кѣндѣ н'авеа сѣоарѣ?

— Дап атѣнчї, еллѣ трѣвзе сѣ фїе небѣнѣ.

— Їн тїмпнѣ де маї мѣлте лѣнї, рѣспѣнсе темнїчерѣлѣ, еллѣ авеа прѣгѣтїтѣ о сѣоарѣ їн-нодѣндѣ чѣаршаѣѣрїле салле; дап непѣтѣндѣ нїчї о датѣ авеа шнѣ аллѣ трѣїлеа чѣаршаѣѣ, штїеа кѣ авеа сѣоарѣ нѣ ерѣа їндестѣлѣ де лѣн-гѣ; аффарѣ де ачѣаста, кѣ грава лѣї д'а фѣїї

peste streșini, zîtasse mi ne a ceea ce o avea în mindirul s'eu.

— Negiobul! m'ar m'araiș-eș.

— Nu așa de negiob, respunse-ellă; k'ci, k'nd' omul i' într' în kan' assemenea l'krp'i, i'și nepde mintea, n'mai știe ce face.

— Este addev'rat, zisseiș.

— Și k'iar de ar' fi f'uit' din temniț, unde s'ar' fi d'us'ellă? de s'ar' fi kobor'it' în Merkatu delle Gallette ar' fi fost' prins' în v'rsatul' zorilor', și k'z'nd' din foftere-ț, sfoara epea s' rem'e; dar se admitem' k' s'ar' fi l'usat' în șand', k'șm ar' fi p'it' oare s' treak' peste zidul' ce se afl' la cea-alt' m'șine a șand'ului, și affar' de a ceea, k'șm s'ar' fi k'p'it' de nomolul' din șand'?

— Nu este ni'ci un' fel' de trepte ka s' poate trece peste zid? întreaiș.

— Șent' k'te-va ne l'ng' kasa p'zitor'ului' teatr'ului', dar la închen'ul' dor' este poart' și keia a celor' por' o pine g'vernat'or'ului' oraș'ului', și nimeni nu se poate s'și pe d'șele f'rb' oia l'i.

— Ce pig'ros' p'g'lament', zisseiș; mi k'ut' despre Pedaelli, nu n'mai k' este un' om' de nimik', dar trebe s' fie și nepod'.

— Este un' negiob' și mimel'; în assemenea întreprinderi daka nu rez'șante k' în-

trepime чине-ва, este perdstă; mi dăca елѣ арѣ fi rezșită, noi амѣ fi fostă totă perdstă.

— Bai de voi! zisseiș; sь vemă pentră noroșirea voastră.

III zikăndă асeasta îi țărнаiș șнѣ алѣ dșoilea пахарѣ de vină, mi dșnă че-лѣ goli, елѣ șрмă.

— Аша інкътă Pedaелі акѣм are de пі-чюаре niște șeарре șoарте грелле mi dăca ва voi sь маі глѣмеашкă, ва fi пѣșșă în асeаштă челлѣлă че este чеа маі реа din toate кѣте șșntă în șofterедъ mi ва fi лънѣuită de асestă белчișgă (mi арѣтă șнѣ белчișgă че ереа інде-пенитă în перете).

— Че! zisseiș, а se mi se skimбе челлѣла mi а треа оарѣ? Nșmaі Асeаштă idee îmi інге-дъ șнѣцеле în vine.

— Dar te vei întoарте în чеа кѣ No. 3 kape este кѣ мѣлтă маі преферавилă dekăt asta.

— Este tot șna; еѣ m'amă депрiнșă în асeашта mi преферă sь ремѣișă інтр'ъна.

— Ordіnіle че авемă ка sь черчетъмă дрѣпiі de ferră de ла șepestреле fie кѣрiеа чел-лѣла, șърă deosіbіре șșntă tot аша ка маі 'nainte de șтрашніче.

— Pentră asta nș-mi passă; пѣтедi чер-чета пе чеi de ла șepeаштра mea opі кѣт dedessă vedі voi.

— Noi nș пѣтемă voi sь șșпѣрѣмă аșтă-

fellă pe senniorellă nostră Opsini, respnse-ellă
kă zně vierșă dingșitorș, asemenea niči pe
aprestanții de la No. 9; D-voastră sânteci toți
niște domni ama de vine kreskđi.

— Бъгаці де seamă vine, kă toate ачес-
tea, kăчи еș ашă пѣtea лесне съ skană p'între
децетеle voastre.

Temničerellă se păsse pe pîssă din toată
inima sa, la ачеастă idee а mea, ші дхпъ че бѣъ
zně алă трѣilea пахарș de vină, еши din чел-
лѣла mea.

CAPITULŪ XIII.

Прекум имі поате інкіпсі чіліторэлэ, пэ-велеле темнічерэлэі імі ереаџ преа тревзін-чіоасе. Мэ інфіорамџ гъндіндэ-мэ ла тоате прімејдііле ін каре мэ пэссесемџ ін поантеа трекутэ; ін аддеврџ, дака премединтеле, ін локџ д'а пэне пе Редаяелі ін челэла No. 3 отъра сэ-лэ пэе ін чеа кэ No. 4 центъ маі мэлтэ сігъранџ, еџ ашџ фі fostџ десконерітџ тьндџ дрџіі де ла ферастра меа ші стъндџ інтре амъндџоџ грілаџеле. Ереа інведератџ кэ тревсеа сэ стърпескџ лэкрареа меа кџт маі къръндџ ста пстінџ, ші лекціэнеа імпре-цірџріі лэі Редаяелі імі інтърі ші маі мэлтэ отъріреа ші енерџіа меа.

— Тревзе сэ ісвџтескџ, імі зиссеіџ, кџчі дака јџдікџторіі педенсескџ астџ-фелџ пе Редаяелі че а мъртъріссітџ тотэлџ, кџм мэ ворџ трата-еі дар пе міне че м'-аџ ші кондамнатџ ла моарте? Воіџ фі лъндсітџ де перете пълџ

kъndѣ voiѣ fi skossѣ d'aci supе a mъpi ne e-
shafodѣ, mi esekstapea mea nъ va fi mълtѣ timpѣ
întърziatъ — astѣ-fellѣ va fi soapta mea!

Zikъndѣ ачестea мъ псссеiѣ iar ne лъкръ
къ o нсоъ ардоаре, mi тbiassemѣ mai de totѣ
дръгълѣ de ferrѣ de ла аллѣ dсоilea грillaциѣ
къndѣ аззиѣ къ s'аппронiа темничерълѣ. În
grava mea d'a мъ ковopî депе fereastrъ, ska-
ендѣ алленикъ mi къззиѣ jossѣ лънитѣ. Din
порочире еллѣ intrъ ла No. 5, дар ачea къдеpe
fъ къ toate ачестea o mare nenорочире. Soko-
tисsemѣ съ fъгѣ дхнъ dсоъ-zилe, дар атенчи
мъ рънисsemѣ ла пичiorѣ, mi патръ zилe îmi
fъ neste пстинцъ съ-ллѣ пзиѣ ла пъмънтѣ!

Trimisseiѣ de' mi addressе ne medikѣ кърzia
îi шсссеiѣ къ sъindъ-мъ ne skaнѣ supе a om-
morî o skорnie (mi în челъла mea ереаѣ des-
тълe), аллениkassemѣ mi къзъsssemѣ. Еллѣ îmi
ордонъ o спъларе къ entѣ de Tesчiamo mi niçi
дхнъ ontѣ zилe нъ мъ тъмъdъsissemѣ, пстеамѣ
însъ a змъла mi a-mi зрma лъкръреa. Къndѣ
fъ тbiatѣ de totѣ дръгълѣ de ла аллѣ dсоilea
грillaциѣ, skоссеiѣ dсоъ кzie de ла облондѣ
ferestrei, mi prin аjstopълѣ знзи мънерѣ de
лемнѣ, fъкзиѣ o знеалтъ къ kape пстзиѣ skovi
o газръ în перетеле d'affаръ; мъ псссеiѣ î-
datъ ла лъкръ. Înчеркаiѣ преа мълтъ grestate
пъпъ съ strebatѣ prima tenкziалтъ a перетелъi
че ереa fъкътѣ къ чimentѣ преа таре, дар дхнъ

че ајџнсеиџ ла зидѣрие, skosseiџ iste ontџ кѣрѣ-
mizi пе каре ле askѣнсеиџ, кѣм ши молозлѣ
ши чиментзлѣ ин миндирѣлѣ меџ де паче.

Ла 26 Мартиџ, прешединтеле вені де 'ми маї
фѣкѣ инкѣ о виситѣ ши мѣ комплиментѣ дин
пѣоџ пентрѣ обичеиѣриле меле стѣдиоасе.

— Де веї маї шѣдеа аичі инкѣ кѣт-ва
тимпѣ, D-ta веї deveni ѣнѣ асторѣ челевѣрѣ.
Ѣвращіѣлѣ D-талле terminatѣ-s'a?

— Нѣ, sinniore, reshѣнсеиџ, ѣар се ва
termina peste пѣџинѣ.

— Bravo! пенетѣ-еллѣ ешиндѣ де ла mine.

Ин пестзлѣ ачеллеї зилле м' аѣѣоа-зи sniritzлѣ
меџ фѣ преа тѣлѣратѣ: Отѣрїссемѣ сѣ фѣгѣ ин
ноаптеа де 28 martiџ, ѣѣпѣ а ѣѣоа черчетаре
а темничеріѣлѣ. Мѣ кѣлкаїѣ ѣар де тимпѣриѣ, ши
авѣїѣ дрентате пентрѣ кѣ simѣeamѣ о mare
ѣѣрепе ин пичіѣлѣ. ѣѣпѣ черчетареа инспекто-
рѣлѣї, skosseїѣ чѣаршафѣриле ши шерветеле дин
saltea, рѣнсеїѣ, чѣаршафѣриле ин патрѣ фѣштѣї ши
шерветеле ин ѣѣѣѣ, innodaїѣ tape фѣштѣїле ѣна
д'алта, ши ле пѣссейѣ іар ин askѣнѣѣѣоареа лѣрѣ.
Toate ин чѣлѣѣла mea s'афлаѣ ка totѣ-da-ѣна:
lista де чѣлѣ че-ми тревѣеаѣ пентрѣ а ѣѣѣѣ-зи
ин кошѣлѣѣдѣ аллѣѣѣри де mine, ши амбеле па-
летѣѣѣ аллѣ меле пе патѣ ка ши маї nainte.
Кѣндѣ венірѣ темничерії ла нѣѣ оре ши јѣмѣ-
tate, мѣ фѣкѣїѣ кѣ dorѣeamѣ; ѣар инѣатѣ ѣѣпѣ
че еї trasserѣ ѣша ѣѣпѣ ѣѣпѣїї, folossindѣ-мѣ

de sgomotxlǝ che ei fǝkǝrǝ in kizǝnd'o mi intrǝndǝ
 in chelle-alte chellǝ, mǝ skǝlaix din patǝ mi
 fǝkǝiǝ dǝob legǝtǝri de lǝkrǝrile che aveamǝ
 de gǝndǝ a le lǝa kǝ mine, adikǝ o pereke de
 pantofi, ǝiorani, opereke de pantalonǝ, dǝob kǝ-
 mǝmi, o pǝlǝrie, dǝob jilete mi drǝui de ferǝ
 che ereaǝ in saltea. Pǝsseiǝ achelle legǝtǝri
 intrǝ amǝndǝob grǝllete ferestrei, m' apoi kǝ
 ajǝtorǝlǝ a dǝob kǝie, skosseiǝ o bǝkatǝ din per-
 vazǝlǝ de ferrǝ che lǝ avea ferestra in par-
 tea d'affarǝ. Legaiǝ deapǝnǝ vǝǝ kǝpǝtǝiǝ allǝ
 sfoarei melle de partea de jossǝ a ferestrei din
 intrǝ mi la chellǝ-alǝ kǝpǝtǝiǝ ambеле legǝ-
 tǝri kǝ lǝkrǝrile melle mi le lǝssaǝ sǝ ka-
 zǝ affarǝ jossǝ la pǝmǝntǝ. La dǝob pǝrǝi
 din trei alle inǝlǝimeǝ ferestrei elle se opri-
 rǝ: skosseiǝ kanǝlǝ affarǝ ne ferestrǝ mi vǝ-
 zǝiǝ kǝ sǝ prinsesserǝ in drǝui de ferǝ de la
 ferestra kanchellariei statǝlǝi ǝivilǝ, che se a-
 fla la inǝvǝlǝ stariǝ (katǝ) allǝ fofteredeǝ
 Le deskǝrkaǝ kǝ koada mǝtǝrei, dar fpika d'a
 fi azǝitǝ saǝ poate vǝzǝtǝ din vre o parte a
 fofteredeǝ, mǝ koppinse totǝ d'odatǝ. Nǝ kǝ-
 tezaiǝ a face sǝ se kovoare sfoara mea mai jossǝ.
 mi mǝrtǝrǝpisseskǝ kǝ in achea noante nǝ mǝ
 simǝuiǝ in pǝtere d'a incherka sǝ fǝgǝ. Indatǝ
 azǝiǝ sentinelǝ la vǝa mea; fǝrǝ a mǝ okkǝna
 de sgomotǝ, pe'nkisseiǝ grǝlǝvǝlǝ ferestrei pre-
 kǝtǝ imǝ fǝsse prin pǝtingǝ, mǝ kovoriǝ iste

ші мѣ кѣлкайѣ. Stapea de esaltațiune în kape
мѣ афламѣ атѣнчі мѣ фѣкссе маі ка сѣ-мі
essѣ дін мінте. Бѣзеле ші лимба ми се ѣскас-
серѣ де маре тѣлѣраре. Мѣ скѣлаіѣ сѣ веаѣ
апѣ ші фѣксіѣ sgomotѣ інтр'адінсѣ, ка сѣ поатѣ
аѣзи сентинелла. Кѣндѣ вені темнічерѣлѣ сѣ факѣ
а дѣоа са черчетаре, іі сѣссейѣ кѣ нѣ ереамѣ
віне ш' іі черсіѣ ѣнѣ пахарѣ кѣ апѣ. Еллѣ імі
dede ші нѣ мѣ інтревѣ нимікѣ десупре skomo-
тѣлѣ че-ллѣ фѣкссемѣ.

Ін ревърсатѣлѣ зорілорѣ трѣссейѣ сѣоара
кѣ пакетеле ін інтрѣ, ле нѣссейѣ іѣте ін салтеа
ші амезайѣ ла локѣ дрѣціі де феррѣ. Дар пер-
вазѣлѣ де феррѣ ереа рѣнтѣ ші тремѣрамѣ де
фрікѣ сѣ нѣ мѣ десконере ачеа імпреціраре.
Кѣ toate ачестеа інѣлѣімеа фепестпей ші dis-
tanța d'інтре черчевелеле челорѣ дѣоѣ грілле
де феррѣ, ереаѣ дѣоѣ speranza нентрѣ міне; ш'а-
ффарѣ де ачеста шеѣндѣ ін патѣ сѣѣ претек-
стѣ кѣ мѣ афламѣ амалатѣ, ереамѣ сікѣрѣ кѣ
темнічерѣлѣ ереа сѣ віе d'a дрентѣлѣ ла міне ін
локѣ d'a-ші піроні прівіреа ла фереастрѣ че ереа
нѣссѣ ін фаѣа ѣмеі. Тоатѣ зіоа трекѣтѣ, нѣ
мѣнкассемѣ нимікѣ ші прін ѣрмуре мѣ сім-
ѣеамѣ преа слаѣѣ.

Нѣ нѣsteam dormi; ші гѣндіндѣ-мѣ ла грѣѣ-
тѣїле ші прімеїдііле інтрепріндрей мелле, а-
їнссессемѣ d'a мѣ індѣоі ін деѣзісіѣнеа че аѣеа-
мѣ ка е'о інчеркѣ: — Інсѣ, імі зіѣеамѣ, воіѣ

fi spânzurat saș, daka sentința mea va fi skim-
 vată, voiș petrece toată viața mea în feapre,
 fărъ кърци de chiitș, fărъ a vedea alți oameni
 dekătș nșmaî ne kamarazii mei de nenorocire.
 De voiș mșri încerkândș сь-ми добъндескș ли-
 bertatea, voiș skъпа челлș пșcinș de калъллș
 (grъdea) Maiestъții Sallе. — Ш' apoi, шtiамș
 кь нș ereamș inzestratș kș pesemnașinea lui
 Silvio Pellico, кь n'ашș fi пștatș niči odatъ
 сь simșș mълуșmirea a dșmesniči пziajъллș
 saș a пștri fșrničile ka dъnsъллș. — Nș! bles-
 temъллș kazъ assșupra аșstpiei! Тревșе сь мъ skanș
 ka сь-î почи întoарче inștitș șșferinșele fische шi
 морале че ле-амș îndșpatș еș шi komnatrionđi mei.
 Îmi mșskassemș възеле пънъ-а datō șънșеле;
 o șșdoare рече îmi кърșеа дене frъnte шi pe-
 solъșinea mea d'a fșpi pedeveni tot аша de
 tape ka шi mai 'nainte.

Ла 29 Martiș încerkaiș сь мълкș че-ва.
 Бъвиș niцелș vinș възш. dar niči-de kșm rakiș ne
 kare 'ллș dedeiș сь-ллș беа temniчъръллș. Fъkviș
 аstș felлș inkătș îmi liniștiiș тълъșparea inkare мъ
 aflassemș. Încerkaiș de mai мълте opi nodșpile
 sfoarei мелле; supе mai мълтъ inkredinșare, legaiș
 шň къпътъиș аллș еi de челлș mai de șșșș
 дръгș de ferrș аллș ferestrei, шi мъ атърnaiș
 de dъnsa kș toатъ greștatea mea ka сь черкș
 тъpica еi шi пșтереа mea kiarș. Încerkarea, fș
 vine doveditoare, аffаръ nșmaî кь in lokș d'a

мъ лѣсса пе сфоарѣ нѣмаі 'н јоссѣ кѣ фага-мі
 інтоарѣ ла перете вѣзѣх кѣ ереа маі вине д'а мъ
 коборі лѣссатѣ п'о парте кѣ змѣрѣлѣ ла перете,
 кѣчї алтѣ-феллѣ м'ашѣ фї пѣссѣ ін прїрејдіе д'а
 мъ рѣні ла канѣ, саѣ д'а-мі јѣпѣи мѣнеле
 інкѣтѣ нѣ м'ашѣ фї пѣстѣтѣ дїне пе сфоарѣ. Кѣм-
 пѣраїѣ кѣте-ва портокале штіндѣ вине кѣ да-
 ка, дїн пенорочїре, ла лѣссареа меа пе сфоарѣ
 ін јоссѣ ашѣ фї кѣзѣтѣ аммордїтѣ, ереамѣ сѣ
 амѣ о sete арзѣтоаре; шї дѣпѣ че лѣаїѣ тоате
 преказдїснеле че-мі венїрѣ ін мїнте, мъ пѣс-
 сеїѣ інпатѣ.

Дѣпѣ черчетареа де ла ноѣ оре шї јѣмѣта-
 те, мъ скѣлаїѣ дїн сомнѣлѣ меѣ префѣкѣтѣ, прегѣ-
 тїїѣ легѣтѣреле ка ін ноантеа трекѣтѣ пѣндѣ ін-
 тр'ѣнседе шї манѣскрїптѣлѣ знѣї романѣїї исторїкѣ
 че-лѣлѣ компѣссесемѣ. Легѣтѣрїле іар се а-
 кѣдѣарѣ ін дрѣдїї де феррѣ де ла фепестреле ін-
 тѣїлѣї стаїїѣ шї іар ісѣтїїѣ а ле дескѣрка,
 дар зна дїн елле се деснодѣ, шї аззїїѣ вине
 кѣзѣндѣ знѣлѣ дѣпѣ алѣлѣ шї кѣ ѕгомотѣ лѣ-
 крѣрїле че ереаѣ інтр'ѣнса: ереа картеа де чї-
 тїтѣ шї знѣ пакетѣ де хѣртїї кѣм ле шї вѣ-
 зѣїѣ ін ѕрмѣ: Дар кѣ кѣтѣ авѣссесемѣ фїкѣ
 ін ноантеа трекѣтѣ шї кіар де ѕмѣра меа, кѣ
 атѣт атѣнчї ереа маї тапе отѣрїреа меа; кѣтѣ
 деснре лїнїштеа меа, ереа атѣт де інтреагѣ ін-
 кѣт інтѣмплареа кѣдереї лѣкрѣрїлорѣ нѣ мъ
 інгрїїї нїчї де кѣм. Мѣ рекоковорѣїѣ дѣне

fepeastrъ, p̄sseiř skaznъlъ lъngъ massъ, așezaiř ne dъnsъlъ xainele че ле p̄ptamъ ĩn toate zillere, apoi mъ p̄sseiř ĩn patъ, kъ atъta liniute ĩnkъt addormiř p̄nъ kъndъ fsiř demtentatъ de клопотъlъ de ла miezъlъ nouđii. Aчеллъ клопотъ epea tpassъ de zъș omъ plъtitъ че sta ĩntp'zъș t̄spn̄imorъ ĩnalтъ din kape se vedea peste totъ opашъlъ, s̄pre a da de шtipe kъndъ se 'ntъm̄pla fokъ z̄nde-va. Mъ mipassemъ mi eř ĩnsъmi de liniutea mea d'atъnчi mi ĩntp̄ez̄indъiř toate s̄lindele melle s̄pre a mi-o pъstra, шtiindъ bine kъ de ла dъnsa den̄indea isv̄stipea kovop̄ipei melle ne sfoapъ, adikъ, viaцa sař moaptea mea.

Ла о оръ mi jъmъtate, черчетарea mi se fъkъ dene ob̄चेiř mi toate ĩn челъла mea epea ĩntp'ачееaшi stape, dar ĩn realitate лъkr̄p̄ile шi skim̄basserъ kъ totъlъ faцa. Mai ĩntъiř kъ epea nъmai zъș p̄letonъ ne patъ mi ђeam̄tanъlъ epea golъ mai de totъ. ĩntъm̄plarea p̄tea addъче fъpъ 'nd̄oialъ v̄p'o перk̄is̄iđisue (isnitipe) dar tem̄n̄ep̄ii k̄pez̄ndъ-mъ addormitъ, eшipъ din челъlъ ĩnchetinelъ fъpъ a p̄iv̄i niчi ĩn dreanta niчi ĩn stъnga. Norop̄ipea mi k̄tezanцa mea mъ favorisaș „Чине nъ p̄imejđeunte nimikъ, n'ape nimikъ;“ mi kъndъ k̄tezanцa mi stъp̄inda mepgъ z̄nite kъ ĩndellenчis̄nea, este sperandъ de isv̄stipe ĩn ĩntp̄eup̄inderile чelle mari totъ ka mi ĩn чelle niчi.

Дзпъ че-ші терминарѣ темничеріі візіта о-
 бітніѣ, мѣ скѣлаіѣ, пе кѣндѣ sentinелле in-
 соуеаѣ пе келларі in челле алте челлѣ. Лѣс-
 саіѣ скѣфа mea de noapte пе перна де канѣ ші
 мѣ репезііѣ ла гріллеле ferestreі. Інчеркаіѣ
 оаре-каре грестате ла третереа mea prin інтіа
 гріллѣ, pentрѣ кѣ пѣссесемѣ ніште панталоні
 foarte гроші. Апоі ешіѣ ші prin а двоа гріл-
 лѣ скодѣндѣ-мі prin трѣнса маі інтіѣ пічіоа-
 реле, ш'апоі врадѣлѣ дрептѣ ші канѣлѣ, пѣн-
 дѣ-мѣ де сфоарѣ кѣ мѣна стѣнгѣ, ші піпѣндѣ
 зідѣлѣ кѣ вѣрѣлѣ пічіорѣлѣ, немеріѣ о мікѣ
 skossѣтѣрѣ де зідѣ пе каре мѣ маі одініѣ.
 Fereastra челлѣі мелле fѣссесе фѣрѣ'ндѣоіалѣ
 кѣ мѣлтѣ маі ларгѣ маі 'найте; ші ка сѣ фа-
 кѣ din трѣнса о fereastrѣ де темніѣ, се ін-
 ведера кѣ ереа стрѣмтатѣ кѣ кѣрѣмізі, інкѣт
 перетеле челлѣ векіѣ че ереа де мармѣрѣ ал-
 вѣ, рѣмѣссесе піцелѣ skossѣ маі аффарѣ де
 кѣт челлѣ фѣкѣтѣ де зідѣ. Ачеа skossѣтѣрѣ де
 зідѣ імі фѣкѣ знѣ mare ажѣторѣ, фіндѣ-кѣ supi-
 јиніндѣ-мі пічіоареле пе дѣнса, пѣтѣіѣ сѣ-мі
 скоцѣ totѣ трѣпѣлѣ аффарѣ. Лѣаіѣ портѣкала че
 о пѣссесемѣ інтре дрѣціі де феррѣ аі фeres-
 треі ші о пѣссеіѣ інтре кѣмашѣ ші јілетѣ; а-
 поі анѣкѣндѣ сфоара кѣ мѣна дреантѣ ші лѣс-
 стѣндѣ-мі пічіоареле пе дзпѣ дѣнса кѣм факѣ
 марінаріі, імі реземаіѣ змѣрѣлѣ де перете ші
 інчензіѣ інчетішорѣ а мѣ коворі.

Къндѣ ајѣссесемѣ ка ла 25 de metri маї jossѣ de fereastrа челлѣлѣ мелле, simѣиѣ къ-мї слѣбеаѣ пѣтериле; ѣntinderea мѣскилорѣ браѣиалї (аї браѣлѣлї) ереа преа обосситоаре ка сѣ се поатѣ сѣfferї маї мѣлтѣ. Кѣѣтаїѣ іарѣшї вре ѣнѣ пѣнтѣ de pezematѣ къ пїѣіоареле шї simѣиѣ ѣndatѣ ѣнѣ kornїшѣ (kenарѣ) de мармѣрѣ алѣѣ ѣ'nkонѣіѣра тоатѣ fortереѣа, дар не къндѣ ѣntrevѣндамѣ toate sїlїndеле мелле ка сѣ-мї шпрїїїнѣ пїѣіорѣлѣ drentѣ не дѣнселѣ, їмї скѣ-пѣ sfoара d'їntre пїѣіоаре, шї мѣ трѣдїїѣ їn zadar ка s'o маї аѣскѣ. Атѣнѣї мѣ ѣїтаїѣ їn jossѣ шї kpezѣндѣ къ нѣ ереамѣ департе de пѣмѣнтѣ маї мѣлтѣ de кът ка зече пашї, їn-тїнсеїѣ браѣеле їnainte шї мѣ лѣssaїѣ не sfoарѣ ла валле astѣ-fellѣ їnkѣт їndatѣ ѣ-мї dederѣ пїѣіоареле de пѣмѣнтѣ къѣѣїѣ не вѣрѣнѣї. Ачеллѣ калкѣлѣ fѣ о лѣкраре d'o sekѣндѣ; дар шї акѣм мѣ'nfїорезѣ гѣndїndѣ-мѣ ла тїмпѣлѣ ѣе трекѣ пѣлѣ сѣ мѣ вѣзѣ kоворѣтѣ! Кѣdereа mea fѣssesse dїntp'o їнѣлѣїме челлѣ пѣдїнѣ de 6 metri! Ѓn fѣndѣлѣ шапѣлѣлї ереа destѣлѣ номолѣ, sѣвѣрѣмѣтѣрї de кърѣмїзі шї молозѣ пѣ-те kаре къѣѣссемѣ маї їнтѣїѣ къ ѣенѣnkїле ш'a-пої къ пїѣіоареле. Мѣ ловїссемѣ terrївїлѣ de дѣнселеле. Мѣ їntорсеїѣ ammорѣїтѣ, шї вре-о кѣте-ва momente рѣмѣsseїѣ къ totѣлѣ їn nesїm-ѣїре.

Ревенїндѣ-мї їn sine, pesїmѣїѣ о dѣрепе

adduce în şandă ana din lakă. Aci poroïzlă
 mi mocipla ereaă mi mai îndessate; dar şpe-
 ramă sь trekă în cheai-l-altь parte mi, emindă
 din lakă, sь m'askuză p'între trestiele mi
 tşfşşpîle che se întindă în achea parte, pьnъ
 la çinçî ore de dimineaцъ, orъ la kape se
 deskidă porçile: așă fi pьstă s'anăkă înainte
 ne drşmălă çellă mare mi sь-mi şrmeză kal-
 lea, dar niçî așă nъ pьteamă isbъti, kьçî bal-
 ta erea grîlatь în cheai-l-altь parte. Mъ in-
 torseîş la dokălă de çnde plekassemă. Foar-
 te tşlvşrată de pedîçile che mъ ameninçăş d'a
 nъ pьtea isbъti în planălă meă đşpъ che vîpşis-
 semă pьnъ açi nişte greşţşçî atьt de sьpî-
 mъntьtoare, înfşuseîş çnă pironă între đşobъ kь-
 pьmizi din volть, mi pьsseîş niçîorălă şţngă ne
 đşnsălă akьđđndъ-mъ kъ mъînele de kьpьtş-
 pîle che ereaă mai sşssă. Isbъtiîş astă-felă sь
 ajşngă kъ mъna dreantь pьnъ în partea de
 sşssă a volteî, dar mi se îmmşiarъ vinеле mi
 pekъzşîş jossă kъ totălă fьpъ pьtere. Îmi es-
 te peste pьtinçъ d'a esşpîma chea che sşfferiîş
 atşnîçî; cheai-l-altь jşmъtate de portokalъ mъ
 pe'nşşfledi din nşoă; ş'a kolea fьpъ 'ndşoială,
 kojîle de portokalъ servîpъ a arьta persekъ-
 torîloră meî kallea che anăkassemă. Pьterîle
 melle ereaă într'o stape kъ totălă de obossipe,
 dar kьraçîşlă meă erea mai pressşssă de ori-
 che întьmplare. Đşpъ kьte-va minşte de repaşş,

мъ лѣссаіѣ вѣнішорѣ не знѣ повѣрнішѣ де пѣ-
мѣнтѣ де ровінѣ пѣссѣ лѣнгѣ апѣ. Мѣ тѣ-
рѣіѣ ла о алѣ волѣ че леагѣ foftereца кѣ з-
на дѣн magazіле мѣлітаре, шѣ мѣ афлаіѣ ін фа-
ца ачеллеі пѣрдѣ а четѣцѣі дѣн каре се ведеа
тоатѣ strada че кондѣчеа ла поарта Sѣnt-Gіor-
gio, ла подѣлѣ кѣ ачесташѣ рѣме шѣ ла лакѣ. Ін
знгіѣлѣ стѣнгѣ алѣ шанѣлѣі се афлѣ знѣ
апѣдѣче де піатрѣ прѣн каре кѣрѣе ана дѣн
stradѣ ін шанѣ шѣ д'а колеа ін лакѣ. Авеамѣ ла
міне о сфоарѣ че о гѣссіссемѣ інтр'о сеарѣ ін
одаіа пѣзиторѣлѣі, знде елѣ мѣ дѣссесе ка
сѣ не регѣлѣмѣ sokотелеле. О арѣнкаіѣ не
d'assѣра зрлоіѣлѣі (conduit), мѣ атѣрнаіѣ де
дѣнса, даp н'авѣссейѣ пѣтереа д'а мѣ сѣі;
інчеркаіѣ тоате мѣз-лоачеле че мѣ ле інкѣ-
пѣіамѣ, даp фѣ ін ванѣ; пічіорѣлѣ меѣ челлѣ
дрѣнтѣ н'авеа пѣтереа ка сѣ се цѣе деапѣнѣ не
перете. Темѣндѣ-мѣ ка нѣ кѣм-ва ін ревер-
сатѣлѣ зоріорѣ че шѣ інчепѣссе сѣ мѣ вазѣ
sentinelлеле че пѣзеаѣ ла поарта S. Gіorgio,
мѣ askѣнсеіѣ індѣрѣтѣлѣ foftereцеі.

Пердѣссемѣ атѣнчѣі тоатѣ спѣранѣа; даp де-
веніссемѣ кѣ тотѣлѣ непѣссѣторѣ де соарта меа.
Мѣ dedassemѣ кѣ кѣѣетареа д'а фѣ пенпінсѣ, ле-
гатѣ де перете шѣ спѣнзѣпатѣ ін скѣптѣ тімпѣ.
„ — Челлѣ пѣцѣінѣ, імі зіссейѣ, мѣ се ворѣ
сѣѣрші тоате ачесте сѣфепінге. — “Mартіпѣ-
сатѣ шѣ трістѣ кѣ тотѣлѣ кѣм ереамѣ, нѣ мѣ

mea нѣ лѣссасемѣ вре о зрмѣ de ферѣстраеле
мелле. Фѣрѣ 'ндѣоіалѣ ачелле demne персонаѣ(?)
нѣ ші-арѣ fi datѣ osteneалѣ d'а кѣста довезі;
дар штіндѣ кѣ зшле темницеі нѣ se deskidѣ
singре. м'арѣ fi сѣпѣссѣ ла bastonадѣ, ш'апоі
м'арѣ fi спѣнзѣратѣ фѣрѣ черемоніе.

Пентрѣ кѣ zіoa інченссѣ а se іві, мѣ skѣ-
лаіѣ ші інчеркаіѣ сѣ змѣлѣ, ші маі кѣсеамѣ
спре а-мі інкѣлзі пічіорѣлѣ че мѣ фѣчеа сѣ
сѣfferѣ foapte мѣлтѣ. Зрма пічіоарелорѣ мелле
пѣtea сѣ se вазѣ імпрецізрѣлѣ fortерецеі.
Ла чічї оре порціле se deskisserѣ ші знѣ
јѣне, ka de дѣоѣ-зечі de ані еші маі інтѣіѣ.
Ілѣ strіgaіѣ ш'ілѣ рѣгаіѣ сѣ-мі ајѣте а еші
dін шандѣ, zіkѣндѣ-і кѣ кѣзѣссемѣ інтр'ѣнсѣлѣ
іп тімпѣлѣ понціі fіндѣ пріпсѣ de віндѣ. Елѣ
трекѣ фѣрѣ а вѣга кѣтѣші de пѣціндѣ іп сеамѣ
рѣгѣчїзнеle мелле; алці дѣоі оамені зрмарѣ
ші se мѣлѣемірѣ нѣмаі de а-мі зиче;— „Сѣрmane
sinnіоре, de амѣ інчерка сѣ-ці ајѣтѣмѣ, амѣ
інтра іп інкѣркѣтѣрѣ фѣрѣ сѣ пѣтемѣ а-ці fаче
віне,“ ш' іші кѣѣтарѣ de дрѣмѣлѣ лорѣ.
Чеі карі венірѣ маі пе зрмѣ se опрірѣ ла
kemареа mea, ле арѣнкаіѣ sfoара, о апѣкарѣ,
ші інченссемѣ а мѣ sсі, кѣндѣ еі о лѣссарѣ
dін мѣнѣ ші плекарѣ, fіндѣ кѣ вѣзѣссерѣ веніндѣ
алці оамені. Еѣ ka desператѣ ші кѣтезѣторѣ ksm
ереамѣ, kemамѣ пе опі-че тpeкѣторѣ. Нѣ-мі
маі пѣсса атѣчї пічї-декѣм кѣ вре зѣлѣ dін

trekьtopi apъ fi datъ de шtipe съ fiъ прinsъ.

Peste псцинъ mai veni inkъ знъ jъne цьppанъ.
къ знъ aerъ ровьстъ ши фьрь grijъ.

— Ajътъ-мъ, îi zisseiъ, амъ къзътъ. Елъ
апъкъ sfoara фьрь чеа mai mikъ anevoindъ ши
ипчеркаiъ съ мъ сsiъ; dar pentръ къ елъ пъ
erea indestълъ de пeапънъ ka съ поатъ пине
gretъatea mea, îi zisseiъ:

— Keamъ ne чine-ва.

Pentръ къ еrea într'o dъminikъ, мълдi оа-
meni intraъ în орашъ ши ешеаъ. Dъoi din tre-
кьtopi апъкаръ sfoara ши къ mare grestate ши
пъ фьрь а-ми face къте-ва рънi prin pietre
ajъnseiъ ла кълмеа шапцълi. Aчei dъoi оа-
meni мъ лъаръ de сшциорi ши мъ skoasserъ къ
vine d'assъpra ne пъмънтъ. Ereamъ atъt de о-
bossitъ ши фьрь пстере inkъt, daka ei apъ fi intъp-
ziatъ знъ singъръ minъtъ, еъ амъ fi pekъzъtъ în
шапцъ фьрь simцipe.

Toate аvestea se петрекъръ ла 6 оре фьрь
знъ къартъ ши prin зрmare къ zioa алъ. Ла
шasse оре темничерiи тpeвiаъ съ intpe în чел-
лъле ши съ deskopere fъga mea!

Възъндъ-мъ în sigъранцъ ne дръмълъ ма-
ре, мълдъmiiъ мънтъitorilorъ mei zikъндъ-ле:

— Инделлепедi че ацi фъктъ? Еъ сшнтъ
знъ arpestantъ политикъ!

Oamenii че се афлаъ лънгъ noi се депъp-
таръ.

— Te vorđ žrtvri, zisse žnłđ din čeı dsoı.

— Nž mž đinđ ničoarele, trevse sž trekđ ačestđ podđ.

Eı aržnkarž sfoara in lakđ; mi eđ ii žr-
maıž đitndž-mž la fie-kare passđ indžrvtłđ
međ. Mergeamđ skioptndđ kžt pžteamđ mai
ıste. Ereamđ plinđ de poroıž mi de prafđ, mž-
nile imı sžnderađ; eı ereađ ka la zече nami
ınaintea mea kžndđ plekarž, dar eđ merpeamđ
aša de inčetđ inkžt eı se depžtasserb de mi-
ne kž činči-zечи de nami kžndđ ajžnserž in čellđ-
altđ kapžtđ allđ podžłđ.

Lžnčimea ačellđ podđ mi se pžrea žrbž
sžbršitđ. Ajžngžndđ in čellđ-altđ kapžtđ, mž
žitaıž žrbž voe-mı la sžnga, ž'akolo vžžđıž e-
šafodžłđ!— Ači imı terminasse viađa Kalvi, kž-
četaıž; ači imı voıž sžbršı poate mi eđ n'a mea,
kžčı nž sžntđ niči de kžm skžpatđ de primej-
die. Trekžıž skioptndđ p'ıntre sentinelere
če pžzeađ podžłđ; mi kžndđ fasserbžmđ depžr-
tađı kžtđ nž se mai pžtea sž fimđ vžžđı, ačeı
dsoı oameni mž aštentarb pžnž ii ajžnseıž.

Dar žnde mž kondžssebž eı? In totđ đıž-
pžłđ lokžžđı sžntđ kžmnıı de trestıı, mž askžn-
seıž intr'žna dıntp'žnsele, vžrbžtđ in poroıž pž-
nž la čingžtoare, mi ržmžsseıž akolo pžnž sea-
ra. Žnde mž đžsseıž in žrbž mi čine sžntđ
mžntžitorıı meı, lassđ grija assžpra poliđieı a-

zstriache ka sь deskopere. Este de ajnsă d'a se şti nşmaş kь şpra. попорълї din Lombardia este atьt de mare pentrь jefşitorii şbї azstriachi, inkьt opї че lokşitorş аллэ дъррїї арş fi fьkştş totş aша pentрь mine saş pentрь opї kape altş arpeştantş skьuatş din giarele lorş. Млцшmeskş din totş şşfletşлş меş ачеллорş вравї jşnї kьшnenї kapi шї-аş пşssş вn primejdie de вьнъ всеа lorş totş че авеаş pentрь ka sь мъ ajşte ла ora de nenşroşire.

Вn timпş de ontş zилде, їмї fş neste пştinдъ а мъ miшка ne пїчїoare, тревзїа sь мъ поарте алдїї ka ne şнş копїлş. Бъна воїндъ шї devşementşлş че-мї арьтарь тоцї ачїа kь karpїї авьїş а fache, шї nenşssarea de primejdia de kape ereaş amenїндацї чеї karpїї мъ adьnos-teaş, нş poate dovedi altş-чева dekьt nemşritoarea ївьїре че аş Italianїї kьtre щарра lorş шї вечнїка şppь че-o şimtş-eї pentрь tїранїї веллеї noastre Italiї. Kь лакрьшїле вn okї ачеї vїptşoшї oamenї se addьnaş їмпрецїзрълş меş, мъ привеаş спьшмьнтьндъ-se de fanta atьt de aneвоe че o fьkşsemş; шї їnkїzїndъ-шї kь ereamş канавїлş шї de alte faute maї marї, мъ їмврьцїшаş strїgьндş:

„D-ta veї maї venї a ne pevedea; veї pe-venї kь soldaцї шї ne veї addьche арме вьnete veї пşne вn frьntea noastre шї vomş merце

съ не лѣптъмѣ pentрѣ Italia шѣ съ gonimѣ не ачестѣ тѣпанѣ дѣн кѣминеле noastre!“

Шѣ лѣацѣ вѣне aminte! воѣ kapi, вѣкѣрѣндѣ-вѣ de toate вѣне-фачерѣле че вѣ assigѣрѣ insti-тѣцѣиѣнѣле лѣбере шѣ гѣвернемѣнтѣлѣ depe аллеѣ-реа воастрѣ, зѣчедѣ шѣ skpѣцѣ кѣ Italianѣ шѣнтѣ мѣлѣцмѣцѣ шѣ ferѣцѣцѣ сѣв пѣрѣntesкѣлѣ гѣвер-нѣмѣнтѣ алѣ Авѣstrieѣ; лѣацѣ вѣне aminte! кѣ ачeastѣ рѣгѣчѣисне, — че нѣ мѣ-о фѣкѣрѣ нѣмаѣ кѣцѣдѣ-ва ѣншѣ чѣ о грѣmadѣ de patrioѣдѣ, — ереа стрѣгѣтѣлѣ мѣлѣцмелорѣ, esпрѣmatѣ ѣн deosѣbite кѣнѣрѣ, дар прѣтѣstѣndenѣ кѣ ачеллашѣ спѣрѣтѣ.

Шѣ кѣ аѣstорѣлѣ лѣѣ Dѣmнезеѣ, кѣраѣцѣлѣ, ѣskѣssѣнѣца. тѣрѣа de воѣнѣцѣ че нѣ se poate do-вѣндѣ фѣрѣ мѣлѣцѣ анѣ de ѣntemнѣцѣаре, лѣпѣта ѣн kоnтра недѣрѣнтѣдѣѣ. vorѣ маѣ folossi ѣнкѣ кѣ мѣлѣцѣ ла ѣmplѣnѣirea дорѣнѣцелорѣ ачеллорѣ vѣр-тѣoase ѣнимѣ. ѣн vѣа-ле ѣзѣвѣре de деарра лорѣ шѣ de лѣбертate, еѣ зѣтарѣ totѣлѣ шѣ нѣ вѣзѣрѣ нѣчѣ кѣар ваѣoнѣетеле авѣstriaче, атѣрнate ka sa-вѣа лѣѣ Damоклеѣ de знѣ fѣрѣ de пѣрѣ d'assѣ-пра кауѣлѣѣ, нѣ нѣмаѣ алѣ ачеллорѣ kapi мѣ а-ѣstарѣ шѣ мѣ askѣnсерѣ, чѣ шѣ алѣ ачеллорѣ ka-рѣ ѣмѣ фѣкѣрѣ нѣмаѣ вѣнеле negatѣvѣ d'a нѣ мѣ denѣнѣcѣа (пѣрѣ) ла полѣцѣе.

CAPITULŪ XIV.

Гѡвернѣмѣнтѣлѣ аѡстриакѣ, ене кѡм м'амѣ
інокрединѣатѣ д'атѣнѣи, ремассе інокременитѣ кѣндѣ
афлѣ фѣга mea. О астѣ-феллѣ де інсемнатѣ ім-
преѣѣраре нѣ се інтѣмплассе нѣи одатѣ де кѣндѣ
фортерѣа сервеа де темниѣѣ; кѣчи аѣа форте-
редѣ ереа прѣвитѣ ка ѣнѣлѣ дѣи ѣелле маї тарї
локѣрї ін тоатѣ Italia.

Індатѣ ѣе афларѣ фѣга mea, toate miz loa-
ѣеле поліѣіѣи шї ѣендармерѣа фѣрѣ пѣссе ін мѣш-
каре. Skpissopi, stafette, depeshe telegrafice, ko-
prinѣѣtoare de semnѣіrea mea кѣ ѣеа маї а-
мѣнѣнтѣ скѣмпѣтате фѣрѣ ѕnediate ін toate пѣр-
ѣіле. Ін ѕпаѣіѣ (timѣѣ) де ѣнтѣ зилле ѕемнѣі-
rea mea фѣ ѕкѣмѣватѣ де тѣеї орї; кѣчи ішї інкѣ-
пѣѕіссерѣ, ѣеа ѣе ереа addeѣѣратѣ, кѣ еѣ ереамѣ
ѕѣ-мї прѣфакѣ портѣлѣ інтѣр'о мѣе де кѣнѣрї. Ін
аѣелле ѣіркѣларе (порѣнѣи ѡвѣтѣнтї) дѣн каре
амѣ ѣитѣтѣ шї еѣ інѕѕмї о грѣмаѣѣ, ереамѣ
deskpissѣ ка ѣнѣ арѣпѣstantѣ де ѣеа маї mare ін-

semnătate. În addeverș gъвернмънтълъ ас-
триакъ îmi фъкъ mare onoare prin асча lingъ-
шитоаре воръире де mine, шî мъ воіѣ силі ка
în вииторș сѣ meritș де титлълъ (пъмеле) че а
вине-воитș а-мî да.

Асторitatea нъ се мълдъми нъмаі къ про-
кламаціониле салле, чî се пѣссе шî пе ло-
кѣиторіи вълнѣци къ ізвѣаѣ либертатеа; kontessa
Arrivabene întpe адціи фѣ appetatъ патрѣ-зечî
шî оптș де оре сѣв претекстș къ мî-арș fi fostș
datș о мълъ де ајсторș. Ачѣастъ фактъ о афлаіѣ
дін челе маі мълте зиаре italiane.

Skpissoarea ѣрмътоаре, adressatъ де ѣнѣ
Ломбардș ѣнѣа дін амичіи сѣи дін Лондра, ва
да о довадъ де simtimentele komпатрионілорș
meі pentрѣ Австріа. Сѣ нъ се ѣите къ ачѣстș
smipitș се manifestъ (се învederъ) шî киар îн
фаца полиціѣи:

„Îн зіоа де 30 Мартіș, ла оптș оре де ди-
mineацъ, vestea де фѣга лѣи Orsini се рѣспѣн-
дî îн орашѣ. Despre амълнънтеле ачѣстеі фѣцî
тодî îнтреваѣ к'о îнфокаре атѣт де вие, îнкѣт fi-
гѣриле ливиде (плѣмѣрїи) алле тълхарілорș де
австріачî авіа пѣтѣръ а о împedika. Konstern-
націѣнеа (слаіма чѣа маі mare) пѣтрѣсусе îн
палаітълъ гъвернаторѣлî. Примълъ маістратș
(јѣдикъторș) дін динѣтълъ Mantzei маі къ-мî
emisсе дін мінте де мълтъ мълнїе; шî дака нъ'ллъ-
арș fi динѣтș къдî-ва дін офицеріи Italiani, арș

fi vătătî pe totî impiegajiî (slăjbanî) din for-
terea, închipindî de la inspektorî şi fîrî a
krăda niçi pe челлă mai de ръндă temniçeră.

„Piada de la Santa-Barbara erea plînb
de ostipî austriace, şi soldajiî înkideaş kă va-
rikade stradele че dedeaş într'ъnsa.

„Tot-de-o-datъ în toate пърдїле сраш-
лăї попълацинеа se addăna în partea de знде
Opsini effektasse (sevъrşisse) minşnata sa fş-
gъ, supre a se înkpedinga de addevъrşlă nş-
vellei че се fşkşsse; atăt de peste пştингъ лї
se пъrea Mantşanidoră kă s'ară fi пştătă afla
vre знă omă aша de îndrъsneçă pentрă ka sş
întrepinзъ şi sş poatъ împlini o fantъ atăt
de primejdioassă.

„De la зна din ferestrele чelle mai de
şşşşă alle знеї kase din Мерkato delle Gal-
lette, se vedea drentă în fepeastra челлăї ал-
ле kъpica grїlle fşssesserъ sfъръmate; мълци-
mea se dşsse akolo. Sfoapa че kape се лъs-
sasse Opsini erea лзатъ, dar дръци de ferră
şi pietrele нş се înlokşisserъ kă алтеле. Totă
орашлă erea într'o stape de esaltaцине estre-
mъ (чеа mai vie mişkape şffleteaskъ). S'ară
fi пştătă зиче kă vre-o шtipe взнъ саă kă vre
знă evenimentă de ferіçipe s'ară fi întъmplată.
În toate пърдїле се întреваă знїї пе алдїї; oa-
menїї îşi fpekaş мълїїле în strade de вкърїе
şi се прївеаă знїї пе алдїї plini de мълдұmi-

pe. Ънѣ привиторѣ стпейнѣ арѣ си пѣтѣтѣ крѣде
кѣ ачестѣ арпестантѣ иѣбитѣ ереа спателе фие-кѣрѣи
омѣ че интѣлнеа. Ън задарѣ полиѣиа австриакѣ
врѣ сѣ инчерче а реприма (опри) прии стрѣш-
ничие виа мѣлѣѣмипе че се ведеа ин тоѣи. Sgo-
motѣлѣ дин орашѣ аѣнсе кѣ репезичиѣне пе ла
сате; ори-чине соссеа ин Манѣа афла феричита нѣ-
веллѣ, че се повестеа ин кaffenелле, ин театре
ш'ин пиеделе пѣвлече. Adѣоа-зи о мѣлѣѣме де
дѣрранѣ интрарѣ ин орашѣ ка пелериниѣ че винѣ
сѣ се роаѣе инainteа вре ѣнѣи sikриѣ кѣ сѣнте
моаште; ши ин писма прекаѣѣѣнелорѣ лѣате де
полиѣие, фие-каре потекѣ, ори-че страдѣ kondѣ-
кѣтоаре ла фортередѣ фѣрника де кѣриоши.

„Полиѣиа ши emissariѣи сѣи (supre рѣшинеа
noastrѣ треѣѣе сѣ мѣртѣсписсимѣ кѣ кѣѣѣ-ва дин
komпатриоѣи nostri s'аѣ инjossitѣ а серви пе
стрѣинѣ пентрѣ ка сѣ-ши кѣшѣѣе пѣѣнеа!) се
имурѣштиарѣ ин тоатѣ ѣарра. Ън тимпѣ де маѣ
мѣлте зилле телеграфѣлѣ фѣ прекаѣѣѣѣтѣ де ав-
торитѣѣѣи че ш'арѣ си датѣ де вѣнѣ вое ши сѣн-
ѣеле лорѣ supre а пѣне мѣна пе ачестѣ атѣт де
кѣтезѣторѣ фѣгарѣ. Dar фѣ ин задарѣ! Дѣмне-
зеѣ аппѣра пе ачестѣ вѣрватѣ кѣраѣиосѣ ш'иллѣ
ва маѣ аппѣра. Виѣлѣ кѣраѣиѣ аллѣ лѣи Feliche
Opsini фѣкѣ о профѣндѣ impressiѣне ин маѣ
мѣлѣи офиѣерѣ дин garnisonѣ, ши а дѣоа-зи се
зичеа кѣ мѣлѣи Австриачѣи мѣртѣсписсиссерѣ ма-

pea лорѣ мѣраре ши кіар плъчере аслъндѣ фъ-
га са.

„Maї fъssepъ черчетате ши алте кase în
Mantъa. Пе кѣдї ії вънѣаѣ fъseppъ interro-
gaцї ши totѣ феллѣлѣ де вїklenie фъ întревъ-
індат супре а довѣндї мѣртѣрїssїпї десупре вре
о konnıvenдѣ (їуделлецере секретѣ) че нѣ е-
sistasse нїчї оdatѣ. Dar în писма тѣтлорѣ а-
честорѣ манолере, Orsini скѣтпасse. Провїденда
лѣ апѣтра în фъга са, ши în тїмнѣ де маї
мѣлте зїлле поплѣдїѣнеле дїн ораше манїфестарѣ
(їнведерарѣ) marea лорѣ веселїе, атѣт де вїе
мѣлѣмїре сїмѣеаѣ елле де нѣоа okkasїone че
ле offerеа фъга лѣ Orsini супре а-ші манїfes-
ta ѣрра лорѣ їнветератѣ (їнрѣдѣчинатѣ) пентрѣ
апѣссѣторїї цѣрреї лорѣ, пентрѣ оmmорѣторїї лѣї
'Tazzolї, лѣї Sperї, лѣї Grazziolї, лѣї Grїolї ш'
аї алторѣ пенѣмѣрате вїktime, massakrate кѣ
планѣрїле дїн преа челевра (vestita) fortерецѣ
St. Giorgio.“

Sentѣ pekъnoskѣторѣ кѣтре попорѣлѣ дїн
Mantъa пентрѣ сїмпатїа че мї-а арѣtatѣ, ши пен-
трѣ сїнчера вѣкѣрїе кѣ каре а прїїмїтѣ vesteа
де скѣпареа mea.

Кѣ toate їнvestїgaцїѣнеле, кѣ toate сѣмеле
де ванї пропѣsse делаторїлорѣ, (пѣрїторїлорѣ)
ши кѣ toate amenїнѣрїле кѣ moарtea фѣкѣте
челлорѣ че м'арѣ сї адепостїтѣ, еѣ аїѣнсеїѣ фѣрѣ

ničí o primejdie la dokzlaž meš de refužiš (skъпаре).

Трексѝш репедe d'a кърмезишлѝ Statъриле Романе, ши къндѝ фъsseиш d'inkоло de търрѝмшлѝ сшпъssѝ дѝректѝ саѝ индѝректѝ Австриеи, мѝ афлаиш кѝ интреѝме ин сигъранѝцѝ. Де амѝ fi fostѝ din ншоѝ аррестатѝ ши инкѝssѝ инкѝ знѝ анѝ, пентрѝ кѝ ереамѝ аша де депрѝnsѝ кѝ виаца din темниѝцѝ, м'амѝ fi импѝкатѝ ка ла mine а kasъ.

Къндѝ ажъuseиш ин Елвeѝция, афлаиш кѝ знѝ оаре-каре Pelissi, din Парма, ин знире кѝ алѝи инчеркассе d'a реsvъна рѝшинеа Австриеи assassinъндѝ-мѝ (оморъндѝмѝ) ин секретѝ. Парти-тълѝ nostrѝ се лѝтѝ дѝнѝ зрмеле ачестѝи омѝ. Ши къндѝ амѝ ажъnsѝ ин Engliteppa афлаиш кѝ капѝлѝ гъвернѝмънтѝлѝ елвeѝцианѝ фѝkъsse аfi аррестатѝ.

Мѝ индѝоiamѝ интѝиш кѝ Австриа арѝ fi voitѝ сѝ се'njosseaskѝ пѝнѝ аколо инкѝт сѝ консѝмѝцѝ ла знѝ assassinatѝ (омморѝ), дар къндѝ имѝ addъsseиш аминте непѝssареа кѝ каре, ин Italia ши ин Унгарѝя, ea komissesse infamie peste infamie, фъsseиш конвѝnsѝ кѝ нѝ ми се dedesse de штире фърѝ вре знѝ motiѝ. Интр'о крисѝ револѝционарѝ, toate мѝз-лоачеле сѝнтѝ, ка сѝ zikѝ аша. jъstifикабиле; дар ин тимпѝ де линиште политѝкѝ лѝкрѝриле арѝ требѝи сѝ fie ин starea лорѝ нормалѝ (fѝреaskѝ), ши леѝиле каре кѝрмѝeskѝ societъѝиле арѝ требѝи assemenea сѝ fie реsnке

tate. Austria epea în liniște, prin șrmare intenționele sale în privința mea făcea parte din același sistem infam care cărbundă să mai țărziș va cădea, din cauza oripineii și viciorilor sale.

Afle însă Austria că eș amș trecut prin prea multă primejdii și nș mi-e frik de țl-xarii săș assassini șii; afle că eș șentș în Engliterra șnde lepile șentș respectate și esekstate, și că dacă vre șni din assassini șii plătii îmi vorș pzi kallea zioa săș noantea, voiș și a mș apșra. Kș toate aștea, șpre a kșșa pe așei șviri de osteneala d'a mș kșta și pentrș kasșlș kșndș ei apș avea dorința d'a vorbi kș mine, amș adressș o lokșindț fikș (otșritș) și voiș face a se pșblika în ziare adresa mea (lokșlș șnde șezș) ka s'o știe.

Preștindenii pe șnde treceamș, mș aștentăș felicitățișnele șelle mai infokate și affekțișnea (ișvirea) șe-mi manifestaș amicii mei îmi era și mai preșioassș. Vorba de „amikș“ eș n'o întrevșingezș kș șșșindț; știș kși trevșe ș-i daș așestș nșme. Pe amicii mei îi amș totș-d'a-șna în inima mea și-mi daș viața pentrș dșnșii.

Șni kșndș mș vșzșrș vșrsarș lakrșmi: ei și primejdșisserș viața și totș șe aveăș șpre a mș skșna mai întșiș, ș' apoi șpre a mș așta. Nș poșiș apșta prin vorșe totș șeșe șe

simțuș pentru dъnșii — алїї карї нъ мъ къ-
noskъssepъ niчї odatъ, аș fъkъtъ totъ аша пен-
truș mine. — Ei epeaș ITALIANI! Ши че почиș
face eș pentruș dъnșii? Къtъ pentruș mine, ка-
pe mi-amъ piskatъ (primejdsitъ) аша de dessъ
viaда къ атъта nenъssape; este mai nimikъ d'a
ziче къ ашъ мъpi pentruș dъnșii! Este tpistъ
presentъ ачeastъ viaдъ kape pentruș mine è нъ-
mai о поваръ! Къt voiș trъi, îmi va fi skъm-
пъ addъчerea aminte de чеї че аș къдетатъ ла
mine ne къндъ epeamъ arpestantъ ши daka va
sossi vr'odatъ momentълъ dopitъ, voiș întoarче
Italiei izbirea че ei mi-aș urpatъ mie.

Nъ pentruș знъ individъ чи pentruș знъ prin-
cipiș ei аș аръtatъ ачестъ devъementъ. Benin-
dъ-mi în ajъtopъ; ei шtiaș bine къ se adressaș
ла знъ omъ kape, de ши adessea nenoporitъ în
silingеле сале, лъkрасse totъ-d'a-зна pentruș
ачелъ principiș атъt de skъmпъ inimilorъ лоръ

În timpълъ челлоръ d'întъiș лъni че зрмаръ
дънъ skъparea mea, fъsseiș silitъ d'amъ ouri în
în trei opame diferite (deosivite), спpe а face съ
mi se тъмъdъiaskъ niчїорълъ drentъ, къчи epea
pъnitъ astъ-fellъ înkъt нъ мъ nъsteamъ пине ne
niчїoare. De чинчї opi mai fъsseiș prinsъ de
frigъpi. Familiile че-mi dedepъ ospitalitate,
îmi fъkъpъ toate въnile îngrijipi mi-шї арътаръ
affekциsnea (dragostea) лоръ. Findъ къ epeamъ
deчisъ а мъ дъче în Englitearra, мъ temeamъ

d'a pstea trece prin Franția fъръ съ kazъ în тѣилеле пѣндармілоръ лѣи Лѣдовік Наполеон. Къ toate ачестea отърѣиъ съ іаѣ ачea калле, ші авѣиъ оноарea d'a шедea маі тѣиле зилле ін Парисъ, ін нисма сenniорѣлѣи Пiетрi, инсueкторѣлѣи челлѣ маі mare аллѣ полиціei импѣрѣтеші.

Къндѣ мѣ възвѣиъ оdatъ пе пѣмѣнтѣлѣ Engliterpei simѣиъ къ ешисsemъ іар ін вiадѣ; інчепѣиъ, пентрѣ пріма оарѣ де ла аррестарea mea, а dormi ін лiнште. Сѣssiъ ін Лондра мѣлѣи дiн vekii mei amici ші кѣте-ва амавиле famillii че-мi фѣкѣsserѣ оноарea d'a-мѣ пріимі інтре дѣнселе ін тiмнѣлѣ шедerei мелле дiн зрмѣ ін Englitterpa. Алте persoahe ла кapeкѣѣtasseмѣ де департе мi пе кape кpeдeaмѣ а ле pevedea, лiнсеаѣ d'аколо, ші лiнса лорѣ имi комплектѣ интрістарea че simѣиъ къ нѣ пѣтѣsseмѣ имѣрѣ-пiша пе fratele meѣ ші пе koniіi mei маі 'nainte d'a пѣрѣssi парра mea natalѣ.

Opa мѣнтѣpei noastre нѣ este поate департе; прiвiрiле тѣтлорѣ сѣфлетелорѣ новiлеші пeпepoase сѣнтѣ адiнтate assѣпpa Italiei, атpasse де тpистеле ші неконтенителе вѣете алле знеі темпесте че стѣ съ еклате (ісѣкнескѣ). Ноі тѣstia esілагii аштентѣмѣ affарѣ дiн пенiнсѣлѣ пріимѣлѣ семналѣ кape ва проклата дрентѣлѣ nostrѣ d'a peінтра ін рѣндѣрiле лѣнтѣторiлорѣ резнiдi импрецирлѣ. stindардѣлѣи italianѣ, ін kontra іnamікѣлѣи Italiei

Цiнедi мiнте вiне, о! вѣрѣвадi аi Italiei!

кѣ нѣмаі кѣ statopnіchia, кѣ vіrtutea, кѣ sakpifici-
 злѣ de sine-іnsѣmі, кѣ desupreցdіpea моргії,
 ноі пѣтемѣ довѣнді лібepтatea мі іndependіngа
 noastrѣ; каѣса націоналѣ лѣссатѣ іn momtenіpe
 de tatѣ ла fiѣ, dіn пeнepaціzне іn пeнepaціzне,
 нѣ поate пepі кѣ deseвѣршіpe. Fіdіі gata аштеп-
 тѣндѣ momentsлѣ фаворавілѣ; addѣчеді-вѣ аmіnte
 чіне сѣntemѣ ноі мі че пѣтемѣ devenі: nіmіkѣ
 сѣ нѣ аѣбатѣ okіі vостpі de ла Italia, пїнта
 спepaнделорѣ noastrе. Ла пріma еі кемape,
 fіdіі gata а вѣ сѣппсне іndатѣ; ла ordіnлѣ еі,
 алергауі, іnспрѣntауі пe тіpaнѣ; мі іntѣpіndѣ
 кѣpaцізлѣ vостpѣ upіn сѣввeніpea sakpificіілорѣ
 фѣкѣste пe алтapлѣ пaтpіeі, інкѣ de атѣцїа sekoлї,
 de чеі маі vіртѣоuі мі чеі маі demnї fїі аї еі,
 іmmѣіадї сѣвїіле voastrе іn сѣнцeлe пepѣсѣв-
 natѣ інкѣ алѣ пeнѣмѣpateлорѣ vіkтime, алѣ
 фpaцілоѣ nostpі ommopіdі de Авstpіа;

2 Kambridge — Terrace, Hyde Parc.

10 Iullii 1856.

PROCESSUL ȘI MOARTEA

LUI

FELICE ORSINI.

CAPITULŪ I.

Еакъ, дene ziарълѣ франчесѣ „le droit.“ (1) кѣм с'а петректѣ attentатѣлѣ (2) петрѣ каре Orsini фѣ appestatѣ, јѣdikatѣ, kondamnatѣ ши esektatѣ ѓн Franċia, ѣnde se afla venitѣ din Londra кѣ треї сѣптѣмѣни ѓnainte de 14. Ianċariѣ:

„Affiѣлѣ opereї marї anċiċasse ла 14 Ianċariѣ o reprezentaciune straordinarѣ ѓн venefiċilѣ лѣї Masol. Erea кѣnoskѣтѣ tѣtelorѣ кѣ Ѓмпѣратѣлѣ ши Ѓмпѣрѣteassa se aċtentaѣ а assista ла аċea reprezentaciune. Ла 8 оре ши

(1) Vezi „Romѣnslѣ“ No. 7 din anslѣ 1858.

(1) Ѓnċerkare кѣ кѣċetare kriminalѣ ѓн kontra кѣї-va.

polina mi fãstete fãsepeã pãnte de o fãrã-
mãtãrã de bombã; achestea ammorçurã pãtepea
lovitãrei mi ðama skãpã kã o kontãsiãne tape-
la piçiorã (1).

La 11 ore seara se aflarã addãnaçi la
prefektãra poliçiiei: domnãlã Royer, ministrãlã
drepãtãrii, domnã Billault, ministrãlã din ãntrã,
domnã Pietri, prefektãlã poliçiiei, domnã Chaix
d'Estange, prokãrporãlã ÷eneralã, domnãlã de
Cordouen, prokãrporãlã ãmpãrãteskã, domnãlã
Treilhaed, jãdikãtorã de ãnstrãkçiãne, mi dom-
nãlã Nusse, ajãtorãlã prefektãrei poliçiiei. Çer-
çetãrea ÷ins toatã noantea. S'a aflatã kã ãn
acea searã ãnã pãnitã se ãnfãçãshasse la sni-
çãria din strada Lepelletier; kã, ðãpã çe pana-
i fã kããtatã, ellã, fãrã a pãveni pe çine-va,
pãrãssi sniçãria. ðãpã kãte-va minãte ãntrã
ãnã altã omã foapte tãlvãratã ãn sniçãrie ãn
ãntrebã de stãpãnã-sãã, de kãpe azisise k'arã
fi fostã pãnitã, fãkãndã deskripçiãnea figãrei
salle. Õnãlã din çei de façã kãtre kãpe se
adpessasse ãntrebã de nãmele stãpãnãlãi sãã.
La açeastã ãntrebãre servitãrãlã se tãlvãrã ãn
nã gãssi niçi ãnã respãnsã; iar kãnd ãllã ame-
niçã kã arpeãtea, ãllã aũkã o tremãrare
spasmotikã mi leãinã; ðãpã çe-ãi pãveni ãn

(1) Mai vorbeaskã akãmã gãã çine va pãtea de kri-
nolinele-malakof.

simțiri și înlă anskъ de skęptș, deklarъ kъ stъubnълă sъș erea komitele Opsini.

„La 3 ore de dimineadъ Opsini fș appetatș. Bombеле, kape se pșsserъ la pșstrapе, aș forma ka de паръ, парtea лорș de jossș kоnprinde niște деве змплzte kъ kапzеле și sșntș de tșvиș în grossime de dșoъ deпete, și de o pștere nekъnoskъtъ пън'akъm; елe epeaș змплzte kъ o пълbere есплoșitoape și пз пzteaș kоnprinde пројektиле. Бзкъцїлe de ferrș kъ kape atștea перsoane fșsserъ ръните și оmmорїте, провїнș kїар dїn бомбе че їn зpma їszkнїpeї se sfъръмаръ їn мїї de взкъцїї și дерънънаръ totșлă їn цїзрълă лорș. — Toate деамърїлe kolonadeї d'їnaintea театрълї se snарserъ, марkesa (їнвелїшълă d'їnaintea зшеї їntрърїї) че serвъ snре анпърареа перsoanelорș kape vїнș kъ тръssъръ, fș гъърїтъ neste totș, pe piedestalълă (sokлъ) statșелорș dїn faпada театрълї se fъkъръ мълte semne de đankърї de бомбе. Đna dїn пројektїлe тpekъ prin галлерїе și se їnfїuse їn magasia знї negъцъторș de jъkърїї kape se аfлъ їn колцълă галлерїcї че kondъche ла вълевардă. Toate деамърїлe kaseлорș їn faпa театрълї пънъ sșssș ла staпїzълă алă патрълeа fșsserъ snapte. Pe faпa d'їnaintea kaffeneleї Rossini ръmasserъ маї мълte semne de пројektїлe. Маї мълte аffшърї лїните ла театръ se мъnjїръ de сънџe. Їntpeїta їszkнїpe

snapse mi певеле kondăkătoare de gază astă-
felă, къ флакъриле се stinseră îndatъ. Пава-
риăлă stradei Lepelletier fă amternătă къ nis-
sină supre a штерце стъцеле де каре ереа ак-
коперитă.

„Нѣмърлă viktimeloră fă foarte însem-
nată; din лъчериі гăardei импереале двоі-супе-
зече oameni аă fostă ловиді, din капи шанте
греă ръниді. Ън-супе-зече oameni din гăardia
parisiană аă fostă attinші, чинчі греă ръниді ми
хлăлă де моарте. Din servitoriі Императрлăі
треі че се афлаă îndърътлă трѣссэреі făссеръ
шорă ръниді, асемenea ми vizitiăлă трѣссэреі
че арътъ мѣлтъ пресендъ де суипитă. Affаръ
де сшма oameniloră ръниді каре, де не zissa
mai мѣлторă ziаре, се эркъ пълъ ла 141, аă
fostă ръниді ми 20 де каі аі лъчериloră din
каре 5 де моарте, ми двоі каі аі трѣссэреі
имперіале аă мэритă не локă.”

CAPITULŪ II.

Instpckiginea (чepчetapea) în пpивинга а-
 chestăi attentată se фккк penede, akkьsapea se
 мърпїні нмаї ассюра лї Opsini мї алїї tpei
 Italiani, Пieppi. Gomeц мї Pъdio, ka singъpї а-
 topї аї fanteї, мї пpочесслă se desьтx вв ses-
 sїxnea assiselopъ (jъdekъtopїї kpиминале) din
 депaртaментлă Seneї, пpeкшм ѓpmeазь.

PROCEDURA ASSISELORŪ.

Sedința de la 29 Februariu.

Akkьsagїї fъssepъ ввtpodъmї вв сaллa jъ-
 dikъtopieї лa 10 ope мї jъmъtate.
 Opsini, вв вїpстъ de 39 de ani, є de statъ
 de мїзлoкъ, пърлă стъ ввчene a se къръута,
 пpивїpea лї є пърънъзъtoape, гъpa фpъmoазь,
 дїнгїї fcapte алїї. Елă поартъ канлă вв ссссъ
 мї-арънкъ adessea кърътъtpa sa ассюра адънъ-

rii k'o mare liniște. Vorbește k'șnș akcentș pronunțiatș italieneșkș.

De Psdio, în vîrstă de 29 de ani, k'șnș kapș grossș mi enerjikș; pърълș sъș negrș և foarte dessș, поартъ mъstацъ mi varbъ, smeriș sъi sșntș foarte 'налдї, фаца-ї палидъ. Stъ foarte liniștitș. kъvintълș ii և skъptș mi tape.

Gomeu, în vîrstă de 29 de ani, trъssșpиле образълї sъș esurimș simplicitate, фаца-ї և ръменъ, n'are varbъ ш'аратъ mare odinъ sșfle-teaskъ.

Pierrі, în vîrstă de 50 de ani, pърълș mi varba întреагъ kъръntъ, tъiatъ skъptș. Образълș sъș, k'o espresіone foarte enerjikъ, aratъ irritabilitate. Еллъ поартъ капълș în sșssș.

Kъrtea se kompletъ ла 10 оре mi 40 minște. Прешединтеле Delangle deskisse медицина. Дъпъ овичнїтеле întревърї de нѣме, stare, локълș наштереї, etc. алле аккsșацїлорș; дъпъ адеперае jърацїлорș, mi дъпъ апелълș nomіналș аллș мартърїлорș în нѣмърș de 40. прешединтеле прочедъ ла askълтареа пърїцїлорș.

Gomeu, декларъ къ Pierrі 'ллъ-арș fi addressș ла Парїssș sșb șnș нѣме mi k'șnș pas-portș стрїнș; къ n'арș fi kъnoskъtș opinіonea politikъ а лї Pierrі, kape-ї promissesse нѣмаї șnș локș vșnș ла șnș стъпънș în Парїssș; къ аколо арș fi intratș în servіcїзлș лї Opșini, fъръ sъ fi avștș kъnomтїнцъ de proiectълș

същ; къ да 14 Ianuarij i-arj fi datj Opsini o bom-
 бъ ordonandj-i a merje къ дънсълж; къ tok-
 mai în minjstjлj din зрмъ, дъпъ че тръссъра
 imperialъ sossisse înaintea operej, ij strigj s'o
 аръче кътре тръссъръ; къ елж а sokotit-'o а-
 чеаста нъмай знж актж de simplj sшпънеpe че
 еpea datorj стъпънълж същ; къ n'арж fi автж
 вр'о къномтинъ de effektjлж terribilj алж бом-
 беj; къ револвержлж, че-'лж денъссе ла kaffe-
 neaoa Broggi, 'лж-арж fi priimitj de ла Opsini.
 Шj ла обсервара преmedintelj къ деклара-
 цjнеа лж нъ еpea синчеръ, чj în kontradikцj-
 ne къ арътърjле салле de ла prima черчетаре,
 în kape мъртърjssisse къ мергъндж ла оперъ,
 Opsini ij фъкъссе къносктж планжлж центръ ом-
 морjеа Împъратжлж, respънse къ n'арж fi итjстж
 къ еpea ворва d'a оmmopj ne Împъратжлж.

De Ръdio декларъ къ а fostj trimissj ла
 Парjссж de кътре Bernard supе а ze интълнj къ
 Opsini, зjкъндж-ij къ ва гъсси аколо о оккъ-
 падjне; къ sossindj ла Парjссж а кътатж ne
 Opsini, kape i-a фъктж къносктж планърjле
 салле, интревъндж-'лж de поате fi сjкърж de ко-
 операра (конлжкпара) лж: къ елж n'арж fi
 воитж съ рефъсе нъмай de amorj проурjж (jзвjреа de
 чjнstea sa), fiindj пърътж маj 'nainte ла Лон-
 дра de лашitate ипj d'a fi знж snionj франчесж,
 чеа че 'лж-а фъктж а сфjерj рънитж tape к'знж
 пъмпалж; къ а sokotitj къ prin priimjреа

процверіи лѣи Opsini, арѣ си fostѣ спѣлатѣ де пѣриле компатриотилорѣ сѣи; кѣ ин чеаа че се аттинѣ де есекстареа attentatѣлѣи, ла зѣѣ сем-налѣ датѣ де Opsini арѣ си арѣнкатѣ бомба, дѣпѣ че с'арѣ си petpassѣ интр'зѣѣ биртѣ д'апроапе супе а рѣ си рѣнитѣ де вѣкѣѣиле чело-рѣ-алте бомбе. Ши ла интревареа прешединтелѣи д'а спѣне че сѣмѣ де ванѣ приимиссе пентрѣ кооперареа лѣи ла кримѣ, респѣнсе кѣ ин ми-нѣтѣлѣ плекѣрѣи салле ла оперѣ 'и се дѣде 300 франѣи, ши маѣ 'nainte ла Лондра ин дѣоѣ рѣндѣрѣи кѣте 14 милиѣѣи ши promissisnea кѣ се ва пѣлѣти sodiei салле о сѣмѣ де 12 милиѣѣи пе тоа-тѣ сѣпѣтѣмѣна.

Апоѣ зрѣмѣ черчетареа akkѣssatѣлѣи Opsini.

Прешединтеле. Де кѣндѣ те афѣи аррестатѣ, D-та аѣ fostѣ интреватѣ ин маѣ мѣлте рѣндѣрѣи, ши аѣ skimbatѣ аdessea система D-талле де ап-пѣраре. Дѣпѣ че тѣгѣдѣиши ори-че импѣртѣ-шире ла attentatѣлѣ де ла 14 Ianѣariѣ, аѣ фѣкѣтѣ пе зрѣмѣ кѣте-ва мѣртѣрѣissipi. Ачелле мѣртѣ-рѣissipi ле-аѣ тѣгѣдѣитѣ маѣ тѣрѣзиѣ, пе зрѣмѣ ле-аѣ маѣ репродѣссѣ маѣ интинсе, ши ин fine ла черчетареа де ла 9 febrѣariѣ, аѣ фѣкѣтѣ о ин-треагѣ мѣртѣрѣissipe. Кѣ toate ачестеа аѣ skpissѣ înainte кѣ кѣте-ва зилле domnѣлѣи прокѣрорѣ ѣенералѣ о epistolѣ prin kape ресѣатѣ кѣ во-емѣи а petrakta прешедентеле D-талле мѣртѣ-рѣissipi. Акѣм ла kape системѣ те-аѣ отѣрѣтѣ?

Opsini. Дѣ-мі воіе те рогѣ, а ворві ивѣиѣ де трекутѣ. Дин јѣнедеа меа, кѣѣетѣрїле мелле, toate fanтеле мелле, н'аѣ авѣтѣ декѣтѣ ѣнѣ singѣрѣ овїектѣ, ѣнѣ singѣрѣ skopѣ; лїберареа патріеї мелле, ресѣѣареа їн контра стрѣинѣлїї контра апуѣсѣѣторїлорѣ, карї не їмпуѣкѣ, карї не омпорѣ, карї не јѣѣескѣ шї не сѣгрѣмѣ. Кѣ ачестѣ skopѣ амѣ fostѣ їн toate konsuira-ѣїѣеле пѣнѣ ла арѣлѣ 1848, шї дѣпѣ рестѣр-пареа лѣї Піѣ IX, амѣ fostѣ нѣмїтѣ мемѣрѣ алѣ конвенѣїѣнеї романе.

Кѣндѣ Франчесїї, не карї ї-амѣ прївїтѣ totѣ d'а-ѣна ка не нїште амїчї, аѣ дѣваркатѣ їн Italia, амѣ кпрезѣтѣ кѣ не ворѣ тинде мѣна. Дар еї н'аѣ їнтїрзїатѣ а devenї pentрѣ ної нїште ї-памїчї їнвершѣнаїї. Їнтр'ѣнѣлѣ дин нѣмероас-селе атакѣрї дїрїѣеате їн контра noastrѣ, аѣ fostѣ ре'нїншї шї ної фѣкѣрѣмѣ кѣїї-ва прїsonїерї. Ної кpedeamѣ, ка totѣ-d'а-ѣна, кѣ Fran-ѣїа є чеа d'їнтїїѣ їнтре наѣїѣнеїе чївїлісате шї лїберале шї кѣ ѣака комѣѣтеа (se лѣпта) їн контра noastrѣ, este к'а fostѣ sїлїтѣ; ної дар dede-рѣмѣ лїбертатеа прїsonїерїлорѣ кѣ стїгареа де мїї де опї ренетатѣ: — „Сѣ трѣїаскѣ Франѣїа! сѣ трѣїаскѣ лїбертатеа! сѣ трѣїаскѣ Italia!“

Дар еї кѣм аѣ респѣѣасѣ ла ѣенеросїтатеа noastrѣ? Аѣ сѣспендатѣ остїлїтѣїїле їн тїмпѣ d'о лѣнѣ; дар ачѣаста ереа нѣмаї ка с'аштенте ре'м-

пстернічирі. Атэнчі ащ ре'нченстѣ атакѣлѣ, о
міе ін контра а зече, ші ноі амѣ fostѣ зччшіі.

Премединтеле. Нѣмаі реснектѣлѣ nostrѣ пен-
трѣ лібертатеа аппърѣріі, мѣ поате фаче а толе-
ра знѣ асемenea лімбаціі.

Акѣсатѣлѣ. Пе зрмѣ м'амѣ дѣссѣ ін Пие-
монте; ірритареа ноастрѣ ін контра франчесізорѣ
трекѣссе ші скріамѣ totѣ-d'a-зна ла Рома ін
тоате конспірѣіле кѣте с'ащ фѣкѣтѣ, сѣ се крѣ-
де гарнісона франчесѣ. Дакa маі есістѣ хѣр-
тііле конфіскате де гѣвернѣмѣнтѣлѣ папалѣ, се
потѣ регѣсси ші се ва vedeа дака знѣіщ не-
аддевърѣрі. Амѣ конспіратѣ totѣ-d'a-зна ін
контра Австріеі, н'амѣ конспіратѣ нічі-о датѣ
декѣт нѣмаі ін контра Австріеі. Ін анялѣ 1853
амѣ кѣзѣтѣ ін мѣнеле Австріачізорѣ ін Унга-
рія, еі м'ащ кондампнатѣ ші ереащ сѣ мѣ спѣн-
зѣре кѣндѣ амѣ гѣссітѣ миз-локѣ а скѣпа дін
темніцѣ.

Атэнчі амѣ венітѣ ін Енглітера, totѣ-d'a-
зна кѣ ачееаші ідее, кѣ ачееаші маніе, де вреі
сѣ зікѣ аша, d'a fi folоссіторѣ патріеі мелле,
d'a о скѣпа ші d'a нѣ еспѣне зече дѣозѣ-зечі
де оамені а fi імпѣшкациі, кѣмѣ о фаче де мѣлтѣ
тімпѣ Mazzini.

Амѣ воітѣ сѣ аллегѣ кѣіле легале; м'амѣ
адрессатѣ кѣтре зніі дін паіріі Енглітерріі. Амѣ
процѣссѣ о петіцііне гѣвернѣмѣнтѣлѣі ін фавоа-
реа прінціпіѣлѣі де неінтревеніре ші спре а

fache sѣ 'nchetese okkupaצіonea franchezѣ ші a-zstriaкѣ. Dobѣndissemѣ simpatіile лорѣ kѣndѣ a eklatatѣ револта Indіeі, ші іndelleці kѣ ачеа-стѣ kѣestіone a predomnitѣ іn Engliterra kѣes-тіonea Italianѣ. Acheasta este знѣ лскрѣ firesкѣ.

Esaminѣndѣ kondіצіonіle політче алле тѣ-тѣлорѣ гѣвернѣментелорѣ Европеі, m'amѣ о-прітѣ ла іdeea kѣ нѣ se aflѣ deкѣт знѣ omѣ, kape арѣ пѣtea sѣ факѣ а іnчета okkupaצіonea цѣрріі мелле de strѣnіі, kѣ ачеллѣ omѣ ереа Napoleon III, kape є a totѣ-пѣтерникѣ іn Еуропа. Dar totѣ тpeкѣтѣлѣ sѣѣ mі-a datѣ kon-вінцереа kѣ нѣ ва voi sѣ факѣ чеа че. нѣмаі еллѣ singѣрѣ пѣtea sѣ факѣ. Mѣртѣpissesкѣ dar kѣ 'ллѣ-amѣ пріvітѣ ка знѣ обстаколѣ (pedікѣ). III' atѣнчі mі-amѣ zіssѣ kѣ тpeвѣe sѣ-'ллѣ факѣ а dізнape (a пepі).

Amѣ voitѣ, zіsseѣ, sѣ лѣkpezѣ singѣрѣ. Dar amѣ pekѣnoskѣтѣ kѣ ачeasta нѣ ереа kѣ пѣтін-цѣ. Atѣнчі, іmpреціѣрѣлѣ меѣ s'aѣ аflatѣ ні-ште oamenі kape аѣ kѣnoskѣтѣ проектеле мелле ші kape s'aѣ аssocіatѣ лорѣ. Arpeстaці, eі m'aѣ denѣнчіatѣ. Bѣzѣndѣ-mѣ тpeдатѣ de dѣншіі, amѣ авѣстѣ знѣ simѣіmѣнтѣ de pesѣзнape іnkontpa лорѣ ші'і-amѣ akkѣsatѣ; dar astѣ-zі іmі пape pѣѣ de opі-че іmpреціѣрape kape арѣ пѣtea аgгpava поsіціonea koakkѣсацілорѣ меі; pe-тpaktѣ totѣ че amѣ пѣтѣтѣ zіче іn kontpa лорѣ

mi dař nepsoana mea în sakrifichilă p̄trii
melle.

Мъ inkpeză, domniloră, în încелепчиѳнеа,
în spiritală drentădii jădiktoriloră mei, în
probitatea jărađiloră, kariî voră mi a deosivi
chea-че амă făkăstă în toate împрепърpile
străine mi minănoasse deklarate de koakkăsa-
dii mei, deklaradiuni făkăste săb înpăpripea fri-
chei, mi domniî jărađi miă kă frika este văă
nepodă sfătsitoră.

Dađi-mi voe, vă rogă, a reveni la dekla-
păpile че-амă făkăstă attingătoare de Allsor
mi Bernard. Kăt pentрă Allsor, елă a пăssă
să făvриче vombele de пе черепа mea, dar ka
niște obiekte че-арă нătea servi la niște es-
perimănte de gază. Pentрă kă Allsor m'a kă-
noskăstă în Italia, pentрă-kă kănoștea trekă-
tălă meă politikă, елă a пăstătă bănăi addevă-
patălă skopă pentрă kape чеreamă ачесте vom-
be; dar еă нă i-амă deskoперитă nimikă.

Лăi Bernard, асемenea нă i-амă desko-
перитă nimikă; mi vedăi kă niči елă n'a zissă
nimikă koakkăsađiloră mei.

Еакă че-авеамă să zikă ачи, mi deklарă
kă voiă пăстра тьчереа assăpра koakkăsađiloră
mei, атăt de fадă kăt mi înparte.

Întреbată de аmănăntеле esekătrii kprimei,
Opsini respănse: Băkăposă în чеа че mă pri-
veshte пе mine: Mi амă прокăpată пăлбере făл-

перътоаре, амѣ адѣсс-'о ѡн Франція, амѣ фѣ-
кѣтѣ бомбеле, амѣ датѣ ѣна ѣнѣ Italianѣ пе-
кѣноскѣтѣ пе кѣре 'лѣ-амѣ ѡнтѣлнѣтѣ ѡн strada
Lepelletier, бомбеле аѣ еклататѣ, шѣ амѣ fostѣ
рѣнѣтѣ; еакѣ totѣ че амѣ а вѣ спѣне.

Їнтреваре. — Чѣне а фѣкѣтѣ сѣ ѡнтре бом-
беле ѡн Парѣссѣ.

Респѣнсѣ. — Zyhers.

Їнтреваре. — Чѣне ѣ ле dedesse?

Респѣнсѣ. — Bernard, кѣре кѣpedea кѣ е-
реаѣ фѣкѣте pentрѣ apparatus de gazѣ.

Їнтреваре. — Че рѣлацѣѡнѣ аѣ авѣтѣ кѣ Пѣеррѣ?

Респѣнсѣ. — Еѣ 'лѣ-амѣ кѣноскѣтѣ кѣ okka-
sѣonea лекѣтрелорѣ че-амѣ фѣкѣтѣ ѡн Engli-
terra assѣupra стѣрѣѣ Italianѣ, елѣ се okkѣпа кѣ
сѣв-скрѣпцѣѡнеле че тѣ прѣвеаѣ.

Їнтреваре. — Нѣ те ѡнтревѣ d'acheste рѣла-
цѣѡнѣ.

Респѣнсѣ. — Нѣ воескѣ сѣ спѣѣѣ нимѣкѣ des-
пре чѣлѣ-алѣ рѣлацѣѡнѣ алѣ мѣлѣ.

Прѣмедѣнтеле. — Атѣнчѣ ѣ de трѣвѣѡнѣтѣ сѣ
чѣтѣскѣ черчетѣреа шѣ мѣртѣрѣссѣреа D-талѣ
de ла 9 Фѣврѣарѣѣ (прѣмедѣнтеле чѣтѣште ачѣлѣ
акѣтѣ).

Прѣмедѣнтеле. — Еакѣ декларѣрѣле D-талѣ;
че зѣчѣ ла ачѣаста?

Opѣsѣnѣ. — Амѣ ѡнѣелѣссѣ totѣ че мѣ-аѣ чѣ-
тѣтѣ; пѣрѣскѣ-се чѣѣ-алѣѣ, пѣрѣскѣ-мѣ пе мѣ-

ne, daka voeskǎ; eǎ nǎ voǐx zǐche nimikǎ ĩn kon-
tra lorǎ.

Прemedintele.— Sistema D-talle de аппъ-
pape nǎ se poate priimi. Aǐ fǎkǎtǎ mai 'nain-
te mǎrtǎrissipi, aǐ esplikatǎ преа-вине партеа
fie-кǎрѣа, атѣт а D-talle кѣт ши а koakkǎsa-
цилорǎ. Aǐ vorbitǎ de sfǎtǎirea цинѣт ĩn стра-
да Mont-Thabor No. 10; aǐ повестitǎ че s'a ĩn-
тѣмплатǎ аколо ĩнтре D-ta ши чеї-алѣї аккǎсацї,
їмпѣрѣirea вомвелорǎ ши плекареа воастрѣ ла
оперѣ. Еї вине, челле че-аї zissǎ sǎntǎ kon-
firmate prin декларѣриле koakkǎсацилорǎ D-tал-
ле, ш'акѣм виї сѣ не сунї кѣ нǎ ереа ворѣа
декѣт де ѣнǎ комплотǎ супе а assikǎра лїбер-
tatea Italieї! Виї сѣ retrakцї мǎртǎrissipiле
че фǎкǎsseши! Чееа че требѣе сѣ фачї este а не
сунѣе партеа че-аǎ лѣатǎ koakkǎсацїї D-tалле
ши а нѣме Пиерри. Assǎпра ачестора аштентǎ
respǎnsǎлǎ D-tалле.

Opsini.— N'amǎǎ nimikǎ а спѣне.

Прemedintele.— Domnilorǎ јѣрацї, vedeцї че
ролǎ ia Opsini ĩnainteа D-воастрѣ. Еллǎ n'a
крѣѣатǎ nimikǎ ла ĩнстрѣкциѣне, n'a крѣѣатǎ пе
koakkǎсацїї сѣї. Дар ла аѣдиенѣт, є алѣ-че-ва.
Акѣм ĩши skimѣѣ ролѣлǎ, воеште сѣ факѣ пе
цѣнеросѣлǎ; дар чееа че-а diktatǎ атѣнчї, а fostǎ
skpissǎ ши в'а fostǎ сѣппѣссǎ. Akkǎsatѣле, D-ta
нǎ воештї а ворѣї, domnїї јѣрацї штиѣ pentrǎ-

че ми ворѣ преѣди мотивеле D-талле; съ зр-
тѣмѣ дар:

Премединтеле.— De znde аї лѣатѣ материя флѣ-
кѣрѣтоаре кѣ каре ереаѣ змплѣте бомбеле?

Opsini.— Пѣлѣереа флѣцѣрѣтоаре а fostѣ fa-
брикатѣ ла Лондра д'ѣнѣ омѣ пе каре пѣ-лѣ
воїѣ пѣми. Ереа флѣminatѣ de Меркѣрѣ. Кѣ-
nosкѣ стикла че-мї арѣдї мї каре с'а гѣсситѣ
їн камера mea. Амѣ fostѣ кѣмпѣратѣ дѣоѣ
їнтोकмаї ла Лондра спре а addѣче флѣminatѣлѣ
їнтр'ѣнсееле; дар м'амѣ гѣндитѣ кѣ ереа маї
вїне а-лѣ маѣине їн старе ѣмедѣ, мї-лѣ-амѣ
addѣссѣ їн сакѣлѣ меѣ де ноанте їнвѣлѣитѣ їн
хѣртіе мї кѣрпѣ че ле 'mmѣїамѣ дїн кѣндѣ їн
кѣндѣ. Амѣ змплѣтѣ еѣ ѣнсѣмї бомбеле; мї-а
тревѣїтѣ маї їнтѣїѣ съ ѣссѣкѣ пѣлѣереа мї д'а-
чѣеа амѣ їнченѣтѣ а о 'ntїнде пе хѣртіе де stre-
кѣратѣ. Песте дѣоѣ зїлле ереа їнкѣ ѣмедѣ, мї
спре а сѣршї а тревѣїтѣ с'о ѣссѣкѣ пѣрѣдї пѣрѣдї,
пѣїнд'о десвѣлїтѣ пе хѣртіе лѣнгѣ фокѣлѣ меѣ;
стамѣ аллѣтѣреа кѣ оролоѣїлѣ мї ѣнѣ thermo-
metрѣ їн мѣнѣ; daka o skintee арѣ fi кѣзѣтѣ
пе дѣнса, амѣ fi сѣрїтѣ їн аерѣ кѣ тоатѣ kasa.
Гѣчѣамѣ ачѣeastѣ операре ноантеа; а тревѣїтѣ
съ пѣїѣ fie-kape jѣмѣтate дїн кѣїантїтateа еї де
кѣте треї опї їнаїнтеа фокѣлѣї мї с'о пїѣ їн
fie-kape датѣ кѣте дѣоѣ оре.

Кѣндѣ пѣлѣереа а fostѣ ѣскатѣ, амѣ зм-
плѣтѣ бомбеле. Амѣ змплѣтѣ пе чѣлле треї

desșterșpândș-le de la miz-локѣ, dar amѣ въ-
zxtѣ k'ачеллѣ metodѣ de șmpłtѣ erea foarte
primejdiosș, kъчї daka șnѣ grъșnte din ача
пѣлбере арѣ fi intratѣ în пѣрșпѣ, бомба арѣ fi
plesnitѣ. Amѣ șmpłtѣ dar не челле-алте не
șșșșѣ tърпѣndѣ пѣлбереа printp'o хърtie înвър-
titѣ ka пѣлне.

Întrebare. — De la strada Mont-Thabor
плекат-аї împрезнѣ kъ koakkъсацїї D-талле?

Respunsѣ — Да, domнѣле, ереамѣ аколо.

Întrebare. — Еърѣ екѣивокѣ . . . kъ ереаѣ
ші дѣншії аколо, еї о мъртърpissesкѣ.

Respunsѣ — Ачеаста є треава лорѣ.

Primedintele. — De Rșdio, fost-аї аколо?

De Rșdio. — Да, domнѣле.

Primedintele. — De Rșdio декларѣ kъ дъ-
пѣ прїма бомбѣ арșkatѣ de Gомец, i-аї zissѣ:
є рѣndѣлѣ тѣѣ!“

Opsini — Ачеаста нѣ este addevърatѣ.

De Rșdio. — Este addevърatѣ.

Opsini. — Поцї лѣа de addevърatѣ totѣ че
zikѣ еї . . . Еѣ șntѣ gata да toate.

Primedintele. — Nѣ є niчї о рацїонаре а
kreде маї мѣлѣ ворѣеле D-талле декът аллекоак-
късацїлорѣ D-талле. Чїно а арșkatѣ а треаа
бомбѣ? s'a гъссїтѣ șна не stradѣ.

Opsini. — Ачеаа ереа а mea.

Primedintele. — S'a гъссїтѣ șна да Pierrї,

Gomeд a арѣкатѣ зѣа, de Рѣдио алта... даp a тpeea, кape a еклататѣ?

Opsini — Амѣ dat-'o зѣи Italianѣ пе ка-ре-'ллѣ ѡнтѣлнисsemѣ ѡн strada Lepelletier.

Їнтpeбape — Їн-че локѣ?

Респѣнсѣ — Да колѣлѣ stradei Posini.

Їнтpeбape — Din ѡнтѣплape?

Респѣнсѣ — Нѣ, еллѣ m'аштента; еpea лѣ-крѣ конвенитѣ.

Їнтpeбape — Аша даp те-аї ѡнделлессѣ кѣ дѣнсѣлѣ, фѣрѣ сѣ пtie кѣаккѣсацїи D-талле?

Респѣнсѣ — Да.

Їнтpeбape — Ворѣит-аї кѣї-ва desupe ачеллѣ Italianѣ?

Респѣнсѣ — Nimѣлѣи.

Їнтpeбape — Нѣ те-аї ѡнкpeзѣтѣ даp ѡн кѣ-аккѣсацїи D-талле?

Респѣнсѣ — Їн конспїрѣрї се teme чїне ва de тоатѣ лѣмеа, шї тpeвѣe totѣ-d'a-зѣа pe-лацїѡнї askѣнse кape нѣ се спѣнѣ ла тоатѣ лѣ-меа.

Їнтpeбape — Те-аї темѣтѣ кїар шї de зѣ-сѣ-цї, нѣ те-аї ѡнкpeзѣтѣ ѡн кѣрацїлѣ D-талле, фїндѣ-кѣ аї ѡнсѣрчїнатѣ пе алѣлѣ сѣ факѣ чeea че тpeвѣea сѣ фачї зѣсѣ-цї?

Респѣнсѣ — O! нѣ, еpeамѣ сїкѣрѣ de mine.

Їнтpeбape — Даp аї skpissѣ domнѣлѣи прокѣрорѣ ѡенepалѣ ка сѣ pe'mпїнцї мѣртѣ-рїssїrїle koаккѣсацїлорѣ D-талле, че ле attrївї

frichei, mi zici, m' ai repetat-'o aci, kь frika este unь sfьtsitorь nepodь. — Nь este ea kape te inspirь?

Intrebare — O! omьlь kьpъia-'i e frikь nь vorbешte kьm vorbeskь-eь aci. Nь voeskь sь kompromitь ne чеi-аддi; cakь totь.

Primedintele. — Dar ai kompromissь ne Алсор mi ne Bernard. Pentрь че refьsi d'a face kьnoskьtь p'achelь Italianь?

Opsini — Amь пьtea sь-'ль nьmeskь, kьчi kpeзь kь akьmь тpeвe sь fie emitь din Fran-чia mi la adьpostь de toate персекьтpeилe, dar nь voeskь a-'ль nьmi.

Primedintele. — De Rьdio, ai vьzьtь ne Opsini vorbindь k'unь Italianь?

De Rьdio — Nь, domнe.

Primedintele. — N'ai vьzьtь akolo вр'ь-nьlь din komпatrioцii D-талe, imppeцipьrьlь D-талe?

De Rьdio — Nь.

Opsini. sьppizьndь — O! eль avea алть льkрь, mi nь пьtea кьста in мьлциme figьpилe kьnoskьte льi... Eль avea o бомбь in позь-нарьль льi mi ачeasta иль преоккьна oape kьm, se 'нцеллe.

Primedintele. — Aша dar тьгьдьештi k'ai apьnkatь o бомбь. Askьлть, Opsini, ицi voiь sьne eь pentрь че тьгьдьештi in kontra eви-денцeи (invеdepьpиi) faucteлopь че te sьгрьмь:

Штиі кѣ њн зрмареа ачестѣі attentatѣ, viktime нѣмероасе аѣ fostѣ ловите дѣн каре знелле аѣ ши мѣрпитѣ. Штиі кѣ 'н нѣмѣрѣлѣ лорѣ се афлѣ копѣі, femeі, вѣтрѣні, рѣниці ши оmmорѣці... Este знѣ mipoсѣ de сѣнѣе каре се ардікѣ пѣнѣ ла D-ta ши цѣ се зркѣ њн креерѣ. њн фаца тѣ-тѣлорѣ ачесторѣ оmmорѣрѣ, simѣці тревзѣнда d'a ne face сѣ kredemѣ кѣ н'аі лѣатѣ ниѣі о парте, челлѣ пѣдѣнѣ, дѣректѣ, ши кѣ дака крѣма ереа њн кѣдетѣлѣ D-talle, мѣна-цѣ а рѣmassѣ стрѣ-ѣнѣ ла kommiterea еѣ.

Opsini. — Nѣ, нѣ; нѣ є аша. Prima бом-бѣ м'а рѣнитѣ; ши дака de Рѣdio, каре м'akkѣ-сѣ ши претѣнде к'а fostѣ апроане de mine, с'арѣ fi афлатѣ њн аддеврѣ пе лѣнгѣ mine, арѣ fi вѣзѣтѣ кѣ ереамѣ рѣнитѣ ши арѣ fi сѣсс-о; дар еллѣ н'а ворбитѣ despre ачѣаста. Dовадѣ кѣ н'а fostѣ лѣнгѣ mine ши кѣ н'амѣ пѣтѣтѣ сѣ-ї даѣ ordѣнѣлѣ de каре ворвеште.

Прemedintеле. — А дѣоа бомбѣ а еклататѣ ла зече sekѣnde дѣпѣ чеа д'ѣнтѣйѣ, ши а трееа асемenea ла зече sekѣnde дѣпѣ а дѣоа, ва сѣ зѣкѣ, дѣпѣ интервале de timpѣ foapte skѣрте. Дѣчѣ се поате преа вѣне ка D-ta сѣ fi fostѣ рѣ-нитѣ de а трееа бомбѣ, ачѣеа каре-аі арѣнка-т-о ѣнсѣ-цѣ.

Opsini. — Ачѣаста este о прѣсѣпнѣнере че фачѣ, domнѣле прemedinte.

Прemedintеле. — Nѣ fakѣ прѣсѣпнѣнерѣ; про-

вавилитатеа, апаринга, аддевързлѣ infine, este къ D-ta аї арѣнкатѣ а трееа бомбѣ.

Opsini. — D'amѣ fi voitѣ s'adontѣ o sistemъ de тѣгѣдѣре, амѣ fi пѣтѣтѣ тѣгѣдѣи бомбеле ми pistolѣлѣ. Se vorbеште de сѣнѣеле че ереа не pistolѣ: se афлаѣ алте persoane care аѣ fostѣ рѣните ла пичоаре ми care аѣ 'лѣатѣ ачеллашѣ дрѣмѣ къ mine; ми prin сѣрмае ачеллѣ сѣнѣе пѣтеа fi атѣт сѣнѣеле лорѣ кът ми аллѣ меѣ. Фѣръ 'ndѣоialъ имѣ паре рѣѣ de toate ачесте viktime, сѣнтѣ trистѣ гѣндиндѣ-мъ ла totѣ че s'a 'ntимплатѣ. Daka сѣнѣеле меѣ арѣ пѣтеа pesкъмпѣра не челлѣ вѣрѣsatѣ, сѣнтѣ gatta а-'ллѣ da din toatѣ inima mea, eакъ-'ллѣ.

Премединтеле. — Сѣ vorbимѣ de antechedinцеле D-tалле. În анѣлѣ 1845 аї fostѣ kondamnatѣ ла галере не viaцѣ pentрѣ niште fante de konspirare ми de insurrekѣiune. Аї fostѣ apoi amnistiатѣ de гѣверпѣмѣнтѣлѣ лѣи Папа. Ла 1847 аї fostѣ gonitѣ din Toskana pentрѣ fante de konspirare?

Opsini. — Nѣ s'a datѣ niчѣ o sentinцѣ în kontra mea; амѣ fostѣ isgonitѣ, dap фѣръ jѣdikatѣ.

Премединтеле. — Аї fostѣ tpimisѣ ла Ankona, în анѣлѣ 1849, ka komissарѣ strаordinарѣ аллѣ trисмвиратѣлѣ Mazzini.

Opsini. — De мѣлтѣ timпѣ, сѣв Grigoriѣ XVI ми сѣв Пиѣ IX се севършиѣаѣ assassinate пер-

manente în черкълѣ Ankonei, ши komissiu delele
 trimisse akolo ađ fostđ nepđtinđioasse ka sđ le
 fakt sđ 'nyeteze. Kъndđ repъblika fъ прокла-
 matъ, assassiniі se kpezъpъ maі astopisađi de
 kъt maі 'nainte; ши лъkrъpиле ајnsessеръ пъ-
 нъ în пъntълѣ kъ de ла іммърpиtълѣ sepeі kase-
 ле ши пръвълііле seіnkideađ. Franđia ши Engliterra
 fъkъssepъ ameniđъpъi, trimisessеръ kommissari;
 eđ fъsseiъ trimisъđ în ачeeши кђалitate din пар-
 tea гъверпъmъntълѣі repъblikaиъ. Dedessemъ
 парола mea d'onoape d'a fache sđ 'nyeteze ачел-
 ле kpime, ши мї-амъ џinđtъ парола.

A тpeвѣitъ sđ konspirъ suppe a реzши în
 missiunea mea. A dъoa zi dъпъ sossipea mea,
 амъ пъsssъ sđ appeste тpeі-zечї ши dъoi indivizi
 din partitълѣ элтра-репъбликанъ; opdonaiъ sđ
 се fakt прочessълѣ, ши dъпъ чинчї zилле toate
 krimиле інchetassеръ. Амъ прїimitъ атънчї са-
 лътъриле ши felicitъриле тъtълоръ konssилоръ.
 Попъларitatea mea інсъ еpea перđъtъ ши о пъшкъ а
 fostđ deskъpkatъ assъnpa mea. Într'o проклама-
 циe че пъблиkassemъ, амъ zissъ: „ Repъblika
 нъ este assassinatълѣ. Къчї тpeвъe s'o zikъ
 аич інї пъбликъ, assassinatълѣ нъ інтръ în prin-
 чипііле мelle. (Тълъвъpъpї în fъndълѣ additorълѣ).
 Тpeвъe ka либepitatea Italiei sđ fie basatъ, нъ
 пе assassinatъ, чї пе моравъpиле чelle въне ши
 пе vіртъte!“

Провінчїа Askola еpea în прada тълхари-

лорѣ; къллгъриі рекрѣтаѣ лѣптѣторі, ши кѣ
 марі аменіцъри. Амѣ institsitѣ о јѣнтѣ
 (јѣдикѣторіе) милитарѣ ін контра індівізілорѣ кар
 десрѣдѣчинассерѣ арѣвѣриі лібертѣдїі. Ачеі карі
 фѣкѣссерѣ ачѣаста, ереаѣ трѣдѣторі, фїндѣ-кѣ
 ереаѣ трѣі гѣвернаторі. Ін тїмпѣ де револѣ-
 цїѣне лѣкрѣріле трѣвѣе сѣ се факѣ кѣ гравѣ;
 еі фѣссерѣ дар кондамнадї ла моарте.

Ачеі трѣі кондамнадї ереаѣ сѣ фїе есекѣтацї;
 дар адѣкѣндѣ-мі амїнте кѣ ереамѣ омѣ маї
 'наїнте д'а фї фѣнкѣіонарѣ, мі-амѣ зїссѣ: „ Арѣ
 фї о варваріе а есекѣта сентїнѣа“. Кїар ін
 зїоа отѣрѣтѣ пентѣ есекѣтареа лорѣ, пе кѣндѣ
 се афлаѣ ін тѣїнеле преоцїлорѣ карі ії препараѣ
 ла моарте, амѣ трїміссѣ ордінѣлѣ а се сѣспен-
 де сентїнѣа, ши і-амѣ лѣатѣ кѣ міне. Астѣ-зї
 еі оккѣпѣ постѣрі вѣне сѣв гѣвернѣмѣнтѣлѣ
 папалѣ. Кѣт десре конѣїта меа ін мїссїѣнеа
 че амѣ авѣтѣ. еакѣ че амѣ а сѣѣне: Мѣ афла-
 мѣ інтр'о провінѣїе депѣртатѣ, інконѣѣратѣ де
 інамїчї; трѣвѣеа сѣ тѣ серѣвѣ кѣ сїстема ін-
 трѣвѣїнѣатѣ де Наполїон І, маї кѣ сеамѣ ін
 ресѣелеле салѣ челѣе д'інтѣїз, сїстема рекѣїсі-
 цїѣнелорѣ сїліте. Де-ла рѣстабіліреа гѣвер-
 нѣмѣнтѣлѣї папалѣ, лѣкрѣріле саѣ skimѣатѣ
 кѣ тотѣлѣ. Се ворѣеште де кондамнареа
 пропѣнѣатѣ контра меа. Дакѣ магїстрадїі
 Франѣїеї карі сѣнтѣ атѣт де онестї, атѣт
 де лѣмїнадї, атѣт де плїні де дрѣнтате,
 арѣ лѣа остенеала а мерѣе ін ачеа ѣаррѣ, ін

Statăpire-romane, ară afla че sântă tribunale-
 ле în kare toate formele dreptății sântă
 violate. (silăite), și kare нă askăлтă декът
 нăмаі însăирăиле политиче și simăимънтеле де
 ресвăнаре.

Премединтеле.— Еакъ, Domniloră jăраді,
 kontra partida de челле че не спăссе акăssатлă:
 Din отăрїреа че се афтă ла dossariă, ресăлтă
 къ а fostă декларатă кълпавилă, 1-їă: Pentрă
 о ходіе де 1000 skădii romane; 2-леа pentрă
 ходіа зні каллă; 3-леа pentрă авăssă d'astopi-
 tate; 4-леа uentрă ходіа зні katăрă; 5-леа
 pentрă о ходіе кă silăире а маі мълтă де 20
 și маі пăдинă де 100 де skădii; 6-леа pentрă
 о ходіе d'о sămă де 20 skădii; 7-леа pentрă
 алтă ходіе; 8-леа pentрă о лваре silnikъ
 în pagăва зні преотă; 9-леа pentрă о ходіе
 кă silăире; 10-леа pentрă ходіа зпорă каі;
 11-леа pentрă ходіа знеі іеле; 12-леа pentрă
 лваре silnikъ де вані; 13-леа pentрă săstra-
 пері în pagăва маі мълторă komмуне. Ши
 еакъ pentрă че аккăssатлă Opsini а fostă si-
 lită сь făгъ.

Opsini— N'amă, făpită d'ınainteа знеі отăрăрі
 jădikătopешті. Къндă Roma s'a лватă, s'a fostă-
 zissă къ нă пăтеа сь ръмбе în Italia: 1-її ачеіа
 kapі votassерă dekadенца лї Папа, și еă о
 votassemă; 2-леа, ачеі kapі аă fostă amnis-

tiadi de Papa, mi eš žnžlž amš fostš. Ereamš dar silitš a pьрьssi đappa mea. Eakъ pentръ че amš fžitš. Ш' apoї đспъ treї anї maї in žрmъ mъ akkžsъ de xodїї mi de sšstraцepї. Dar, domnїлopš, kьndš are čine-va tržne a nštrї mi n'are nimikš a ле da, atžnčї è nevoitš sъ fakъ pekšisїdїšnї. Ačestea epeaš nište impьр-mštrї silite че ле ordonaїš, mi trebžeaš aš plъtite de gžvernъmъntžlž repъblikanš. Dar gžvernžlž fš pestžpnatš, mi se potš re-ğssї in Roma ordїnїle че dedessemš pentръ plъtїpea лopš. Eakъ čeea че a fьkžtžlž obiek-tžlž ačestopš kondamnъrї prin kontžmaцїzne (dare de oтpїpe in lїnsa пьрїtžlž).

Прemedїтеле.— Čine цї-a datš inštїncъrї desпpe мepсžлž tržssьpїлopš Īмпьратžлї mi desпpe ordїnea kopтeцїžлї?

Opsini.— Nž sšntš datorš a spžne addevъ-рžлž đekъt пžmaї in čeea-че mъ пpївеште ne mine. Kž kъte-va zїlle inainte de 14 Ianžariš amš vьžštš ĩutr'o seapъ o ĩлžminape mi amš ĩntpevatš че epea. Šnš лžкръtopš ĩmї respнse: „Īмпьратžлž se đže че лa kroїtopžлž sъš.“ Īntpevaїš de пšteamš sъ-'лž vьžš; ĩmї respнse къ нž, къчї d'a-'лž vedea epea aneвоe. A-tžnčї ĩntpevaїš п'žnš omš алž полїdїeї (sergent de ville) kape-mї šпssse къ Īмпьратžлž се đžea лa оперъ. Pentръ-къ нž-'лž vьžsssemš ničї-o-datъ, лžaїš žnš bїллетš d'opxestръ

mi intrais în sala teatrului. În acea zi am
 fugat de seamă că în seara ce Împăratul,
 mercea la operă, se ilumina fațada teatrului
 într'ună kină deosivită. La 14 Ianuarie, vâ-
 zândă pregătiri de iluminare, am înțelesă
 că Împăratul eea să merge în acea seară
 la operă; afară d'aceasta citisemă afișul,
 prin care se înștiința o reprezentație în
 beneficiul unei domni unei domni . . .
 amă citată numele lui mi seara amă ve-
 nită.

Premedintele.— Deoț trăsșeri prechedar p'a
 împăratului. Cum s'a întimplată să nu se
 arunce bombele asupra a celor trăsșeri? ai
 știută dar că împăratul nu se afla într'unsele?

Opini.— Cei ce aș aruncată bombele aș
 jădikată ei-ți săși.

Premedintele.— Dar ordinul ce ai dată
 lui Radio?

Opini.— Tăgădeskă. Cândă daș parola
 mea d'onoare, poate să mă krează cine-va.
 În proceșulă austriacă, imi ziseră: „Voemă
 a da parola D-tale d'onoare asupra cătră
 pentă?” Eș respunseș, nu, cândă nu voeskă a
 șne addevărlă.

Premedintele.— Că toate ačeste, la instră-
 țune nu te-ai temută a te kontakta adesea.
 De unde provină banii ce s'aș găsșită în posse-
 șșionea D-tale?

Opsini.— Din prodǔktǔlǔ čitirilorǔ melle în Engliteppa. Tpektǔlǔ meǔ, skǔparea mea de la Mantǔa, attrasserǔ atenǔiǔnea assǔprǔ-mi în Engliteppa. Kǔpsǔpile melle ereaǔ foarte visitate, mi intrărea se plǔtea skǔmpǔ. *Kossst* a kǔstigtǔ astǔ-fellǔ mai mǔlǔ de 18,000 livpe sterlinǔe.

Premedintele.— La întǔmplărea kǔndǔ avominabilǔ D-talle attentatǔ arǔ fi isǔtitǔ, pe ce konkǔpsǔ (ajǔstoǔ) te-ai fi pezematǔ în Parissǔ?

Opsini.— Mi-amǔ zissǔ: de se va întǔmplă čeva în Parissǔ, poate se va skimǔba sistema ce Frančia o ǔrmeazǔ în kontra Italiei, mi se va prodǔce fǔrǔ 'ndǔoiǔlǔ o skǔlare în đarra mea.

Premedintele.— Te-ai fǔkǔtǔ dar assassinǔ în Frančia kǔ speranđa ǔnei peskǔlǔrǔ spre a pedă Italiei liberitatea de la 1849?

Opsini.— O! independenđa mai întǔiǔ; kǔčǔ Italia nǔ poate pretinde liberitatea de nǔ va redobǔndǔi independenđa, dovada este k'amǔ skripissǔ D-lǔi Kavǔr kǔ patriotismǔlǔ meǔ nǔ erea nǔmai în kǔvinte, čǔ mi în faute; kǔ voiǔ figata totǔ d'a-ǔna a komǔatte pe strǔini; kǔ-i offerăamǔ kǔtezarea mea, enerǔia mea spre a-'lǔ ajǔta sǔ dobǔndeaskǔ mai 'nainte de toate independenđa; mi kǔ, de mi repǔbikanǔ, nǔ mǔ kredeamǔ în dreptǔ a impǔne pǔrearea mea ǔnei

națiunii întreprî. Nă mi s'a dată nici ună res-
punsă la ачаа epistolă.

Premedintele.— Se știe căm îndелеаі
D-ta libertatea... în trișmviаратлă romană ш'
în алте пърді.

Opsini.— Nă te почіс опрі d'a face опі-че
presъппънері веі voi.

Дъпъ Opsini, зрмъ interrogatorіахлă лăі
Пиерри, каре тгъдзі къ арă fi лзатă вр'о parte
ла attentată; ші казса плекъріі sale de ла Bir-
mingham zisse k'a fostă нъмаі pentрă niște
treбi de familie, ші маі къ seamă dorinца d'a
revedea пе fiлă стă. Despre бомба че s'a
гъssită ла дънсълă ші despre aflarea sa de
factă ла оперъ къ къте-ва minste înainte
attentatăлăі, face зрмътоареле декларърі: къ
Opsini каре се temea d'o перкăisidiіне domici-
лиаръ, 'лă-арă fi рггатă а-'і пъстра зла din
бомбеле салле, ші елă арă fi лзат-ола дънсълă
фъръ а шти къ че ереа компъssă; къ Opsini
i-арă fi отърптъ знă lockă de întълнире într'o
kaffenea пе вълевардърі, dar некъnosкъндă
vine sitzaciіnea ачеллеі kaffenелле, s'арă fi пре-
шмлатă în лъngълă вълеварделорă; къ ажънсă
ла опера mare (teatră челă mare), s'арă fi
mirată възнд'-о ілхminată ші арă fi întреватă
pentрă че се фъчаа ачаа ілхminare: ші къ în
ачелă minstă а fostă appetată. Întреватă
despre pistolăлă револверă че assemenea s'a

gъssitѣ лѧ дънсѣлѣ, дѣ зрмѣтоарѣа еспликѣре:

„Între шеasse ши шеанте оре Opsini а венитѣ ла mine ши м'а ѳвѣитѣ сѣ-'лѣ ѳnsodeskѣ, ziktъndъ-mi кѣ ереа кѣ трѣssъра; fiindѣ-кѣ нѣ мѣ ѳnkpedeamѣ ѳnтр'ънсѣлѣ, лѣassemѣ pistolѣлѣ кѣ mine pentрѣ орѣ-че ѳntѣмпларѣ ши ка сѣ нѣ fiѣ фѣрѣ аппѣрѣре ѳn мѣѳнеле салле.“

Interrogatorѣлѣ дѳнѣ пѣпѣ аппроанѣ ла 4 оре. Дѣпѣ о skъртѣ пѣssѣ, прѣshedintеле ѳнченѣ askълтѣреа мѣртѣрилорѣ, прѳн карѣи нѣ се афлѣ ниѣи о фантѣ нѣобѣ, ши карѣи, прѳн зрмѣре, ереаѣ де пѣдѳнѣ ѳnteressѣ.

Adъoa-zі, ла 26 феврѣарѣѣ, шѣdingѣ се des kisse ла 11 оре ши зрмѣ askълтѣреа мѣртѣрилорѣ, дѣпѣ карѣ прѣshedintеле dede кѣвѣнтѣлѣ прокѣрорѣлѣи ѣенерѣлѣ Chaix-d'Estange, карѣ прѳнтр'ънѣ кѣвѣнтѣ foarte елокѣentѣ арѣтѣ кѣтпѣвѣлитѣтеа аккѣssадѣилорѣ.

Еакѣ ши плѣдоарѣа D-лѣи Jules Favre ѳn аппѣрѣреа лѣи Opsini.

Прѣshedintеле. — Кѣвѣнтѣлѣ ѳлѣ арѣ Maestrѣлѣ (1) Jules Favre авокѣтѣлѣ лѣи Opsini.

Jules Favre. — „Ашѣ voi сѣ поѣѣ да ла о парте мишкѣриле дѣрѣроассѣ че мѣ фрѣмѣнтѣ ши мѣ domneskѣ, спре а фѣче о пѣвѣлѣкѣ ши синчѣрѣ ѳnkinnѣре talentѣлѣи орѣторѣлѣи de кѣлме, карѣ а ѳллѣstratѣ атѣтѣ de мѣлтѣ timpѣ ordѳnѣлѣ nostrѣ ѣnde локѣлѣ сѣѣ este голѣ; ши спре а

(1) Titls че се дѣ авокѣадѣилорѣ ши notarilorѣ.

fache sѣ se simѣ sѣbvenipea лѣ, кѣчї epea de neanпѣratѣ a apѣnka o лѣчїpe atѣtѣ de vie as-sѣpra їnfїkoshѣtoapeлopѣ fѣnkѣїznї че a пpїї-mїtѣ mї kape даѣ kѣvїntѣлѣї sѣѣ o mѣpїpe mї ѣnѣ farmekѣ че pe'налѣ foapte аѣtopїtatea лopѣ.

(1) Mї kѣ toate аѣstea daka o stѣnkѣ s'apѣ fi пѣtѣtѣ їnfѣцїша лѣї їn аѣeastѣ їmppeцїѣpape, apѣ fi fostѣ maї пѣцїnѣ pentpѣ dѣnsѣлѣ de кѣт кѣ пѣ їntѣлneште nїчї o пedїkѣ, кѣ пѣ poate аѣea ѣnѣ adversapѣ (пpotїvnikѣ) seпїosѣ. Kape d'їntpe noї maї 'nainte d'a аѣzї аѣestѣ слokѣentѣ апеллѣ ла mїллѣ, аѣeastѣ бѣpѣbѣteaskѣ їnfokape ла pespектѣл vїeцїї omeneshї, пѣ se їnfїopeazѣ de snѣїmѣntape ла deskpїepea sѣncѣpooasseї tpa-цedїї їn kape atѣtea vїktime kѣzѣpѣ stpouate (чїїntїte)?

„Kape din noї пѣ este kоппpїnsѣ de snaimѣ ла negѣpooassa deskpїepe a аѣesteї nѣoї vїktime datѣ fanatismѣлѣї пolїtikѣ? Kape d'їntpe noї пѣ пѣлнѣe ѣpсїтеле nацїїneї noastre пpea de mѣлте opї espѣssѣ ла їntoapчepea ѣnopѣ assemenea kpїme? Negpeshїtѣ sѣntѣ ачї dїfferїte пѣpepї as-sѣpra mѣлtopѣ лѣkpѣpї. Аѣeasta este negpeshїtѣ epтatѣ, mї чepѣ voїa D-лѣї пpokѣpopѣ ѣeneralѣ a пѣ mѣ 'пklїna 'naintea tѣtѣлopѣ пpїncїпїлopѣ,

(1) Jules Favre vorbeїte ачї de avokatѣлѣ Chaix d'Estange, kape fiїndѣ ppoкѣpopѣ ѣeneralѣ, a akkѣ-satѣ, їn nѣmele gѣvernѣmѣntѣлѣї, pe Orsini mї pe чеї-алїї пѣpѣцїї аї attentatѣлѣї de la 14 Іанѣariѣ.

tătuilor și actelor, tătuilor oamenilor, ce ap-
 ținут D-са. Dacă timpul în care trăим се оп-
 редява либерал еспресионе а кѳетѳриі мelle,
 нѳ прѳтезѳ маі пѳцинѳ к'о мѳндрие целоасѳ
 despotismѳлѳ sakрѳ алѳ simѳимѳнтелорѳ ші алѳ
 kredinѳелорѳ мelle. Симѳолѳлѳ меѳ ѳнѳ ѳ'а
 fostѳ ниѳи-о-datѳ sabia ниѳи пѳмналѳлѳ. Sѳntѳ
 d'їntre чеі kapi зррѳскѳ violarea ші пѳтереа,
 кѳндѳ нѳ sѳntѳ пѳsse ла серѳиѳилѳ drentѳлѳи.
 Нѳ kpezѳ к'о naѳisne се реѳенерѳ prin сѳнѳе,
 дака ea се lassѳ а кѳdea в десѳотизмѳ, лап-
 цѳлѳ еі нѳ ва fi sdpositѳ de ferrѳлѳ знѳи зѳѳи-
 gашѳ. Гѳвернѳмѳнтеле перѳ prin ѳнѳшї кѳл-
 па лорѳ, ші Dѳmnezeѳ kape пѳмѳѳрѳ ореле лорѳ
 в тainele eternei салле вѳцеллелѳишї, шtie а
 прегѳти челлорѳ kapi нѳ кѳnosкѳ eternele салле
 деѳи, katastrofe (sfѳршїтѳрї nenorocite) не-
 вѳзѳте вѳтрѳнѳ кинѳ кѳ мѳлтѳ маі terribїle
 (groazniche) де кѳт isѳsknїpea знеі зnelte де
 moarte в kинѳитѳ де kонспираторї.

„Еакѳ kredinѳа mea. Кѳ toate ачестea,
 кѳндѳ Opsini м'а kematѳ, нѳ алѳ-амѳ resnїnsѳ.
 Амѳ simѳитѳ grestatea ачестеі спѳимѳнтѳтѳoare
 sarѳine; амѳ мѳsspatѳ мѳрипеа в черкѳриі ші
 demerѳѳиsnea еі, амѳ вѳзѳтѳ skѳлѳндѳ-se ші
 в ширѳндѳ-se вainteа mea ачелле змѳре demne
 де плѳнсѳ а кѳрорѳ figѳрѳ мѳ'нконѳиоарѳ; dar
 амѳ вѳцеллелѳсѳ к'о mare kрїмѳ нѳ пѳsteа авеа
 drentѳ волѳдѳ ниѳи пїsmѳїpeа, ниѳи зра, ниѳи ам-

viđiunea. Казса (причина) знеї асемenea atten-
 tată treвzia сь fie în рѣтъчиреа знеї patriotismă
 арзѣторѣ, знеї aspirăри фервинди супе inden-
 dinцѣ, капе есте vissэлă țățлорѣ сѣffлеторѣ чел-
 лорѣ virtѣoase. Амă zissă лѣї Opsini: osăndeskă
 fanfa-ta; воїх спэне-о кэ виерсă mare, дар не-
 норочириле талле їмї attingă inima, statopniчи-
 а-ци а combatte не inamicїи цѣрриї талле, ачeast-
 тѣ лэитѣ їнвершннатѣ че-аї їntrepinsă, ачeastă
 sakrifichiă алă виедеї талле, ле їнцеллегă, їмї
 mergă ла їнимѣ. Italiană, ашă fi voită сь sѣf-
 feră ka tine pentрѣ царра mea, а мѣ да ми еѣ
 супе sakrifikape, а-мї вѣрса сѣицеле pentрѣ
 libertate, totăлă affară de ачeastѣ kri-
 мѣ че konșitiца mea о kondamnă. О мѣртѣ-
 rissești, о peskѣмперї, їци даї канэлă ачesteї
 леци че-аї кѣlakat'о, ешти gata а мѣри, а їндѣ-
 ра педeansa attentatэлї тѣă assăра виедеї ал-
 ția. Еї vine, те воїх аїїста їн ачeastѣ орѣ
 сѣпретѣ, нэ супе а їнѣциша о аппѣрапе не-
 folossitoare, нэ супе а те глорифика, чи супе а
 їнчерка а фаче сь лэчeaskѣ не сѣffлетѣ-ци не-
 мѣриторѣ, че се ва ре'нтоарче їн сѣнэлă лѣї
 Dămnezeă, о разѣ кѣратѣ din ачелă addevърă
 че poate okрoti memoria ta kontra знорă akkăсѣри
 nemeritate (sensaцiune profundă).

„Амă venită, ми нэ мѣ кѣeskă, опї-кѣт de
 сѣшїїтоаре арă fi pentрѣ mine sarcina че мї-
 амă impăssă. III'їn addevърă, вѣзѣндă ачeastă

kanĭ frĭmosĭ ĩn kape pare kĭ respirĭ ĩntel-
 liĭinĭa ĩi vĭndegea, azindĭ aĭestĭ kvĭntĭ
 linĭstitĭ ĩi seninĭ atĭt de depĕrtatĭ de lĕ-
 đĕrie kĕt ĩi de slĕvĭĭĭne, mĕ simđĭ kōmpĭnsĭ
 de o mĭllĕ atĭt de tape, este ĩn ĩnĭma mea o
 lĕntĕ atĭt de kĕđĕ, ĩnkĕt mĕ simđĭ approa-
 pe d'a perde pĕtepa ĩe-ĩi este tĕvĭnĭoasĕ
 supĕ a vĕ spĕne ĩn kvĕ-va kvĕinte ĩea ĩe
 poate, fĕrĕ a desarpa vĕđĕlĕ, s'attragĕ assĕ-
 pra aĭestĭ nenopĕitĭ o parte đĭn simđĭmĕn-
 tele ĩe mĕ frĕmĕntĭ.

„Amĭ ziss'o, Opsini n'a fostĭ pornitĭ ĩĭĭ de
 ambĭĭĭne, ĩĭĭ de setea pĕvĕvĕrĭi supĕ a kvĕ-
 tĭga pĕtepa; eĭlĕ n'a voitĭ ĩĭĭ mĕkarĕ a vĕr-
 sa sĕnĭe supĕ a lovĭ p'ĕnĭ ĩnamĭkĭ pĕrsonalĕ,
 ĩi supĕ a-ĩi lĭbera patria sa. Akkĕsadi-'lĕ
 de nevĕnie, đap nĕ-ĭ kontestadi lealitatea sa
 (kĕđĭnĕ da ĩnimĕ kvĕratĕ), mĕrtĕpĭssĭpĭle sal-
 le. Eĭlĕ are de garrandĭe (kezmĭe) vĭada-ĭ
 ĩntreagĕ. Eĭ nĕ kvĕnoskĭ altĕ vĭadĕ atĭt de
 nemĕđĭossĭ lođĭkĕ. Eĭlĕ a lĕatĭ đĭn leagĕnĭ
 kĭarĕ, đĭn lantele mameĭ salĕ, đĭn ĩnvĕđĕtĕ-
 pĭle tatĕlĕi sĕđ, đĕpa strĕĭnĕlĕi.

„Tatĕ-sĕđ, offĭĕerĕ ĩn armata ĩtalianĕ or-
 ganĭsatĕ de Napoleon, a đĕmatĕ leđĭĭnele
 noastre ne kvĕmĭile vĕttĕllĭlorĕ, sĕnĭele lĕi
 a fostĭ amestĭkatĕ kvĕ alĕ postĕ: eĕea ĩn
 Pĕssia ĩi n'a depĕssĭ armele dekvĕt đĕnĕ ĩe
 a kvĕzĕtĕ ĩellĕ maĭ đĭn đĕmĕ soldatĕ alĕ kvĕ-

sei Bonapartiste. Pămassă kpedinčiossă dra-
pedlălăi sbe, ačella allă independinței pro-
klamatz de Napoleon, în 1831 konspiră kon-
tra gvernământelăi pontifikală k strălăviri
kompliči allă ktroră năme ilă dăne istoria
mi din karij znelă kbea sbe gloanțele sviri-
loră, isvită de moarte.

„Jnele Opsini erea de dzoi-spre-zече anī
kndă fă martărlă la ačelle miseriī. Văză pe
tată-sbe făgară, assassinată, nenoroiță: de tim-
păriă ačellă spektakolă (priveliște) formă p'a-
čestă jne la kălălă patriei, astăzi atăt de fa-
tală nentă dănselă.

„Înzestrată de natărlă k'o vie inteliğință,
stădiă leșile mi apta militară. În anulă 1845,
konspiră, fă osăndită, apoi eptată mi gonită
din Toskana. În anulă 1848, Italia skătră
jăgălă Astriei, ellă serbi ka simlă soldată
în armata independinței. Deveni kanitană mi
se văză vitejente în toate lăntele.

„Pe kndă ellă erea în armată, ză g-
vernământă poplară se organisasse în Roma.
Papa părăssisse eterna ținete mi nădăsse nă-
tepea timpărală mai năstrăndă administrăpea
sffleteloră. Opsini, allessă reprezentantă, me-
ză în konstătantă (adănăpea țe erea sbe fakă
konstituciunea). Ține 'lă-a smălă din lokălă
sbe? Va spăss'o, mi mai 'nainte de dănselă
istoria. Nă este în kbepea mea a p'ncene

descrierea expediției de la Roma felicită
 jădikatъ, mi kape a fьkьtъ sь ъpmeze desbat-
 teri atьt de vii mi evenimente atьt de fьneste
 (nenorocite). Mъ mърциneskъ nъmai a konsta-
 ta stapea snipitelorъ în aчеллъ momentъ. Ma-
 nifestьлъ лѣi Lamartine fьkьsse a лѣчи în Italia
 фьклia sperандеi, драпелльлъ австриакъ se în-
 kovoia кь spaimъ d'îndърьтълъ лѣi Tagliamen-
 to. Franția întreagъ аплазда, Opsini epea a-
 тьнчи кь дьnsa. Fькь parte din addenapea ре-
 presentанцилоръ emiđi din сьffрацилъ ънивер-
 салъ: п'ачеа addenape a împrъштиat'o тьнлъ
 Франциеi; din ачеллъ momentъ ачестъ омъ kon-
 damnatъ ла viаda de проskpissъ нъ poate avea
 ничи пачеа ничи прекьрмареа пьнъ нъ se va
 restabilі în patria sa ачеллашъ prinципиъ în
 вiртьtea кьрѣia ть, гьвернъшьнтъ алъ Франциеi,
 esistі astь-zі.

„Че фькь-елъ? în adдевьръ konspirъ, stre-
 вьтє Italia, реîнферьнтъ inimile, organisъ ре-
 sistinѣа în Piemonte, în Toskana, ла Лѣка, ла
 Modena; appestatъ ла Ценева în 1853, фь ливе-
 patъ, даp esilatъ, тpekъ Елвѣdia ми Франția,
 ми се'ндрентъ snpe Лондра. În Маiъ 1854, сьѣ
 нъмеле de Tito-Челси, îнчеркъ о snpediѣiе în
 дьkatьлъ de Парма; нъ реѣми; appestatъ în Ел-
 вѣdia, скьпъ prin минѣне. În 1855 se дьссе
 ла Biена ми прегьti о pesкьларе; даp фь des-

konepitš, arpestatš, inkърkatš de feapre, ш'а-
рнkatš în citadella de ла Mantxa.

„Аколо о femeе regia: ea se devъъ pentръ
dъssлѣ ші, prin minъni de frъpezime ші de
devinare (gicitorie), аллѣ кърорѣ sekretѣ іллѣ
аѣ нъмаі femeіде, іі іnlesni miz-доаче де скъ-
паре. Онтѣ дръци де феррѣ fъsserѣ fierestraци,
аноі printр'о коардѣ (sfoарѣ) слабѣ се skobo-
pі; dar къзз ші jsmъtate ръnitѣ prin къdereа
sa, ръmasse іn timpѣ де патрѣ-zeci де оре іn-
tr'ънѣ lakѣ де знде вълъторіі венірѣ ш'іллѣ skoas-
serѣ. Prin ачестѣ miz-докѣ skъпѣ din pri-
mejdiі nenъмъrate. Bedeci, Проведінда нъ voi
moарtea лѣі.

„Astъ-zі еллѣ се ре'nfъцишеазъ іnаiteа ѣ-
порѣ нъоі jъdikъtopі пръпъstaitѣ іntr'о іntre-
пріндеpe че-о зррѣскѣ ші а къpieа desлъшipe
се афлѣ іn повестipeа ачестеі vieци атъt де tpistѣ
sgъdъitѣ.

„Акъm къноаштеци не Orsini къ іntрециме,
jъdikaци-'лѣ. Еѣ нъ voiѣ къста а-'лѣ аппъ-
ра де kрima принципалѣ despre kape еллѣ are
а respъnde іnаiteа voastrѣ. Воиді а-і адъoga
ші зчидереа маі мълторѣ viktіme. Дарѣ, фърѣ
'ndъoіалѣ, еллѣ este respъnzъtopѣ іnаiteа лѣі
Dъmnezeѣ; dar niчi лецеа omeneaskѣ n'арѣ пѣ-
tea сѣ-'лѣ attingѣ. Че воea-еллѣ? не чіне vo-
ea-еллѣ сѣ omтоаре? О штици; ачи è кълпа sa.
Nikъipi алѣ. А snъss'о къ sinчepitate. Арѣ fi

voitš s'о peskǫmnepe kǫ predǫlš sǫncelǫi sǫš. În acestš pentš nǫ este dar legalmente kǫlpabilš. Pǫtea sǫ nǫ fi fostš prevǫzǫtš konsekvingele omnorǫtoare alle fǫnestei sǫlle invenǫiunii. Nǫ 'ngreziadi dar desperata sa posiǫiune kǫ o asprime че леџеа desǫprovǫ. Nǫ este o krimǫ de drentǫlš kommǫnš, este o kǫlpǫ politikǫ че-авџи а pedensǫ; fanaticǫlš а armatš враџлš лџи Orsini.

„Voici o nǫsoǫ, ǫltimǫ mi solemnǫ dovadǫ? Eллš mi-a mǫrtǫpissitš krima, va mǫri, mi-a fǫkǫtš sakrifǫiǫlš; mi din temniǫa în kǫre iǫmi ahteantǫ soapta, mai adressǫ o sǫpremǫ invo-kǫre pentǫ independinǫa nenorǫcitei sǫlle patrii. Kǫiar kǫtre prinǫipale alle kǫrǫia zǫlle а voitš sǫ skǫpteze еллš adressǫ ачeastǫ epistolǫ, че este ka testamentǫlš sǫš de moarte; voeskš а v'о чiti, Domnilorš, амš dovǫnditš voia kǫiar de ла ачелла кǫtre kǫre а fostš trimissǫ“:

“Кǫtre Napoleon III, Имџратǫлš Францислорš“.

„Mǫrtǫpǫile че амš datš în kontra mea în „prochessǫlš politikǫ înчепǫtš kǫ okkasǫnea attemptǫntǫlš de ла 14 Ianǫariš, sǫntš d'ajǫnsš „sǫpre а mǫ trimitte ла moarte, mi voǫ indǫra-o „fǫrǫ а чере еptare, атџтš pentǫ-kǫ nǫ mǫ voǫ „ǫmillǫ niǫi-o-datǫ înaintea челлџи че-а ǫччissš „libertatea nǫskǫndǫ а nenorǫcitei melle па-

„триі, кѣт ми pentрѣ-кѣ, în sitцаціѣnea în kape
 „мѣ афлѣ, moарtea este pentрѣ mine o vine-fa-
 „чере.

„Аппроане де сѣршитѣлѣ виедѣи мелле во-
 „eskѣ кѣ toate ачестеа сѣ înчеркѣ чеа дин ѣрмѣ
 „оарѣ спре а вені în аѣѣторѣлѣ Италиѣи, а кѣри-
 „еа independentѣ м'а фѣкѣтѣ пѣпѣ'n zioa де ас-
 „тѣ-зі а стрѣвате toate primejdіиле, а мерѣе іна-
 „нтеа тѣтѣлорѣ sakрificіилорѣ; ea fѣsse обіектѣлѣ
 „statornikѣ аллѣ тѣтѣлорѣ affekціѣнелорѣ мелле,
 „ш'ачеастѣ дин ѣрмѣ кѣѣетаре воeskѣ а о депѣ-
 „не ін кѣвінтеле че ле addressѣ Maiestѣдїи Воас-
 „тре. Спре а манѣне екѣіліврѣлѣ актѣалѣ аллѣ
 „Европеі, тревѣе а рефаче Italia independentѣ,
 „саѣ а рестриѣѣе ланѣѣрїле сѣѣ kape Австриа о
 „дїне ін робіе.

„Чере-воіѣ ка pentрѣ скѣпареа еї, сѣнѣеле
 „Франчесілорѣ сѣ fie респѣндитѣ pentрѣ Italianі?
 „Нѣ, нѣ мерѣѣ пѣн 'akoko. Italia чере ка Фран-
 „чїа сѣ нѣ інтревіе kontra еї; чере ка Франчїа
 „сѣ нѣ пермітѣ Цѣрманїеі д'а аѣѣта пе Австриа
 „ін лѣнтеле kape кѣрѣндѣ поате сѣнтѣ а се ін-
 „чепе. Шї ачеаста, Maiestatea Воастрѣ о поате
 „фаче, де ва вої. Де ачеастѣ воїндѣ дар депін-
 „де (атѣрпѣ) ферїчїреа саѣ ненорочїреа патріеі
 „мелле, віаѣа саѣ moарtea знеї націѣнї кѣтре
 „kape Европа ін mare parte este datoаре чїві-
 „лізаціѣnea са. Ачеаста este рѣга че дин тем-
 „ніда меакѣтезѣ а adpressa Maiestѣдїи Воастре.

„Неперзъндѣ speranza къ славлѣ меѣ vierșă a
 „se fie askătată, adjăpă pe Maiestatea Voastră
 „de a da Italiei independința ce fii ei aș per-
 „dăst-o, în anulă 1849, prin însăși грешала
 „Франчесилорѣ.

„Addăkă-și aminte Maiestatea Voastră, къ
 „Italianii, în miz-локвлѣ кърора се афла татъ меѣ,
 „іші върсаръ кѣ въкъріе сѣнцеле лорѣ pentрѣ
 „Наполеон челлѣ mare, pretștindenі ѣnde-і
 „плѣкѣ а-і kondъче. Addăkă-și aminte къ
 „ei îi fășșerѣ kredinчиоші пѣлѣ ла кѣdereа
 „sa; addăkă-și aminte, къ пѣлѣ кѣндѣ Italia
 „нѣ ва fi independintъ, liniștea Europei și а
 „Maiestății Voastre нѣ ва fi de кѣт о химерѣ.

„Сѣ нѣ respingъ Maiestatea Voastră do-
 „rința sșupremъ а ѣиші patriotѣ sșindѣ пе тpeп-
 „теле ешафодѣлѣ: сѣ мѣнтѣе patria mea, și vi-
 „ne-kăvѣнтъріле а дѣоѣ-zeci și чинчи de миллі-
 „oane de четъдені о ва зрma în posteritate.“

„Din temnița de la Mazas, 11 Febrăariș 1858.

„Felice Opsini“.

„Astѣ felăѣ este, Domnilorѣ кѣвѣнтѣлѣ челлѣ
 maі din зрmъ, testamentsлѣ sșupemѣ аллѣ а-
 chestăi omѣ че се sșипиѣне soapteі салле. Кре-
 динчиосѣ конвѣндерилорѣ салле, passivnei вѣдеі
 салле întреці, воеште ка сѣнцеле сѣѣ сѣ нѣ fie
 nefolositorѣ. Printр'o inkonsekđinđъ паръ еллѣ
 inkredinдеазъ зрсителе patriei салле кіар în
 мѣніле ачеллѣа че воіеа а desfinđa ка о пе-

dikъ. Înкъркатъ într'o întreprindepe зръчїоа-
 ссѣ, п'а ісѣтитъ. Дѣмнезеѣ а аппѣратъ не а-
 челла алле кърѣа зилле еллѣ ле аменїнца, ш'а-
 тѣнчї, с'а ѣнклїнатъ не прагѣллѣ мормѣнтѣллї,
 de unde se ардікъ пентрѣ чеа маї дїн зрмѣ
 оарѣ шї стрїгъ:

„Прїнчїне, че те глорїфїчї а фї емїтъ дїн пѣн-
 „течеле попорѣллї, рїдікъ драпеллѣллѣ націоналі-
 „тѣдїї че вїтеазлѣ тѣѣ предечessor pestărasse, нѣ
 „tolera ка ачѣастъ Італїе атѣт де веллѣ, атѣт де
 „вїртѣоасѣ, атѣт де ненорочїтѣ сѣ фїе пентрѣ тотѣ
 „д'а-ѣна прада фїлорѣ Нордѣллї че о сѣгрѣмѣ.
 „Нѣ те лѣсса аменїндѣтоарелорѣ демѣнстрѣрї ял-
 „ле ѣвекїтелорѣ ѣмїтѣрѣдїї че те ѣнчѣаллѣ. Прїн-
 „чїне, рѣдѣчїнеле пѣстерїї талле дїнѣ де о тѣлпїнѣ
 „револѣдїонарѣ. Фїї дѣстѣллѣ де таре спре а а-
 „ссїкѣра ѣндендїнѣа шї лїбертатеа шї елле те
 „ворѣ фаче не аттїнсѣ.“

Амѣ сѣтѣршїтѣ, домпїлорѣ, вѣ даѣ ѣн мѣї-
 нїле воастре соарта са; фачѣнї-вѣ-дїї даторїа фѣ-
 рѣ патїмѣ прекѣм шї фѣрѣ слѣвїчїѣне. Дѣм-
 незеѣ ѣнаїнтеа кѣрѣа чеї марї де не пѣмѣнтѣ
 аппарѣ аша прекѣм сѣнтѣ; Дѣмнезеѣ каре сїн-
 гѣрѣ мѣсоарѣ мѣрїмеа грѣшалелорѣ поастре
 шї пѣтереа порнїрїлорѣ че не рѣтѣческѣ, кѣн-
 ца че ле спалѣ; Дѣмнезеѣ ѣшї ва да отѣрїреа
 са дѣпѣ а воастрѣ, шї поате нѣ ва рефѣсса а-
 чѣстї ненорочїтѣ о ертаре че оаменїї ворѣ фї
 крѣзѣтѣ прїн пѣнстїндѣ.“

Ачѣастѣ кѣвїнтаре фѣ зрматѣ д'олѣнгѣ мїмкарѣ

CAPITULŪ III.

Infine, konformǝ leqilorǝ, Orsini mi Pierri fǝsserǝ kondamnaq̃i la moarte; iar pentrǝ Rǝdio s'a pronunq̃atǝ penalitaea de galere pe viaq̃. De Gomeq̃, ne maĩ vorbindǝ-se nimikǝ, se'nq̃elleqe ka fostǝ diskalnatǝ.(1)

La 11 Martiǝ, Kǝrtea de kassaq̃ie a lepdatǝ apelarea la Orsini, Pierri mi Rǝdio; avokaq̃ii aǝ deklarǝtǝ kǝ nǝ erea niq̃i unǝ motivǝ (priq̃inǝ) spre a strika proq̃essǝlǝ(2)

Orsini mi Pierri fǝrǝ esekstaq̃ii sǝmbǝtǝ la 13 martiǝ, kǝm ǝrmeazǝ:

Orsini kǝndǝ a sǝv-skrissǝ pekǝrssǝlǝ sǝǝ la Kǝrtea de kassaq̃ie a zissǝ kǝ n'o faqe deq̃t ka sǝ kǝmteqe kǝte-va zille, spre a-mi

(1) Bernard despre kape se vorbente in kǝrssǝlǝ aq̃estǝi proq̃essǝ, a fostǝ akkǝsatǝ in Londra ka komuliq̃e la Orsini la faq̃erea bombelor, jǝdikatǝ de tribunale mi, dene leq̃ile englese, akǝitatǝ.

(2) Bezi „Romǝnǝlǝ“ No. 20 din anǝlǝ 1858.

регъла оаре-каре тpeвi де familie. În totѣ timpul арестъpиi salle ши пълъ ла ора дъпъ зpмъ, Opsini а пърстратѣ чеа маi деплинъ ли-ниште, politeдъ ши тѣчере.

Din zioa kondamnpъrii în toate dimineциле мълцимеа се дъчеа ла локълъ де есекътаpe. E-секътаpeа s'a штистѣ инсъ în Парисиѣ k'o zi маi 'nainte.

Ла 5 оре ши тpei кѣартъpи де dimineaдъ D. дipeкторѣ аллѣ темнидеi де ла Roquette ин-содитѣ де преодii темнидеi s'aѣ дъссѣ în чeл-леле kondamнацилорѣ. Opsini, аллѣ кървiа somнѣ еpeа foarte лиништитѣ де ши зшорѣ, s'a скълатѣ ши салътъндѣ а zissѣ:— „Sънтѣ гата.“ Преотълѣ s'a анпроиатѣ де дънсъллѣ ши i-а vor-витѣ къвинтеле де мънгъiere алле bisseriчеi. Op-сини 'ллѣ-а askълататѣ în тѣчере. Авателе Xъгон а имплинитѣ ачeеши missiъне лънгъ Пиерри.

Ла 7 оре фъръ знѣ кѣартѣ fъссеръ addъши ла интраpeа Греffei знде s'a фъктѣ fatала то-леттѣ.

Пиерри а черътѣ kaffeа ши ромѣ ши vor-beа мълтѣ де не обичеиѣ.

Пе къндѣ ii фъчеа тоалетта, întоркъндъ-se възъ пе Opsini, пе кape нъ'ллѣ маi възъsse де ла sossipeа са ла Roquette, ши-i zisse: — „Ei vine вътрънъллѣ меѣ, astъ-zî è zioa, fie, o se кънтѣ имнъллѣ patriotikѣ.“ — Линиште, i-а pes-пънсѣ Opsini. — „O! sънтѣ лиништитѣ, dap voeskѣ

съ кѣнтѣ.“ Кѣндѣ 1-а пѣссѣ вѣллѣлѣ чѣллѣ не-
грѣ, а зиссѣ:

„E! o se seamănă k'o koketă vâtrînă.“

Orsini n'a priimită de kătă o cheamă de
kaffea negră. În totă timpălă kătă a dinătă toa-
letta fărѣвръ а пѣстратă liniștea че-а авт-о
ш'în timpăлă desvateriloră ш'о тѣrie фърѣ fan-
faronадă. Sărpissăлă сѣщ espressivă erea înkă
не възеле салле. Кѣндѣ fărșeră gata, плекарă
кѣ вѣллѣлѣ negră не капă ші кѣ пічїоареле
goale, kare este toaletta patrăviziloră.

Pierrі dede брадăлă авателї Хѣгон, ші
не партеа чеаї-л-алтă ереа калѣлă.

Orsini venea дѣпѣ дѣнсѣлă дѣндѣ брадăлă
авателї temniței ш'авѣндѣ лѣнгѣ дѣнсѣлă не
калѣлă de ла Rouen.

Pierrі înceпă îndată а кѣнта имнѣлă Цїрон-
динилорă:

„A mări pentră Patrie.“

„E soapta чеа маї фрѣмоасă, etc.“

Дѣпѣ чїіреа актѣлї de kondamnare, ese-
кторѣлă (кѣлѣлă) лѣѣ не Pierrі ш' îлă im-
pinse сѣѣ кѣдїтѣлă fatală.

Orsini а îmaintată singră îndată; а stăigată;
сѣ трѣiaskă Italia! сѣ трѣiaskă Franția! ші
disпѣрă(1).

Сѣ трѣiaskă Italia! а fostă testamen-

(1) Sora lăi Orsini а cheră ші а добѣндїтă voia d'a
veni сѣ deа kondamnatslăi чelle дѣпѣ грѣмѣ мѣп-
гїерї. - - Toate femeile, kiar ші чelle din çis-

тълъ ши кѣвѣнтълъ лѣи Opsini чѣллѣ маѣ дѣпъ
 зрпѣ п'ачестѣ пѣлѣнтѣ!

Ла 7 оре ши знѣ кѣартѣ Opsini ши Пиерри
 диспѣрѣрѣ în trei minste (1).

Affарѣ де зиареле ши фигѣрѣле аѣстриаѣе,
 тоатѣ лѣмеа, ши почѣз зѣче сѣкѣрѣ кѣар Имѣ-
 патѣлѣ Наполеон III, аре конвѣкѣиѣнеа кѣ мо-
 вѣлѣлѣ че а кодѣссѣ пе Opsini ла коммиттереа
 ачестѣѣ attentatѣ спѣимѣнтѣторѣ, а fostѣ нѣмаѣ
 знѣ есчѣссѣ де ардентѣ дорѣндѣ, че се поате
 нѣми fanaticismѣ patriotikѣ, pentрѣ independѣнѣа
 ши либертатеа скѣмѣеѣ салле patrii, ши ничѣ-де-
 кѣм о симпѣ воѣндѣ кѣ skonѣ персоналѣ де
 fantѣ криминалѣ.

Пе де о парте, ferocitateа sistemѣлѣи кѣ каре
 гѣвернѣмѣнтѣлѣ аѣстриакѣ стрѣвеа де моарте
 попорѣлѣ Ломбардо-Benedicianѣ ши massakra
 елита jѣnimeѣ italiane; ши пе де алта, konda-
 навила kondѣитѣ а opiniatрѣлѣи гѣвернѣмѣнтѣ
 аллѣ лѣи Пѣс IX, koalitatѣ кѣ Австриа în kontra
addeverѣрателорѣ interesse алле Italieѣ ши sѣсѣѣintѣ
 prin garnisona francesѣ дѣн Roma, аѣ змплѣтѣ
 сѣблѣма-ѣ inimѣ italianѣ де дѣреареа деспѣ-
 рѣрѣѣ, че-лѣлѣ împinse пѣлѣ ла о ssemenea

рѣлѣ Împѣrѣtesseѣ aveаѣ pentрѣ дѣнсѣлѣ о millѣ
 straorindарѣ; се зѣче кѣ însѣши împѣrѣteassa рѣ-
 гѣ nekѣrmatѣ пе împѣrѣratѣлѣ аѣ да ertarea vieѣеѣ.
 (vezi „Romѣnѣлѣ“ No. 18 dѣн 1858).

(1) Vezi „Romѣnѣлѣ“ No. 21 din 1858.

estremitate de crimъ în addevърѣ, dar prin
kape se deskisse ші se аппланъ, къ енерѣа че
а тревзитѣ, каллеа мѣнтзиреі Італіеі інтреѣі.—
Ачестѣ addevърѣ палпавілѣ історіа іллѣ ва
transmite posterитѣѣі.

O! daka Opsini че а інaintатѣ інсѣші сѣв
кѣѣитѣлѣ mortiferѣ кѣ атѣта stoicismѣ, арѣ fi
трѣитѣ пѣнѣ ла formarea глоріосѣлѣі кѣмѣѣ
unde Франчесѣлѣ ші Ітаііанѣлѣ се лѣптарѣ ѣніѣі,
ка addevърѣдѣ fi аі ачеллееші мѣте, сѣв vik-
toriosѣлѣ драпеллѣ аллѣ Наѣіоналітѣіі ітаііане,
este інkpedінѣатѣ орі-чине нѣ сімте аѣstriaчеште
кѣ еллѣ атѣчѣі, нѣ нѣмаі кѣ ші-арѣ fi kondam-
natѣ інсѣші орі-че кончепѣііоне de attentatѣ
ін kontra Імперѣтѣлѣі че trasse sabia-і nentрѣ
trіѣmfarea каѣсеі Ітаііане, чі арѣ fi пріімітѣ ші
моартеа кѣ чеа маі дѣлче мѣлѣѣміре ла
Magenta саѣ ла Solferino, спре аппѣрареа
віеѣеі ачелѣіа kontra кѣрѣіа destinasse атѣт de
terrібілѣ mortifera са бомбѣ, strіgѣndѣ din тоатѣ
ініма са, прекѣм strігарѣ ші strіgѣ інкѣ тоѣі
фраѣіі сѣі de прінчіпіі: сѣ трѣіаскѣ Імперѣтѣлѣ
Наполеон III, сѣ трѣіаскѣ Франчіа! сѣ трѣіаскѣ
Italia інтрѣнітѣ ші іndependінтѣ!

FINE.

ERRATĂ

	PAGINA.	RÎNDULŪ	SĂ SE CITEASCĂ
in	5	16	din
"	21	1	kș
înknopoarș	31	7	înknopoarș
ačest	37	14	ačestî
aștrakș	47	25	aștriakș
așafodș	57	17	așafodș
aministie	58	6	amnistie
ela	63	26	de la
ma	74	13	mai
institsitei	74	19	institsite
emi	83	13	veni
?	90	28	!
noastrș	102	10	nostrș
o ssini	104	25	Orsini
kș	105	21	de
kș	105	22	de
čvita	108	3	Čivita
re'ntșrarea	110	9	re'ntșrnarea
ralișiosș	113	24	relișiosș
Shakspeape	118	10	Shakspeare
reșmi sse	126	9	reșmisse
lanșri	127	23	lanșri
lavi	128	23	Kalvi
sșfferitș	128	26	îndșratș
intsrșkșișnele	128	29	intsrșkșișnele
a morși	130	16	a morșii
kontinșar	134	5	kontinșarșmș a
filosofi	135	4	filosofi
șoș	139	29	nșoș

INDEX

ÎN LOCŪ DE:	PAGINA.	RÎNDULŪ	SÂ SE CITEASCĂ
че	148	17	чеї
de кѣ	158	31	de kîț (în notă)
черѣ	160	21	черѣ
fiņi	176	11	fiņi
Teversani	195	24	Feverzani
amѣ	208	6	amѣ
en	213	3	ne
ene	149	1	de ne
motiѣ	254	24	motivѣ
ajzınse	260	25	ajzınse